

รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา
ของสถาบันการอาชีวศึกษา

อุดม รูปดี

วิทยานิพนธ์เสนอมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา
ของสถาบันการอาชีวศึกษา

อุดม รูปดี

วิทยานิพนธ์เสนอมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขฎิบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของสถาบันอาชีวศึกษา

ของ อุดม รูปดี

ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ชาตรุประชีวิน)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา จันทร์ศิลา)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ นพรัถ)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ มีแจ้ง)

.....กรรมการ

(ดร.สันติ บุรณะชาติ)

อนุมัติ

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ นพรัถ)

คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

พฤษภาคม 2559

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับทุนอุดหนุนการทำวิทยานิพนธ์จากมหาวิทยาลัยพะเยา และสำเร็จได้ด้วยดีด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ นพรัก ประธานที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา จันทร์ศิลา กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ มีแจ่ม กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาเสียสละเวลา ให้คำปรึกษา เสนอแนะ ตรวจสอบ แก้ไขสิ่งที่บกพร่อง ทำให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ และมีคุณค่ายิ่ง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ดร.พยุงค์ดี จันทรสุนทร, รองศาสตราจารย์ ดร.นายยุทธ สงค์ธนาพิทักษ์, รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ กองสุวรรณ, ดร.พรหมสวัสดิ์ ทิพย์คงคา, ดร.เอกนิษฐ์ คลังแสง, ดร.ชาญเวทย์ บุญประเดิม, รองศาสตราจารย์ ดร.บุญวัฒน์ อัดชู, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน พูแสง, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จงรัก พลาคัย, ดร.คมศร วงษ์รักษา, ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไพบุลย์ แยมเฟื่อน, ดร.มงคลชัย สมอุดร, ดร.อำนาจ เถาตระกุล, ผู้อำนวยการ วันเพ็ญ เกิดศรี, ดร.ประชาคม จันทรชิต, ผู้อำนวยการ สินธารี ชัยสวัสดิ์, ดร.อนันต์ งามสะอาด, ผู้อำนวยการ เทวินทร์ จันทรศักดิ์, ผู้อำนวยการ สุทธิชัย ภิญญโญภาวสุทธิ, ดร.พงษ์พรรณ จรัสจินดารัตน์, ดร.จรินทร์ มลิณฑสุตร, ดร.สุนทร พลรงค์, ดร.สงวน หอกคำ, ดร.จีระพงษ์ หอมสุวรรณ, ครูสวัสดิ์ โสตามุข, ครูคนุรุท สีลาคำ ที่กรุณาเสียสละเวลาให้การสัมภาษณ์ ให้ข้อคิดเห็นในการสนทนากลุ่ม ตรวจสอบ รับรองรูปแบบ และให้ข้อเสนอแนะ อันเป็นประโยชน์ยิ่งต่อการวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ดร.สันติ บุรณะชาติ, ผู้อำนวยการ วิทยา ใจวิถี, ครูสุวรรณ พูนกล้า, ครูศักดิ์ดา สิมเสมอ, ครูชนิด ภัคธนาเดชานนท์ และผู้บริหาร ครู เจ้าหน้าที่ วิทยาลัยเทคนิคพะเยาทุกคน ที่ได้สนับสนุนให้งานวิจัยฉบับนี้ มีความสมบูรณ์ยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ที่ได้ให้กำเนิด ครูอาจารย์ ที่ได้ให้ความรู้และสมาชิกในครอบครัว “รูปดี” ทุกท่าน ที่ให้กำลังใจตลอดมา คุณค่าอันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอกราบเป็นเครื่องบูชาแต่บุพการี บูรพาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

อุดม รูปดี

เรื่อง: รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

ผู้วิจัย: อุดม รูปดี วิทยานิพนธ์: กศ.ด. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2559

ประธานที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ นพรัก, **กรรมการที่ปรึกษา:** รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา จันทร์ศิลา,
รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ มีแจ้ง

คำสำคัญ: รูปแบบ, การประกันคุณภาพการศึกษา, สถาบันการอาชีวศึกษา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา 2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา และ 3) เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 1) โครงสร้างคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา 2) ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา และ 3) กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

2. รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 1.1) คณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา 1.2) คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา แบ่งออกเป็น คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถาบันการอาชีวศึกษา และคณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 5 กลุ่มงาน คือ 2.1) กลุ่มงานอำนวยการ 2.2) กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนากการประกันคุณภาพการศึกษา 2.3) กลุ่มงานควบคุมติดตามตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษา 2.4) กลุ่มงานวิเคราะห์ข้อมูล ประเมินผลและสารสนเทศ การประกันคุณภาพการศึกษา 2.5) กลุ่มงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan: P) ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงาน (Do: D) ขั้นตอนที่ 3 การตรวจติดตาม (Check: C) ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act: A) และมีการประสานงาน (Coordinate: Co) ในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระหว่างสถาบันการอาชีวศึกษากับสถานศึกษา เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จไปสู่มาตรฐาน (Standard: S) การอาชีวศึกษา

3. การประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก และที่ประชุมกลุ่มมีฉันทามติ ให้การรับรองรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

Title: THE ADMINISTRATIVE MODEL OF THE EDUCATIONAL QUALITY ASSURANCE FOR VOCATIONAL INSTITUTES

Author: Udom Roobdee, Thesis: Ph.D. (Educational Administration), University of Phayao, 2016

Advisor: Associate Professor Dr.Sombut Nopparug, **Co–advisor:** Associate Professor Dr.Vithaya Jansila,

Associate Professor Dr.Samran Mejang

Keywords: Model, Assurance, Vocational Education Institutes

Abstract

The objective of this research are 1) to study the conditions and the way to manage the educational quality assurance for Vocational Educational Institute 2) to do the administrative model of the educational quality assurance for Vocational Education Institute 3) to evaluate the administrative model of the educational quality assurance for Vocational Education Institutes. The results are:

1. The administration of the educational quality assurance for Vocational Education Institute contains three factors. The first is the structure of the educational quality assurance committees. Next is the scope of the education quality assurance and the last is the procedure of administration of the educational quality assurance.

2. There are three factors of the administrative model of the educational quality assurance for Vocational Education Institute. The first factor, the structure of the educational quality assurance committees, consists of the administrative committees of the educational quality assurance for Vocational Education Institute and the action committees of the educational quality assurance for Vocational Education Institute divided into the committees of Vocational Education Institute and the committees of the colleges. The second factor, the scope of educational of the educational of the educational quality assurance, is composed of 5 subdivisions: 1) General service 2) Promotion and development educational of the educational quality assurance 3) Controlling and monitoring educational quality assurance 4) Data analysis, assessment and technology information of educational of the educational of the educational quality assurance 5) Educational quality assurance of colleges being in Vocational Education Institute. The third factor, the administrative procedure, contains 4 steps; planning (P), doing (D), checking (C) and action (A). For the success to the vocational education standard, there will be the coordination in each step of working and vocational colleges working and vocational colleges with Vocational Educational Institute.

3. The results of evaluation of the administrative model of the educational quality assurance for Vocational Education Institute have been the high possibility and advantage. All of the attenders accepted the administrative model of the educational quality assurance for Vocational Education Institutes.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามของการวิจัย	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	16
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
แนวคิดเกี่ยวกับสถาบันการอาชีวศึกษา.....	17
แนวคิดและทฤษฎีการบริหาร.....	27
แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา.....	40
การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	49
แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ	82
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	88
กรอบแนวคิดการวิจัย	103
3 วิธีดำเนินการวิจัย	104
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา.....	108
ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถาบันการอาชีวศึกษา.....	112
ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษา	117

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย	122
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา.....	123
ตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถาบันการอาชีวศึกษา.....	138
ตอนที่ 3 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษา	162
5 บทสรุป	179
สรุปผลการวิจัย	181
อภิปรายผล	184
ข้อเสนอแนะ	192
บรรณานุกรม.....	193
ภาคผนวก	199
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการจัดสนทนากลุ่ม, ผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจสอบและผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่ม.....	200
ภาคผนวก ข ตารางการวิเคราะห์	203
ภาคผนวก ค แบบศึกษาเอกสาร.....	204
ภาคผนวก ง แบบสัมภาษณ์	206
ภาคผนวก จ ประเด็นการสนทนากลุ่ม.....	210
ภาคผนวก ฉ แบบสอบถาม	211
ภาคผนวก ช แบบประเมิน.....	234
ภาคผนวก ซ แบบรับรอง	254
ภาคผนวก ฌ แบบสัมภาษณ์.....	276

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก (ต่อ)	
ภาคผนวก ญ ประเด็นการสนทนากลุ่ม.....	311
ประวัติผู้วิจัย	336

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1	สังเคราะห์รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาการอาชีวศึกษา จากเอกสารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 78
2	รายละเอียดปัญหาในการประเมินภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย ในประเทศอิตาลี..... 100
3	ผลการพิจารณาความสอดคล้องของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 12 คน..... 159
4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถาบัน การอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา และหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาที่มีต่อความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหาร การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ในองค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา 163
5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถาบัน การอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา และหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาที่มีต่อความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหาร การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ในองค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา 165
6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถาบัน การอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา และหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาที่มีต่อความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหาร การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ในองค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา 166

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า	
7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถาบัน การอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา และหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาที่มีต่อความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหาร การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา.....	167
8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถาบัน การอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา และหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาที่มีต่อความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ การบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ในองค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างคณะกรรมการการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา.....	168
9	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถาบัน การอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา และหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาที่มีต่อความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ การบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ในองค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา	170
10	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถาบัน การอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา และหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาที่มีต่อความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ การบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ในองค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษา	171

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถาบัน การอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา และหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาที่มีต่อความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ การบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	172
12 ผลการรับรองรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างคณะกรรมการการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา.....	173
13 ผลการรับรองรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษา	176
14 ผลการรับรองรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา.....	177
15 สรุปผลการรับรองรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา	177

สารบัญญภาพ

ภาพ	หน้า
1 โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการสถาบันการอาชีวศึกษา	26
2 องค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	50
3 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	51
4 ความสัมพันธ์ของคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กับ คณะกรรมการสถานศึกษาหรือวิทยาลัย	52
5 โครงสร้างการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	52
6 โครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษา.....	53
7 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา	65
8 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	103
9 ขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 1.....	105
10 ขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 2	106
11 ขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 3	107
12 ร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา.....	139
13 รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา.....	148
14 การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา	333
15 การดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus group).....	334
16 การประชุมกลุ่ม รับรองรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถาบันการอาชีวศึกษา.....	335

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่ง โดยจะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพ มีกระบวนการทำให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้คนรู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ มีจริยธรรม คุณธรรม รู้จักพึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน (จำรัส นองมาก, 2547, หน้า 23-24) ดังนั้น เป้าหมายของการจัดการศึกษาตลอดจนจุดมุ่งหมายของหลักสูตรทุกระดับการศึกษา จึงได้มุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเน้นให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและจริงจัง ดังเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่กำหนดให้มีการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ตามมาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก และมาตรา 49 ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายหลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปีนับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน นอกจากนี้ มาตรฐาน

การศึกษาแห่งชาติยังได้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์ และมาตรฐาน ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียง สำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบการประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเป้าหมายและแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาของชาติในทุกระบบ และทุกประเภทระดับมหภาค เพื่อเป็นหลักและแนวทางในการกำหนดนโยบาย แผนพัฒนาและจัดการศึกษา รวมทั้งมาตรฐานการศึกษาทั้งการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษาและการอุดมศึกษา อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือกำกับการตรวจราชการ การนิเทศ การติดตามและประเมินผลรวมทั้งการประกันคุณภาพ เพื่อให้ทราบสถานภาพและ ความก้าวหน้าของการจัดการศึกษาของชาติระดับมหภาค ตลอดจนเป็นมาตรฐาน สำหรับการประกันคุณภาพภายนอกในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา นอกจากนี้ พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2551 ยังกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษาเกี่ยวกับ ข้อกำหนด คุณลักษณะ คุณภาพและมาตรฐานในการจัดการอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการส่งเสริม การกำกับดูแลการตรวจสอบ การประเมินผล และการประกัน คุณภาพการจัดการอาชีวศึกษา และให้ใช้หลักเกณฑ์ตามกฎหมายกระทรวง ว่าด้วย ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ตามข้อ 22 (1) และข้อ 23 โดยกำหนดให้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการศึกษาการอาชีวศึกษา (กฎหมายกระทรวงว่าด้วย ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553, 2553, หน้า 29)

ในการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ได้มุ่งเน้นให้คนไทย ได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยได้กำหนดมาตรการในการจัดการอาชีวศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคน ให้มีสมรรถนะและความรู้ ความสามารถ ซึ่งได้กำหนดไว้ เป็นยุทธศาสตร์และมาตรการต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนการบริหารการศึกษาไว้หลากหลาย มาตรการ และหนึ่งในมาตรการนั้นก็คือ การจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับ การพัฒนากลุ่มจังหวัดและหลักสูตรอาชีวศึกษาระดับต้น (ปวช. 3 ปี) ระดับกลาง (ปวส. 2 ปี) และระดับเทคโนโลยีเฉพาะทาง (ปริญญาตรี 2-3 ปี) ให้มีความต่อเนื่องเชื่อมโยงกัน เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนตามความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเน้นความร่วมมือกับ สถานประกอบการ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552, หน้า17-18) ซึ่งสอดคล้องกับ ในมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2551 ที่ได้กำหนดให้ “การจัดการ อาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนา กำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับ

การศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ประกอบการ หรือประกอบอาชีพโดยอิสระได้” และ มาตรา 16 กำหนดให้การจัดอาชีวศึกษาต้องเป็นสถาบันอุดมศึกษาด้านวิชาชีพและเทคโนโลยี มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงที่ชำนาญการปฏิบัติการสอน การวิจัย การถ่ายทอดวิทยาการและเทคโนโลยี ทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมรวมทั้งให้บริการวิชาการและวิชาชีพแก่สังคม (พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551, 2551, หน้า 3-7) นอกจากนี้ยังได้มีกฎกระทรวงการรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษา เพื่อจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 และกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการของสถาบันการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 ซึ่งได้กำหนดแนวทางในการแบ่งส่วนราชการไว้ ซึ่งเงื่อนไขดังกล่าวทำให้การบริหารจัดการการอาชีวศึกษาปรับเปลี่ยนไปเป็นการบริหารจัดการตามโครงสร้างใหม่ในรูปแบบสถาบันการอาชีวศึกษา สามารถขยายการจัดการเรียนการสอนได้ถึงระดับปริญญาตรี และที่สำคัญ คือ กระบวนการบริหารจัดการอาชีวศึกษาต้องมีการปรับเปลี่ยนให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับการบริหารจัดการอาชีวศึกษาที่เปลี่ยนไป หนึ่งในกระบวนการบริหารจัดการที่สำคัญ คือ การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญในการบริหารจัดการการอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพ แต่จากการศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในอาชีวศึกษา พบว่า การดำเนินงานการประกันคุณภาพมีปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยมีปัญหาด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการประกันคุณภาพ การจัดระบบโครงสร้างการบริหารสถานศึกษาไม่สอดคล้องกับการประกันคุณภาพ และที่สำคัญคือไม่มีแนวทางวิธีการดำเนินงานประกันคุณภาพ การกำหนดบุคคล บทบาท รับผิดชอบหน้าที่ชัดเจน ขาดการนิเทศ ติดตาม และการกำหนดเป้าหมาย ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมของบุคลากร ทำให้การดำเนินงานประกันคุณภาพไม่บรรลุผลเท่าที่ควร อันจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพของการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยรวม (ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาคเหนือ, 2555, หน้า 35-36) นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษายังได้กำหนดระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วย การบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552 ให้งานประกันคุณภาพการศึกษา เป็นงานหนึ่งในฝ่ายแผนงานและงบประมาณ ซึ่งส่งผลต่อการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา ที่มีภารกิจมากไม่สอดคล้องกับโครงสร้างการบริหาร

สถานศึกษาเท่าที่ควร ทำให้ระบบคุณภาพของการบริหารจัดการโดยรวมของสถานศึกษา ไม่บรรลุความสำเร็จเชิงคุณภาพอย่างแท้จริง (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2552)

ดังนั้น จึงเห็นสมควรจะต้องได้รับการปรับเปลี่ยนงานประกันคุณภาพการศึกษา เป็นหน่วยงานที่ขึ้นต่อผู้บริหารสถานศึกษาโดยตรง ทั้งนี้ เพื่อมุ่งหวังให้เกิดกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับภาระงานอย่างแท้จริง

จากการศึกษางานวิจัยของ ลักขณา จาตกานนท์, ประพาฬภรณ์ อีรมงคล และพีรพัฒน์ วงศ์กมลพร (2554) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการประกันคุณภาพ คือ ต้องการให้มีการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพ โดยปรับปรุงวิธีบริหารจัดการงานที่ทำให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพที่มีหลายเกณฑ์มาตรฐาน ไม่เกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน ลดภาระงานเอกสารด้วยระบบสารสนเทศ หากเกิดปัญหาการเปลี่ยนบุคลากรก็สามารถจัดเก็บข้อมูลการรายงานผลการดำเนินงาน อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังพบว่า ปัญหาที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาการบริหาร การประกันคุณภาพ คือ ต้องสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่บุคลากรทุกระดับให้เห็นความสำคัญ เกิดความร่วมมือประสานการทำงานด้วยระบบ PDCA การจัดการความรู้ การเสริมแรงจูงใจ และการยกย่องชมเชยจะช่วยเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรวางแผน ในการดำเนินงานหาวิธีเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยระบบสารสนเทศข้อมูลที่อยู่ในส่วนกลาง ต้องส่งให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่เปลี่ยนแปลงเก็บข้อมูลบ่อย ๆ ไม่ขอข้อมูลซ้ำซ้อน ก็จะทำให้เกิดการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพแบบมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับ จาร์ส นองมาก (2541, หน้า 131-132 อ้างอิงใน ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาคเหนือ, 2555, หน้า 20-23) ที่ได้เสนอว่า สภาพปัญหาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของไทย มีหลายประการ เช่น ปัญหาเกี่ยวกับความเข้าใจเรื่องการประกันคุณภาพว่า เป็นการเพิ่มภาระ ให้กับบุคลากรของโรงเรียน เป็นเรื่องเฉพาะกิจอีกไม่นานก็เลิกล้มไปตามนโยบายของผู้มีอำนาจ การประกันคุณภาพทำให้เสียงบประมาณและทรัพยากรโดยไม่คุ้มค่า นอกจากนี้ ยังมีปัญหา เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของการประกันคุณภาพ ได้แก่ การให้ความสำคัญเรื่องของเอกสารต่าง ๆ มากมาย โดยไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริงของบุคลากร มีครูบางส่วนเท่านั้นที่ทำหน้าที่ การประกันคุณภาพ ผู้ไม่เกี่ยวข้องก็จะละเลย ตลอดจนปัญหาเกี่ยวกับการใช้ผลจากการประเมิน และการตรวจสอบ ผู้ถูกประเมินไม่กล้ายอมรับความจริง มีการใช้ผลการประเมินไม่คุ้มค่า เมื่อมีการประเมินแล้ว ไม่นำผลการประเมินไปใช้ให้เกิดประโยชน์จริง ก็นับว่าใช้ผลการประเมิน ไม่คุ้มกับทรัพยากรที่ลงทุน

การบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษามีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับการบริหารงานต่าง ๆ ของสถานศึกษามากมาย หากการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาเกิดความบกพร่องก็จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาด้วย ดังเห็นได้จากรายงานการศึกษาของวิทยากร เชียงกูล (2556, หน้า 63) ที่ได้สรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของวิทยาลัยเทคนิคที่ไม่ผ่านการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษามีปัญหาที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา คือ ขาดกระบวนการประเมินผลการประกันคุณภาพภายในที่ต่อเนื่อง

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ดังเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) ที่มุ่งให้มีการจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนมีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ มีคุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาสังคมและประเทศชาติอย่างยั่งยืนต่อไป

คำถามของการวิจัย

1. สภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาเป็นอย่างไร
2. รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาเป็นอย่างไร
3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์หลัก

เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

3. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยตามขั้นตอนการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 1.1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา

1. แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลได้แก่ เอกสาร งานวิจัย แนวคิดทฤษฎีทั้งในและต่างประเทศเกี่ยวกับการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา

2. ประเด็นที่ศึกษา

สภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

ชั้นที่ 1.2 การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

1. แหล่งข้อมูล

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีฉะเชิงเทรา โดยมีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

1.1 เป็นสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนประเภท อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม ศิลปกรรม และเกษตรกรรม

1.2 เป็นสถานศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพภายใน โดยต้นสังกัดในระดับดีมาก และมีผลการประเมินคุณภาพภายนอกครอบคลุมด้านการอาชีวศึกษาในระดับดีมาก

2. ตัวแปรที่ศึกษา

สภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ขั้นที่ 1.3 การศึกษาแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา โดยการสัมภาษณ์

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการบริหาร การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 10 ปี และมีคุณวุฒิการศึกษาตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 4 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

แนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถาบันการอาชีวศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 2.1 การยกร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำข้อมูลจากผลการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาที่ได้จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 มายกร่างรูปแบบ การบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

2. ผู้วิจัยนำร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสมและการใช้ภาษา

3. ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไขจัดทำเป็น ร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

ขั้นที่ 2.2 การตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการบริหารการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา โดยการสนทนากลุ่ม

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์เกี่ยวกับการประกัน คุณภาพการศึกษา เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 10 ปี มีคุณวุฒิการศึกษาตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 9 คน ประกอบด้วยนักวิชาการ หรืออาจารย์มหาวิทยาลัย ผู้บริหารและผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ความเหมาะสมของร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถาบันการอาชีวศึกษา

ชั้นที่ 2.3 การตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์เกี่ยวกับ ระบบการวัดและประเมินผลการศึกษา การบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา การจัดการ ด้านการอาชีวศึกษา เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 10 ปี มีคุณวุฒิการศึกษาตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 12 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย นักวิชาการ หรืออาจารย์มหาวิทยาลัย และผู้บริหารสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ความสอดคล้อง (Validity) ระหว่างข้อคำถามรายข้อกับเนื้อหาของรูปแบบ การบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถาบันการอาชีวศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 3.1 การประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหาร การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา โดยใช้แบบสอบถาม

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์เกี่ยวกับ การบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา การจัดการ ด้านการอาชีวศึกษา และมีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาระดับ สถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา จำนวน 339 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย 3 กลุ่ม ดังนี้

1.1 ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา 18 สถาบัน จำนวน 18 คน

1.2 ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา 19 สถาบัน จำนวน 160 คน

1.3 หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา 19 สถาบัน จำนวน 161 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

ขั้นที่ 3.2 การรับรองรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา โดยการประชุมกลุ่ม

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 12 คน ประกอบด้วย 5 กลุ่ม ดังนี้

1.1 ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์เกี่ยวกับการประกัน คุณภาพการศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 10 ปี มีคุณวุฒิการศึกษาปริญญาโทขึ้นไป ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 3 คน

1.2 ผู้เชี่ยวชาญ ที่มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ เกี่ยวกับการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษา การบริหาร การศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 10 ปี มีคุณวุฒิการศึกษาปริญญาโทขึ้นไป ได้มาโดยการเลือก แบบเจาะจง จำนวน 3 คน

1.3 ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 2 คน

1.4 ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ได้มาโดยคัดเลือก แบบเจาะจง จำนวน 2 คน

1.5 หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง จำนวน 2 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

รับรองรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรม ตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และเป็นที่ประจักษ์ สร้างความมั่นใจให้กับทุกฝ่ายว่าการจัดการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานที่ต้องการ โดยยึดการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในสถานศึกษา ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา หมายถึง โครงสร้างความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในการบริหารจัดการการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาที่ประกอบด้วย องค์ประกอบที่ 1) โครงสร้างคณะกรรมการ การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา องค์ประกอบที่ 2) ขอบข่าย งานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา องค์ประกอบที่ 3) กระบวนการ บริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

2.1 องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา หมายถึง สมาชิกที่ทำหน้าที่บริหารและดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการ จำนวน 2 คณะ ดังนี้

2.1.1 คณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา หมายถึง สมาชิกที่มีหน้าที่ในการดำเนินงานตามนโยบายของสถาบัน ส่งเสริมสนับสนุน การบริหารจัดการและการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับสถานประกอบการในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รายงานผลการประกันคุณภาพการศึกษาต่อสภาสถาบันการอาชีวศึกษา ปฏิบัติงานอื่นตามที่สภาสถาบันการอาชีวศึกษามอบหมาย

2.1.2 คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา หมายถึง สมาชิกที่มีหน้าที่ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาทั้งระดับสถาบันการอาชีวศึกษาและระดับสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ซึ่งประกอบด้วย คณะกรรมการจำนวน 2 คณะ คือ

1) คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถาบันการอาชีวศึกษา หมายถึง สมาชิกที่มีหน้าที่ในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการจำนวน 3 คณะ คือ

1.1) คณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีหน้าที่ในการกำหนดแนวทาง วางแผนพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา พัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพของสถาบัน ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ และ/หรือสถานประกอบการในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

1.2) คณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีหน้าที่ วางแผนงาน การติดตามผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน โดยสอบถามผลการประเมินของคณะกรรมการประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษากับหน่วยงานในสถาบันการอาชีวศึกษาและสถานศึกษาในสังกัด

รายงานการติดตามผล เสนอแนะต่อคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

1.3) คณะกรรมการประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีหน้าที่จัดทำแผนพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน สร้างความรู้ ความเข้าใจเกณฑ์การประเมินแก่ครู คณาจารย์ และบุคลากรของสถาบัน ประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันและของสถานศึกษาสังกัดสถาบัน รายงานการประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันต่อคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

2) คณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา หมายถึง สมาชิกที่มีหน้าที่ กำหนดแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับระเบียบหรือประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เสนอแนะแนวทางปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่สถานศึกษา ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ และ/หรือ สถานประกอบการที่มีความร่วมมือกับสถานศึกษาในการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา รายงานผลการดำเนินงานต่อสถานศึกษาและสถาบันการอาชีวศึกษา ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

2.2 องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา หมายถึง การจัดโครงสร้างการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 5 กลุ่มงาน ดังนี้

2.2.1 กลุ่มงานอำนวยการ หมายถึง กลุ่มงานที่มีหน้าที่ช่วยอำนวยการและงานเลขานุการของงานประกันคุณภาพการศึกษา ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารทั่วไป งานสารบรรณ งานการเงิน การบัญชีและพัสดุ การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ประสานงานกับหน่วยงานภายในและภายนอกของงานประกันคุณภาพการศึกษา ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

2.2.2 กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กลุ่มงานที่มีหน้าที่ส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน ฝึกอบรมสัมมนาให้ความรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาแก่คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาของสถาบัน จัดทำคู่มือและเครื่องมือการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

พัฒนาคู่มือและเครื่องมือการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

2.2.3 กลุ่มงานควบคุม ติดตาม ตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กลุ่มงานที่มีหน้าที่ติดตามและตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน จัดทำข้อเสนอแนะ พัฒนาเครื่องมือการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล จัดทำข้อเสนอแนะพัฒนาคู่มือการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในของสถาบัน แต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในของสถาบัน ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในของสถาบัน รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

2.2.4 กลุ่มงานวิเคราะห์ข้อมูล ประเมินผล และสารสนเทศการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กลุ่มงานที่มีหน้าที่วิเคราะห์และพัฒนาข้อมูลสารสนเทศ รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน และสถานศึกษาสังกัดสถาบัน ประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน จัดทำรายงานประจำปี (SAR) รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

2.2.5 กลุ่มงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา หมายถึง กลุ่มงานที่มีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในหลักการ จุดหมายและหลักเกณฑ์ของการประกันคุณภาพการศึกษา และมาตรฐานการอาชีวศึกษาตามที่สถาบันการอาชีวศึกษากำหนด วางแผนดำเนินงานด้านมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ แผนกวิชา และงานต่าง ๆ ในสถานศึกษารวมทั้งสถานประกอบการ บุคคล องค์กรและหน่วยงานภายนอก ในการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ประสานงานให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการดำเนินงานระดับสถาบันการอาชีวศึกษา ในการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ประสานงาน และให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

2.3 องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

2.3.1 การวางแผน (Plan: P) หมายถึง การเตรียมความพร้อม ของบุคลากร สร้างความตระหนัก พัฒนาความรู้และทักษะด้านการประกันคุณภาพการศึกษา กำหนดเป้าหมาย หรือมาตรฐานการศึกษา กำหนดแนวทางการดำเนินงาน กำหนดระยะเวลา กำหนดงบประมาณ กำหนดผู้รับผิดชอบ

2.3.2 การปฏิบัติตามแผน (Do: D) หมายถึง ส่งเสริม สนับสนุน จัดตั้งอำนาจ ความสะดวกและสนับสนุนทรัพยากร การกำกับติดตามการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบัน นิเทศตรวจสอบ และประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน พัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน

2.3.3 การตรวจติดตาม (Check: C) หมายถึง การวางกรอบการประเมิน จัดทำหรือจัดทำเครื่องมือ เก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล แปลความหมาย ตรวจสอบ ปรับปรุงคุณภาพการประเมิน

2.3.4 การปรับปรุงแก้ไข (Act: A) หมายถึง ปรับปรุงการปฏิบัติงานของบุคลากร วางแผนในระยะต่อไป จัดทำข้อมูลสารสนเทศ จัดทำรายงานประเมินตนเอง (SAR) หรือรายงานประจำปี รวบรวมผลการดำเนินงานและผลการประเมิน วิเคราะห์ตามมาตรฐาน เขียนรายงานกำหนดผู้รับผิดชอบ

3. สภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา หมายถึง สภาพการดำเนินการในปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหาร การจัดการ และแนวทางในการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ

4. สถาบันการอาชีวศึกษา หมายถึง การรวมกลุ่มของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายกระทรวงการรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษา เพื่อจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 เพื่อดำเนินการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปริญญาตรี สายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการในสาขาวิชาต่าง ๆ

5. สถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา หมายถึง วิทยาลัยที่ประกาศตามกฎกระทรวงการรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษา เพื่อจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555

6. ผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการดำเนินการสนทนากลุ่มและรับรองรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 2 คณะ ดังนี้

6.1 ผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำหน้าที่ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group) หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจประสบการณ์มีผลงานเกี่ยวกับการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 10 ปี มีคุณวุฒิการศึกษาตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป ประกอบด้วย นักวิชาการหรืออาจารย์มหาวิทยาลัย ผู้บริหารหรืออดีตผู้บริหารสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

6.2 ผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำหน้าที่รับรองรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 10 ปี มีวุฒิการศึกษาตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป ประกอบด้วย ผู้บริหารหรืออดีตผู้บริหารสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่มีหน้าที่กำกับดูแลนโยบายการศึกษาและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา

7. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการตรวจสอบความสอดคล้องและรับรองรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 2 คณะ ดังนี้

7.1 ผู้เชี่ยวชาญที่ทำหน้าที่ตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับระบบการวัด การประเมินผลการศึกษา การบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา การจัดการด้านอาชีวศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 10 ปี มีคุณวุฒิการศึกษาตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป ประกอบด้วย นักวิชาการหรืออาจารย์มหาวิทยาลัย ผู้บริหารสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

7.2 ผู้เชี่ยวชาญที่ทำหน้าที่รับรองรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษา การบริหารการศึกษา เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 10 ปี มีคุณวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท ประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้อำนวยการ หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

8. ความเป็นไปได้ของการนำรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา หมายถึง ความคิดเห็นของ ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา และหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ที่มีต่อความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ว่ามีความเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง สามารถนำรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ไปใช้ในการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาได้มากน้อยเพียงใด

9. ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา หมายถึง ความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา และหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ที่มีต่อประโยชน์ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาว่า สามารถเพิ่มโอกาสในการนำรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษานี้ไปประยุกต์ใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาที่สะท้อนถึงประสิทธิภาพ และเป็นเครื่องมือในการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการอาชีวศึกษาได้มากน้อยเพียงใด

10. ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาที่ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ในตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

11. ผู้อำนวยการสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา

12. หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง ครูหรือบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับการแต่งตั้งให้รับผิดชอบทำหน้าที่เป็นหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา

13. คณบดี หมายถึง ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งจากสถานศึกษาให้ทำหน้าที่หัวหน้าคณะวิชาวิทยาลัย มหาวิทยาลัย หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออื่นที่มีสถานะเทียบเท่ากัน

14. รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นรองผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา มี 4 ฝ่าย คือ รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนและความร่วมมือ และรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

15. หัวหน้าฝ่าย หมายถึง ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งจากสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ให้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนฝ่าย มี 4 ฝ่าย คือ ฝ่ายบริหารทรัพยากร ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ และฝ่ายวิชาการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา
2. ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูล/สารสนเทศสำหรับผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปกำหนดนโยบายและพัฒนาระบบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถาบันการอาชีวศึกษามีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับสถาบันการอาชีวศึกษา
2. แนวคิดและทฤษฎีการบริหาร
3. แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
4. การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
5. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับสถาบันการอาชีวศึกษา

ตามที่มีกฎหมาย ว่าด้วย การศึกษาแห่งชาติได้บัญญัติให้มีคณะกรรมการอาชีวศึกษา เพื่อควบคุมดูแลการจัดการอาชีวศึกษา นอกจากนี้ สมควรกำหนดให้มีสถาบันการอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีการจัดการอาชีวศึกษา ที่ดำเนินการอย่างเอกภาพในด้านนโยบาย และมีการกระจายอำนาจไปสู่ระดับปฏิบัติ จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษาขึ้น

1. พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551

พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 (พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551, 2551, หน้า 3-7) เป็นกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์ ว่าด้วย การจัดการ อาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพในสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และสถานประกอบการ ให้มีความเป็นเอกภาพเชิงนโยบายและมีการศึกษาที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ ทางวิชาชีพ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษางานเอกสาร ดังนี้

มาตรา 4 ได้กำหนดความหมายของคำสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการอาชีวศึกษาไว้ ดังนี้

“การอาชีวศึกษา” หมายความว่า กระบวนการศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคน ในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี

“การฝึกอบรมวิชาชีพ” หมายความว่า การเพิ่มพูนความรู้และการฝึกทักษะอาชีพ ระยะสั้นหรือระยะยาว ทั้งในและนอกสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันการอาชีวศึกษา ซึ่งจัดขึ้นเป็นโครงการหรือสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะภายใต้หลักสูตรที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

“สถาบัน” หมายความว่า สถาบันการอาชีวศึกษาของรัฐที่จัดตั้งขึ้น เพื่อดำเนินการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ

“สถานประกอบการ” หมายความว่า สถานประกอบการที่ร่วมมือกับสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันการอาชีวศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

“มาตรฐานการอาชีวศึกษา” หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพและมาตรฐานในการจัดการอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการส่งเสริม การกำกับดูแลการตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษา

มาตรา 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้
มาตรา 13-15 ได้กำหนดการจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษา ไว้ดังนี้

มาตรา 13 สถานศึกษาอาชีวศึกษาสามารถรวมกันเป็นสถาบันได้

การรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อจัดตั้งเป็นสถาบันให้กระทำได้โดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และคำนึงถึงการประสานความร่วมมือให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในการดำเนินการตามวรรคสอง ถ้ามีความเหมาะสมหรือมีความจำเป็น จะแยกสถานศึกษาอาชีวศึกษาส่วนหนึ่งส่วนใดมารวมกับสถานศึกษาอาชีวศึกษาอีกแห่งหนึ่ง เพื่อจัดตั้งเป็นสถาบันก็ได้

มาตรา 14 ในกรณีที่มีความเหมาะสมหรือมีความจำเป็น จะจัดตั้งสถาบัน เพื่อดำเนินการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพตามพระราชบัญญัตินี้ก็ได้ ทั้งนี้ โดยให้ออกเป็นกฎกระทรวง

มาตรา 15 ให้สถาบันตามมาตรา 13 และมาตรา 14 เป็นนิติบุคคลและเป็น ส่วนราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ในการแบ่งส่วนราชการของสถาบันตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 16-19 ได้กำหนดการดำเนินการของสถาบันการอาชีวศึกษา ไว้ดังนี้

มาตรา 16 ให้สถาบันตามมาตรา 15 เป็นสถาบันอุดมศึกษาด้านวิชาชีพและเทคโนโลยีมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงที่ชำนาญการ ปฏิบัติการสอน การวิจัยการถ่ายทอดวิทยาการและเทคโนโลยี ทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมรวมทั้งให้บริการวิชาการและวิชาชีพแก่สังคม

มาตรา 17 สถาบันอาจแบ่งส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

1. สำนักงานผู้อำนวยการสถาบัน
2. วิทยาลัย
3. สำนัก
4. ศูนย์

สถาบันอาจให้มีส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าวิทยาลัย เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในมาตรา 16 เป็นส่วนราชการของสถาบันอีกก็ได้

สำนักงานผู้อำนวยการสถาบันอาจแบ่งส่วนราชการเป็นฝ่ายหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าฝ่าย

วิทยาลัยอาจแบ่งส่วนราชการเป็นคณะวิชา ภาควิชา แผนก หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะวิชาหรือภาควิชา

สำนัก หรือศูนย์ อาจแบ่งส่วนราชการเป็นแผนกหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าแผนก

มาตรา 18 การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกสำนักงานผู้อำนวยการสถาบัน วิทยาลัย สำนัก ศูนย์หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าวิทยาลัย ให้ทำเป็นประกาศกระทรวงศึกษาธิการและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานผู้อำนวยการสถาบัน วิทยาลัย สำนัก ศูนย์ หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าวิทยาลัย ให้ทำเป็นข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา 23 มาตรา 25 และมาตรา 27 ได้กำหนดจำนวน และหน้าที่ของสภาสถาบันและผู้บริหารสถาบันการอาชีวศึกษา ไว้ดังนี้

มาตรา 23 ให้มีคณะกรรมการสภาสถาบันในสถาบันแต่ละแห่ง จำนวนไม่เกิน สิบสี่คนประกอบด้วย

1. นายกสภาสถาบัน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณะกรรมการอาชีวศึกษา
2. กรรมการสภาสถาบันโดยตำแหน่ง ได้แก่ ผู้อำนวยการสถาบัน

3. กรรมการสภาสถาบันจำนวนสี่คน ซึ่งเลือกจากบุคคลที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเสนอ

4. กรรมการสภาสถาบันจำนวนสี่คน ซึ่งเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถาบันจำนวนสองคน และครูหรือคณาจารย์ประจำที่มีได้เป็นผู้บริหารจำนวนสองคน

5. กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสี่คน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลภายนอกสถาบันโดยคำแนะนำของกรรมการสภาสถาบันตาม (3) และ (4) ในจำนวนนี้จะต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคเอกชนจำนวนหนึ่งคนและจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สถาบันหรือสถานศึกษาในสังกัดสถาบันนั้นตั้งอยู่จำนวนหนึ่งคน

คุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภาสถาบัน กรรมการสภาสถาบันตาม (3) และกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิตาม (5) หลักเกณฑ์ และวิธีการเลือกหรือสรรหากรรมการสภาสถาบันตาม (3) (4) และ (5) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้สภาสถาบันแต่งตั้งรองผู้อำนวยการสถาบันคนหนึ่งเป็นเลขานุการคณะกรรมการสภาสถาบันโดยคำแนะนำของผู้อำนวยการสถาบัน

มาตรา 25 สภาสถาบันมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของสถาบัน และโดยเฉพาะให้มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. ออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของสถาบันเกี่ยวกับการดำเนินการของสถาบัน

2. กำกับมาตรฐานการศึกษา ควบคุมคุณภาพ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาของสถาบันให้เป็นไปตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาทุกระดับ

3. แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นในเรื่องหนึ่งเรื่องใด หรือเพื่อมอบหมายให้ปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด อันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของสภาสถาบัน

มาตรา 27 ให้มีผู้อำนวยการสถาบันเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของสถาบัน และให้มีรองผู้อำนวยการสถาบันอย่างน้อยหนึ่งคน กับทั้งอาจมีผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันหนึ่งคนหรือหลายคนก็ได้ ทั้งนี้ ตามจำนวนที่สภาสถาบันกำหนดเพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่ผู้อำนวยการสถาบันมอบหมาย

มาตรา 33-36 ได้กำหนดการแบ่งส่วนราชการภายในสถาบันการอาชีวศึกษา ไว้ดังนี้

มาตรา 33 ให้รองผู้อำนวยการสถาบันคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของสำนักงานผู้อำนวยการสถาบัน วิทยาลัย สำนัก ศูนย์ หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าวิทยาลัยให้มีผู้อำนวยการเป็นผู้บังคับบัญชา และรับผิดชอบงานของวิทยาลัย สำนัก ศูนย์ หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าวิทยาลัยนั้น

ส่วนราชการตามวรรคสองจะให้มีรองผู้อำนวยการ เพื่อทำหน้าที่ตามที่ผู้อำนวยการ ส่วนราชการนั้นมอบหมายก็ได้

มาตรา 34 ให้ตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการ ศูนย์ผู้อำนวยการหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าวิทยาลัย และรองผู้อำนวยการ ของตำแหน่งดังกล่าวเป็นตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาหรือบุคลากรทางการศึกษา แล้วแต่กรณี ตามกฎหมาย ว่าด้วย ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

มาตรา 35 ให้ตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันและตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถาบัน เป็นตำแหน่งที่เทียบเท่าตำแหน่งอธิการบดีและตำแหน่งรองอธิการบดีในหน่วยงานการศึกษา ที่สอนระดับปริญญาตามกฎหมาย ว่าด้วย ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

มาตรา 36 ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบัน รองผู้อำนวยการสถาบัน ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการศูนย์ และผู้อำนวยการหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าวิทยาลัย จะดำรงตำแหน่ง ดังกล่าวเกินหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกันมิได้ผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งจะรักษาราชการ แทนตำแหน่งอื่นอีกหนึ่งตำแหน่งได้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

2. กฎกระทรวงการรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษา เพื่อจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษา

พ.ศ. 2555

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 วรรคหนึ่ง และมาตรา 13 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการ เกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 32 และมาตรา 43 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจ ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยคำแนะนำของ คณะกรรมการการอาชีวศึกษาออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้ ให้จัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วยส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

1. สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิคนนทบุรี วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี วิทยาลัยเทคนิคธัญบุรี วิทยาลัยการอาชีวศึกษาปทุมธานี วิทยาลัยเทคนิคสระบุรี วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี วิทยาลัยเทคนิคพระนครศรีอยุธยา วิทยาลัยเทคนิคอุตสาหกรรมยานยนต์ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว พระนครศรีอยุธยา และวิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา

2. สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิคชัยนาท วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี วิทยาลัยอาชีวศึกษาลพบุรี วิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี วิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี แห่งที่ 2 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี และวิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง

3. สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา วิทยาลัยเทคนิคจุฬารัตน์ (ลาดขวาง) วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีฉะเชิงเทรา วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ วิทยาลัยเทคนิคนครนายก วิทยาลัยการอาชีพนครนายก วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี วิทยาลัยเทคนิคบูรพาปราจีน และวิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว

4. สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม วิทยาลัยเทคนิคกาญจนบุรี วิทยาลัยอาชีวศึกษากาญจนบุรี วิทยาลัยการอาชีพกาญจนบุรี วิทยาลัยเทคนิคสุพรรณบุรี วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี และวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม

5. สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 5 ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม วิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี วิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล วิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์ และวิทยาลัยการอาชีพบางสะพาน

6. สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 1 ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี วิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช วิทยาลัยเทคนิคสิชล วิทยาลัยเทคนิคทุ่งสง วิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือนครศรีธรรมราช วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมนครศรีธรรมราช วิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช วิทยาลัยเทคนิคชุมพร และวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง

7. สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิคระนอง วิทยาลัยเทคนิคพังงา วิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต วิทยาลัยเทคนิคกระบี่ วิทยาลัยเทคนิคตรัง และวิทยาลัยการอาชีพตรัง

8. สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิคปัตตานี วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี วิทยาลัยการอาชีพปัตตานี วิทยาลัยประมงปัตตานี วิทยาลัยเทคนิคยะลา วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา และวิทยาลัยเทคนิคสตูล

9. สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี วิทยาลัยเทคนิคสตั๊ดทีบ วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคโนโลยีฐานวิทยาศาสตร์ (ชลบุรี) วิทยาลัยเทคนิคระยอง วิทยาลัยเทคนิคมาบตาพุด วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย วิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี และวิทยาลัยเทคนิคตราด

10. สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิคหนองคาย วิทยาลัยอาชีวศึกษาหนองคาย วิทยาลัยเทคโนโลยีและ

อุตสาหกรรมการต่อเรือหนองคาย วิทยาลัยเทคนิคบึงกาฬ วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู วิทยาลัยเทคนิคเลย วิทยาลัยอาชีวศึกษาเลยวิทยาลัยเทคนิคอุดรธานี วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี และวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกอุดรธานี

11. สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการนครพนม วิทยาลัยเทคนิคบ้านแพง และวิทยาลัยการอาชีพพนมไพรราชินีมุกดาหาร

12. สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิคกาฬสินธุ์ วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม วิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น วิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่น วิทยาลัยการอาชีพขอนแก่น วิทยาลัยเทคนิคร้อยเอ็ด วิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด และวิทยาลัยการอาชีพร้อยเอ็ด

13. สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 4 ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี วิทยาลัยเทคนิคเดชอุดม วิทยาลัยเทคนิคศรีสะเกษ วิทยาลัยการอาชีพศรีสะเกษ วิทยาลัยเทคนิคยโสธร และวิทยาลัยเทคนิคอำนาจเจริญ

14. สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5 ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา วิทยาลัยอาชีวศึกษานครราชสีมา วิทยาลัยเทคนิคหลวงพ่อดูณปรีสุโท วิทยาลัยเทคนิคสุรนารี วิทยาลัยเทคนิคชัยภูมิ วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์ วิทยาลัยเทคนิคคูเมือง วิทยาลัยเทคนิคสุรินทร์ และวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์

15. สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงใหม่ วิทยาลัยเทคนิคลำพูน วิทยาลัยเทคนิคลำปาง วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง และวิทยาลัยการอาชีพพนมไพรราชินีแม่ฮ่องสอน

16. สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2 ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิคเชียงราย วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงราย วิทยาลัยเทคนิคพะเยา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพะเยา วิทยาลัยเทคนิคน่าน วิทยาลัยเทคนิคแพร่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ และวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีแพร่

17. สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิคพิษณุโลก วิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก วิทยาลัยพณิชยการบึงพระพิษณุโลก วิทยาลัยเทคนิคเพชรบูรณ์ วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย วิทยาลัยเทคนิคอุตรดิตถ์ และวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุตรดิตถ์

18. สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิค นครสวรรค์ วิทยาลัยอาชีวศึกษานครสวรรค์ วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์ วิทยาลัยเทคนิค กำแพงเพชร วิทยาลัยเทคนิคพิจิตร และวิทยาลัยเทคนิคอุทัยธานี

19. สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง วิทยาลัยเทคนิคดุสิต วิทยาลัยเทคนิคราชสีถาราม วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย วิทยาลัยพณิชยการบางนา วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี วิทยาลัยกาญจนาภิเษกวิทยาลัยช่างทองหลวง และวิทยาลัยการอาชีพกาญจนาภิเษกหนองจอก (กฎกระทรวงการรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษา เพื่อจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555, 2555, หน้า 1-3)

3. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการของสถาบันการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 วรรคหนึ่ง และมาตรา 15 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการ เกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 32 และ มาตรา 43 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจ ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 การแบ่งส่วนราชการของสถาบันให้ดำเนินถึงแนวทาง ดังต่อไปนี้

1.1 ความสอดคล้องกับภารกิจหลักเพื่อรองรับการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการอาชีวศึกษาของสถาบันและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.2 ความเป็นเอกภาพในการบริหารและการจัดการอาชีวศึกษาของสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.3 ผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจ ความคุ้มค่า ลดขั้นตอนการบริหาร เพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการบริหารจัดการ

1.4 ความสัมพันธ์ที่เกื้อกูลต่อสัมฤทธิ์ผลของคุณภาพการศึกษา ขนาดของสถาบัน จำนวนนักศึกษา ผู้รับบริการ และความเหมาะสมด้านอื่น ๆ

1.5 การตอบสนองต่อการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านอุตสาหกรรม ด้านเกษตรกรรม ด้านธุรกิจและการบริการ และสาขาวิชาชีพอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

1.6 การมีส่วนร่วมระหว่างส่วนราชการภายในของสถาบัน และระหว่างสถาบัน กับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ

1.7 ความพร้อมของสถาบันในการจัดการอาชีวศึกษาในหลักสูตรปริญญาตรี สายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ข้อ 2 สถาบันอาจแบ่งส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

2.1 สำนักงานผู้อำนวยการสถาบัน

2.2 วิทยาลัย

2.3 สำนัก

2.4 ศูนย์

2.5 หน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าวิทยาลัย

ข้อ 3 ส่วนราชการของสถาบันมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

3.1 สำนักงานผู้อำนวยการสถาบัน มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงานช่วยอำนวยความสะดวกและงานเลขานุการของสถาบัน ประสานงานราชการกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน งานวิเทศสัมพันธ์ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารทั่วไป การตลาด เผยแพร่และประชาสัมพันธ์กิจการสถาบันการบริหารงานการเงิน การบัญชี การพัสดุ อาคารสถานที่ งบประมาณและทรัพย์สินของสถาบันการบริหารงานบุคลากร ส่งเสริมวินัย และระบบคุณธรรมของบุคลากร กฎหมาย นิติกรรม สัญญางานเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางอาญา งานคดีปกครอง และงานคดีอื่นที่อยู่ในหน้าที่ของสถาบัน และงานอื่นที่ไม่ได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการใดในสถาบัน รวมทั้งส่งเสริมการดำเนินงานของวิทยาลัยและหน่วยงานในสถาบัน

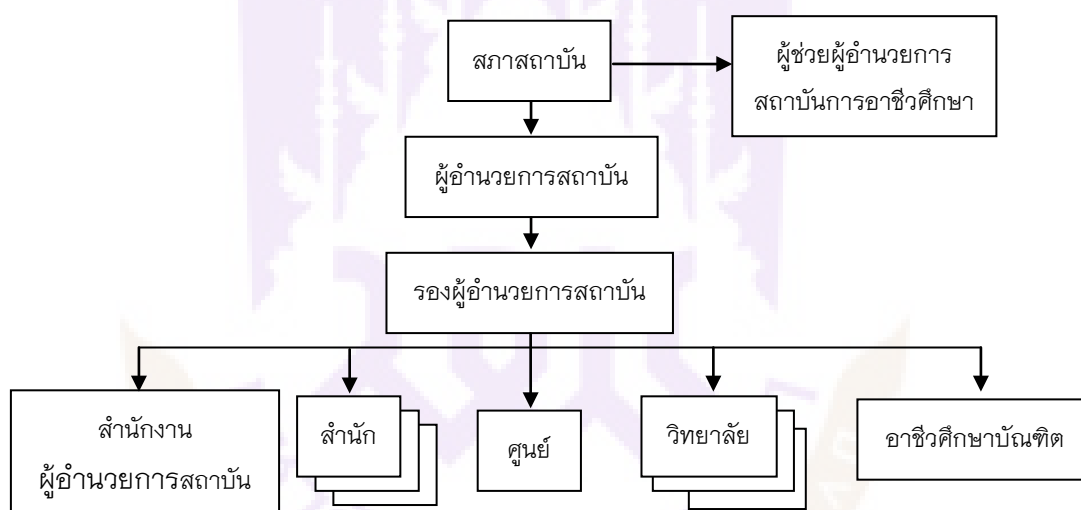
3.2 วิทยาลัย มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา และฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ และระดับเทคนิค ให้มีสมรรถนะสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตามหลักสูตรมาตรฐานการอาชีวศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพ รวมทั้งสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

3.3 สำนัก มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการประสานงาน ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาการจัดการศึกษาหลักสูตรของหน่วยงานในสถาบัน และวางแผนการผลิต เพื่อพัฒนาคุณภาพกำลังคนสู่มาตรฐานสากลบนพื้นฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตที่ดี

3.4 ศูนย์ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการสนับสนุนการศึกษา วิจัย การสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ

3.5 หน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าวิทยาลัย มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการกำกับดูแล ควบคุม การจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการในสาขาวิชาต่าง ๆ ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงที่เน้นการปฏิบัติ ทำการสอน ทำการวิจัย ถ่ายทอดวิทยาการและเทคโนโลยี ทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยยกระดับผู้สำเร็จการอาชีวศึกษาให้มีโอกาสศึกษาต่อระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ ประสานการใช้ทรัพยากรของวิทยาลัยและเครือข่าย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะสอดคล้องกับหลักสูตร มาตรฐานการอาชีวศึกษา และมาตรฐานวิชาชีพ (กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการของสถาบันการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555, 2555, หน้า 1-2)

การแบ่งส่วนราชการสถาบันการอาชีวศึกษาตามหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการของสถาบันการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555

ภาพ 1 โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการสถาบันการอาชีวศึกษา

สรุปได้ว่า การวิจัยในครั้งนี้ เพื่อสร้างรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ครั้งนี้ผู้วิจัยอาศัย กฎกระทรวงการรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษา เพื่อจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 มาตรา 13 บัญญัติไว้ว่า สถานศึกษาอาชีวศึกษาสามารถรวมกันเป็นสถาบันได้ และกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการสถาบันการอาชีวศึกษา คือ 1) สำนักงานผู้อำนวยการสถาบัน 2) วิทยาลัย 3) สำนัก 4) ศูนย์ และ 5) หน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าวิทยาลัย เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการบริหารจัดการและดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา

เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนซึ่งประกอบด้วยการพัฒนาคุณภาพ การติดตามตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ ที่มีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษา ได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง สถานประกอบการและสังคม

แนวคิดและทฤษฎีการบริหาร

1. ความหมายของการบริหาร

คำว่า “การบริหาร” ได้มีนักวิชาการให้ความหมายไว้ ดังนี้

จันทราณี สงวนนาม (2551, หน้า 23-25) ให้ความหมายว่า การบริหาร หมายถึง การทำกิจกรรมโดยผู้บริหารและสมาชิกในองค์การเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ภารดี อนันต์นาวิ (2553, หน้า 1) ให้ความหมายว่า การบริหาร หมายถึง กิจกรรมของคนตั้งแต่สองคนขึ้นไป มีการร่วมมือกันทำกิจกรรมอย่างใด อย่างหนึ่งโดยใช้เทคนิคและวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2555, หน้า 22) ให้ความหมายว่า การบริหาร หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคล เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

สัมมา รุทธิธย์ (2553, หน้า 37) ให้ความหมายว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยอาศัยระบบการวางแผน การจัดองค์กร การสั่งการ การควบคุม และการดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด

Stephen (1978 อ้างอิงใน สุนทร โคตรบรรเทา, 2551, หน้า 3) ให้ความหมายว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการในการกำหนดเป้าหมาย จัดสรรทรัพยากรและประสานงานให้บุคลากรใช้ความพยายามในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เป้าหมายขององค์กรบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าการบริหาร คือการดำเนินงานร่วมกันระหว่างบุคคลหรือกลุ่มบุคคล โดยใช้เทคนิคและวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน

2. การแบ่งกลุ่มการบริหารตามทฤษฎีการบริหารยุคดั้งเดิม (The Classical Organization Theory)

ภาวิตา ธาราศรีสุทธิ และวิบูลย์ ไตวณะบุตร (2542, หน้า 10) แบ่งย่อยนักบริหารสมัยดั้งเดิม ระหว่าง ค.ศ. 1887-1949 เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

2.1 กลุ่มการจัดการเชิงวิทยาศาสตร์ (Scientific Management) ของ เฟรดเดอริก เทย์เลอร์ (Frederick Taylor) ความมุ่งหมายสูงสุดของแนวคิดเชิงวิทยาศาสตร์ คือ จัดการบริหารธุรกิจ หรือโรงงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด เทย์เลอร์มองคนงานแต่ละคนเปรียบเสมือนเครื่องจักรที่สามารถปรับปรุงเพื่อเพิ่มผลผลิตขององค์การได้ เจ้าของตำรับ “The One Best Way” คือประสิทธิภาพของการทำงานสูงสุดจะเกิดขึ้นได้ ต้องขึ้นอยู่กับสิ่งสำคัญ 3 อย่าง คือ

2.1.1 เลือกคนที่มีความสามารถสูงสุด (Selection)

2.1.2 ฝึกอบรมคนงานให้ถูกวิธี (Training)

2.1.3 หาสิ่งจูงใจให้เกิดกำลังใจในการทำงาน (Motivation) ก็คือ ผลผลิตของยุคอุตสาหกรรมในงานวิจัยเรื่อง “Time and Motion Studies” เวลาและการเคลื่อนไหว เชื่อว่ามีวิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์เพียงวิธีเดียวที่ดีที่สุด เขาเชื่อในวิธีแบ่งงานกันทำ ผู้ปฏิบัติระดับล่างต้องรับผิดชอบต่อระดับบน เทย์เลอร์ เสนอระบบจ้างงาน (จ่ายเงิน) บนพื้นฐานการสร้างแรงจูงใจ สรุปหลักวิทยาศาสตร์ของเทย์เลอร์ ประกอบด้วย 3 หลักการ ดังนี้

1) การแบ่งงาน (Division of Labors)

2) การควบคุมดูแลบังคับบัญชาตามสายงาน (Hierachy)

3) การจ่ายค่าจ้างเพื่อสร้างแรงจูงใจ (Incentive Payment)

2.2 กลุ่มการบริหารจัดการ (Administration Management) หรือ ทฤษฎีบริหารองค์การอย่างเป็นทางการ (Formal Organization Theory) ของ อังรี ฟาโยล (Henri Fayol) บิดาของทฤษฎีการปฏิบัติการและการจัดการตามหลักบริหาร ทั้ง Fayol และ Taylor จะเน้นตัวบุคคล ปฏิบัติงาน วิธีการทำงาน ได้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลแต่ก็ไม่มองด้านจิตวิทยา (ภาววิทยา ธาราศรีสุทธิ และวิบูลย์ ไตรฉนะบุตร, 2542, หน้า 17) Fayol ได้เสนอแนวคิดในเรื่องหลักเกี่ยวกับการบริหารทั่วไป 14 ประการ แต่มีลักษณะที่สำคัญ 7 ประการ ดังนี้

2.2.1 หลักการทำงานเฉพาะทาง (Specialization) คือ การแบ่งงานให้เกิดความชำนาญเฉพาะทาง

2.2.2 หลักสายบังคับบัญชา เริ่มจากบังคับบัญชาสูงสุดสู่ระดับต่ำสุด

2.2.3 หลักเอกภาพของบังคับบัญชา (Unity of Command)

2.2.4 หลักขอบข่ายของการควบคุมดูแล (Span of Control) ผู้ดูแล 1 คน ต่อ 6 คน ที่จะอยู่ใต้การดูแลจึงจะเหมาะสมและมีประสิทธิภาพที่สุด

2.2.5 การสื่อสารแนวตั้ง (Vertical Communication) การสื่อสารโดยตรงจากเบื้องบนสู่เบื้องล่าง

2.2.6 หลักการแบ่งระดับการบังคับบัญชาให้น้อยที่สุด คือ ไม่ควรมีสายบังคับบัญชายืดยาว หลายระดับมากเกินไป

2.2.7 หลักการแบ่งความรับผิดชอบระหว่างสายบังคับบัญชา และสายเสนาการ (Line and Staff Division)

2.3 กลุ่มบริหารองค์การในระบบราชการ (Bureaucracy) มาจากแนวคิดของแมกซ์ เวเบอร์ (Max Weber) ที่กล่าวถึงหลักการบริหารราชการ ประกอบด้วย

2.3.1 หลักของฐานอำนาจจากกฎหมาย

2.3.2 การแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบที่ต้องยึดระเบียบกฎเกณฑ์

2.3.3 การแบ่งงานตามความชำนาญการเฉพาะทาง

2.3.4 การแบ่งงานที่ไม่เกี่ยวกับผลประโยชน์ส่วนตัว

2.3.5 มีระบบความมั่นคงในอาชีพ

อย่างไรก็ตามระบบราชการก็มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ซึ่งในด้านข้อเสีย คือ สายบังคับบัญชายืดยาวการทำงานต้องอ้างอิงกฎระเบียบ จึงชักช้าไม่ทันการแก้ไขปัญหาในปัจจุบันเรียกว่า ระบบ “Red Tape” ในด้านข้อดี คือ ยึดประโยชน์สาธารณะเป็นหลักการบังคับบัญชาการเลื่อนขั้นตำแหน่งที่มีระบบระเบียบ

3. ปัจจัยการบริหาร

สุรศักดิ์ ปริญญวรรตน์ชัย (2544, หน้า 11) กล่าวถึงปัจจัยพื้นฐานอันเป็นทรัพยากรในการบริหาร องค์ประกอบที่สำคัญในการบริหารงานประกอบด้วย 4 ปัจจัย หรือที่เรียกว่า ทฤษฎี 4 M's ได้แก่ 1) คน (Man) 2) เงิน (Money) 3) วัสดุสิ่งของ (Material) และ 4) วิธีจัดการ (Management)

William (1965, pp. 74-75) ให้ความเห็นว่า ทรัพยากรการบริหารควรมีปัจจัยในการบริหารอย่างน้อย 7 ประการ ได้แก่ 1) คน (Man) 2) เงิน (Money) 3) วัสดุสิ่งของ (Material) 4) อำนาจ (Authority) 5) เวลา (Time) 6) กำลังใจในการทำงาน (Will) และ 7) ความสะดวกต่าง ๆ (Facility)

4. แนวคิดกระบวนการบริหาร

จันทราณี สงวนนาม (2551, หน้า 34-39) ได้สรุปแนวคิดกระบวนการบริหารของนักการศึกษาหลายท่าน ไว้ดังนี้

4.1 อองรี ฟาโยล์ (Henry Fayol) บิดาแห่งการบริหารจัดการ มีความเห็นว่าการบริหารเป็นศาสตร์อย่างหนึ่งและเป็นหลักสากลที่สามารถนำไปใช้ได้กับการบริหารทุกประเภท โดยการบริหารจัดการเป็นส่วนสำคัญพื้นฐานของการบริหารงานที่ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 5 ประการที่เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

4.1.1 การวางแผน (To Plan) หมายถึง ภาระหน้าที่ของผู้บริหารที่จะคาดการณ์ล่วงหน้าถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ แล้วกำหนดแผนการปฏิบัติงานไว้เป็นแนวทางในการทำงานในอนาคต

4.1.2 การจัดองค์การ (To Organize) หมายถึง ภาระหน้าที่ของผู้บริหารในการจัดโครงสร้างของงานและอำนาจหน้าที่ของบุคคล

4.1.3 การบังคับบัญชา (To Command) หมายถึง กระบวนการเกี่ยวกับการวินิจฉัยสั่งการ การตัดสินใจ การมอบหมายหน้าที่การงาน การนิเทศงาน ตลอดจนการใช้ภาวะผู้นำ

4.1.4 การประสานงาน (To Coordinate) หมายถึง ความร่วมมือ ร่วมใจในการปฏิบัติงานการจัดระเบียบงานให้เรียบร้อย สอดคล้องกลมกลืนกันเพื่อให้งานสมดุลและบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ การประสานงานเปรียบเสมือนตัวกลางนำฟันเฟืองของบรรดากิจกรรมทั้งหลายให้สอดคล้องต้องกันเพื่อให้งานดำเนินไปด้วยความกลมกลืนราบรื่นและเรียบร้อย

4.1.5 การควบคุมงาน (To Control) หมายถึง การกำกับการและตรวจสอบว่าการปฏิบัติงานได้ดำเนินไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่ โดยอาศัยการรายงานและงบประมาณเป็นเครื่องมือ

4.2 ลูเธอร์ กุลิคและลินดอลล์ เออร์วิค (Luther Gulick and Lyndall Urwick) ได้นำแนวคิดของอองรี ฟาโยล์ มาประยุกต์ใช้ในการบริหารราชการ โดยได้ขยายกิจกรรมทางการบริหารออกเป็น 7 ประการ รวมเรียกว่า POSDCoRB ซึ่งเป็นงานในหน้าที่ของผู้บริหารในองค์การราชการโดยทั่วไป ดังนี้

4.2.1 การวางแผน (Planning) หมายถึง การวางแผนล่วงหน้าว่า องค์การจะต้องทำอะไรบ้างเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

4.2.2 การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง การจัดองค์การ การกำหนดโครงสร้าง การแบ่งสายงาน การจัดสายการบังคับบัญชาและการกำหนดตำแหน่งหน้าที่

4.2.3 การบังคับบัญชา (Staffing) หมายถึง การบริหารงานบุคคล ได้แก่ การจัดอัตรา กำลัง การสรรหา การพัฒนา การสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน การประเมินผลงาน การพิจารณาความดี ความชอบ การให้สวัสดิการและการให้พันทักงาน

4.2.4 การควบคุมงาน (Directing) หมายถึง การอำนวยการ การตัดสินใจ การวินิจฉัย สั่งการและการควบคุมบังคับบัญชา

4.2.5 การประสานงาน (Coordinating) หมายถึง การประสานงาน เพื่อให้เกิดความร่วมมือเพื่อดำเนินการไปสู่เป้าหมายเดียวกัน

4.2.6 การรายงาน (Reporting) หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติขององค์การเพื่อให้สมาชิกขององค์การทราบความก้าวหน้าของการดำเนินงาน

4.2.7 การงบประมาณ (Budgeting) หมายถึง การใช้เงิน การควบคุมการใช้จ่าย และการตรวจสอบด้านการเงิน

4.3 ดูบริน (DuBrin) ได้นำเสนอแนวคิดหน้าที่การบริหารไว้เช่นเดียวกับนักการศึกษาหลายท่าน แต่มีการจัดหมวดหมู่ ขั้นตอนการบริหารที่แตกต่างไป เช่น การจัดบุคลากร (Staffing) ไปรวมในด้านการจัดองค์การ (Organizing) การกำหนดเป้าหมายขององค์การ (Goal Setting) จัดรวมอยู่ในการวางแผน (Planning) สำหรับการตัดสินใจ สั่งการ การสื่อสาร และการจูงใจ จัดรวมอยู่ในด้านการนำ (Leading) ซึ่งกระบวนการบริหารตามแนวคิดของดูบรินมีดังนี้

4.3.1 การวางแผน (Planning) หมายถึง กระบวนการกำหนดเป้าหมายขององค์การและวางแผนแนวทางดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายนั้น ประกอบด้วย การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันขององค์การ การกำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ การกำหนดนโยบาย มาตรการและกลยุทธ์การดำเนินงานรวมทั้งการกำหนดทรัพยากรที่ต้องใช้ในการดำเนินงาน

4.3.2 การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง กระบวนการจัดการทรัพยากร และการจัดระบบการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ ประกอบด้วย การจัดทำแผนภูมิปฏิบัติงาน การจัดบุคลากรรับผิดชอบงานต่าง ๆ การจัดทำมาตรฐานและรายละเอียด การปฏิบัติงาน การจัดระบบการบังคับบัญชาและการประสานงาน การกำหนดภารกิจขององค์การ การจัดระบบทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมในองค์การ

4.3.3 การนำ (Leading) หมายถึง การอำนวยความสะดวกและการประสานงาน เพื่อให้บุคลากรปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายขององค์การ ซึ่งต้องอาศัยภาวะผู้นำของผู้บริหาร ประกอบด้วย การจูงใจ การตัดสินใจสั่งการ การสื่อสารและการแก้ปัญหาความขัดแย้งของบุคลากร

4.3.4 การควบคุม (Controlling) หมายถึง การกำกับให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและแผนขององค์การ ประกอบด้วย การตรวจสอบ ติดตาม การเปรียบเทียบผล การปฏิบัติงานกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้และการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน

4.4 Edwards Deming (1950 อ้างอิงใน ชรินทร์ แสงแก้ว, 2546, หน้า 34-35) ได้เสนอขั้นตอนการบริหารงานคุณภาพ “วงจรเดมมิง” (Deming Cycle) ไว้ 4 ขั้นตอน คือ

4.4.1 การจัดทำและการวางแผน (Plan)

- 1) ทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนแล้วกำหนดหัวข้อควบคุม
- 2) กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุให้แก่หัวข้อควบคุมแต่ละข้อ
- 3) กำหนดวิธีดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

4.4.2 การปฏิบัติตามแผน (Do)

- 1) หาความรู้เกี่ยวกับวิธีดำเนินการนั้น
- 2) ดำเนินการตามวิธีการที่กำหนด
- 3) เก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและผลลัพธ์ของหัวข้อควบคุม

4.4.3 การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check)

- 1) ตรวจสอบว่า การปฏิบัติงานเป็นไปตามวิธีการทำงานมาตรฐานหรือไม่
- 2) ตรวจสอบว่า ค่าที่วัดได้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานหรือไม่
- 3) ตรวจสอบว่า หัวข้อควบคุมได้ตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่

4.4.4 กำหนดมาตรฐานแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะที่ทำให้ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย (Act)

- 1) ถ้าการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามวิธีการทำงานมาตรฐาน ก็หามาตรการแก้ไข
- 2) ถ้าผลลัพธ์ที่ได้ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ก็ค้นหาสาเหตุ และแก้ไขที่ต้นตอเพื่อมิให้เกิดปัญหาซ้ำขึ้นอีก
- 3) ปรับปรุงระบบการทำงานและเอกสารวิธีการทำงานมาตรฐาน

4.5 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543, หน้า 13) ได้กำหนดขั้นตอนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจร PDCA ในการดำเนินการ มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

4.5.1 วางแผนการปฏิบัติงาน (P) กำหนดเป้าหมาย หรือมาตรฐานการศึกษา จัดลำดับความสำคัญของเป้าหมาย กำหนดแนวทางการดำเนินงาน กำหนดระยะเวลา กำหนดงบประมาณ กำหนดผู้รับผิดชอบ

4.5.2 ดำเนินการตามแผน (D) ส่งเสริม สนับสนุน จัดสิ่งอำนวยความสะดวก การสนับสนุนทรัพยากร การกำกับ ติดตาม ให้การนิเทศ

4.5.3 ตรวจสอบประเมินผล (C) วางกรอบการประเมิน จัดหา หรือจัดทำ เครื่องมือเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล แปลความหมาย ตรวจสอบ/ปรับปรุงคุณภาพการประเมิน

4.5.4 นำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน (A) ปรับปรุงการปฏิบัติงานของบุคลากร วางแผนในระยะต่อไป จัดทำข้อมูลสารสนเทศ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปแนวคิดจากทฤษฎีการบริหารเพื่อนำมาเป็นข้อมูล ในการร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้ 1) การจัดองค์การอย่างเป็นทางการ (Organizing) เป็นการนำปัจจัยทางการบริหาร เช่น (4Ms) คน เงิน วัสดุ วิธีปฏิบัติ เพื่อการกำหนดโครงสร้าง การจัดบุคคล

เข้าทำงาน (Staffing) การจัดสายการบังคับบัญชา (Controlling) การกำหนดตำแหน่งหน้าที่ และวิธีการบริหารที่จะทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผล 2) กระบวนการบริหาร (Process) เป็นการวางแผน การปฏิบัติงาน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบ (Check) ติดตามและประเมินผล การแก้ไขปรับปรุงวิธีปฏิบัติเพื่อให้ผลการปฏิบัติเป็นไปตามเป้าหมาย (Act) โดยใช้การประสานงาน (Coordinating) เพื่อให้เกิดความร่วมมือในกระบวนการบริหารดำเนินการไปสู่เป้าหมายเดียวกัน

5. การประสานงานในองค์กร (Coordinate)

ตามพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 หมวด 3 ส่วนที่ 1 ได้กำหนดให้มีการจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษาขึ้น และในปี พ.ศ. 2555 ได้มีกฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย การรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อจัดตั้งเป็นสถาบันการอาชีวศึกษา โดยใช้หลักการระดมทรัพยากรทั้งภาครัฐและเอกชนร่วมกัน ดังนั้น ผู้ที่จะดำเนินการเรื่องนี้ได้สำเร็จจะต้องมีหลักการ แนวคิดในการประสานงานที่ดี ผู้วิจัยจึงเห็นว่า การประสานงานที่ดีจะสามารถทำให้ งานสำเร็จได้ โดยมีนักวิชาการให้ความหมาย การประสานงาน ไว้ดังนี้

สมิต สัชฌุกร (2551) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การประสานงาน หมายถึง “การจัดระเบียบวิธีการทำงาน เพื่อให้งานและเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ร่วมมือปฏิบัติงาน เป็นน้ำหนึ่งใจเดียว ไม่ทำให้งานซ้อนกัน ขัดแย้งกัน หรือเหลื่อมล้ำกัน ทั้งนี้เพื่อให้งานดำเนินไป อย่างราบรื่น สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และนโยบายขององค์กรนั้นอย่างสมานฉันท์ และมีประสิทธิภาพ”

ปวีณา จันทรประดิษฐ์ (2554) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การประสานงาน หมายถึง “การจัดให้คนในองค์กรทำงานสัมพันธ์สอดคล้องกัน โดยจะต้องตระหนักถึงความรับผิดชอบ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และมาตรฐานการปฏิบัติขององค์กรเป็นหลัก ต้องมีการจัดระเบียบ วิธีการทำงาน อีกทั้งความร่วมมือในการปฏิบัติงานเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เพื่อให้เกิดความคิด ความเข้าใจตรงกันในการร่วมมือปฏิบัติงานให้สอดคล้องตลอดเวลา และกิจกรรมที่ต้องกระทำ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยไม่ทำให้เกิดความสับสน ขัดแย้งหรือเหลื่อมล้ำกัน ทั้งนี้เพื่อให้งาน ดำเนินไปอย่างราบรื่น ทำให้งานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล”

5.1 วัตถุประสงค์ของการประสานงาน

การประสานงานเกิดจากความต้องการที่จะให้งาน หรือกิจกรรมย่อย ๆ ที่จะทำให้เกิดผลสำเร็จ โดยปฏิบัติอย่างสอดคล้องในจังหวะ เวลาเดียวกัน ได้ผลงานที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐานที่เป็นไปตามข้อกำหนด ประหยัดเวลาและทรัพยากรในการปฏิบัติงาน

สมิต สัชฌุกร (2551) ได้กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการประสานงานไว้ดังนี้

5.1.1 เพื่อแจ้งให้ผู้ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องทราบ

5.1.2 เพื่อขอความช่วยเหลือ และเพื่อรักษาไว้ซึ่งความสัมพันธ์อันดี

5.1.3 เพื่อขอคำยินยอมหรือความเห็นชอบ

5.1.4 เพื่อขจัดความขัดแย้งในการปฏิบัติงาน

5.1.5 เพื่อให้เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กร

5.1.6 เพื่อช่วยในการดำเนินการเป็นไปตามแผนและทำให้มีการวางแผนอย่างละเอียดรอบคอบ

5.1.7 เพื่อตรวจสอบอุปสรรคและสภาพปัญหา

5.2 องค์ประกอบของการประสานงาน

สมิต ลัทธกร (2551) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบที่สำคัญ ไว้ดังนี้

5.2.1 ความร่วมมือ จะต้องสร้างสัมพันธภาพในการทำงานร่วมกันของทุกฝ่าย โดยอาศัยความเข้าใจ หรือการตกลงร่วมกัน มีการรวบรวมกำลังความคิด วิธีการ เทคนิค และระดมทรัพยากรมาสนับสนุนงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เต็มใจที่จะทำงานร่วมกัน

5.2.2 จังหวะเวลา จะต้องปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของแต่ละคนตามกำหนดเวลาที่ตกลงกันให้ตรงเวลา

5.2.3 ความสอดคล้อง จะต้องพิจารณาความเหมาะสมพอดี ไม่ทำงานซ้อนกัน

5.2.4 ระบบการสื่อสาร จะต้องมีการสื่อสารที่เข้าใจตรงกันอย่างรวดเร็ว และราบรื่น

5.2.5 ผู้ประสานงาน จะต้องสามารถดึงทุกฝ่ายเข้าร่วมทำงาน เพื่อตรงไปสู่จุดหมายเดียวกัน ตามที่กำหนดเป็นวัตถุประสงค์ของงาน

5.3 หลักการประสานงาน

รัตนภรณ์ ศรีพยัคฆ์ (2553) ได้กล่าวถึง หลักการประสานงาน ไว้ดังนี้

5.3.1 จัดให้มีระบบติดต่อสื่อสารที่ดีไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารระหว่างคนภายในองค์กรหรือคนภายนอกองค์กร

5.3.2 จัดให้มีระบบของความร่วมมือที่ดี กระตุ้นให้สมาชิกภายในองค์กร มีความเต็มใจที่จะร่วมมือในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีน้ำใจ ไม่วางเฉย

5.3.3 จัดให้มีระบบการประสานงานที่ดี ทั้งการประสานงานจากบนสู่ล่าง หรือจากล่างขึ้นบน หรือระดับเดียวกัน

5.3.4 จัดให้มีการประสานนโยบายและวัตถุประสงค์ขององค์กรให้สอดคล้องกัน ซึ่งในบางครั้งนโยบายและวัตถุประสงค์สอดคล้องกันยาก เพื่อเอกภาพในการบริหาร จึงต้องจัดการให้วัตถุประสงค์กับ นโยบายสอดคล้องกันและง่ายสู่การปฏิบัติ

5.3.5 จัดให้มีการประสานในรูปแบบของการบริหารที่ครบวงจร (Input Process Output) ขั้นตอนในการปฏิบัติตามกำหนดเวลาและสถานที่ของผู้ปฏิบัติต้องชัดเจน ต้องทำให้ผู้เกี่ยวข้องทราบได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร เพื่อสะดวกแก่ทุกฝ่ายในการประสานงาน

5.4 ปัจจัยในการประสานงาน

วัลภา ทับแก้ว (ม.ป.ป., สื่อออนไลน์) ได้กล่าวถึง ปัจจัยที่จำเป็นต่อการประสานงานไม่ว่าจะเป็นองค์การ หรือหน่วยงานประเภทใด มีปัจจัยที่สำคัญ ดังนี้

5.4.1 คน หมายถึง ผู้ซึ่งจะทำให้งานเป็นผลขึ้นมากการประสานงานที่แท้จริง คือ การประสานคนให้ร่วมใจร่วมกำลังงาน ด้วยการนำเอาความสามารถของคนมาทำให้เกิดผลงานในจุดมุ่งหมายเดียวกัน ความสามารถของคนพิจารณาได้สองด้าน คือ ทางด้านความรู้และด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น ผู้ประสานงานต้องมีความรู้ความสามารถ และการมองการณ์ไกล มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีทัศนคติที่ดีต่อกัน ผู้ร่วมงานทุกฝ่ายเข้ากันได้ดี มีการพบและหารือกันอยู่เสมอ

5.4.2 เงิน หมายถึง ตัวเงินและสิ่งอื่นซึ่งสามารถใช้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนได้ ในการประสานงานจะต้องมีกำลังเงินสนับสนุนการปฏิบัติงาน

5.4.3 วัสดุ หมายถึง สิ่งของเครื่องมือและเครื่องใช้ต่าง ๆ ในการประสานงานจะต้องมีวัสดุอุปกรณ์ช่วยในการประสานงานอย่างพอเพียง

5.4.4 วิธีการทำงาน หมายถึง การบริหารงานให้สามารถบรรลุผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดเป็นเป้าหมายไว้ มีการกำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้ชัดเจน มีการมอบหมายงานและการควบคุมงาน การติดต่อสื่อสารที่ดี

ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้การบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์จะต้องมีการประสานงาน ดังนั้น การประสานงานจึงหมายถึง การจัดระเบียบวิธีการทำงานในสถาบัน เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยเป็นการประสานงานอย่างเป็นทางการ หรือการประสานงานอย่างไม่เป็นทางการ ซึ่งเป็นการประสานงานแบบไม่เป็นพิธี แต่ทำความเข้าใจถึง การที่จะปฏิบัติให้เป็นไปตามระยะเวลาและจุดประสงค์เดียวกัน อาศัยความสนิทสนมกัน เป็นการส่วนตัวระหว่างบุคคล ผลดีคือ มีความเข้าใจที่ตรงกันและชัดเจนที่สุด เพื่อไม่ให้เกิด ความสับสน ขัดแย้ง หรือเหลี่ยมล้ำกันทั้งนี้เพื่อให้งานดำเนินไปอย่างราบรื่น มีคุณภาพ และประสิทธิผลที่เป็นไปตามข้อกำหนด ประหยัดเวลาและทรัพยากร

6. การบริหารโดยองค์คณะบุคคล

พินิจ ตูลสุข (2548, หน้า 29-31) กล่าวถึง การบริหารงานโดยองค์คณะบุคคล หรือการบริหารในรูปแบบคณะกรรมการว่าเป็นการบริหารแบบประชาธิปไตย ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือผู้ได้รับผลกระทบจากการบริหารจะเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการดำเนินการเพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ และร่วมรับผิดชอบต่อผลลัพธ์และผลกระทบของการดำเนินการด้วย ดังนี้

6.1 ความหมายการบริหารงานโดยองค์คณะบุคคล

การบริหารโดยองค์คณะบุคคล คือ รูปแบบการบริหารโดยมีบุคคลหลายคน เข้าไปร่วมกันรับผิดชอบ กำหนดนโยบาย ตัดสินใจ วินิจฉัย ตลอดจนแนวทางต่าง ๆ ไว้เป็นบรรทัดฐาน เพื่อให้ฝ่ายปฏิบัตินำไปปฏิบัติ ก่อให้ภารกิจต่าง ๆ ของหน่วยงาน บังเกิดผลสัมฤทธิ์ อย่างมีประสิทธิภาพ

6.2 องค์ประกอบของการบริหารโดยองค์คณะบุคคล

การบริหารงานโดยองค์คณะบุคคลเปิดโอกาสให้คณะกรรมการได้ใช้ดุลยพินิจ ตัดสินใจ จากการอธิบายถึงเหตุผลการดำเนินการประกอบข้อมูล ข้อเท็จจริง จึงไม่ขึ้นอยู่กับ ความเชื่อหรือภูมิหลังของบุคคล ผลของการใช้ดุลยพินิจจึงรอบคอบ และมีความเสี่ยงน้อย แต่มีข้อจำกัด คือ ความล่าช้าในการดำเนินการ องค์ประกอบขององค์คณะบุคคล มีดังนี้

6.2.1 ประธานคณะกรรมการ จำนวน 1 คน ได้มาโดยการคัดเลือกจากกรรมการ ที่เป็นฝ่ายตัวแทนฝ่ายต่าง ๆ เนื่องจากประธานคณะกรรมการสำคัญต่อการควบคุม ให้การประชุมเพื่อการตัดสินใจในด้านต่าง ๆ เป็นไปได้ได้อย่างมีคุณภาพ จึงควรเป็นบุคคล ที่มีประสบการณ์ทางการบริหารเป็นที่ยอมรับของกรรมการทั่วไป และมีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย

6.2.2 รองประธานคณะกรรมการ จำนวน 1 คน ได้มาเช่นเดียวกับประธาน คณะกรรมการ เพื่อทำหน้าที่แทนประธานกรรมการ เมื่อประธานคณะกรรมการไม่อยู่หรือไม่ สามารถปฏิบัติงานได้

6.2.3 กรรมการมาจากตัวแทนของฝ่ายต่าง ๆ ในชุมชนและท้องถิ่น รวมถึงกรรมการโดยตำแหน่งแต่งตั้งข้าราชการประจำ ด้วยจำนวนกรรมการจะขึ้นอยู่กับ ข้อกำหนดในกฎกระทรวงเป็นหลัก

6.2.4 กรรมการและเลขานุการ จำนวน 1 ต่อ 1 องค์คณะบุคคลมาจาก ฝ่ายข้าราชการประจำ หรือจากกรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หรือ ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา เนื่องจากต้องจัดเตรียมการประชุมและนำการประชุมไปสู่การปฏิบัติ ตลอดจนรับผิดชอบต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการบริหารอีกด้วย

6.3 หลักการบริหารแบบองค์คณะบุคคล

ประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลของการบริหารโดยองค์คณะบุคคล ต้องใช้หลักการประชาธิปไตยเป็นหลักในการบริหาร ดังนี้

6.3.1 ต้องมีหลักเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับหรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เป็นตัวกำหนดบทบาทหน้าที่ขององค์คณะบุคคล เพื่อให้กิจกรรมการบริหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ล่วงเกินหรือละเมิดในสิทธิ หรือภารกิจที่เป็นบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา หรือครู ผู้ปฏิบัติ

6.3.2 ต้องมีความรับผิดชอบต่อองค์คณะบุคคล หรือภารกิจที่ปฏิบัติ เพราะการทำกิจกรรม และการใช้ดุลยพินิจต้องใช้การปรึกษาหารือ การพบปะหรือการประชุม หากคณะบุคคลไม่มีความรับผิดชอบ อาจทำให้กิจกรรมล่าช้าหรือปฏิบัติไม่ได้ตามกรอบที่กฎหมายกำหนด

6.3.3 องค์คณะบุคคลต้องถือประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นหลัก เพราะองค์คณะบุคคลเป็นตัวแทนของสาธารณชน ทุกฝ่ายคาดหวังในความเป็นกลางและการก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อส่วนรวมในทุกกิจกรรมที่บริหาร

6.3.4 มีความบริสุทธิ์ใจต่อภารกิจของหน่วยงานที่เป็นขององค์คณะบุคคลต้องไม่เข้าไปเพื่อแสวงหาอำนาจหรือผลประโยชน์ให้แก่ตนเอง หรือพรรคพวก เพราะผลแห่งการบริหารที่ไม่บริสุทธิ์ใจจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทุกคนโดยรวม และทำให้ระบบงานด้านต่าง ๆ ในสถานศึกษาเสียหายไปด้วย

6.4 แนวทางของผู้บริหารในการบริหารโดยองค์คณะบุคคล

ประกอบ กุลเกลี้ยง และสิทธิพร ลิ้มบริบูรณ์ (2545, หน้า 2-3) กล่าวถึงแนวทางของผู้บริหารในการบริหารโดยองค์คณะบุคคลเป็นเรื่องค่อนข้างใหญ่ ผู้เกี่ยวข้องหรือคณะกรรมการอาจสับสนในการใช้อำนาจและอาจก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาได้ จึงมีหลักในการปฏิบัติ ดังนี้

การบริหารโดยองค์คณะบุคคลมี 2 ฝ่าย ดังนี้

6.4.1 ฝ่ายสำนักงาน เป็นฝ่ายปฏิบัติการประจำและทำหน้าที่บริหารงานโดยตรง

6.4.2 ฝ่ายคณะกรรมการ เป็นฝ่ายบริหารงานทางอ้อม ใช้อำนาจบริหารทางการประชุม วินิจฉัย ตัดสินใจ หรือกำหนดแนวทางการดำเนินการ เพื่อให้ฝ่ายสำนักงานนำไปดำเนินการ

1) บทบาทของฝ่ายสำนักงานและฝ่ายคณะกรรมการถูกกำหนดไว้ชัดเจน ต้องยึดถือบทบาทหน้าที่ตามที่ระเบียบ กฎหมายปฏิบัติ หากไม่เข้าใจในบทบาทและอำนาจหน้าที่จะเกิดความขัดแย้งในการปฏิบัติได้

2) ฝ่ายสำนักงานและฝ่ายคณะกรรมการต้องประสานการทำงานให้เข้ากัน โดยยึดจุดหมายปลายทาง คือ ผลสำเร็จของงาน ความมีประสิทธิภาพของงาน ประโยชน์ต่อผู้รับบริการและประชาชนเป็นหลัก

3) การใช้อำนาจของคณะกรรมการในการตัดสินใจ วินิจฉัย หรือวางนโยบายใด ๆ จะตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งความเป็นเหตุเป็นผลความถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย ทั้งนี้ ต้องใช้การประนีประนอมเป็นหลัก ควรหลีกเลี่ยงการใช้มติหรือการลงคะแนนในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ จะเหมาะสมยิ่งเพราะสังคมขององค์คณะบุคคลมีลักษณะคับแคบไม่ควรเกิดการเสียหน้าหรือแพ้ชนะกันในที่ประชุม

4) ผู้บริหารในฐานะกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการต้องมีทีมงานรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริงเสนอต่อที่ประชุม พร้อมชี้แจงเหตุผลที่ชัดเจนด้วย

6.5 ปัจจัยความสำเร็จของการบริหารโดยองค์คณะบุคคล

ประกอบ กุลเกลี้ยง และสิทธิพร ลิ้มบริบูรณ์ (2545, หน้า 23-27) กล่าวว่า ความสำเร็จของการปฏิบัติงาน ขึ้นอยู่กับความพร้อมและความสามารถในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งมีปัจจัย ดังนี้

6.5.1 ปัจจัยภายในหน่วยงาน

ปัจจัยภายในหน่วยงานที่เอื้อต่อความสำเร็จของการบริหาร โดยองค์คณะบุคคลนั้น ขึ้นอยู่กับปริมาณของสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ ว่ามีมากน้อยเพียงใด

1) ความเป็นประชาธิปไตยในการปฏิบัติงาน หมายถึง ระดับความรับผิดชอบ เสรีภาพหรือความเป็นอิสระที่บุคลากรแต่ละคนหรือได้รับในการปฏิบัติหน้าที่

2) ความกล้าที่จะเสี่ยงเพื่อผลสำเร็จของงาน หมายถึง ระดับการสนับสนุนให้บุคลากรมีความกล้าที่จะเสี่ยง และแสวงหาความเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ

3) การประสานงาน หมายถึง ระดับการส่งเสริมการประสานงานระหว่างหน่วยงานในองค์กร

4) การสนับสนุนทางการบริหาร หมายถึง ระดับการสนับสนุนของผู้บริหารด้านการสื่อสารที่ชัดเจน ตลอดจนการสนับสนุนที่ผู้บริหารจัดให้ผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงาน

5) ทิศทาง หมายถึง ระดับการสนับสนุนของหน่วยงานที่ช่วยสร้างความชัดเจนในเรื่องวัตถุประสงค์และความคาดหวังทางการปฏิบัติที่มีต่อบุคลากร

6) การควบคุม หมายถึง ปริมาณของกฎระเบียบที่ใช้ควบคุมพฤติกรรมของบุคลากรหรือผู้ปฏิบัติให้เป็นไปในทางที่ดี

7) ระบบการให้ผลตอบแทน หมายถึง ระดับของความสอดคล้องระหว่างการให้บำเหน็จความชอบกับผลงานของบุคลากร

8) ความอดทนต่อความขัดแย้ง หมายถึง ระดับของการสนับสนุนให้บุคลากรได้เปิดใจที่จะคุยเรื่องความขัดแย้งอย่างเปิดเผย ตรงไปตรงมา

9) แบบแผนของการสื่อสาร หมายถึง ระดับของความเข้มงวดที่มีต่อการสื่อสารอย่างเป็นทางการ ตามสายการบังคับบัญชา ซึ่งถ้ามีมากก็จะเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของบุคลากร

6.5.2 ปัจจัยภายนอกหน่วยงาน

ปัจจัยภายนอก หมายถึง สิ่งที่อยู่นอกเหนือการควบคุมขององค์การ ซึ่งเกิดขึ้นแล้วส่งผลกระทบต่อการทำงานทั้งในแง่บวกและลบ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับว่าสิ่งที่เกิดขึ้นนั้นจะเป็นอุปสรรคหรือการสนับสนุน ปัจจัยภายนอกในด้านบวก หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นแล้วส่งผลดีต่อการบริหารงานในรูปองค์คณะบุคคล มีดังนี้

1) นโยบาย หมายถึง ระดับคุณภาพของนโยบาย ซึ่งหน่วยเหนือมอบให้องค์การรับไปปฏิบัติ ถ้าเป็นนโยบายที่ดีจะเป็นสิ่งส่งเสริมองค์การ

2) การมีส่วนร่วมของชุมชน ถ้าชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมมาก เช่น เข้ามาเป็นกรรมการ มาร่วมให้ความคิดเห็นในการทำงานของโรงเรียน ก็จะเป็นสิ่งสนับสนุนต่อการบริหารขององค์การ

3) การสนับสนุนจากชุมชน หมายถึง การช่วยเหลือทางด้านงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ หรือแม้แต่ความเชี่ยวชาญ เช่น เข้ามาเป็นครูพิเศษ มาเป็นที่ปรึกษา เป็นต้น

4) สิ่งแวดล้อม หมายถึง สภาพแวดล้อมที่ดี มีความสงบ ปลอดภัย สะอาด ร่มรื่น ก็ย่อมเป็นการส่งเสริมการจัดการศึกษาของโรงเรียน

ในการวิจัยเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา การบริหารรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา เป็นการบริหารโดยองค์คณะบุคคล รูปแบบการบริหารมีการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการ คุณสมบัติของผู้เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ หลักเกณฑ์ระเบียบ ข้อบังคับหรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เป็นต้นกำหนดบทบาทหน้าที่ขององค์คณะบุคคล เพื่อให้กิจกรรมการบริหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

1. การประกันคุณภาพ

การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสังคม เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่จะช่วยคนได้พัฒนา ศักยภาพและความสามารถของตนเองในด้านต่าง ๆ ที่จะดำรงชีวิตและประกอบอาชีพ ได้อย่างมีความสุข สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และมีพลังสร้างสรรค์ ในการพัฒนาตนเอง สังคม และประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าได้ รัฐจึงเห็นความสำคัญของการศึกษาว่าจะเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยในการพัฒนาประเทศได้ เพราะการจัดการศึกษา ให้มีคุณภาพจะเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นที่จะส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ ดังนั้น การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเข้ามามีบทบาทเพื่อผลักดันสถานศึกษา ให้ดำเนินการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ รัฐบาลจึงได้ตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนด ความมุ่งหมายและหลักการ สำคัญในการจัดการศึกษาให้มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพ การศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา โดยในหมวด 6 มาตรฐาน และการประกันคุณภาพ การศึกษา มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบประกันคุณภาพภายในและระบบ การประกันคุณภาพภายนอก มาตรา 48 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา จัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพเป็นส่วนหนึ่ง ของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงาน ประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรับรองคุณภาพการศึกษา

2. ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา ไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543, หน้า 7) ได้ให้ความหมาย ของการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการ และดำเนินกิจกรรมตามภารกิจ ปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความมั่นใจ ให้ผู้รับบริการทางการศึกษาทั้งผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียนและผู้ปกครอง และผู้รับ บริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคมโดยรวมว่าการดำเนินงานของ สถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพ หรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด การประกันคุณภาพมีแนวคิดอยู่บนพื้นฐานของการป้องกัน ไม่ให้เกิดการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพและผลผลิตไม่มีคุณภาพ

จำรัส นองมาก (2545, หน้า 56-57) ให้ความหมายของการประกันคุณภาพ การศึกษา คือ การสร้างความมั่นใจในเรื่องคุณภาพ สถานศึกษาที่ทำเรื่องประกันคุณภาพ ก็คือ สถานศึกษาที่ต้องการสร้าง ความมั่นใจให้กับสังคมและผู้รับบริการว่าจะดำเนินการ ในสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพครบถ้วนทุกด้าน

สุมาลี จันทร์ชลอ (2545, หน้า 4) ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการของสถานศึกษา เริ่มตั้งแต่การวางแผน การจัดตั้งสนับสนุนอำนวยความสะดวก และการดำเนินการตามแผน เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนตามมาตรฐานที่กำหนด เป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้รับบริการ ผู้ที่เกี่ยวข้องในด้านประสิทธิภาพ การดำเนินงาน และคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

จินตนา สระทองขาว (2554, หน้า 7) ให้ความหมายของการประกันคุณภาพ คือ แผนการดำเนินงานที่ทำให้เกิดความเชื่อมั่นว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาตามเกณฑ์ มาตรฐานที่กำหนดไว้

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นที่ประจักษ์ สร้างความมั่นใจให้กับทุกฝ่ายว่าการจัดการศึกษา มีคุณภาพตามมาตรฐานที่ต้องการโดยยึดการมีชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. กฎกระทรวง ว่าด้วย ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553

บททั่วไป ข้อ 3-7 (กฎกระทรวง ว่าด้วย ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553, 2553, หน้า 23-24) ได้กำหนดระบบการประกันคุณภาพภายใน เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนามาตรฐานการศึกษา ไว้ดังนี้

ข้อ 3 ระบบการประกันคุณภาพภายในเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และพัฒนามาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ต้องประกอบด้วย

- (1) การประเมินคุณภาพภายใน
- (2) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- (3) การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อ 4 ระบบการประกันคุณภาพภายนอกเพื่อรับรองมาตรฐานและมุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับ ต้องประกอบด้วย

- (1) การประเมินคุณภาพภายนอก
- (2) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ข้อ 5 ให้สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ด้วยการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด และการมีส่วนร่วมของชุมชน

ข้อ 6 ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน เสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณา และเปิดเผยรายงานนั้นต่อสาธารณชน

ข้อ 7 สถานศึกษาต้องนำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอก ไปประกอบการจัดทำแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อ 19-29 (กฎกระทรวง ว่าด้วย ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพ การศึกษา พ.ศ. 2553, 2553, หน้า 28-30) ได้กำหนดการประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษา การอาชีวศึกษา ไว้ดังนี้

ข้อ 19 การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาการอาชีวศึกษาให้มีคณะกรรมการ คณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในการอาชีวศึกษา” ประกอบด้วย

(1) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (3) ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นประธาน กรรมการ

(2) เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นรองประธานกรรมการ

(3) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา จากผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในด้าน การจัดการศึกษาการบริหารสถานศึกษา หรือการประเมินการจัดการศึกษา จำนวนไม่เกินเก้าคน เป็นกรรมการซึ่งในจำนวนนี้จะต้องแต่งตั้งจากบุคคลที่ไม่เป็นข้าราชการ หรือพนักงาน มหาวิทยาลัยที่มีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน

ให้เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษาแต่งตั้งข้าราชการของสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษาซึ่งดูแลงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกรรมการ และเลขานุการ

ข้อ 20 ให้นำความในข้อ 10 ข้อ 11 และข้อ 12 มาใช้บังคับกับคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง การแต่งตั้งกรรมการแทน การแต่งตั้งกรรมการเพิ่ม และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ 19 (3) โดยอนุโลม

ข้อ 21 คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในการอาชีวศึกษามีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) วางระเบียบหรือออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในการอาชีวศึกษา เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการประกัน คุณภาพภายในการอาชีวศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

(2) เสนอแนะแนวทางปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่สถานศึกษา โดยนำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

(3) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อาชีวศึกษา

(4) ปฏิบัติการอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่รัฐมนตรี หรือคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มอบหมาย

ข้อ 22 ให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน ตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในการอาชีวศึกษา โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

(2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา

(3) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

(4) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

(5) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

(6) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

(7) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้สถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคลากร ในสถานศึกษา ผู้เรียน ชุมชน สถานประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนโดยการส่งเสริม สนับสนุนและกำกับดูแลของหน่วยงานต้นสังกัด

ข้อ 23 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามข้อ 22 (1) ต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการศึกษาการอาชีวศึกษา ตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด และต้องครอบคลุมสมรรถนะวิชาชีพทุกหลักสูตร และสาขาวิชา รวมทั้งเหมาะสมกับสภาพผู้เรียน สถานศึกษา สถานประกอบการ ชุมชน ท้องถิ่นและเทคโนโลยี

ข้อ 24 ให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนา คุณภาพการศึกษาและสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพภายใน

ข้อ 25 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามข้อ 22 (2) จะต้องสอดคล้องกับแนวทางที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

(1) วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ และแผนดำเนินการของสถานศึกษา

(2) กระบวนการเรียนรู้และการฝึกประสบการณ์

- (3) การวิจัยและนวัตกรรม
- (4) การบริการทางวิชาการแก่ชุมชนและสังคม
- (5) การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา และนันทนาการ
- (6) การบริหารและการจัดการสถานศึกษา
- (7) การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา
- (8) การเงินและงบประมาณของสถานศึกษา

ข้อ 26 สถานศึกษาอาชีวศึกษาต้องดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยให้มีการกำกับและติดตามตรวจสอบการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

ข้อ 27 ให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาจัดให้มีการประเมินมาตรฐานวิชาชีพแก่ผู้เรียนตามหลักสูตรที่เปิดสอนครบทุกสาขาวิชา ตามโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา หรือตามระยะเวลาที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเห็นสมควร

ข้อ 28 ให้หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาอาชีวศึกษาและสถานประกอบการที่มีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนและร่วมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษา

ข้อ 29 ให้หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปี และแจ้งผลให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาทราบ รวมทั้งให้เปิดเผยผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาต่อสาธารณชน

ข้อ 30-36 (กฎกระทรวง ว่าด้วย ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553, 2553, หน้า 30-32) ได้กำหนดการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาการอุดมศึกษา ไว้ดังนี้

ข้อ 30 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา” ประกอบด้วย

- (1) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (3) ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นประธานกรรมการ
- (2) เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เป็นรองประธานกรรมการ
- (3) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยคำ แนะนำ ของคณะกรรมการการอุดมศึกษา จากผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในด้านการจัดการศึกษาการบริหารสถานศึกษา หรือการประเมินการจัดการศึกษา จำนวนไม่เกินเก้าคน

เป็นกรรมการซึ่งในจำนวนนี้ จะต้องแต่งตั้งบุคคลที่ไม่เป็นข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยที่มีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน

ให้เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาแต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาซึ่งดูแลงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการ

ข้อ 31 ให้นำความในข้อ 10 ข้อ 11 และข้อ 12 มาใช้บังคับกับคุณสมบัติลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง การแต่งตั้งกรรมการแทน การแต่งตั้งกรรมการเพิ่ม และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ 30 (3) โดยอนุโลม

ข้อ 32 คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษามีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) วางระเบียบหรือออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

(2) เสนอแนะแนวทางปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่สถานศึกษา โดยนำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

(3) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา

(4) ปฏิบัติการอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการการอุดมศึกษามอบหมาย

ข้อ 33 ให้สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในโดยยึดหลักเสรีภาพทางวิชาการ และความมีอิสระในการดำเนินการของสถานศึกษา เพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง และเตรียมความพร้อม เพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

ข้อ 34 หลักเกณฑ์การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาให้พิจารณาจาก

(1) ระบบการประกันคุณภาพภายในของคณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยคำนึงถึงมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด

(2) ผลการปฏิบัติงานของคณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพภายในที่กำหนดไว้

(3) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาตามตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษา

ข้อ 35 วิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ให้ใช้แนวปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) ให้คณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาจัดให้มีหน่วยงาน หรือคณะกรรมการที่รับผิดชอบการดำเนินการด้านการประกันคุณภาพการศึกษาขึ้น โดยมีหน้าที่พัฒนา บริหาร และติดตามการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ตลอดจนประสานกับหน่วยงานภายนอก เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการจัดการศึกษาจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(2) ให้คณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน เพื่อใช้กำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ภายใต้กรอบนโยบายและหลักการที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

(3) ให้คณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาดำเนินการตามระบบการประกันคุณภาพภายใน โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา

(4) ให้คณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาจัดให้มีระบบและกลไกควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่ใช้ในการผลิตบัณฑิต ดังต่อไปนี้

(4.1) หลักสูตรการศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ

(4.2) คณาจารย์และระบบการพัฒนาคณาจารย์

(4.3) สื่อการศึกษาและเทคนิคการสอน

(4.4) ห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้อื่น

(4.5) อุปกรณ์การศึกษา

(4.6) สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้และบริการการศึกษา

(4.7) การวัดผลการศึกษาและสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักศึกษา

(4.8) องค์ประกอบอื่นตามที่แต่ละสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาเห็นสมควร

ให้แต่ละคณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา จัดให้มีระบบการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามที่เห็นสมควร โดยให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาด้านการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับคณะวิชาของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ข้อ 36 ให้หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษานั้นอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปี และแจ้งผลให้สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาทราบ รวมทั้งเปิดเผยผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาต่อสาธารณชน

4. มาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2555

4.1 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

โดยที่มีการประกาศใช้กฎกระทรวง ว่าด้วย ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ตามข้อ 22 (1) และข้อ 23 ให้กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติและมาตรฐานการศึกษาการอาชีวศึกษาตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด ประกอบกับกฎหมายว่าด้วย การศึกษาแห่งชาติกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษาโดยให้กระทรวงมีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา และให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 มาตรา 9 (3) แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กระทรวงศึกษาธิการจึงให้ใช้มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ เพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาให้เป็นเกณฑ์ในการส่งเสริมการกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษา

ทั้งนี้ ให้ใช้กับสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และการฝึกอบรมวิชาชีพ

4.2 มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 แนบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2555 เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

4.2.1 อุดมการณ์ในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ

การจัดการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทย มาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถในทางปฏิบัติ และมีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพโดยอิสระได้

4.2.2 หลักการในการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ

สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดต้องจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ โดยคำนึงถึงหลักการต่อไปนี้

- 1) การมีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ โดยมีการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่สถานศึกษาและสถาบันการอาชีวศึกษา
- 2) การศึกษาในด้านวิชาชีพสำหรับประชาชนวัยเรียนและวัยทำงาน ตามความถนัดและความสนใจอย่างทั่วถึงและต่อเนื่องจนถึงระดับปริญญาตรี
- 3) การมีส่วนร่วมของชุมชน สังคม และสถานประกอบการในการกำหนดนโยบายการผลิตและพัฒนากำลังคน รวมทั้งการกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา
- 4) การศึกษาที่มีความยืดหยุ่น หลากหลาย และมีระบบเทียบโอนผลการเรียนและระบบเทียบโอนประสบการณ์การทำงานของบุคคล เพื่อเข้ารับการศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง
- 5) การมีระบบจูงใจให้สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ
- 6) การระดมทรัพยากรทั้งจากภาครัฐและเอกชนในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ โดยคำนึงถึงการประสานประโยชน์อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม
- 7) การมีระบบการพัฒนาครูและคณาจารย์ของการอาชีวศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี

4.2.3 มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555

มาตรฐานการอาชีวศึกษา หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพและมาตรฐานในการจัดการอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการส่งเสริม การกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษา

มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 มี 2 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 การจัดการอาชีวศึกษา และส่วนที่ 2 การฝึกอบรมวิชาชีพ ดังนี้

ส่วนที่ 1 การจัดการอาชีวศึกษา

มาตรฐานที่ 1 ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา

มาตรฐานที่ 2 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา

มาตรฐานที่ 3 ด้านการบริหารจัดการอาชีวศึกษา

มาตรฐานที่ 4 ด้านการบริการวิชาการและวิชาชีพ

มาตรฐานที่ 5 ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรืองานวิจัย
มาตรฐานที่ 6 ด้านการปลูกฝังจิตสำนึกและเสริมสร้างความเป็น
พลเมืองไทยและพลโลก

มาตรฐานที่ 7 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

ส่วนที่ 2 การฝึกอบรมวิชาชีพ จำนวน 1 มาตรฐาน 10 ตัวบ่งชี้

มาตรฐานที่ 8 ด้านการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น

สรุปได้ว่า การวิจัยเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ
การศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษาเป็นการบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรม
ตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนประกอบด้วยการพัฒนาคุณภาพ
การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพและการประเมินคุณภาพ ดำเนินการบริหารการประกันคุณภาพ
การศึกษาโดยองค์คณะบุคคล เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นที่ประจักษ์
สร้างความมั่นใจให้กับทุกฝ่ายว่า การจัดการศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐาน (Standard)
การอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 ทั้ง 2 ส่วน คือ การจัดการอาชีวศึกษา และ การจัดฝึกอบรมวิชาชีพ

การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การศึกษาการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยศึกษาจากเอกสาร
คู่มือการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา คู่มือการประกันคุณภาพ
การศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
และการประกันคุณภาพในต่างประเทศ ดังนี้

1. การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา

การศึกษาเอกสารคู่มือการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2553 ปรากฏสาระสำคัญเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ
การศึกษา ดังต่อไปนี้

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในมาตรา 48 การดำเนินงานของ
สถานศึกษาให้สอดคล้องตามมาตรานี้จะต้องครอบคลุมสาระสำคัญ 3 ประการ คือ

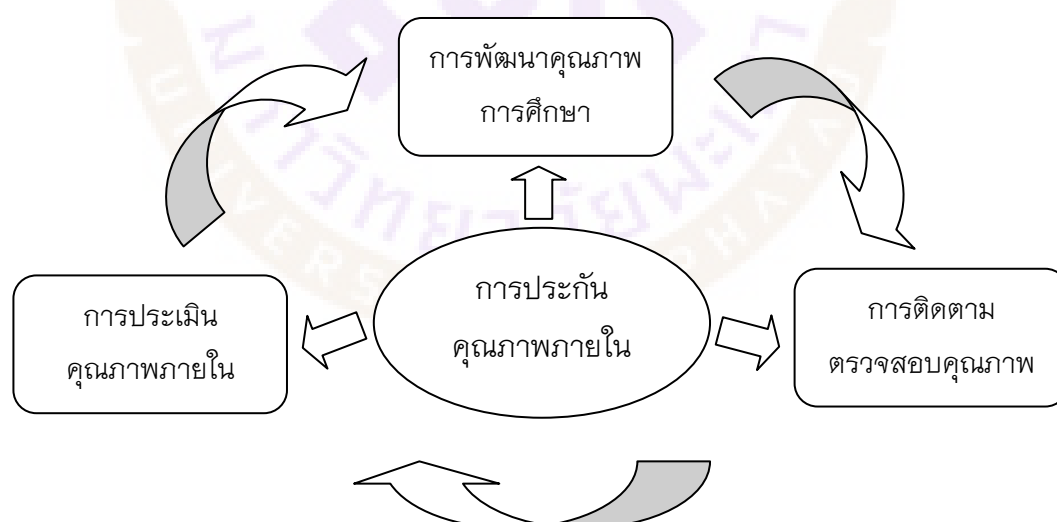
1. ต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
2. ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานปกติ
3. ต้องจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและการเตรียมรับการประเมินคุณภาพ
ภายนอก

ต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วย ระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ได้กำหนดระบบการประกันคุณภาพภายใน เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนามาตรฐานการศึกษาทุกระดับต้องประกอบด้วย

“การประเมินคุณภาพภายใน” หมายความว่า การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม และการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนดสำหรับการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งกระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้น หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา

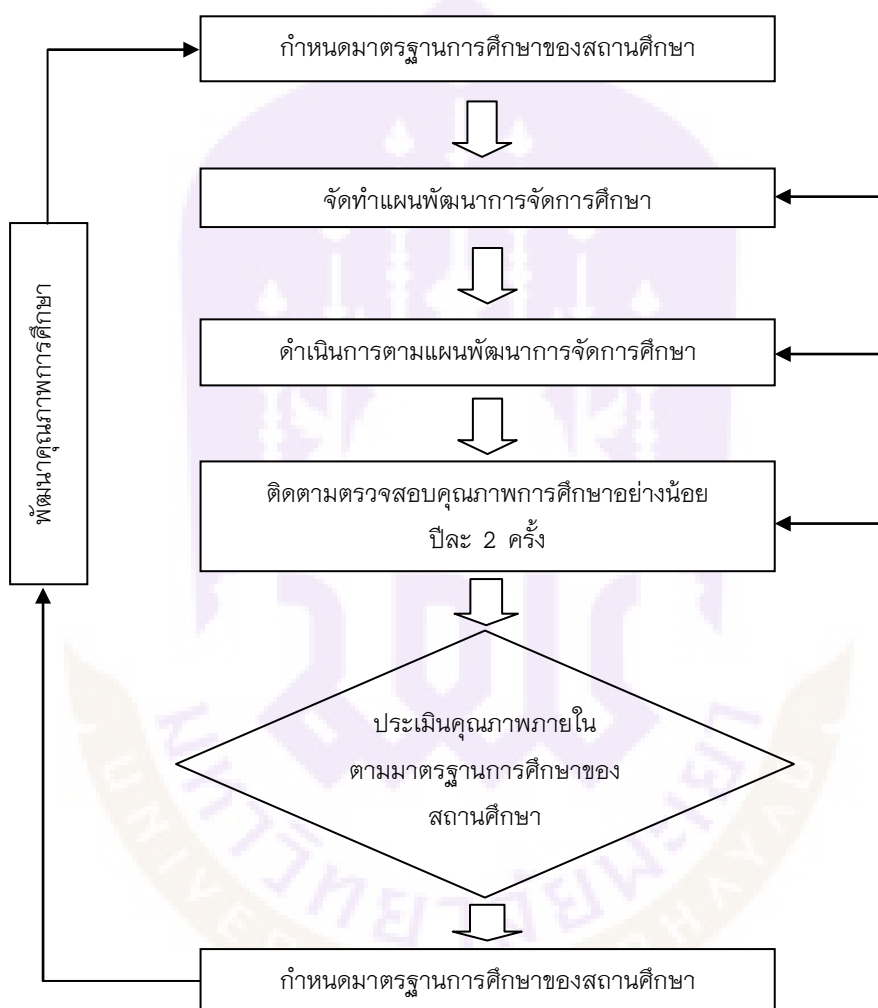
“การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา” หมายความว่า กระบวนการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามแผนการพัฒนาคูณภาพการศึกษา และจัดทำรายงานการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

“การพัฒนาคูณภาพการศึกษา” หมายความว่า กระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาการจัดระบบและโครงสร้าง การวางแผน และการดำเนินการตามแผน รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกให้เห็นว่า การพัฒนาคูณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกคน

ภาพ 2 องค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา ผู้เรียน ชุมชน สถานประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยการส่งเสริมสนับสนุน และกำกับดูแลของหน่วยงานต้นสังกัด ดังภาพ 3

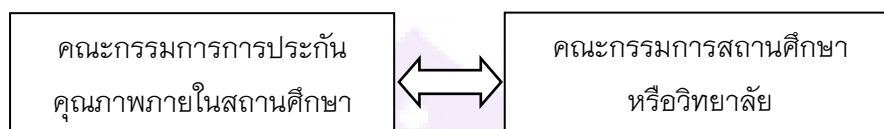

ภาพ 3 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ มีวิธีในการดำเนินการโดยสถานศึกษาต้องจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพภายใน ดังนั้น สถานศึกษาควรมีคณะกรรมการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการดำเนินงานการประกันคุณภาพ

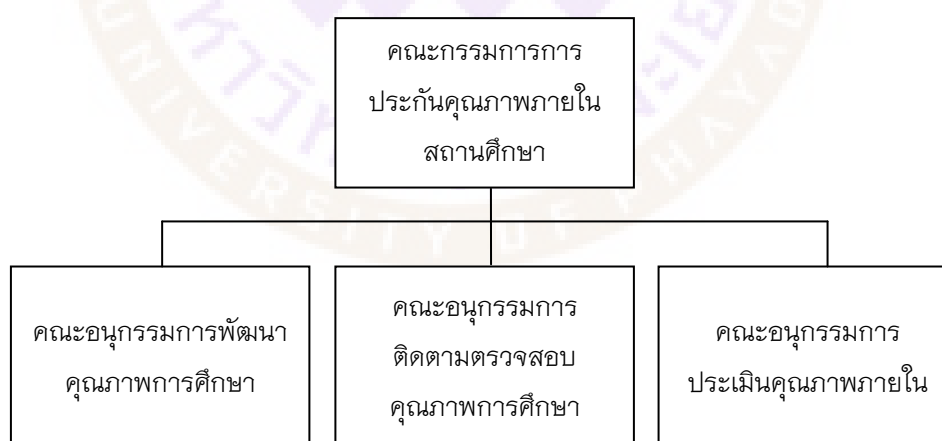

ภายในสถานศึกษาจะต้องประสานงาน และร่วมมือกับคณะกรรมการสถานศึกษาหรือวิทยาลัย ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและการดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษา จึงจะสามารถพัฒนาสถานศึกษาให้ได้ตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังภาพ 4

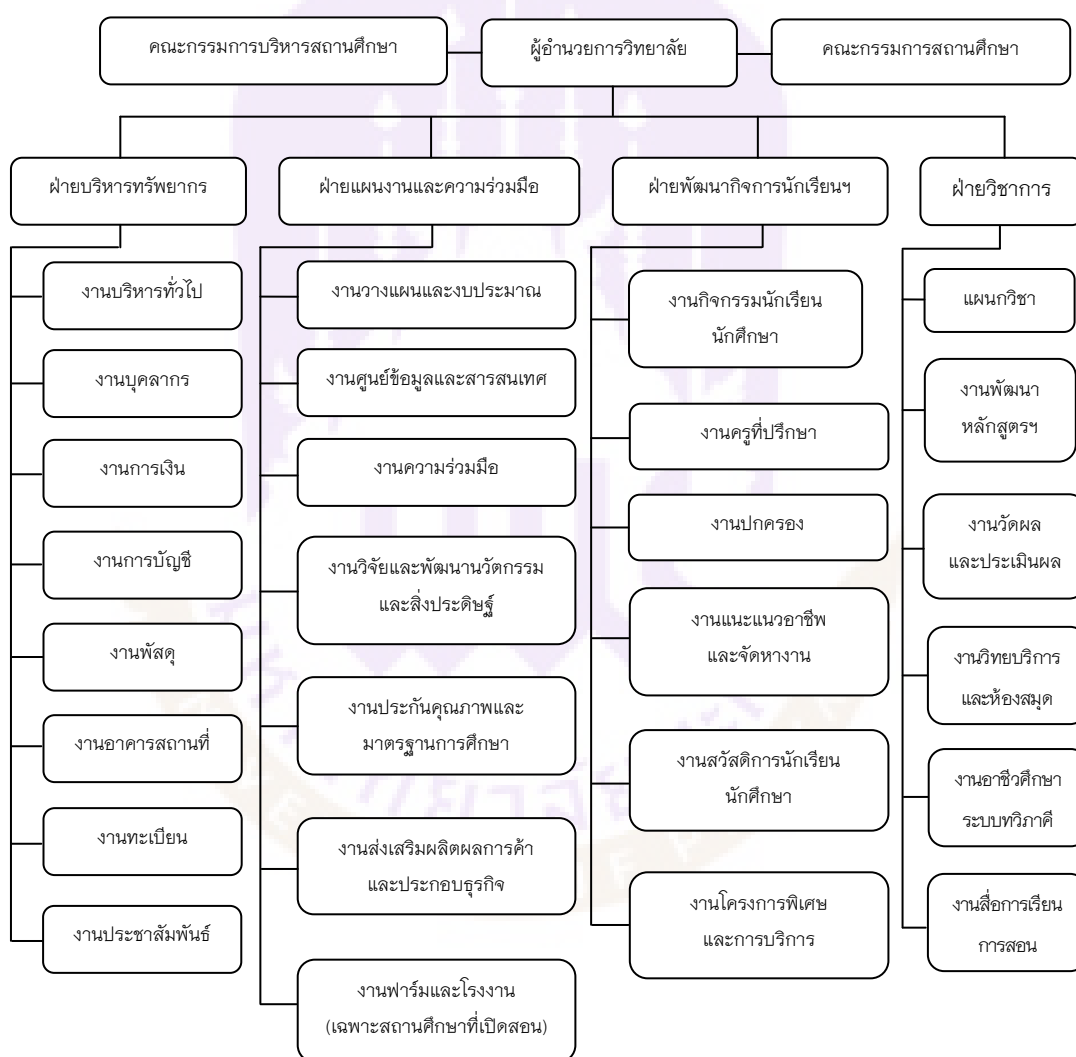
**ภาพ 4 ความสัมพันธ์ของคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
กับคณะกรรมการสถานศึกษาหรือวิทยาลัย**

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ มีวิธีในการดำเนินการโดยสถานศึกษาต้องจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพภายใน เพื่อการทำงานของคณะกรรมการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ควรแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ 3 ชุด คือ 1) คณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2) คณะอนุกรรมการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา 3) คณะอนุกรรมการประเมินคุณภาพภายใน ดังภาพ 5

ภาพ 5 โครงสร้างการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การบริหารงานของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ได้กำหนดขึ้นตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วย การบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552 โดยมีผู้อำนวยการวิทยาลัยเป็นผู้บริหารสูงสุด การบริหารในสถานศึกษาจะแบ่งออกเป็น 4 ฝ่าย ดังนี้ 1) ฝ่ายบริหารทรัพยากร 2) ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ 3) ฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา 4) ฝ่ายวิชาการ งานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เป็นงานหนึ่งของฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ แต่งตั้งจากผู้อำนวยการให้ปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2552, หน้า 5) ดังภาพ 6

ภาพ 6 โครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษา

จากการศึกษาเอกสารคู่มือการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สรุปได้ว่า คณะกรรมการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง คณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาและ คณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คณะอนุกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา คณะอนุกรรมการประเมินคุณภาพ หมายถึง คณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งแต่ละคณะมีองค์ประกอบและหน้าที่ ดังนี้

1. โครงสร้างคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วยคณะกรรมการ จำนวน 2 คณะ ดังนี้

1.1 คณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย

1.1.1 ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก ประธานกรรมการ

1.1.2 ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ

1.1.3 ผู้อำนวยการสถานศึกษา กรรมการและเลขานุการ

1.1.4 รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

1.1.5 รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา กรรมการ

และผู้ช่วยเลขานุการ

1.1.6 รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ กรรมการ และผู้ช่วย

เลขานุการ

1.1.7 รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ตัวแทนจากชุมชน องค์กรท้องถิ่น สถานประกอบการ สมาคมผู้ปกครองที่มีความรู้เรื่องการจัดการอาชีวศึกษา

หน้าที่ของคณะกรรมการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีดังนี้

1. พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกฎหมายกระทรวงฯ

2. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คณะอนุกรรมการ

ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และคณะอนุกรรมการประเมินคุณภาพภายใน

3. ประสานงานกับคณะกรรมการสถานศึกษา หรือวิทยาลัยในการจัดทำ

แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

4. กำกับติดตามการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

โดยกำกับติดตามทำงานของคณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คณะอนุกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และคณะอนุกรรมการประเมินคุณภาพภายใน

5. เห็นชอบมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และนำเสนอ คณะกรรมการสถานศึกษาหรือวิทยาลัย

1.2 คณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย คณะอนุกรรมการ จำนวน 3 ชุด ดังนี้

1.2.1 คณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย

- 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษา ประธานกรรมการ
  - 2) รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร รองประธานกรรมการ
  - 3) รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา รองประธานกรรมการ
  - 4) รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ รองประธานกรรมการ
  - 5) รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ รองประธานกรรมการ
  - 6) ตัวแทนจากสถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ
  - 7) หัวหน้าแผนกวิชาทุกแผนก กรรมการ
  - 8) หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา กรรมการ และเลขานุการ
  - 9) หัวหน้างานวางแผนและงบประมาณ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
- ทั้งนี้ตัวแทนจากสถานประกอบการไม่ซ้ำกับคณะอนุกรรมการประเมินคุณภาพภายใน
- หน้าที่ของคณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้
1. จัดทำมาตรฐานและตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
  2. จัดทำคู่มือการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

1.2.2 คณะอนุกรรมการ ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย

- 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษา ประธาน
- 2) รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร รองประธานกรรมการ
- 3) รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ รองประธานกรรมการ
- 4) รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา รองประธานกรรมการ

5) รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ รองประธานกรรมการ

6) หัวหน้าแผนกวิชาทุกแผนก กรรมการ

7) หัวหน้าวิจัย พัฒนานวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์กรรมการ

และเลขานุการ

8) หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา กรรมการ

และผู้ช่วยเลขานุการ

หน้าที่ของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ มีรายละเอียด
ดังนี้

1. แนะนำ ปรีกษาและนิเทศแก่ครู และบุคลากรเป็นรายบุคคล โดยต้องศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ วางแผนและกำหนดทางเลือก สร้างเครื่องมือ และพัฒนาวิธีการ

2. จัดทำคู่มือการนิเทศ ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของ สถานศึกษา โดยสถานศึกษาสามารถออกแบบตามบริบทของตนเอง

3. ดำเนินการตรวจติดตาม

4. รายงานผลพร้อมเสนอแนะ

การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาในระดับต่าง ๆ

1. การติดตามตรวจสอบระดับบุคคล

ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานของตนเองที่ได้รับมอบหมายว่า บรรลุผลตาม เป้าหมาย สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และรายงานเสนอ ต่อหัวหน้างาน หัวหน้าแผนกวิชา และผู้บริหาร

2. การติดตามตรวจสอบระดับงาน และแผนกวิชา

ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานระดับงาน และแผนกวิชา ดำเนินการโดยคณะทำงานติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนของงาน และแผนกวิชา อย่างต่อเนื่อง

3. การติดตามตรวจสอบระดับสถานศึกษา

ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานในระดับ สถานศึกษา โดยคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงาน ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา และเสนอคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา

1.2.3 คณะอนุกรรมการประเมินคุณภาพภายใน ประกอบด้วย

- 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษา ประธานกรรมการ
  - 2) รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ รองประธานกรรมการ
  - 3) รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา รองประธานกรรมการ
  - 4) รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ รองประธานกรรมการ
  - 5) รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร รองประธานกรรมการ
  - 6) ตัวแทนจากสถานประกอบการหรือบุคคลภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ
  - 7) หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา กรรมการและเลขานุการ
  - 8) หัวหน้างานวัดผลและประเมินผล กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
- ทั้งนี้ ตัวแทนจากสถานประกอบการไม่ควรซ้ำกับคณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

หน้าที่ของคณะอนุกรรมการประเมินคุณภาพภายใน มีรายละเอียด ดังนี้

1. จัดทำคู่มือการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา
2. จัดทำแผนการประเมิน และกำหนดเวลาการประเมิน
3. ทำการประเมินคุณภาพแผนกวิชา หรือแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินแผนกวิชา ซึ่งควรมีผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพเป็นกรรมการ

4. จัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา เสนอแต่คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

2. ของช่วยการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีขอบข่ายและภาระงาน ระบุอยู่ในระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วย การบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552 หมวด 2 หน้าที่ของงานและแผนก ข้อ 26 (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2552, หน้า 12-13) ดังนี้

2.1 ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษา ได้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการ จุดหมาย และหลักเกณฑ์ของการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

2.2 วางแผนดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และรองรับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในและภายนอก

2.3 ประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ แผนกวิชา และงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา รวมทั้งสถานประกอบการ บุคคล องค์กรและหน่วยงานภายนอก ในการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

2.4 ประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ในการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา

2.5 ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

2.6 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น

2.7 ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

2.8 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

3. กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การดำเนินงานการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ควรใช้หลักการบริหารเชิงระบบ เช่น วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) เป็นเครื่องมือในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย

3.1 การวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษา (Plan) มีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ของการประให้ชัดเจน โดยใช้กรอบมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นแนวทางการดำเนินงาน มีการกำหนดผู้รับผิดชอบ วัน เวลาในการดำเนินการ กรอบการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา วิธีการประเมินตัวบ่งชี้ความสำเร็จ เตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน วางแผนการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ สรุปและรายงานผล

3.2 ดำเนินการตามแผน (Do) ดำเนินการประกันตามที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ ผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุน ให้บุคลากรทำงานอย่างมีความสุข โดยจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการดำเนินงาน กำกับ ติดตามการทำงานให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด

3.3 สรุปผลการประเมิน (Check) ดำเนินการตัดสินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินเทียบกับเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รวมทั้งสรุป จุดเด่น จุดที่ต้องพัฒนา และข้อเสนอแนะ รายงานต่อคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3.4 นำผลการประเมินคุณภาพภายในมาปรับปรุงและพัฒนา (Act) ผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา นำไปใช้ในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของสถานศึกษาต่อไป

2. การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา

2.1 การศึกษาคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอุดมศึกษา พ.ศ. 2553 ปรากฏสาระสำคัญเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ
การศึกษา ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์การพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา
สถาบันอุดมศึกษา มีดังนี้

2.1.1 เพื่อตรวจสอบและประเมินการดำเนินงานของภาควิชา คณะวิชา
หรือหน่วยงานเทียบเท่า และสถาบันอุดมศึกษาในภาพรวม ตามระบบคุณภาพ และกลไก
ที่สถาบันนั้น ๆ กำหนดขึ้น โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้
ในทุกองค์ประกอบคุณภาพว่า เป็นไปตามเกณฑ์และได้มาตรฐาน

2.1.2 เพื่อให้ภาควิชา คณะวิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่า และสถาบันอุดมศึกษา
ทราบสถานภาพของตนเอง อันจะนำไปสู่การกำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณภาพไปสู่เป้าหมาย
(Targets) และเป้าประสงค์ (Goals) ที่ตั้งไว้ตามจุดเน้นของตนเองและเป็นสากล

2.1.3 เพื่อให้ภาควิชา คณะวิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่า และสถาบันอุดมศึกษา
ทราบจุดแข็งจุดที่ควรปรับปรุง ตลอดจนได้รับข้อเสนอแนะในการพัฒนาการดำเนินงาน
เพื่อเสริมจุดแข็ง และพัฒนาจุดที่ควรปรับปรุงของสถาบันอย่างต่อเนื่อง

2.1.4 เพื่อให้ข้อมูลสาธารณะที่เป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
ทำให้มั่นใจว่า สถาบันอุดมศึกษาสามารถสร้างผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน
ตามที่กำหนด

2.1.5 เพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัดของสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
มีข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการส่งเสริมสนับสนุน การจัดการอุดมศึกษาในแนวทางที่เหมาะสม

2.2 กฎกระทรวง ว่าด้วย ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา

หลังจากที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีผลบังคับใช้
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัยเดิม) ในฐานะหน่วยงานต้นสังกัด
ที่ทำหน้าที่กำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาได้เสนอระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว
ซึ่งคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2543 ได้มีมติเห็นชอบกับระบบ
การประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัยเดิม)
ซึ่งต่อมาได้จัดทำเป็นประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกัน
คุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2545 เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติ สาระสำคัญของ

ประกาศฉบับนี้ ระบุให้ทบวงมหาวิทยาลัยสนับสนุนและส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษาจัดทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งให้มีการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาจากภายใน หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถาบันการศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินคุณภาพจากภายนอก รวมถึงสนับสนุนให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษาขึ้นในแต่ละคณะวิชาหรือสถาบันอุดมศึกษา เพื่อกำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ แนวทาง วิธีการตรวจสอบประเมินระบบกลไกและประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของแต่ละคณะวิชาหรือสถาบันอุดมศึกษา

2.3 การประกันคุณภาพการศึกษา

ก่อนมีประกาศพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ทบวงมหาวิทยาลัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา และได้จัดทำประกาศทบวงมหาวิทยาลัยเรื่องนโยบายและแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 เพื่อเป็นแนวทางในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาตามหลักการสำคัญ 3 ประการ คือ การให้เสรีภาพทางวิชาการ (Academic Freedom) ความมีอิสระในการดำเนินการของสถาบัน (Institutional Autonomy) และความพร้อมของสถาบันที่จะรับการตรวจสอบคุณภาพจากภายนอกตามหลักการของความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability)

ต่อมาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2535 ได้ระบุให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดทำมีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษามีหน้าที่พิจารณาเสนอแนะนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ สนับสนุนทรัพยากร ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษาระดับปริญญา ตามกฎหมาย ว่าด้วย การจัดตั้งสถานศึกษาแต่ละแห่งและกฎหมายที่เกี่ยวข้องสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษามีหน้าที่ร่วมกับสถานศึกษาในการจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.3.1 แนวทางการพัฒนาระบบกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

1) ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ด้วยกฎกระทรวง ว่าด้วย ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ข้อ 33 ให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาระบบประกันคุณภาพ โดยยึดหลักเสรีภาพทางวิชาการและควมมีอิสระในการดำเนินการของสถานศึกษา เพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกสถาบัน จึงมีอิสระในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในที่เหมาะสมสอดคล้องกับระดับการพัฒนาของสถาบันจึงมีอิสระในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในที่เหมาะสมสอดคล้องกับระดับการพัฒนาของสถาบัน โดยอาจเป็นระบบประกันคุณภาพที่ใช้แพร่หลายในระดับชาติ หรือนานาชาติ หรือเป็นระบบเฉพาะที่ของสถาบันพัฒนาขึ้นเองแต่ไม่ว่าจะเป็นระบบคุณภาพแบบใดจะต้องมีกระบวนการทำงานที่เริ่มต้นจากการวางแผน การดำเนินงานตามแผน การตรวจสอบประเมิน และการปรับปรุงพัฒนา

2) มาตรฐานตัวบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินคุณภาพ

มาตรฐานที่เป็นกรอบสำคัญในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา คือ มาตรฐานการอุดมศึกษา ในขณะที่ยวกันสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอีกมาก เช่น เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. หรือกรอบการปฏิบัติราชการตามมิติต่าง ๆ ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ในกรณีมหาวิทยาลัยของรัฐ เป็นต้น

3) กลไกการประกันคุณภาพ

ในด้านของกลไกการประกันคุณภาพ ผู้ที่มีความสำคัญส่งผลให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จและนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง คือ คณะกรรมการระดับนโยบายและผู้บริหารสูงสุดของสถาบันที่จะต้องให้ความสำคัญ และกำหนดนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจนและเข้าใจร่วมกันทุกระดับ โดยมอบหมายให้หน่วยงานหรือคณะกรรมการรับผิดชอบในการติดตาม ตรวจสอบ ประเมิน และกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง หน้าที่สำคัญประการหนึ่งของคณะกรรมการหรือหน่วยงานนี้ คือ การจัดระบบประกันคุณภาพพร้อมทั้งกำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพที่เหมาะสมสำหรับคณะและสถาบัน ระบบประกันคุณภาพที่ใช้ต้องสามารถเชื่อมโยงให้เกิดคุณภาพของการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ระดับบุคคล ระดับหลักสูตร ระดับคณะวิชาไปจนถึงระดับสถาบัน โดยอาจจำเป็นต้องจัดทำคู่มือคุณภาพในแต่ละระดับเพื่อกำกับการดำเนินงาน แต่ที่สำคัญ

คณะกรรมการหรือหน่วยงานนี้ต้องประสานงานและผลักดันให้เกิดระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพซึ่งสามารถใช้งานร่วมกันได้ในทุกระดับ

4) ระบบฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ

การวัดและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานเป็นสิ่งจำเป็นในกระบวนการประกันคุณภาพ การวัดและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานจะไม่สามารถทำได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพหากปราศจากข้อมูลและระบบสารสนเทศที่เป็นจริง ถูกต้องตรงกันทุกระดับตั้งแต่ระดับบุคคล ระดับหลักสูตร คณะวิชา และสถาบัน ตลอดจนจนข้อมูลที่สามารถเรียกใช้ได้อย่างรวดเร็ว

2.4 การประกันคุณภาพการศึกษาภายในรอบใหม่ (พ.ศ. 2557-2561)

ในปี พ.ศ. 2557 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษาที่ทำหน้าที่ผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพจึงได้กำหนดกรอบแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา โดยให้พิจารณาเพิ่มเติมในสาระที่เกี่ยวข้องในกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) มาตรฐานการอุดมศึกษา มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548 รวมทั้งกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ทั้งนี้ ได้กำหนดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน 3 ระดับ คือ ระดับหลักสูตร ระดับคณะ และระดับสถาบัน

จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในแต่ละระดับ เพื่อการควบคุมคุณภาพการศึกษาภายในแต่ละระดับ เพื่อการควบคุมคุณภาพ การติดตามตรวจสอบคุณภาพและการพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษาในระดับหลักสูตร ระดับคณะ และระดับสถาบันให้ได้ข้อมูลที่ซึ้งผลการบริหารจัดการหลักสูตรที่ได้คุณภาพตามมาตรฐานการอุดมศึกษาของแต่ละคณะ และภาพรวมของสถาบันอันจะนำไปสู่การกำหนดแนวทางการพัฒนาคุณภาพตามเกณฑ์และมาตรฐานที่ตั้งไว้อย่างต่อเนื่อง เพื่อจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาทุกปี การศึกษา ตลอดจนเพื่อรองรับการติดตามตรวจสอบอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปี ตามกฎกระทรวงฯ รวมทั้งการสร้างความมั่นใจต่อสังคมในเรื่องคุณภาพบัณฑิต โดยผู้เรียนมีงานทำ ผู้เรียนมีคุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และเพื่อประกอบการพิจารณาขึ้นทะเบียนหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 อย่างไรก็ตาม ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในรอบใหม่นี้จะมุ่งเน้นที่การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรให้มีการดำเนินการตั้งแต่การวางระบบคุณภาพ การควบคุมคุณภาพ การติดตามตรวจสอบคุณภาพ การประเมินคุณภาพและ

การพัฒนาคุณภาพ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ใช้บัณฑิตและส่งเสริมสนับสนุน กำกับ ติดตาม การดำเนินงานของคณะและสถาบันให้เป็นไปตามมาตรฐานและวิสัยทัศน์ที่สถาบันอุดมศึกษา

2.5 กระบวนการและวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน (ปีการศึกษา 2557-2561)

เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเกิดประโยชน์ จึงควรมีแนวทางการจัด กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามวงจรคุณภาพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Plan) การดำเนินงานและเก็บข้อมูล (Do) การประเมินคุณภาพ (Check/Study) และการเสนอแนวทางการปรับปรุง (Act) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

P = เริ่มกระบวนการวางแผนการประเมินตั้งแต่ต้นปีการศึกษา โดยการนำ ผลประเมินปีก่อนหน้ามาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน โดยต้องเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนมิถุนายน การใช้ระบบเปิด-ปิดภาคการศึกษาแบบเดิม หรือตั้งแต่เดือนสิงหาคม กรณีใช้ระบบเปิด-ปิด ภาคการศึกษาตามอาเซียน

D = ดำเนินงานและเก็บข้อมูลบันทึกผลการดำเนินงานตั้งแต่ต้นปีการศึกษา คือ เดือนที่ 1-เดือนที่ 12 ของปีการศึกษา (เดือนมิถุนายน-พฤษภาคม ปีถัดไป หรือ เดือนสิงหาคม-กรกฎาคม ปีถัดไป)

C/S = ดำเนินการประเมินคุณภาพในระดับหลักสูตร คณะ และสถาบัน ระหว่างเดือนมิถุนายน-สิงหาคม หรือเดือนสิงหาคม-ตุลาคม ของปีการศึกษาถัดไป

A = วางแผนปรับปรุงและดำเนินการปรับปรุงตามผลการประเมิน โดยคณะกรรมการบริหารระดับหลักสูตร ระดับคณะ และระดับสถาบัน โดยนำข้อเสนอแนะ และผลการประเมินของคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในมาวางแผนปรับปรุง การดำเนินงาน (รวมทั้งข้อเสนอแนะของสภามหาวิทยาลัย) มาจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และเสนอตั้งงบประมาณปีถัดไป หรือจัดทำโครงการพัฒนาและเสนอใช้ประมาณกลางปี หรืองบประมาณพิเศษก็ได้

ดังนั้น การประกันการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา สรุปได้ว่า ได้ดำเนินการโดยใช้คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา พ.ศ. 2553 โดยยึดหลักของประกาศ ทบวงมหาวิทยาลัย เรื่องระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2545 เพื่อเป็นแนวปฏิบัติในการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ได้มีการวางระบบการประกันคุณภาพการศึกษา สรุปได้ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างการบริหารการประกันคุณภาพ ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้

1.1 คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับมหาวิทยาลัยหรือระดับสถาบันเป็นคณะกรรมการที่กำกับดูแลในด้านนโยบาย ส่งเสริม และสนับสนุนการประกันคุณภาพการศึกษา องค์คณะกรรมการที่จะประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ อธิการบดี รองอธิการบดี บุคคลภายนอก ผู้อำนวยการสำนักการประกันคุณภาพ

1.2 คณะกรรมการดำเนินงานหรือให้การกลไกการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

1.2.1 คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีอธิการบดีเป็นประธาน รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสำนักการประกันเป็นคณะกรรมการ เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา

1.2.2 คณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มีรองอธิการบดีเป็นประธาน คณบดี คณาจารย์ ผู้อำนวยการสำนัก เป็นกรรมการ เพื่อติดตามผลการดำเนินงาน

1.2.3 คณะกรรมการควบคุมคุณภาพหรือคณะกรรมการประเมินคุณภาพ ประกอบด้วย รองอธิการบดี คณบดี คณาจารย์ ผู้อำนวยการสำนักเป็นกรรมการ หรือประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษา

2. ด้านขอบข่ายการบริหารการประกัน มหาวิทยาลัยได้จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดให้มีแนวทางพัฒนากลไกการประกันคุณภาพภายใน โดยให้มีการตรวจสอบและประเมินการดำเนินงานของภาควิชา คณะวิชา หรือหน่วยงานเทียบเท่า และสถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะหน่วยงานที่มีหน้าที่ดำเนินการพัฒนาระบบการประกัน คือ สำนักงานประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งต้องมีหน้าที่รวบรวมสรุปรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับมหาวิทยาลัย

3. ด้านกระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัย ได้มีแบบแผนการจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามวงจรคุณภาพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Plan) การดำเนินงานเก็บข้อมูล (Do) การประเมินคุณภาพ (Check/Study) และการเสนอแนวทางการปรับปรุง (Act)

3. แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

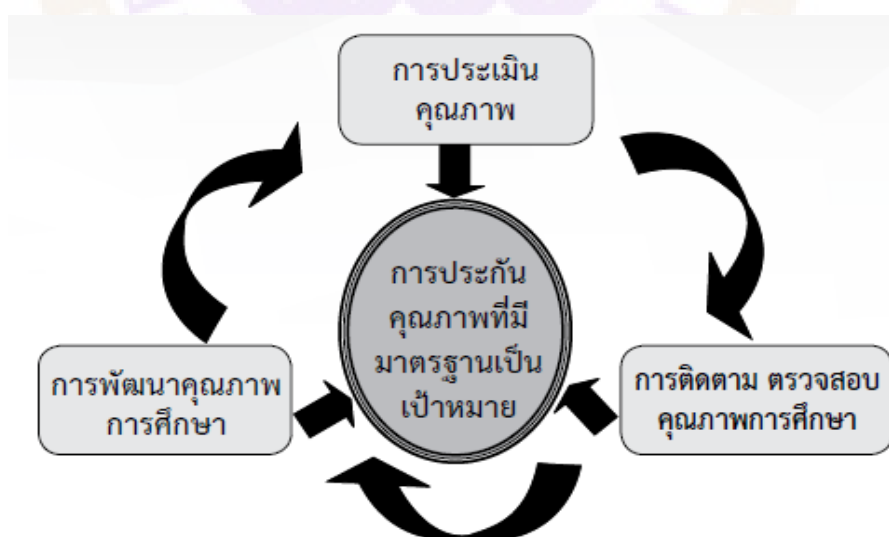
3.1 การศึกษาเอกสารคู่มือแนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา พ.ศ. 2554

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Quality Assurance) เป็นกลไกสำคัญที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง และระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาประกอบด้วยกระบวนการดำเนินงานที่สัมพันธ์กัน 3 ส่วน คือ

3.1.1 การประเมินคุณภาพภายใน ซึ่งดำเนินการได้โดยสถานศึกษาเอง หรือการประเมินโดยหน่วยงานต้นสังกัด

3.1.2 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาต้องมีการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าในการดำเนินโครงการกิจกรรมงานเป็นระยะ มีผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน เพื่อการรวบรวมสารสนเทศ และผลการติดตามตรวจสอบมาใช้ปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง

3.1.3 การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นการดำเนินกิจกรรมใด ๆ เพื่อให้เกิดการยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้น โดยมีมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นเป้าหมาย ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ภาพ 7 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

จากภาพ 7 จะเห็นว่า กระบวนการดำเนินงานทั้ง 3 ส่วน มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันเป็นวงจรการพัฒนาที่ไม่หยุดนิ่ง โดยมีมาตรฐานเป็นหลักหรือเป้าหมาย รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยรวม

3.2 หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2.1 หลักการสำคัญให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีความรู้ความเข้าใจ และปฏิบัติตามหลักการของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

1) การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนที่ต้องปฏิบัติงานตามภารกิจที่แต่ละคนได้รับมอบหมาย

2) การประกันคุณภาพมุ่งพัฒนาการดำเนินงานตามความรับผิดชอบของตนให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น เพราะผลการพัฒนาของแต่ละคนก็คือผลรวมของการพัฒนาทั้งสถานศึกษา

3) การประกันคุณภาพเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ไม่ใช่ทำเพื่อเตรียมรับการประเมินเป็นครั้งคราวเท่านั้น

4) การประกันคุณภาพต้องเกิดจากความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ไม่สามารถว่าจ้างหรือขอให้บุคคลอื่น ๆ ดำเนินการแทนได้

5) การประกันคุณภาพต้องเกิดจากการยอมรับและนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

3.2.2 การดำเนินงานของสถานศึกษาให้สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาดำเนินการดังนี้ ให้สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องดำเนินการและถือเป็นความรับผิดชอบร่วมกัน โดยศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ ว่าด้วย การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้

2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยให้สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาให้สถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี โดยให้จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ

- 4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
- 8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3.2.3 การดำเนินงานของหน่วยงานต้นสังกัด ให้หน่วยงานต้นสังกัดที่มีสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในความรับผิดชอบดำเนินการ ดังนี้

- 1) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และเผยแพร่นวัตกรรมที่เกี่ยวกับรูปแบบและเทคนิควิธีการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง
- 2) ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เช่น ระบบข้อมูลสารสนเทศ แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาการจัดทำรายงานประจำปี เป็นต้น
- 3) พัฒนาผู้ทรงคุณวุฒิที่สามารถเป็นคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดที่รับผิดชอบ จัดทำทะเบียนรายชื่อ และประกาศให้สถานศึกษาทราบ
- 4) กำกับและดูแลคุณภาพการศึกษาเพื่อยกระดับหรือรักษามาตรฐานคุณภาพการศึกษา
- 5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ครั้งต่อปี และแจ้งผลการติดตามตรวจสอบให้สถานศึกษาทราบ
- 6) นำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพไปใช้วางแผนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
- 7) เผยแพร่ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัดระดับเหนือขึ้นไป และสาธารณชน
- 8) เชื่อมโยงผลการประเมินคุณภาพภายนอกกับผลการประเมินภายในเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 9) สร้างเครือข่ายคุณภาพเพื่อร่วมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
- 10) ประกาศ เผยแพร่ผลการปฏิบัติดีของสถานศึกษาในสังกัดต่อสาธารณชน

การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะในสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ มีวิธีในการดำเนินการ โดยสถานศึกษาต้องจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและ สอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพภายใน ดังนั้น ในระดับสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา แต่ละเขต ควรจะมีคณะกรรมการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังนี้

1. คณะกรรมการอำนวยการประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วย

- 1.1 ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา ประธาน
- 1.2 รองผู้อำนวยการ สพม. ทุกคน รองประธานกรรมการ
- 1.3 ประธานกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาระดับจังหวัด กรรมการ
- 1.4 ประธานกลุ่มโรงเรียนกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม กรรมการ
- 1.5 ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามฯ กรรมการและเลขานุการ
- 1.6 ศึกษานิเทศก์ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำช่วยเหลือ และสนับสนุนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของคณะกรรมการดำเนินงาน ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

2. คณะกรรมการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วย

- 2.1 ผู้อำนวยการโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือก ประธานกรรมการ
- 2.2 ผู้อำนวยการโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือก รองประธานกรรมการ
- 2.3 รองผู้อำนวยการโรงเรียนที่ได้รับมอบหมาย 1 คน กรรมการ
- 2.4 ครูที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพในโรงเรียน ไม่เกิน 2 คน กรรมการ
- 2.5 ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบกลุ่ม ที่โรงเรียนในสังกัด กรรมการ

และเลขานุการ

มีหน้าที่ดำเนินการประเมิน วิเคราะห์ และสรุปผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และติดตาม ตรวจสอบตามหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ดังนั้น การประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา สรุปได้ ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างคณะกรรมการ มีคณะกรรมการ คือ

1.1 คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับเขตการศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เป็นประธาน ผู้อำนวยการโรงเรียน เป็นกรรมการ ผู้อำนวยการกลุ่ม นิเทศศึกษา เป็นเลขานุการ

1.2 คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นประธาน รองผู้อำนวยการ คณะผู้รับผิดชอบงานประกัน เป็นกรรมการและศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบกลุ่มโรงเรียนในสำนักเป็นกรรมการ และ ยังมีคณะกรรมการดำเนินการ เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาการประกันคุณภาพ การศึกษา ดังนี้

1.2.1 คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายใน

1.2.2 คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

1.2.3 คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. ด้านขอข่ายงาน โดยยึดหลักการให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา ในความรับผิดชอบดำเนินการร่วมกัน ดังนี้ 1) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และเผยแพร่มอบหมาย 2) สร้างความร่วมมือ สนับสนุน และพัฒนาระบบการประกัน ระบบข้อมูลสารสนเทศ กำกับดูแลและติดตามตรวจสอบ 3) สร้างเครือข่ายคุณภาพเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ

3. ด้านกระบวนการ ให้สถานศึกษาดำเนินการ ดังนี้ 1) จัดทำแผนพัฒนา การจัดการศึกษาและกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (Plan) 2) จัดระบบ การบริหารและดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (Do) 3) มีการติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา (Check) และ 4) มีการประเมินคุณภาพภายในและมีการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง (Act)

4. การประกันคุณภาพในต่างประเทศ

4.1 การประกันคุณภาพของประเทศออสเตรเลีย

ระบบการประกันคุณภาพประเทศออสเตรเลีย (จตุพร อุทโท, ม.ป.ป., สื่อออนไลน์) มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาแห่งชาติที่มีชื่อเสียงและกว้างขวางที่ได้รับ การรับรองจาก Ministerial Councils พร้อมความรับผิดชอบในการปฏิบัติการและจัดการร่วม ระหว่างรัฐบาลระดับต่าง ๆ และสถาบันการศึกษา แต่ละภาคส่วนหลักของการศึกษาและ การฝึกอบรมในประเทศออสเตรเลียมีมาตรการด้านการประกันคุณภาพที่ได้ปรับให้เข้ากับ ลักษณะเฉพาะของภาคส่วนนั้น ๆ ซึ่งได้แก่

สำหรับภาคส่วนอุดมศึกษา National Protocols for Higher Education Approval Processes ซึ่งได้ตั้งหลักทั่ว ๆ ไป กฎเกณฑ์และระบบสำหรับการประกันคุณภาพของการจัด การรับรองวิทยฐานะและการรับรองระดับอุดมศึกษาและหน่วยงานด้านคุณภาพมหาวิทยาลัย ของออสเตรเลีย ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออสเตรเลียเป็นเจ้าของ และเป็นหน่วยงานอิสระไม่หวังผลกำไร หน่วยงานนี้ส่งเสริมตรวจสอบและรายงานเกี่ยวกับการประกัน คุณภาพในการศึกษาระดับอุดมศึกษาของออสเตรเลีย

สำหรับภาคส่วนอาชีวศึกษาและการศึกษาด้านเทคนิค National Training Framework ซึ่งเป็นระบบที่นำโดยภาคอุตสาหกรรมได้ตั้งข้อกำหนดสำหรับคุณภาพ และคงเส้นคงวาในระดับชาติในแง่ของคุณวุฒิการศึกษาและการให้การฝึกอบรม และมีองค์ประกอบ ดังนี้

1. ระบบการฝึกอบรมที่มีคุณภาพของออสเตรเลีย 2007 ซึ่งเป็นชุดมาตรฐานต่าง ๆ ที่ได้รับการตกลงกันในระดับชาติ สำหรับบริการด้านการฝึกอบรมและการประเมินผล ที่ได้จัดทำดำเนินการโดยองค์กรด้านการฝึกอบรมที่ได้จดทะเบียนแล้ว

2. ชุดการฝึกอบรมซึ่งเป็นชุดมาตรฐานต่าง ๆ และคุณวุฒิการศึกษาที่ได้รับการรับรองในระดับชาติเพื่อรับรอง และประเมินทักษะต่าง ๆ ของคนสำหรับภาคส่วนโรงเรียนนั้น National Goals for Schooling in the Twenty-first Century จัดให้มีระบบการรายงานผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนและสำหรับการชี้แจงแสดง ความรับผิดชอบต่อสาธารณะโดยโรงเรียนและระบบโรงเรียน ทั้งรัฐบาลและเอกชนในรัฐและมณฑลการปกครองโดยผ่านการรายงานแห่งชาติประจำปี เกี่ยวกับการเรียนในโรงเรียนในประเทศออสเตรเลีย นอกจากนี้ ยังมีการจัด การประกันคุณภาพมากมายที่ครอบคลุมทุกภาคส่วน เช่น Australian Qualifications Framework (AQF) กรอบคุณวุฒิการศึกษาออสเตรเลีย ซึ่งจัดให้มีระบบที่สมบูรณ์และอยู่ในแนวเดียวกันในระดับชาติ สำหรับทุกคุณวุฒิหลังการฝึกอบรมและการศึกษาภาคบังคับและกฎหมาย ESOS ที่ให้การคุ้มครองผลประโยชน์ของนักศึกษาต่างชาติในออสเตรเลีย

สถาบันการศึกษาในแต่ละภาคส่วนที่ต้องการให้คุณวุฒิการศึกษา หรือเปิดหลักสูตรต่าง ๆ ที่นำไปสู่คุณวุฒิการศึกษาของออสเตรเลีย ต้องถึงเกณฑ์การรับรอง วิทยฐานะของหลักสูตรและการจดทะเบียนซึ่งขึ้นอยู่กับมาตรา การวัดการประกันคุณภาพเหล่านี้ ทะเบียนคุณวุฒิการศึกษาของออสเตรเลียเป็นทะเบียนสาธารณะขององค์กรของรัฐ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบการรับรองวิทยฐานะของภาครัฐซึ่ง รวมถึงสถาบันที่รับรองวิทยฐานะตัวเอง (ส่วนใหญ่เป็นมหาวิทยาลัย) และสถาบันที่ได้รับการรับรองและคุณวุฒิการศึกษาที่สถาบัน การศึกษาเหล่านั้น ได้รับอนุมัติให้ประสิทธิ์ประสาท ดังนั้น การประกันคุณภาพของประเทศ ออสเตรเลีย พอสรุปได้ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างการประกันคุณภาพ ประกอบด้วย

1.1 ระดับอุดมศึกษา มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออสเตรเลีย ทำหน้าที่ส่งเสริมตรวจสอบและรายงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

1.2 ระดับอาชีวศึกษาและการศึกษาด้านเทคนิค มีภาคอุตสาหกรรม ทำหน้าที่กำหนดคุณภาพในระดับชาติด้านคุณวุฒิการศึกษาและการให้การฝึกอบรม สำหรับระดับโรงเรียนมีคณะกรรมการระดับโรงเรียนเป็นผู้กำหนดคุณภาพระดับโรงเรียน

2. ด้านขอข่ายการประกันคุณภาพ

2.1 กำหนดชุดการฝึกอบรมซึ่งเป็นชุดมาตรฐานต่าง ๆ

2.2 กำหนดคุณวุฒิการศึกษาที่ได้รับการรับรองในระดับชาติ เพื่อรับรองและประเมินทักษะในต่าง ๆ

3. ด้านกระบวนการการประกันคุณภาพ กำหนดให้มีการประเมินผลซึ่งดำเนินการโดยองค์กรด้านการฝึกอบรมที่ได้จดทะเบียน

4.2 การประกันคุณภาพของประเทศนิวซีแลนด์

การจัดการศึกษาของประเทศนิวซีแลนด์ ขึ้นชื่อว่ามี การดำเนินงานประกันคุณภาพที่มีคุณภาพดีเป็นที่ยอมรับของประเทศอื่น ๆ เป็นเพราะว่า ประเทศนิวซีแลนด์ ได้ให้ความสำคัญกับการประเมินผลในลักษณะที่เป็นการตรวจสอบและถ่วงดุลซึ่งกันและกัน โดยมีระบบการติดตามประเมินผลเพื่อมุ่งปรับปรุงพัฒนาคุณภาพใน 3 ลักษณะ (จตุพร อุทโท, ม.ป.ป., สื่อออนไลน์) คือ

1. การติดตามประเมินผลภายใน กระทรวงศึกษาธิการมีการประเมินผลแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ระดับกระทรวงและระดับสถานศึกษา

1.1 ระดับกระทรวง มีสำนักงานประเมินและตรวจสอบภายในกระทรวง ทำหน้าที่ทบทวน ตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงานในระดับกระทรวง ให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลและสำนักพัฒนานโยบายสู่การปฏิบัติคอยกำกับดูแลธรรมเนียมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ

1.2 ระดับสถานศึกษา เป็นการติดตามประเมินผล โดยบุคคล/คณะบุคคล 5 กลุ่ม ได้แก่ กรรมการบริหารสถานศึกษา อาจารย์ ครู นักเรียน/นักศึกษา และผู้ปกครอง เพื่อดูว่ามีการดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายหลักสูตร ธรรมเนียมสถานศึกษาหรือไม่

2. การติดตามประเมินผลภายนอก โดยสำนักงานตรวจสอบคุณภาพทางการศึกษาเป็นหน่วยงานอิสระ ทำหน้าที่ติดตามและตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตั้งแต่ระดับก่อนวัยเรียนจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

3. สำนักงานรับรองคุณวุฒิทางการศึกษาของนิวซีแลนด์ เป็นหน่วยงานกลางภายในกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่รับรองคุณวุฒิของนักเรียน นักศึกษา และคุณภาพของสถานศึกษา ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป โดยทำการทดสอบนักเรียน/นักศึกษา และออกประกาศนียบัตร วุฒิบัตร หรือใบรับรองต่าง ๆ ให้กับผู้ผ่านการทดสอบ การประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาพื้นฐานโดยสำนักงานตรวจสอบการศึกษา (Education Review Office: ERO)

โครงสร้างการบริหารของ ERO ประกอบด้วย 3 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายจัดทำรายงาน ฝ่ายงานด้านเมารี และฝ่ายการรายงานผลการประเมินในภาพรวมของประเทศ รับผิดชอบ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ รายงานเสนอต่อรัฐบาลเป็นรายปี และฝ่ายสนับสนุน 3 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ฝ่ายบริการ และฝ่ายกฎหมาย

การประกันคุณภาพของ ERO

ERO มีการทบทวนการดำเนินงาน โดยในแต่ละปี ERO จะให้ทุกคนในสำนักงาน พิจารณาประเด็นความเสี่ยงต่าง ๆ แล้วเสนอต่อคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาให้ค่าน้ำหนัก โดยคำนึงถึงโอกาสที่ความเสี่ยงนั้นก็จะเกิดขึ้น และผลกระทบของความเสี่ยงที่จะมีต่อการดำเนินงานของ ERO ซึ่งการวิเคราะห์ดังกล่าว เป็นส่วนสำคัญในการจัดทำแผนงานประจำปี ที่ ERO จะต้องดำเนินการ โดยเป็นแผนที่ยืดหยุ่นและสามารถตอบสนองการเปลี่ยนแปลงได้

การประเมินคุณภาพสถานศึกษา

โดยปกติ ERO จะประเมินสถานศึกษาแต่ละแห่งทุก 3-4 ปี กรณีที่สถานศึกษา มีข้อที่จะต้องปรับปรุงมากจะติดตามผลทุก 6 เดือน สำหรับขั้นตอนในการดำเนินงานมีดังนี้

1. วางแผนการประเมินและคัดเลือกสถานศึกษา ERO จะคัดเลือกสถานศึกษา และวางแผนจะโดยพิจารณาจากข้อมูลการวิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk) ของสถานศึกษา
2. จัดคณะประเมิน ประกอบด้วย ผู้ประเมินสถานศึกษาและผู้บริหารสถาน การประเมิน ซึ่งต้องรับผิดชอบในการประเมินและเขียนรายงานการประเมิน
3. รวบรวมหลักฐานข้อมูล คณะประเมินจะรวบรวมหลักฐานข้อเท็จจริง ทุกอย่างจากสถานศึกษา ชุมชน หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
4. วิเคราะห์ข้อมูล ผู้ประเมินวิเคราะห์ข้อมูลจากหลักฐานที่รวบรวมมาได้ เพื่อกำหนดกรอบและแผนการตรวจเยี่ยมและประเมินสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความเชื่อมโยง ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน และมีผลกระทบต่อการเรียน
5. การเดินทางไปประเมินและตรวจเยี่ยมสถานศึกษา ผู้ประเมินจะประชุม ร่วมกับกรรมการบริหารสถานศึกษา พบปะคณะครูและบุคลากรในสถานศึกษา ตรวจเยี่ยม ห้องเรียน สังเกตการเรียนการสอน สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง และตรวจดูเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ซึ่งในการประเมินจะต้องพิจารณาจากหลักฐานข้อเท็จจริงต่าง ๆ ร้อยละ 80 ส่วนที่เป็นความเห็น ของผู้ประเมินมีเพียงร้อยละ 20 โดยจะต้องเป็นความเห็นจากการประมวลหลักฐานจากแหล่ง ต่าง ๆ อย่างน้อย 3 แหล่ง เพื่อเป็นการยืนยันข้อมูลที่ถูกต้อง และในการตัดสินเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จะต้องเป็นการตัดสินของคณะผู้ประเมินทั้งคณะ โดยแต่ละคณะจะต้องมีผู้ประเมินอย่างน้อย 2 คน เพื่อให้ผลการประเมินถูกต้องและเชื่อถือได้

6. จัดทำร่างรายงานและตรวจสอบร่างรายงาน ผู้ประเมินทั้งคณะร่วมจัดทำร่างรายงาน ซึ่งจะได้รับการตรวจสอบ (Peer Reviewer) โดยบุคคลอื่นที่มีทักษะและประสบการณ์ ซึ่งไม่ได้อยู่ในคณะผู้ประเมิน เพื่อพิจารณาในภาพรวมของร่างรายงานว่ามีหลักฐานเป็นเหตุเป็นผล มีประโยชน์ และมีคุณค่าต่อการพิจารณาตัดสินหรือไม่

7. ส่งร่างรายงานให้สถานศึกษาเพื่อตรวจสอบ ผู้ประเมินส่งรายงานฉบับร่างไปยังสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาตรวจสอบข้อมูลหรือโต้แย้งในกรณี que เห็นว่าข้อมูลยังไม่ถูกต้อง

8. พิจารณาตอบกลับจากสถานศึกษา โดยให้เวลาสถานศึกษาในการตัดสินว่า จะแก้ไขหรือโต้แย้งข้อมูลในร่างรายงานเป็นระยะเวลา 15 วันทำการ

9. การจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ ผู้ประเมินจัดทำรายงานฉบับจริงหลังจากที่ได้ส่งสถานศึกษาตอบกลับมาแล้ว จากนั้นจึงส่งรายงานให้คณะกรรมการสถานศึกษาและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการทราบ

10. เผยแพร่รายงาน โดยส่งให้หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น และสื่อต่าง ๆ รวมทั้งเผยแพร่ผ่าน Web Site เพื่อให้สาธารณชนรับทราบผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษานิวซีแลนด์ มีพระราชบัญญัติการศึกษามาเป็นเวลานานหลายปีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษานั้น ได้มีการแก้ไขหลายครั้ง พระราชบัญญัติได้กำหนดโครงสร้างและระบบการศึกษาในระดับอุดมศึกษาค่อนข้างชัดเจน โดยมหาวิทยาลัยในนิวซีแลนด์จะต้องมีคุณภาพการศึกษาและการวิจัยในระดับที่ยอมรับของนานาชาติ ระบบประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในประเทศนิวซีแลนด์ มีสาระสำคัญแบ่งได้เป็น 3 ส่วน คือ

1. ส่วนที่ 1 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่ปรากฏในพระราชบัญญัติพระราชบัญญัติการศึกษา 1989 ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการอธิการบดีแห่งนิวซีแลนด์ (New Zealand Vice-Chancellors Committee หรือ NZVCC) และจัดตั้งหน่วยตรวจสอบวิชาการมหาวิทยาลัยทุกแห่งในนิวซีแลนด์ (New Zealand Universities Academic Audit Unit (AAU) เป็นหน่วยงานอิสระ เพื่อตรวจสอบภายนอกมหาวิทยาลัยทุกแห่งในนิวซีแลนด์ ทั้งนี้ คณะกรรมการมหาวิทยาลัยได้แต่งตั้ง “คณะกรรมการโครงการวิชาการของมหาวิทยาลัย” (Committee on Universities Academic Programmers (CUPA) เพื่อพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับวิชาการทั้งระบบของมหาวิทยาลัย ให้ความเห็นชอบวิชาเรียนระหว่างมหาวิทยาลัยและการสอบให้คำแนะนำและความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาการ การโอนหน่วยกิตระหว่างโปรแกรมการศึกษา การกำหนดเกณฑ์ในการรับรอง และการติดตามวุฒิการศึกษาของมหาวิทยาลัย

2. ส่วนที่ 2 ระบบการประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเป็นผู้ดำเนินการประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยเอง ซึ่งแต่ละแห่งจะมีระบบการประกันภายในที่ไม่เหมือนกันและจัดทำรายงาน เพื่อรองรับ การตรวจสอบภายนอกจาก AAU

3. ส่วนที่ 3 ระบบการประกันคุณภาพภายนอกของมหาวิทยาลัย

หน่วยงานตรวจสอบคุณภาพ หรือ AAU เป็นหน่วยงานอิสระภายนอก ที่มีหน้าที่ตรวจสอบภายนอกให้แก่มหาวิทยาลัยทั้งหมดในนิวซีแลนด์ โดยโครงสร้างการบริหารของ AAU มี 3 ส่วน คือ 1) คณะกรรมการของ AAU มีทั้งหมด 12 คน โดยมาจากบุคคลภายนอก ซึ่งเป็นตัวแทนจากหน่วยงานต่าง ๆ ธุรกิจอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และอื่น ๆ 9 คน 2) พนักงานเพียง 4 คน คือ ผู้อำนวยการของหน่วยประกันคุณภาพวิชาการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ พนักงานตรวจสอบคุณภาพและพนักงานทำงานไม่เต็มเวลา 3) หน่วยทะเบียนผู้ตรวจสอบ มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีรายชื่อของผู้ตรวจสอบซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 70 คน เป็นชาวนิวซีแลนด์ 56 คน ที่เหลือเป็นชาวต่างประเทศที่ทำการตรวจสอบภายนอกให้แก่มหาวิทยาลัย การดำเนินงานของ AAU มีหน้าที่ในการประเมินกลไก การติดตาม และการพัฒนาคุณภาพ มาตรฐาน วิพากษ์ประสิทธิผลของระบบ และกระบวนการเชิงปฏิบัติการเพื่อการรักษาคุณภาพ ของการศึกษาซึ่งปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงกระบวนการ ตลอดจนการติดต่อประสานงานอื่น ๆ เพื่อดูการประกันคุณภาพของนิวซีแลนด์นั้นมีมาตรฐานใกล้เคียงกับนานาชาติ มากน้อยเพียงใด

กระบวนการในการตรวจสอบ AAU จะทำความเข้าใจเรื่องขอบเขต การตรวจสอบกับมหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยต้องทำ Self Review จากนั้น AAU จึงตั้งคณะกรรมการตรวจสอบซึ่งเป็นบุคคลจากภายนอกประเทศ โดยการตรวจสอบทุก ๆ 3 ปี ในการตรวจสอบจริง เป็นการตรวจสอบภาคสนาม ปกติจะใช้เวลา 3 วัน และต้องทำรายงาน ให้เสร็จภายใน 6 เดือน ทั้งนี้ การตรวจสอบต้องคำนึงถึงพันธกิจและเป้าหมายที่กำหนดไว้ในธรรมนูญว่าแต่ละมหาวิทยาลัย และคณะกรรมการต้องรายงานความสำเร็จ จุดบกพร่อง จุดแข็ง พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะปรับปรุงต่าง ๆ สำหรับการตรวจสอบในรอบแรก 1 ปี หลังจากการรายงานความคืบหน้า รายงานครึ่งเทอม และผู้อำนวยการของ AAU จะไปตรวจ มหาวิทยาลัยทุกแห่งว่าได้มีการแก้ไขปรับปรุงตามที่คณะกรรมการตรวจสอบภายนอกหรือไม่ และการตรวจสอบรอบที่ 2 จะทำการตรวจสอบมหาวิทยาลัยทุกแห่งในเรื่องของการดำเนินการ และการสนับสนุนนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ความเชื่อมโยงระหว่างการวิจัยและการสอน ทั้งในระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา นโยบายการวิจัย การบริหารจัดการ และ ผลการดำเนินการของมหาวิทยาลัย

ดังนั้น การประกันคุณภาพของประเทศนิวซีแลนด์ พอสรุปได้ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างการประกันคุณภาพ มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ และมีคณะกรรมการดำเนินงาน โดยแบ่งภาระหน้าที่ ดังนี้

1.1 กระทรวงศึกษาธิการทำหน้าที่กำหนดเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษาของชาติ

1.2 สำนักงานตรวจสอบการศึกษา (ERO) ทำหน้าที่ตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษาทั้งในระดับกระทรวงศึกษาธิการและระดับสถานศึกษา และนำเสนอผลการประเมินต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

1.3 สำนักงานรับรองคุณวุฒิทางการศึกษาของนิวซีแลนด์เป็นหน่วยงานกลางภายในกระทรวงศึกษาธิการ หน้าที่รับรองคุณวุฒิของนักเรียน นักศึกษา และคุณภาพของสถานศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป

1.4 ดำเนินการติดตามและประเมินภายนอก โดยสำนักตรวจสอบคุณภาพทางการศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานอิสระ

2. ด้านขอบข่ายการประกันคุณภาพ

2.1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติ

2.2 กำหนดการควบคุมและการประเมินคุณภาพการศึกษา โดยสำนักงานตรวจสอบการศึกษา (ERO)

3. ด้านกระบวนการประกันคุณภาพ

3.1 ดำเนินการรับรองคุณวุฒิของนักเรียน นักศึกษา และคุณภาพของสถานศึกษา ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป โดยสำนักงานรับรองคุณวุฒิทางการศึกษาของนิวซีแลนด์

3.2 สถานศึกษาจะต้องดำเนินการพัฒนาปรับปรุงการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รายละเอียดมีขั้นตอน ดังนี้

3.2.1 วางแผนการดำเนินงาน โดยเฉพาะการประเมินสถานศึกษา (Plan)

3.2.2 รวบรวมหลักฐานข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล (Do)

3.2.3 ประเมินผลตรวจเยี่ยมสถานศึกษา (Check)

3.2.4 จัดทำรายงานและส่งผลการประเมินไปยังคณะกรรมการสถานศึกษา หรือรัฐมนตรีศึกษา (Act)

4.3 การประกันคุณภาพของประเทศอังกฤษ

การจัดการศึกษาของประเทศอังกฤษในระดับอุดมศึกษา (จตุพร อุทโท, ม.ป.ป., สื่อออนไลน์) มีการประกันคุณภาพการศึกษาในรูปแบบของคณะกรรมการตรวจสอบ

จากภายนอก (Board of External Examiners) และการใช้ระบบข้าหลวงผู้ตรวจการ (Her Majesty Inspectors-HMI) มาตั้งแต่สมัยกลาง แต่ไม่ได้มีการกำหนดมาตรฐานกลางที่ชัดเจน ได้มีการเปลี่ยนแปลงและปฏิรูประบบประกันคุณภาพในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 แต่การปฏิรูปครั้งใหญ่เกิดขึ้นเมื่อกระแสความต้องการทางเศรษฐกิจผลักดันให้มีการยกฐานะวิทยาลัยเทคนิคชั้นสูง ขึ้นเป็นสถาบันระดับปริญญาเทียบเท่าหลักสูตรปริญญาตรีในมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะเมื่อประเทศอังกฤษได้ประกาศใช้ Educational Reform Act ในปี 1988 ทำให้มีการให้ความสนใจกับการกำกับกระบวนการทางการศึกษา โดยใช้ตัวบ่งชี้ที่เน้นการวัดประสิทธิภาพของกระบวนการคุณภาพในการเรียนรู้ หรือประสิทธิผลของสถาบันการศึกษาในการตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ระบบประกันคุณภาพการศึกษาระบบหนึ่งที่ได้รับการกล่าวถึงคือ Total Quality Management (TQM) โดยในปี

1992 British Standard Institution (BSI) ได้แนะนำให้ใช้มาตรฐาน BS 5750 หรือ ISO 9000 กับการศึกษา

นอกจากการใช้เกณฑ์มาตรฐาน ประเทศอังกฤษยังเน้นการมีส่วนร่วมของทุกคนในองค์กร และการกำกับดูแลจากหน่วยงานภายนอก ดังที่ Kells (1992, p. 67) ได้กล่าวถึงกระบวนการประกันคุณภาพที่เป็นความร่วมมือของ External Peer Review และ Internal Self Assessment ในกิจกรรม 5 ชั้น คือ

1. การกำหนดความต้องการ การวางแผน และการกระทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลง
2. การประเมินความเหมาะสม เพียงพอของปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และการลงมือปฏิบัติ

3. การประเมินความสำเร็จในการปฏิบัติงาน
4. การรับประกันว่ากลไกการกำกับดูแลภายในมีอยู่จริง และยังใช้ปฏิบัติ
5. การรายงานต่อสาธารณะ รัฐบาล และผู้รับบริการ

กิจกรรมทั้ง 5 ชั้นนี้ เป็นกิจกรรมของการประกันคุณภาพ 3 ระดับ คือ

1. การควบคุมคุณภาพ (Quality Control) กิจกรรมชั้นที่ 1-3
2. การประเมินคุณภาพ (Quality Assessment) กิจกรรมชั้นที่ 3-4
3. การรับรองคุณภาพ (Quality Assurance) กิจกรรมชั้นที่ 4-5

ดังนั้น การประกันคุณภาพของประเทศไทย สรุปได้ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างการประกัน

1.1 มีคณะกรรมการประกันคุณภาพ โดยใช้รูปแบบของคณะกรรมการตรวจสอบจากภายนอก (Board of External Examiners)

1.2 มีคณะกรรมการติดตามผล โดยใช้ระบบข้าหลวงผู้ตรวจการ

1.3 มีคณะกรรมการควบคุมคุณภาพ

2. ด้านขอบข่ายการประกันคุณภาพ

โดยกำหนดตัวบ่งชี้ที่เป็นการวัดประสิทธิภาพของกระบวนการคุณภาพในการเรียนรู้หรือประสิทธิผลของสถาบันการศึกษา มีหน่วยงานที่กำกับกระบวนการศึกษา

3. ด้านกระบวนการประกันคุณภาพ

3.1 การกำหนดความต้องการ การวางแผน (Plan)

3.2 การประเมินความเหมาะสมและการลงมือปฏิบัติ (Do)

3.3 การประเมินความสำเร็จในการปฏิบัติงาน (Check)

3.4 การรับประกันและรายงานต่อผู้รับบริการ (Act)

จากการศึกษาเอกสารการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษาในต่างประเทศ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เอกสารเพื่อเป็นแนวทางในการยกร่างรูปแบบการบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ดังตาราง 1

ตาราง 1 สังเคราะห์รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาการอาชีวศึกษา
จากเอกสารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

รายการศึกษาเอกสาร	คู่มือฯ สอศ.	คู่มือฯ สกอ.	เอกสารฯ สพฐ.	เอกสารฯ ต่างประเทศ	สรุปผลการสังเคราะห์
โครงสร้างคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา					
1. คณะกรรมการประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วย	✓	✓	✓	✓	*
1.1 ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้อำนวยการเขตฯ/รัฐมนตรี ประธานกรรมการ	✓	✓	✓	✓	*
1.2 ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ	✓	✓		✓	*
1.3 ผู้อำนวยการสถานศึกษา/อธิการบดี/ผู้อำนวยการนิเทศติดตาม กรรมการและเลขา	✓	✓	✓		*
1.4 ผู้อำนวยการสำนักประกันฯ กรรมการและผู้ช่วยเลขา	✓				
1.5 รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาฯ กรรมการและผู้ช่วยเลขา	✓				
1.6 รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงาน กรรมการและผู้ช่วยเลขา	✓				
1.7 รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ กรรมการและผู้ช่วยเลขา	✓				
หน้าที่คณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพ					
1. พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	✓				
2. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ	✓				
3. ประสานงานกับคณะกรรมการสถานศึกษาหรือวิทยาลัย					
4. กำกับติดตามการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	✓	✓		✓	*
5. ส่งเสริม สนับสนุนการประกันคุณภาพการศึกษา		✓	✓		*
6. เห็นชอบมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	✓			✓	*
2. คณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพ ประกอบด้วย คณะกรรมการ 3 ชุด ดังนี้					
2.1 คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประกอบด้วย	✓	✓	✓	✓	*
2.1.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษา/อธิการบดี ประธานกรรมการ	✓	✓			*
2.1.2 รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร	✓				
รองประธานกรรมการ					

ตาราง 1 (ต่อ)

รายการศึกษาเอกสาร	คู่มือฯ สอศต.	คู่มือฯ สกอ.	เอกสารฯ สพฐ.	เอกสารฯ ต่างประเทศ	สรุปผลการสังเคราะห์
2.1.3 รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาฯ รองประธานกรรมการ	✓				
2.1.4 รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานฯ รองประธานกรรมการ	✓				
2.1.5 รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ รองประธานกรรมการ	✓				
2.1.6 ตัวแทนจากสถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ	✓				
2.1.7 หัวหน้าแผนกวิชาทุกแผนก/รองอธิการ/คณบดี กรรมการ	✓	✓			*
2.1.8 หัวหน้างานประกันคุณภาพ/ผู้อำนวยการสำนักประกันฯ กรรมการและเลขานุการ	✓	✓			*
2.1.9 หัวหน้างานวางแผนและงบประมาณ กรรมการและผู้ช่วยเลข	✓				
หน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
1. จัดทำมาตรฐาน ตัวบ่งชี้และแนวทางการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา	✓	✓			*
2. จัดทำคู่มือการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	✓				
2.2 คณะกรรมการ ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพฯ ประกอบด้วย	✓	✓	✓		*
2.2.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษา/รองอธิการ ประธานกรรมการ	✓				
2.2.2 รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร รองประธานกรรมการ	✓				
2.2.3 รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาฯ รองประธานกรรมการ	✓				
2.2.4 รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานฯ รองประธานกรรมการ	✓				
2.2.5 รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ รองประธานกรรมการ	✓				
2.2.6 หัวหน้าแผนกวิชาทุกแผนก/คณบดี/คณาจารย์ กรรมการ	✓	✓			*
2.2.7 หัวหน้าวิจัย พัฒนานวัตกรรมฯ/ผู้อำนวยการ สำนักประกันฯ กรรมการและเลข	✓	✓			*
2.2.8 หัวหน้างานประกันคุณภาพฯ กรรมการและผู้ช่วยเลข	✓				

ตาราง 1 (ต่อ)

รายการศึกษาเอกสาร	คู่มือฯ สอศ.	คู่มือฯ สกอ.	เอกสารฯ สพฐ.	เอกสารฯ ต่างประเทศ	สรุปผลการสังเคราะห์
หน้าที่คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ					
1. แนะนำ ปรีกษาและนิเทศแก่ครู และบุคลากร					
2. จัดทำคู่มือการนิเทศ ติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน	✓	✓	✓	✓	*
3. ดำเนินการตรวจสอบติดตาม	✓				
4. รายงานผลพร้อมเสนอแนะ	✓				
2.3 คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายใน ประกอบด้วย					
2.3.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษา/รองอธิการ ประธานกรรมการ	✓	✓			
2.3.2 รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร รองประธานกรรมการ	✓				
2.3.3 รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาฯ รองประธานกรรมการ	✓				
2.3.4 รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานฯ รองประธานกรรมการ	✓				
2.3.5 รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ รองประธานกรรมการ					
2.3.6 ตัวแทนจากสถานประกอบการหรือบุคคลภายนอก ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชาชีพ/คณบดี/ คณาจารย์กรรมการ	✓	✓			*
2.3.7 หัวหน้างานประกันฯ/ผู้อำนวยการสำนักประกันฯ กรรมการและเลขา	✓	✓			*
2.3.8 หัวหน้างานวัดผลและประเมินผล กรรมการและผู้ช่วยเลขา					
หน้าที่ของคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายใน					
1. จัดทำคู่มือการประเมินคุณภาพภายใน					
2. จัดทำแผนการประเมิน และกำหนดเวลาการประเมิน	✓	✓	✓	✓	*
3. ทำการประเมินคุณภาพแผนกวิชา หรือแต่งตั้ง คณะกรรมการประเมินแผนกวิชา	✓	✓	✓	✓	*
4. จัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายใน					

ตาราง 1 (ต่อ)

รายการศึกษาเอกสาร	คู่มือฯ สอศ.	คู่มือฯ สกอ.	เอกสารฯ สพฐ.	เอกสารฯ ต่างประเทศ	สรุปผลการสังเคราะห์
ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา					
1. จัดให้มีระบบการประกันและพัฒนากระบวนการคุณภาพภายใน	✓	✓		✓	*
2. วางแผนดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพ	✓	✓		✓	*
3. ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาได้มีความรู้	✓	✓	✓		*
4. ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ	✓	✓			
5. จัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด	✓	✓	✓		*
6. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย	✓				
กระบวนการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา มี 4 ขั้นตอน					
1. ขั้นที่ 1 วางแผน (Plan) = เริ่มกระบวนการวางแผนการประเมิน ตั้งแต่ต้นปีการศึกษา	✓	✓	✓	✓	*
2. ขั้นที่ 2 ดำเนินการ (Do) = ดำเนินงานและเก็บข้อมูลบันทึกผลการดำเนินงานตั้งแต่ต้นปี	✓	✓	✓	✓	*
3. ขั้นที่ 3 ดำเนินการประเมินคุณภาพ (Check) = ดำเนินการประเมินคุณภาพในระดับภาควิชา คณะวิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่า และสถาบัน	✓	✓	✓	✓	*
4. ขั้นที่ 4 ปรับปรุง (Act) = วางแผนปรับปรุงและดำเนินการปรับปรุงตามผลการประเมินโดยคณะกรรมการบริหารของสถาบัน	✓	✓	✓	✓	*

จากตาราง 1 ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การพิจารณาว่า ต้องมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน
 2 หน่วยงานเป็นอย่างน้อย จึงจะถือได้ว่า เป็นองค์ประกอบการบริหารการประกันคุณภาพ
 การศึกษา และจัดกลุ่มตำแหน่งผู้บริหารที่มีขอบข่ายหน้าที่เทียบเคียงกันเข้าไว้ด้วยกัน
 เพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการวิจัยครั้งนี้

แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ

ความหมายของรูปแบบ

พจนานุกรมการศึกษาโดย Good (1973, p. 370) ให้ความหมายของรูปแบบไว้
4 ความหมาย คือ

1. เป็นแบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำ
2. เป็นแผนภูมิหรือรูปสามมิติ ซึ่งเป็นตัวแทนของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือหลักการหรือแนวคิด
3. เป็นตัวอย่างเพื่อการเลียนแบบ เช่น ตัวอย่างการออกเสียงภาษาต่างประเทศ เพื่อให้ผู้เรียนได้เลียนแบบเป็นต้น
4. เป็นชุดของปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งรวมเป็นตัวประกอบและสัญลักษณ์ทางระบบสังคม อาจเขียนเป็นสูตรคณิตศาสตร์หรืออาจจะบรรยายเป็นภาษาก็ได้

Tosi and Carroll (1982, p. 163) กล่าวว่า รูปแบบเป็นนามธรรมของของจริงหรือภาพจำลองของสภาพการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งอาจมีตั้งแต่รูปแบบอย่างง่ายไปจนถึงรูปแบบที่มีความสลับซับซ้อนมาก ทั้งรูปแบบเชิงกายภาพ (Physical Model) ที่เป็นแบบจำลองของวัตถุ เช่น แบบจำลองสนามกีฬา เป็นต้น รูปแบบเชิงคุณลักษณะ (Qualitation Model) ที่ใช้อธิบายปรากฏการณ์ด้วยภาษาหรือสัญลักษณ์

Getzels and Guba (1957, pp. 130–145) ให้หลักการสำคัญของแบบจำลองไว้ ดังนี้

1. แบบจำลองต้องเป็นที่รวมของแนวคิดและแสดงถึงความสัมพันธ์ต่าง ๆ ของแนวคิด ซึ่งไม่เพียงแต่จะสามารถตอบปัญหาที่เคยมีมาก่อนเท่านั้น แต่ต้องสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นตามมาได้ด้วย
2. ในโครงสร้างของแนวความคิดและความสัมพันธ์ดังกล่าวจะต้องสามารถปฏิบัติ (Operation) และวางอยู่ในรูปแบบขององค์กร (Organization) ได้ หมายความว่า แนวความคิดและความสัมพันธ์ไม่เพียงแต่สามารถชี้แนวทางให้เกิดความเข้าใจได้เท่านั้น แต่ยังสามารถติดตามตรวจสอบได้อีกด้วย
3. รูปแบบนั้นจะต้องยึดหลักการและอยู่บนพื้นฐานทางการบริหาร หรือผลงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารภายใต้แนวคิดและความสัมพันธ์ดังกล่าว

ศิริชัย กาญจนวาสี (2547, หน้า 46) ได้ให้ความหมายของรูปแบบไว้ว่า เป็นเพียงการจำลองของจริง หรืออาจมีลักษณะเป็นทฤษฎี หรืออาจเป็นการเชื่อมโยงทฤษฎีสู่รูปธรรมของการปฏิบัติ

สรุปได้ว่ารูปแบบ คือ โครงสร้างที่แสดงถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ เพื่อถ่ายทอดความคิดจากนามธรรมไปสู่รูปธรรมเพื่อการปฏิบัติด้วยภาษาหรือสัญลักษณ์

ประเภทของรูปแบบ

ประเภทของรูปแบบมีการจัดแบ่งแตกต่างกัน ดังนี้

Keeves (1988, p. 559) ได้แบ่งประเภทของรูปแบบทางการศึกษาและสังคมศาสตร์ไว้ 5 ประเภท คือ

1. รูปแบบเชิงเปรียบเทียบ (Analogue Model) เป็นรูปแบบที่ใช้การอุปมา อุปมัย เทียบเคียงในการอธิบายปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม เพื่อสร้างความเข้าใจเชิงรูปธรรม สร้างรูปแบบโดยใช้หลักเทียบเคียงโครงสร้างของรูปแบบให้สอดคล้องกับลักษณะที่คล้ายคลึงกัน และสอดคล้องกับลักษณะของข้อมูล หรือความรู้ที่มีอยู่ โดยต้องมียอดประกอบของรูปแบบที่ชัดเจน สามารถนำไปทดสอบข้อมูลเชิงประจักษ์และสามารถนำไปใช้ในการหาข้อมูลสรุปของปรากฏการณ์ได้อย่างกว้างขวาง

2. รูปแบบเชิงข้อความ (Semantic Model) เป็นรูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยาย หรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษา แผนภูมิ หรือรูปภาพ เพื่อให้เห็นโครงสร้างทางความคิด องค์ประกอบและความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์นั้น ๆ

3. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematic Model) เป็นรูปแบบที่ใช้สมการหรือสูตรทางคณิตศาสตร์เป็นสื่อในการแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรหรือองค์ประกอบต่าง ๆ มักนิยมใช้ในศาสตร์ทางด้านวิทยาศาสตร์ พฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ เช่น สาขาคณิตศาสตร์ วัตผลการศึกษา จิตวิทยาและบริหารการศึกษา

4. รูปแบบเชิงสัมพันธ์ (Schematic Model) เป็นรูปแบบที่เป็นแผนภูมิแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบสำคัญเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่มีผลต่อกัน เช่น การเขียนรูปแบบโครงสร้างการบริหารงาน

5. รูปแบบเชิงสาเหตุ (Casual Model) เป็นรูปแบบที่พัฒนาจากการวิเคราะห์เส้นทาง โดยหลักการสร้างรูปแบบเชิงสาเหตุ เป็นการนำตัวแปรต่าง ๆ มาสัมพันธ์กันเชิงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้น เช่น รูปแบบที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพเศรษฐกิจและสังคมของบิดามารดา สภาพการศึกษาที่บ้านกับระดับสติปัญญาของเด็ก แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

5.1 รูปแบบเชิงสาเหตุทิศทางเดียว (Recursive Model) เป็นรูปแบบแสดงความสัมพันธ์ของสาเหตุ หรือตัวแปรอื่นที่มีเส้นเชื่อมโยงที่มีทิศทางของการเป็นสาเหตุไปในทิศทางเดียว หรือไม่มีความสัมพันธ์ย้อนกลับ

5.2 รูปแบบเชิงสาเหตุมีทิศทางย้อนกลับ (Non-Recursive Model) เป็นรูปแบบที่แสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุแบบเส้นคู่ระหว่างตัวแปร โดยทิศทางของความสัมพันธ์ของตัวแปรหนึ่งอาจเป็นได้ทั้งสาเหตุและผลของตัวแปรอื่น ๆ คือความสัมพันธ์ที่ไปแล้วย้อนกลับได้

Smith, et al. (1980, p. 147) แบ่งรูปแบบออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. รูปแบบเชิงกายภาพ เป็นรูปแบบรูปปั้นที่มีลักษณะคล้ายของจริง เช่น เครื่องบินจำลอง รูปปั้นคนเหมือน แบบจำลองสิ่งก่อสร้าง และรูปแบบเชิงอุปมาที่มีลักษณะคล้ายปรากฏการณ์จริง เช่น การทดลองทางเคมีในห้องปฏิบัติการทดลองก่อนการทำทดลองจริง
2. รูปแบบเชิงสัญลักษณ์ เป็นรูปแบบของข้อความ เป็นการให้ข้อความในการอธิบายย่อ เช่น คำพรรณนาลักษณะงาน และรูปแบบทางคณิตศาสตร์

การพัฒนาารูปแบบ

บุญชม ศรีสะอาด (2543, หน้า 104-106) กล่าวถึง การพัฒนารูปแบบ อาจทำได้ 2 ขั้นตอน คือ

1. การสร้างหรือการพัฒนารูปแบบ โดยผู้วิจัยจะสร้างรูปแบบตามสมมุติฐานขึ้นมาก่อน จากการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวคิดของรูปแบบที่มีผู้พัฒนาไว้แล้ว และจากผลการศึกษา หรือผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์สภาพ สถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้สามารถกำหนดองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ ภายในรูปแบบ รวมทั้งลักษณะความสัมพันธ์ต่าง ๆ ระหว่างองค์ประกอบหรือตัวแปรนั้น หรือลำดับก่อนหลังของแต่ละองค์ประกอบในรูปแบบ ในการพัฒนารูปแบบจะต้องใช้หลักเหตุผลเป็นพื้นฐานและการศึกษาค้นคว้าซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนารูปแบบ ผู้วิจัยอาจคิดโครงสร้างของรูปแบบขึ้นมาก่อนแล้วปรับปรุง โดยอาศัยข้อเสนอแนะจากการศึกษาค้นคว้าทฤษฎีแนวความคิด รูปแบบ หรือผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง หรือทำการศึกษาองค์ประกอบย่อย หรือตัวแปรแต่ละตัวแล้วคัดเลือกองค์ประกอบย่อย หรือตัวแปรที่สำคัญประกอบขึ้นเป็นโครงสร้างของรูปแบบก็ได้ หัวใจสำคัญของขั้นตอนนี้อยู่ที่การเลือกองค์ประกอบในรูปแบบ (ตัวแปรหรือกิจกรรม) เพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสม ควรมีการกำหนดหลักการในการพัฒนารูปแบบอย่างชัดเจน เช่น เป็นรูปแบบที่ไม่ซับซ้อนสามารถนำไปปฏิบัติได้ง่าย ตัวแปรในรูปแบบมีน้อยตัว แต่สามารถอธิบายผลได้มาก เป็นต้น ในการวิจัยบางเรื่องจำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมด้วย

2. การทดสอบความตรงของรูปแบบ หลังจากได้พัฒนารูปแบบในขั้นต้นแล้ว ต้องทดสอบความตรงของรูปแบบ เพราะรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้แม้จะตั้งอยู่บนพื้นฐานทฤษฎีแนวคิดหรือรูปแบบของผู้อื่นและผลการวิจัยที่ผ่านมา หรือแม้แต่ได้รับการกลั่นกรองจากผู้เชี่ยวชาญแล้วก็ตาม แต่ก็ยังเป็นเพียงรูปแบบตามสมมุติฐาน จำเป็นต้องเก็บข้อมูลในสถานการณ์จริง หรือทดลองนำไปใช้ในสถานการณ์จริงเพื่อทดสอบความเหมาะสม ซึ่งบางครั้งเรียกว่า การทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบ

การประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบ

การประเมินประสิทธิภาพรูปแบบตามแนวคิดของ Madaus, Scriven and Stufflebeam (1983, pp. 399–402) มีเป้าหมายเพื่อการประเมิน 4 มาตรฐาน คือ 1) มาตรฐานความเป็นประโยชน์ 2) มาตรฐานความเป็นไปได้ 3) มาตรฐานความเหมาะสม และ 4) มาตรฐานความถูกต้อง โดยมาตรฐานความเป็นประโยชน์เป็นมาตรฐานที่ต้องการประกันถึงความเป็นประโยชน์ของรูปแบบที่สนองตอบต่อผู้เกี่ยวข้อง มาตรฐานความเป็นไปได้เป็นมาตรฐานที่ต้องการประกันถึงความสอดคล้องของรูปแบบกับความเป็นจริง ปฏิบัติได้ ยอมรับได้ ประหยัดและคุ้มค่า มาตรฐานความเหมาะสมเป็นมาตรฐานที่ต้องการประกันว่า รูปแบบได้ทำอย่างถูกต้อง ตามกฎระเบียบ จรรยาบรรณ มีการคำนึงถึงสวัสดิภาพของผู้เกี่ยวข้อง และมาตรฐานความถูกต้อง เป็นมาตรฐานที่ต้องการประกันว่า รูปแบบได้มีการใช้เทคนิคที่เหมาะสมเพียงพอต่อการดำเนินการ

Eisner (1976, pp. 192–193) ได้เสนอแนวคิดของ การประเมินประสิทธิภาพรูปแบบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ อีสเนอร์กล่าวไว้เกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษา ส่วนใหญ่ดำเนินการตามหลักการทางวิทยาศาสตร์หรือเชิงปริมาณมากเกินไป ซึ่งในบางเรื่องต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่า การได้ตัวเลขแล้วสรุป การประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญจะเน้นการวิเคราะห์ วิจัยอย่างลึกซึ้งซึ่งเฉพาะในประเด็นที่ถูกนำมาพิจารณา ซึ่งไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์หรือกับผู้เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเสมอไป แต่อาจจะผสมผสานปัจจัยในการพิจารณาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ตามวิจยารณญาณประสบการณ์และความชำนาญของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพ ประสิทธิภาพ หรือความเหมาะสมของสิ่งที่ทำการประเมิน

พูลสุข หิงคานนท์ (2540, หน้า 53–55) กล่าวไว้เกี่ยวกับ การประเมินประสิทธิภาพรูปแบบ เป็นการประเมินประสิทธิภาพรูปแบบด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยการประมาณค่าพารามิเตอร์ของรูปแบบ รูปแบบที่สร้างขึ้นควรมีความชัดเจนและเหมาะสม การวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์มักจะดำเนินการประเมินประสิทธิภาพรูปแบบด้วยวิธีการทางสถิติ ผลของการประเมินจะนำไปสู่การยอมรับหรือปฏิเสธรูปแบบนั้น และนำไปสู่การสร้างทฤษฎีใหม่ต่อไป

รุ่งนภา จิตรโรจนรักษ์ (2548, หน้า 17–18) สรุปว่า การตรวจสอบหรือการประเมินประสิทธิภาพรูปแบบมีเป้าหมายสำคัญ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ความตรงและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปใช้ โดยแบ่งลักษณะของการตรวจสอบออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การตรวจสอบ โดยการพิสูจน์ หรือตรวจสอบด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งมักจะใช้ในการทดสอบรูปแบบทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

2. การตรวจสอบรูปแบบทางสังคมศาสตร์ และพฤติกรรมศาสตร์ ซึ่งอาจทดสอบโดยวิธีการทางสถิติ หรือการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ

กาญจนา วัฒนสุนทร (2550, หน้า 3-9) ได้เสนอวิธีการตรวจสอบหรือประเมินประสิทธิภาพรูปแบบดังนี้ ในการออกแบบวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบนั้นขั้นตอนนี้เป็น การตัดสินใจในการกำหนดวิธีการตรวจสอบหรือประเมินความตรงภายในและภายนอกของรูปแบบกิจกรรมนี้ต้องทำขึ้นเพื่อตอบคำถามเช่น “จะทราบได้อย่างไรว่ารูปแบบที่สร้างขึ้นนั้นสามารถบรรยายระบบหรือปรากฏการณ์ที่แทนที่ด้วยรูปแบบนั้นได้อย่างดี” การตอบคำถามนี้ไม่่ง่ายนัก แต่ด้วยวิธีการในการสร้างรูปแบบทำให้สามารถย้อนกลับไปใช้สารสนเทศจากการสร้างมาใช้ในการประเมินคุณภาพรูปแบบได้ เช่น เกณฑ์หรือตัวชี้วัดที่ได้จากสารสนเทศหรือระบบที่นำมาสร้างรูปแบบ ดังนั้น ถ้ารูปแบบนั้นสร้างมาได้อย่างดี ทำหน้าที่ได้ดีครบถ้วนสมบูรณ์ตามหลักการและทฤษฎี รูปแบบต้องสามารถแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรของระบบได้อย่างพอเพียง จากตัวชี้วัดและเกณฑ์ที่มีอยู่ คำถามต่อไป คือ จะทราบได้อย่างไรว่าข้อมูลที่วัดมาได้เป็นตัวแทนของค่าที่เป็นไปได้ได้อย่างแท้จริง รูปแบบที่สร้างขึ้นนี้บรรยายถึงคุณลักษณะภายในของระบบ (Interpolation) และนำไปใช้ในบริบทภายนอกต่าง ๆ (Extrapolation) ได้เป็นอย่างดีหรืออีกนัยหนึ่งในภาษาของนักวิจัย คือ แน่ใจได้อย่างไรว่ารูปแบบมีความตรงทั้งภายในและภายนอก วิธีทั่วไป คือ แยกข้อมูลที่เป็นเกณฑ์ออกเป็นสองส่วน ข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในด้านทฤษฎีและด้านข้อมูลเชิงประจักษ์จากงานวิจัยที่ผ่านมาถือเป็นข้อมูลนำมาใช้และประเมินความเหมาะสมภายใน ในลักษณะเป็นเหตุเป็นผล (Logical) นับว่าเป็นการแสดงความตรงภายใน ส่วนความตรงภายนอก ต้องประเมินจากข้อมูลเชิงประจักษ์ซึ่งต้องอาศัยทฤษฎีเกี่ยวกับตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่างเข้ามาช่วย สำหรับการประเมินความตรงทั้งภายในและภายนอกนั้น รูปแบบแต่ละประเภทอาจต้องการการประเมินที่แตกต่างกัน อาจต้องการความตรงเพียงเฉพาะประเภทใดประเภทหนึ่งหรือต้องการทั้งสองประเภท ทั้งความซับซ้อนในการประเมินก็มีความแตกต่างกันไป การประเมินประสิทธิภาพอาจตัดสินใจจากวิธีการใดวิธีการหนึ่งหรือหลายวิธี ดังนี้

1. การประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseur Appraisal) เป็นการให้ผู้เชี่ยวชาญในด้านที่ศึกษาเป็นผู้ตัดสินถึงความเหมาะสมของรูปแบบที่สร้างขึ้น เครื่องมือช่วยในการตัดสินใจคือ ตัวรูปแบบ ผลการตรวจสอบวรรณกรรม นิยามศัพท์ กรอบแนวคิดทฤษฎีในการศึกษา และแบบสอบถามในความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ และแง่มุมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องที่ทำให้ได้ข้อมูลตามที่กำหนดในกรอบการศึกษาหรือปัญหาวิจัยที่ระบุ แบบแผนการเก็บรวบรวมข้อมูลอาจเป็นการสำรวจความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ จากผู้ใช้ระบบในรูปแบบหรือ

อาจใช้เทคนิคกลุ่ม เช่น เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) เทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เป็นต้น

2. ทดลองนำโมเดลไปใช้เป็นการออกแบบการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อให้ได้ความเหมาะสมในเชิงการปฏิบัติในภาคสนาม

3. การทดลองด้วยข้อมูลที่จำลองขึ้น (Simulation) เป็นการจำลองข้อมูลของตัวแปรที่ประกอบอยู่ในรูปแบบ ใช้ในกรณีที่ไม่สามารถนำไปใช้ในการทดลองภาคสนาม หรือไม่สามารที่จะใช้การประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ หรือเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงประจักษ์ หรือต้องการควบคุมตัวแปรที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ที่ไม่สามารถควบคุมได้ในสนาม ตัวอย่างเช่น การนำฟังก์ชันทางคณิตศาสตร์ไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน เป็นต้น

4. การทดสอบด้วยวิธีการทางสถิติจากแบบแผนการวิจัยที่ได้นำเสนอไว้ เป็นการรวบรวมข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อทดสอบความเหมาะสมของรูปแบบตามทฤษฎี โดยการวัดตัวแปรที่อยู่ในรูปแบบแล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมทางสถิติ เช่น รูปแบบความสัมพันธ์ของตัวแปรเชิงสาเหตุ ฟังก์ชันการพยากรณ์ตัวแปรหนึ่งหรือหลายตัวด้วยตัวแปรหนึ่งหรือหลายตัว เป็นต้น

การประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบในการวิจัยครั้งนี้ จะประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความเหมาะสม ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา โดยใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

จากการวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบนั้น ไม่มีข้อกำหนดที่แน่นอนถูกต้อง สรุปได้ว่าการพัฒนารูปแบบนี้ จะเริ่มจากการศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบที่จะสร้างอย่างชัดเจน กำหนดแนววิธีการและองค์ประกอบที่จะพัฒนา จากนั้นจึงสร้างรูปแบบขึ้น แล้วนำรูปแบบไปตรวจสอบหาความเหมาะสม และความเป็นไปได้ หรือทดลองใช้ต่อไป และจากความเห็นของนักวิชาการข้างต้น กระบวนการในการพัฒนารูปแบบประกอบไปด้วย 1) การศึกษาสภาพและแนวทางเรื่องที่จะพิจารณา 2) การสร้างหรือยกร่างรูปแบบและการตรวจสอบ 3) การประเมินความเหมาะสมและนำไปใช้

การวิจัยเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบเชิงสัมพันธ์ (Schematic Model, Keeves) เป็นแผนภูมิที่เสนอให้เห็นถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบสำคัญเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่มีผลต่อกัน เช่น การเขียนรูปแบบโครงสร้างการบริหารงาน เป็นโครงสร้างที่แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีข้อความบรรจุในกรอบแผนภูมิเชื่อมโยงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เพื่อถ่ายทอดความคิดจากนามธรรมไปสู่รูปธรรมในการปฏิบัติ ในโครงสร้างของแนวคิดและความสัมพันธ์จะต้องสามารถปฏิบัติและวางอยู่ในรูปแบบขององค์กรได้ การประเมินรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseur Appraisal) เป็นการให้ผู้เชี่ยวชาญตัดสินความเหมาะสม

ของรูปแบบที่สร้างขึ้น เครื่องมือช่วยในการตัดสินใจ คือ ตัวรูปแบบและแบบสอบถาม ในความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ เป็นการสำรวจความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

การศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวกับ การประกันคุณภาพการศึกษาและประเมินคุณภาพ ภายในสถานศึกษา พบว่า มีนักการศึกษาได้ทำการศึกษาวิจัยในเรื่องดังกล่าว พอสรุปได้ดังนี้

สุวิมล ว่องวานิช (2543) ได้ทำการวิจัยและพัฒนาระบบการประเมินภายในของ สถานศึกษา พบว่า ระบบการประเมินภายในจากการพัฒนาประกอบด้วยระบบย่อย 5 ระบบ ได้แก่ การวางแผนการปฏิบัติ ระบบข้อมูลและการประมวลผล ระบบการตรวจสอบการประเมิน ระบบการรายงานผลการประเมิน และระบบการใช้ผลการประเมิน ซึ่งมีกิจกรรมที่ดำเนินการ สอดคล้องกับขั้นตอนการทำงานตามวงจร PDCA (Plan Do Check Action) เพื่อให้การประเมินผล ภายในเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานปกติ การออกแบบมีระบบ มีพื้นฐานแนวคิดที่ทำให้ การประเมินได้มาตรฐาน 4 ประการ คือ ด้านการใช้ประโยชน์ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง และอยู่บนพื้นฐานของการประเมินที่เกิดจากการทำงานแบบมีส่วนร่วม การทำงานอย่างต่อเนื่อง การทำงานด้วยความเข้าใจ และการทำงานเพื่อมุ่งนำไปใช้ประโยชน์ อย่างแท้จริง ระบบ 5 ระบบ มีรายละเอียด ดังนี้

1. ระบบการวางแผนและการปฏิบัติ (Design of Operation Plan and Evaluation Frame) การวางแผนพัฒนาบุคลากรภายในสถานศึกษาให้มีความตระหนัก เห็นคุณค่าของการประเมิน ภายใน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินภายใน มีการสร้างการทำงานแบบมีส่วนร่วม มีการประเมินสภาพและผลการดำเนินงานที่เป็นอยู่เพื่อกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา ที่ต้องการบรรลุร่วมกัน ในขั้นนี้สถานศึกษามีการลงมือปฏิบัติงานที่ตนเองรับผิดชอบ ตามแผนงานที่กำหนด มีการวางแผนการประเมินที่เป็นระบบ ระบบย่อยในส่วนนี้ใช้ในขั้น การวางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Do) ของวงจร PDCA

2. ระบบข้อมูลและประมวลผล (Database and Information Processing) คณะทำงาน กำหนดข้อมูลที่ต้องจัดเก็บเพื่อตอบคำถามการประเมิน การสร้างเครื่องมือการประเมิน การกำหนดแหล่งข้อมูลและวิธีการจัดเก็บข้อมูลตามแผนงานที่กำหนด การวิเคราะห์ และประมวลผลข้อมูล การวางระบบฐานข้อมูล ระบบย่อยในส่วนนี้ใช้ในขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Check) ของวงจร PDCA

3. ระบบการตรวจสอบการประเมิน (Dissemination of Evaluation Results) ตรวจสอบความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือผลการประเมินและวิธีการประเมินที่ใช้ทำการปรับแก้วิธีการประเมินให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ระบบย่อยในส่วนนี้ใช้ในขั้นปรับปรุงแก้ไข (Check) ของวงจร PDCA

4. ระบบการรายงานผลการประเมิน (Dissemination of Evaluation Results) คณะทำงานแปลความหมายผลการประเมิน กำหนดกลุ่มผู้ใช้ผลการประเมิน กำหนดสารสนเทศที่ต้องการนำเสนอในรายงานการประเมินตนเอง (Self Study Report) กำหนดรูปแบบการนำเสนอผลการประเมิน รูปแบบการเผยแพร่ และการจัดทำผลการประเมิน โดยการเผยแพร่ผลการประเมินให้ทุกฝ่ายทราบ ระบบย่อยในส่วนนี้ใช้ในขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Check) ของวงจร PDCA

5. ระบบการใช้ผลการประเมิน (Development for the Achievement of Educational Standards) สถานศึกษานำผลการประเมินมาปรับปรุงการดำเนินงานในส่วนที่ยังดำเนินการไม่ได้ตามเป้าหมาย วิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งของตนเอง หาสาเหตุของปัญหา หาวิธีการแก้ไข นำวิธีการแก้ไขไปปฏิบัติจริง ตรวจสอบผลการดำเนินการอีกครั้ง ระบบย่อยในส่วนนี้ใช้ในขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Action) ของวงจร PDCA

สิริรักษ์ รัชชุตานติ (2544) ได้ทำการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อประสิทธิภาพการประกันคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสำหรับบุคลากรของสถานศึกษาที่ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการการประกันคุณภาพสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดีในการปฏิบัติงาน เพื่อประสิทธิภาพในการดำเนินการประกันคุณภาพสถานศึกษา โดยมีการดำเนินงาน 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพทั่วไป พบว่าสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาประเภทวิทยาลัยเทคนิค มีการดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง สำหรับการวิเคราะห์งานที่คณะกรรมการการประกันคุณภาพต้องปฏิบัติ ประกอบด้วย 8 งาน ได้แก่ ทำความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ทำความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการอาชีวศึกษาและตัวบ่งชี้ จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา พัฒนาระบบประเมินภายในสถานศึกษา พัฒนาเครื่องมือในการประเมิน วิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของสถานศึกษา และเขียนรายงานการประเมินตนเอง ซึ่งคณะกรรมการการประกันคุณภาพสถานศึกษาต้องรับการฝึกอบรมในงานดังกล่าว ขั้นตอนที่ 2 ได้สร้างหลักสูตรฝึกอบรม โดยจัดทำเอกสารสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมและเอกสารคู่มือวิทยากร พร้อมทั้งจัดโครงการฝึกอบรม ขั้นตอนที่ 3 ได้ดำเนินการใช้หลักสูตรฝึกอบรม ใช้แผนการวิจัย One Group Pretest-Posttest กับกลุ่มตัวอย่าง 35 คน โดยจัดอบรมตามโครงการที่ได้วางแผนไว้ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลังฝึกอบรมสูงกว่าเข้ารับฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และได้ประเมินผลขณะดำเนินการใช้หลักสูตรผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความคิดเห็นว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และการจัด

ฝึกอบรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และขั้นตอนที่ 4 ได้ประเมินผลการฝึกอบรม โดยติดตามผลหลังจากผู้ผ่านการฝึกอบรมกลับไปปฏิบัติงาน 4 เดือน พบว่า โดยภาพรวม พฤติกรรมการปฏิบัติงานด้านการบริหาร ทักษะ เจตคติ (กิจนิสัย) หลังการฝึกอบรมและ ก่อนการฝึกอบรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยค่าเฉลี่ย หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม

ชำนาญ อยู่แพ (2544) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่อง การปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษา พบว่า

1. ข้าราชการครูในสังกัดกรมอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี มีความเห็นว่า สถานศึกษามีการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่า สถานศึกษา มีการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพ การศึกษามากกว่าครู อาจารย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในประเภทสถานศึกษาต่างกันมีความเห็นว่า สถานศึกษามีการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยข้าราชการครูในสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคมีความเห็นว่า สถานศึกษามีการปฏิบัติงาน การประกันคุณภาพการศึกษาน้อยกว่าข้าราชการครูในสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กองวิทยาลัยเกษตรกรรมและกองการศึกษาอาชีพ

4. ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารขาดวิสัยทัศน์ในการพัฒนา งานรับผิดชอบมีมาก การพิจารณาความดีความชอบ ไม่ยุติธรรม งบประมาณมีน้อย ขาดแคลนอุปกรณ์การเรียนการสอนโดยเฉพาะวิชาปฏิบัติ บุคลากรขาดความรู้และประสบการณ์ในการวัดและประเมินผล บุคลากรในสถานศึกษามีภาระ รับผิดชอบนอกเหนือจากการสอนมาก และขาดการประสานงานกับชุมชน

อุไรวรรณ จันทมูล (2545) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่อง การปฏิบัติตามขั้นตอนการประกัน คุณภาพของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา จังหวัดมหาสารคามผลการศึกษา พบว่า

1. บุคลากรโดยรวม ผู้บริหารและคณะกรรมการดำเนินงานมีการปฏิบัติตามขั้นตอน การประกันคุณภาพสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง และปฏิบัติตามขั้นตอนการประกัน คุณภาพสถานศึกษาในแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย คือ ด้านการดำเนินการ ด้านการเตรียมการและด้านการรายงาน

2. เมื่อพิจารณาการปฏิบัติตามขั้นตอนการประกันคุณภาพสถานศึกษาเป็นรายข้อ ในแต่ละด้าน พบว่า มีการปฏิบัติตามอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก โดยเมื่อเรียงอันดับค่าเฉลี่ยรายข้อ ของการปฏิบัติจากค่ามากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ด้านการเตรียมการสถานศึกษา มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อศึกษาและวางระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นลายลักษณ์อักษร

การแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพ แต่งตั้งตามโครงสร้างการบริหารเพื่อให้สอดคล้องกับงานในภารกิจของกรรมการแต่ละคน และมีการกำหนดผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจนและเหมาะสมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินการขึ้นการวางแผนปฏิบัติงาน (P) ได้แก่ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบหรือกิจกรรมในแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างชัดเจนในการดำเนินงานสถานศึกษามุ่งดำเนินการให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และมีการกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินงานของโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ในแผนปฏิบัติการประจำปี ด้านการดำเนินการขึ้นตอนการปฏิบัติตามแผน (D) ได้แก่ ผู้บริหารให้การส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรทำงานอย่างเต็มความสามารถและมีความสุขในการทำงาน สถานศึกษาจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและสนับสนุนทรัพยากร เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีการกำกับติดตามการดำเนินงานในรายบุคคล ด้านการดำเนินการขึ้นตอนการตรวจสอบประเมินผล (C) ได้แก่ กรอบการประเมินผลสอดคล้องกับเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาที่ได้ระบุไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการ มีการกำหนดตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการดำเนินงานอย่างชัดเจน และมีการกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินให้เหมาะสมกับลักษณะของตัวบ่งชี้ที่จะวัด ด้านการดำเนินการขึ้นการนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน (A) ได้แก่ มีการร่วมกันวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย และหาแนวทางเพื่อพัฒนาหรือแก้ไขปรับปรุงการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีการรวบรวมผลการประเมินมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และแปลผลในภาพรวมเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาและด้านการรายงาน สถานศึกษามีการจัดทำรายงานประเมินตนเองโดยมีหัวข้อ 1) ข้อมูลสภาพทั่วไปของสถานศึกษา 2) วิสัยทัศน์ เป้าหมายและแผนงานของสถานศึกษา 3) ผลการประเมินตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ 4) สรุปผลการประเมินของมาตรฐานแต่ละด้าน สถานศึกษาได้มีการจัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปีเพื่อรายงานต้นสังกัดได้รับทราบ และคณะผู้จัดทำรายงานการประเมินตนเองเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

พงศ์วัช วิวังสุ (2546) ศึกษาปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงาน และลักษณะทางจิตที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า ตัวแปรสภาพแวดล้อมในการทำงาน ได้แก่ การสนับสนุนของผู้บริหาร ความร่วมมือของผู้ร่วมงาน และการได้รับการฝึกอบรมด้านประกันคุณภาพการศึกษา และตัวแปรลักษณะทางจิต ได้แก่ เจตคติต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา แรงจูงใจในการทำงานประกันคุณภาพการศึกษา และสุขภาพจิตของบุคลากร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงานและลักษณะทางจิต ได้แก่ แรงจูงใจในการทำงานประกันคุณภาพการศึกษา เจตคติต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา และสุขภาพจิต

ของบุคลากรร่วมกัน ทำนายการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษาได้ คิดเป็นร้อยละ 47.6 ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงานและลักษณะทางจิตที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อย่างไรก็ตาม พบว่า การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษา แปรปรวนไปตามปัจจัยสภาพแวดล้อมและลักษณะทางจิตแต่ละด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

พงศ์เทพ จิระโร (2547) ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสำหรับการศึกษาเฉพาะทางของกองทัพเรือ พบว่า มาตรฐานตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาของกองทัพเรือ กับตัวบ่งชี้คุณภาพที่กำหนดโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา บางส่วนมีความสอดคล้องกันหรือเหมือนกัน แต่บางส่วนเป็นตัวบ่งชี้เพิ่มเติมระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของกองทัพเรือ เป็นการประยุกต์การบริหารงานปกติ (PDCA Cycle) เข้ากับงานประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Control, Quality Audit, Quality Assessment และ Quality Improvement) และได้ประยุกต์แนวคิดความยั่งยืนของคุณภาพ (Quality Sustainable) ที่จะทำให้งานประกันคุณภาพการศึกษาของกองทัพเรือมีความเข้มแข็งมากขึ้น โดยเน้นความยั่งยืนทั้งในระดับบุคคล ระดับสถานศึกษา ประกอบกับความต่อเนื่องยั่งยืนของระบบ โดยกำหนดให้มีการนิเทศงานประกันคุณภาพ ซึ่งจะทำการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของกองทัพเรือ มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา พุทธศักราช 2542 และมีการเตรียมรับการประเมินจากภายนอก ในการดำเนินการตามระบบตอบสนองแนวคิดดังกล่าว ด้วยการใช้มาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้นประกอบกับกิจกรรมตามระบบ ที่ประกอบด้วย การประกันคุณภาพของสถานศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษาระดับกองทัพเรือ การนิเทศงานประกันคุณภาพการศึกษา และการประเมินระบบประกันคุณภาพการศึกษาของกองทัพเรือ

การประเมินการทดลองใช้ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในกองทัพเรือ มาตรฐานตัวบ่งชี้คุณภาพ กับสถานศึกษานำร่อง 3 แห่ง โดยผู้ประเมินผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของกองทัพเรือ ประกอบด้วย คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ผู้สังเกตการณ์จากกรมยุทธศึกษาทหารเรือร่วมกับผู้วิจัย มีผลการประเมินโดยสรุปดังนี้ การประเมินบุคลากรด้านความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความรู้ เจตคติและการปฏิบัติของบุคลากร ก่อนการทดลองใช้ระบบ กับหลังการทดลองใช้ระบบ โดยการทดสอบค่า T-Test พบว่า ความรู้เดิมกับความรู้ หลังการทดลองใช้ระบบ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ พบว่า

การปฏิบัติเดิมกับการปฏิบัติหลังทดลองใช้ระบบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนทักษะความสามารถก่อนการทดลองใช้ระบบกับทักษะความสามารถหลังการทดลองใช้ระบบโดยรวมและจำแนกตามรายการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกรายการ และเมื่อพิจารณาพัฒนาการหลังทดลองใช้ระบบ พบว่า ทักษะความสามารถของบุคลากรในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมมีพัฒนาการร้อยละ 45.45

ผลการประเมินระบบโดยรวมในการทดลองใช้ระบบการประกันคุณภาพกับสถานศึกษา 3 แห่ง มีผลการประเมินเกี่ยวกับกระบวนการประกันคุณภาพของสถานศึกษา กระบวนการนิเทศงานประกันคุณภาพ กระบวนการตรวจสอบและประเมินคุณภาพ กระบวนการให้ข้อมูลย้อนกลับ มีความเห็นด้วยในการดำเนินการตามระบบในระดับมาก การประเมินผลการดำเนินงานเกือบทุกรายการ มีความเห็นด้วยในการนำมาใช้ในระดับมาก

ปรียา ตันวิวัฒน์ (2547) ศึกษาการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ ปีการศึกษา 2547 โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ ตามกรอบการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา 6 ด้าน คือ การศึกษาและเตรียมการ การวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษา การดำเนินการตามแผนประกันคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพของสถานศึกษา การพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา และการเตรียมรับการประเมินจากองค์กรภายนอก ตามความคิดเห็นของบุคลากรของสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 1-5 จำนวน 532 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้างานประกันคุณภาพ ครู อาจารย์ และบุคลากรสนับสนุน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง ผลการศึกษาปรากฏ ดังนี้

1. บุคลากรของสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 1-5 ทุกฝ่าย มีความคิดเห็นว่า มีการปฏิบัติงาน/การให้ความสำคัญการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บุคลากรของสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 และ 4 มีความคิดเห็นว่า มีการปฏิบัติงาน/การให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยบุคลากรของสถานศึกษาสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 และ 5 มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติงานการให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน และระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพของสถานศึกษา ส่วนบุคลากรของสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติงาน/การให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน และ

ระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพของสถานศึกษา และการพัฒนา และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา

2. บุคลากรที่มีสถานภาพต่างกันมีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติงาน/การให้ความสำคัญ การปฏิบัติงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ โดยภาพรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติงาน/การให้ความสำคัญ การปฏิบัติงาน การประกันคุณภาพของสถานศึกษามากกว่าผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้างานประกันคุณภาพ ครูอาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

3. บุคลากรสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 1-5 มีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติงาน/การให้ความสำคัญ การปฏิบัติงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้โดยภาพรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยบุคลากรของสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 และ 4 มีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติงาน/การให้ความสำคัญการประกันคุณภาพสถานศึกษามากกว่าบุคลากรของสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 1, 2 และ 5

พongporon จรัสจินดารัตน์ (2548) ศึกษาปัญหา อุปสรรค การประกันคุณภาพ การศึกษาในทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า ในเรื่องการเขียนรายงานการประเมินตนเอง การวิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมิน การนำผลการประเมินไปใช้ในการวางแผนและปรับปรุงงาน การนิเทศ ติดตามโดยหน่วยงานต้นสังกัด และการประเมินภายในสถานศึกษา มีปัญหาอยู่ในระดับมาก

วิเชียร พันธุ์เครือบุตร (2548) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน โดยได้ดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นการศึกษาวิเคราะห์ระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ซึ่งเป็นการวิเคราะห์จากเอกสาร และศึกษาจากการสัมภาษณ์และสังเกต ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 6 แห่ง 2) ขั้นร่างระบบต้นแบบด้วยวิธีการเดลฟาย จากผู้เชี่ยวชาญด้านประกันคุณภาพ จำนวน 18 คน 3) ขั้นศึกษาความเป็นไปได้และตรวจสอบระบบการประกันคุณภาพต้นแบบของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม จากผู้ปฏิบัติการ จำนวน 8 คน ของสมาคมโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ผลการศึกษา พบว่า ระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประกอบด้วย 3 ระบบย่อย คือ ระบบการบริหารคุณภาพ ระบบการจัดการคุณภาพ และระบบปฏิบัติการคุณภาพ โดยระบบบริหารและระบบจัดการเป็นระบบสนับสนุนระบบปฏิบัติการ ซึ่งเป็นระบบภารกิจหลักของการจัดการเรียนการสอน

ให้บรรลุผลตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ระบบปฏิบัติการคุณภาพ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านบริบทและปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบด้านกระบวนการ และองค์ประกอบด้านผลผลิตและผลลัพธ์ 1) องค์ประกอบด้านผลผลิตและปัจจัยนำเข้า มี 6 ประเด็น ได้แก่ ปรัชญาและการวางแผนโครงสร้างการบริหาร งบประมาณและการจัดบุคลากร หลักสูตร อาจารย์ และนักเรียน 2) องค์ประกอบด้านกระบวนการมี 5 ประเด็น ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การพัฒนานักเรียน การพัฒนาการเรียนการสอน ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก 3) องค์ประกอบด้านผลผลิต ผลลัพธ์ มี 2 ประเด็น ได้แก่ ผลผลิตของโรงเรียน และความมีชื่อเสียงของโรงเรียน

ชนม์ชกรณ์ วรอินทร์ (2549, หน้า 234-254) วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การประเมินแบบเสริมพลัง มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวคิดการประเมินแบบเสริมพลัง กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา/ครูผู้สอน จำนวน 670 คน บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 20 คน ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 27 คน กลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาที่ใช้รูปแบบ จำนวน 20 คน เก็บข้อมูลโดยการสอบถาม การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์เอกสาร การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการบันทึกข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติภาคบรรยาย ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ สถิติอนุमान ใช้การทดสอบด้วยค่าที่ ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการประกันคุณภาพสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เหมาะสม ประกอบด้วย 3 มิติหลัก ได้แก่ เกณฑ์การประเมิน วิธีการประกันคุณภาพ และมิติการประเมิน ซึ่งทั้ง 3 มิติ มีส่วนประกอบที่สัมพันธ์กันโดยมีวิธีการ คือ การฝึกอบรม การให้คำปรึกษา และการอำนวยความสะดวก และโครงสร้างขององค์ประกอบมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด จากการนำไปทดลองใช้ พบว่า รูปแบบการประกันคุณภาพสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเป็นประโยชน์ มีความเป็นไปได้ มีความเหมาะสม มีความถูกต้องในระดับมาก

ศิริ ถิอาสนา (2549) ศึกษาการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน โดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ กรณีศึกษาวิธีการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 สังเคราะห์มาตรฐานการประกันคุณภาพโรงเรียน พบว่า องค์ประกอบของระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนทั้งหมดมี 11 มาตรฐาน 126 ตัวชี้วัด นำองค์ประกอบของระบบไปสร้างเป็นเครื่องมือ 3 ชุด คือ ชุดที่ 1 แบบสำรวจข้อมูลเบื้องต้น ชุดที่ 2 แบบสอบถามสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ และชุดที่ 3 แบบสำรวจผลงานของโรงเรียน หาคุณภาพของเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ 11 คน หาค่าดัชนี

ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ พบว่า มีค่าสูงกว่า .50 ทุกตัวชี้วัด ปรับปรุงเครื่องมือให้สมบูรณ์ ระยะที่ 2 ศึกษาสภาพระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนโดยใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้นในระยะที่ 1 กับโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง 4 แห่ง ทำการวิเคราะห์สถานการณ์ พบว่า มีโรงเรียนเพียง 1 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนอุตรดิตถ์ (ระดับอาชีวศึกษา) ที่มีข้อมูลน่าสนใจ และยินดีให้ผู้วิจัยทดลองใช้ระบบประกันคุณภาพภายในต่อไป ส่วนโรงเรียนอีก 3 แห่ง ยังไม่พร้อมในการทดลอง ระยะที่ 3 พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เข้าทำการศึกษากับโรงเรียนที่อาสาสมัครรับการทดลอง 1 แห่งดังกล่าว โดยนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์สถานการณ์ในระยะที่ 2 มาเป็นฐานในการพัฒนาปรับปรุงระบบประกันคุณภาพภายใน เริ่มต้นด้วยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้กับคณะครูทั้งหมด เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในระบบประกันคุณภาพภายใน ร่วมกับคณะครูกำหนดยุทธศาสตร์ กำหนดเป้าหมาย กำหนดโครงการเพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ซึ่งพบว่าองค์ประกอบของระบบประกันคุณภาพที่เหมาะสม ควรแก่การพัฒนาปรับปรุง ณ เวลานั้น ประกอบด้วย 6 มาตรฐาน 15 ตัวชี้วัด ทำการพัฒนาตัวชี้วัดแต่ละตัวด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วย การวางแผน ปฏิบัติการตามแผนและสังเกตเก็บรวบรวมข้อมูล และทำการสะท้อนผลการปฏิบัติ ได้ประยุกต์ใช้เทคนิคการบริหารคุณภาพของ Balanced Scorecard, Total Quality Management, Result Based Management และ Benchmarking มาใช้ในขั้นตอนของการวัดผลและประเมินผลการปฏิบัติการด้วยการประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการของตัวชี้วัดต่าง ๆ พบว่า สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ จำนวน 11 ตัว ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 1 จำนวนของแผนการสอนแบบบูรณาการ ตัวชี้วัดที่ 2 จำนวนครั้งที่ครูได้รับการนิเทศการสอน ตัวชี้วัดที่ 3 จำนวนข้อสอบวัดทักษะวิชาชีพ ตัวชี้วัดที่ 4 จำนวนครั้งที่มีการจัดกิจกรรมสัมมนาด้านกีฬาฟุตบอล ตัวชี้วัดที่ 5 ร้อยละของนักศึกษาได้รับการจัดบริการแนะแนว ตัวชี้วัดที่ 6 ร้อยละของนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมของชมรมต่าง ๆ ตัวชี้วัดที่ 7 จำนวนโครงการดีเด่นของนักศึกษาที่ได้รับการดูแลความประพฤติ ตัวชี้วัดที่ 8 จำนวนโครงการดีเด่นของนักศึกษา ตัวชี้วัดที่ 10 จำนวนกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะวิชาชีพแก่ชุมชน-ท้องถิ่น ตัวชี้วัดที่ 12 จำนวนของนักศึกษาที่ใช้บริการห้องสมุด และตัวชี้วัดที่ 15 จำนวนงานวิจัยที่ศึกษาความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการบริหารจัดการของโรงเรียน ส่วนตัวชี้วัดที่มีผลการประเมินไม่บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้มีจำนวน 4 ตัว ดังนี้คือ ตัวชี้วัดที่ 9 จำนวนงานวิจัยในชั้นเรียนของครู ตัวชี้วัดที่ 11 จำนวนครูที่ได้รับการฝึกอบรมด้านทักษะวิชาชีพเฉพาะ ตัวชี้วัดที่ 13 จำนวนผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงวุฒิ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และตัวชี้วัดที่ 14 ร้อยละของนักศึกษาที่ได้รับการส่งเสริมให้เกิดความรับผิดชอบในด้านการจบหลักสูตร ได้จัดสัมมนาผู้เชี่ยวชาญ

จำนวน 13 คน เพื่อยืนยันตรวจสอบความถูกต้อง ความเป็นไปได้ของระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน โดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับระบบที่พัฒนาขึ้นว่ามีความเหมาะสมถูกต้องตามหลักวิชา ข้อเสนอแนะจากการวิจัยได้เสนอแนะโรงเรียนที่รับการทดสอบใช้ระบบประกันคุณภาพภายในว่า สำหรับตัวชี้วัดที่มีลักษณะซับซ้อนยุ่งยากต่อการปฏิบัติ โรงเรียนยังไม่มีความพร้อมเพียงพอที่จะพัฒนาปรับปรุงด้วยตนเอง ต้องอาศัยนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นบุคลากรจากภายนอก แม้มีผลการปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายก็ตาม เช่น ตัวชี้วัดที่ 1, 3, 7, 8 และ 9 เป็นต้น โรงเรียนควรกำหนดเป็นนโยบายสำคัญและเร่งด่วน มีแผนงาน/โครงการรองรับ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพต่อไป

บุญมา พรชัย (2551, หน้า 141-150) ได้ทำการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ วิทยาลัย 5 ประเภท จำนวนรวมทั้งสิ้น 92 วิทยาลัย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.991) และเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากรายงานการประเมินผลตนเองของวิทยาลัยเหล่านั้น การวิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิภาพโดยใช้เทคนิควิธี DEA ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป LINDO และโปรแกรมสำเร็จรูป DEA-Solver-LV วิเคราะห์การวิเคราะห์ทางสถิติ ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS วิเคราะห์ ผลการวิจัย พบว่า 1) ค่าดัชนีประสิทธิภาพโดยเฉลี่ยของวิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี วิทยาลัยสารพัดช่าง และวิทยาลัยการอาชีพ มีค่าเท่ากับ 0.75, 0.99, 1.00, 0.97 และ 0.88 ตามลำดับ ดัชนีประสิทธิภาพโดยรวมเฉลี่ยทั้งหมดเท่ากับ 0.87 และการเสริมสร้างประสิทธิภาพด้วยการวิเคราะห์ราคาเงา พบว่า วิทยาลัยที่มีค่าดัชนีน้อยกว่า 1.00 มีปัจจัยการผลิตบางตัวและปัจจัยผลผลิตทุกตัวที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพ 2) ค่าเฉลี่ยคะแนนปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้แก่ ความมีประสิทธิภาพ ความมีประสิทธิภาพ คุณลักษณะผู้บริหาร วัฒนธรรมของสถานศึกษา การบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และงบประมาณสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลางถึงมาก ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทุกปัจจัยกับคุณภาพภายใน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตัวแปรทั้ง 7 ตัวร่วมกันทำนายคุณภาพภายในได้ร้อยละ 68.80

วิจารณ์ พานิช (2544, หน้า 1-3) ได้ศึกษาการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา กรณีศึกษานิวซีแลนด์ พบว่า รัฐบาลกลางเป็นผู้กำหนดนโยบายทางการศึกษาของประเทศ เรียกว่า แนวทางของชาติ ว่าด้วย การศึกษา (National Education Guidelines) กระทรวงศึกษาธิการ ได้นำมากำหนดเป็นโครงร่างหลักสูตร (National Curriculum Framework) ในแต่ละระดับ

แล้วส่งไปยังสถานศึกษาเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งมีคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาทำหน้าที่กำหนดนโยบายและควบคุมการจัดการเรียนการสอน การจัดการศึกษาของประเทศนิวซีแลนด์ มีคุณภาพดีเป็นที่ยอมรับของประเทศอื่น ๆ ส่วนหนึ่งเป็นเพราะประเทศนิวซีแลนด์ให้ความสำคัญกับการประเมินผลในลักษณะที่เป็นการตรวจสอบและถ่วงดุลซึ่งกันและกัน โดยมีระบบการติดตามประเมินผล เพื่อมุ่งปรับปรุงพัฒนาคุณภาพในลักษณะการติดตามประเมินผลภายใน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับกระทรวงและระดับสถานศึกษา เป็นการติดตามประเมินผลโดยบุคคล/คณะบุคคล 5 กลุ่ม ได้แก่ กรรมการบริหารสถานศึกษา (Board of Trustees) อาจารย์ใหญ่ ครู นักเรียน และผู้ปกครอง เพื่อดูว่ามีการดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายหลักสูตร และธรรมเนียมสถานศึกษาหรือไม่ การติดตามประเมินผลภายนอก โดยสำนักงานตรวจสอบคุณภาพทางการศึกษา (Education Review Office—ERO) และสำนักงานรับรองวุฒิทางการศึกษาของนิวซีแลนด์ เป็นหน่วยงานกลางทำหน้าที่รับรองคุณวุฒิของนักเรียน นักศึกษา และคุณภาพของสถานศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ

Newton (1999) ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินผลกระทบในการตรวจสอบคุณภาพภายนอก ของสถาบันอุดมศึกษาในสหราชอาณาจักร ตั้งแต่ปี 1993 ถึง 1998 ผลการวิจัยพบว่า การใช้ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่ได้จากการวัดการปฏิบัติหรือการดำเนินงาน โดยองค์กรภายนอก เช่น รายงานการตรวจสอบและการประเมิน Scottish Higher Education Founding Council (SHEFC) และ Higher Education Quality Council (HEQC) และการตรวจสอบและประเมินภายใน โดยคณะกรรมการตามการรับรู้และประสบการณ์ทำให้ทราบถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น ดังนี้ 1) วัตถุประสงค์ของระบบคุณภาพ และวิธีการที่ใช้ในการตรวจสอบและประเมินชี้ให้เห็นว่า ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาจำเป็นต้องมีการตรวจสอบและประเมินทั้งโดยภายในและภายนอก การตรวจสอบและการประเมินสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ เป็นเรื่องที่สามารถทำได้ 2) การปรับปรุงคุณภาพสำหรับบุคลากร มีขอบเขตที่กว้าง ดังนั้น จึงไม่สามารถแยกส่วนของการปรับปรุงให้เป็นอิสระ ออกจากระบบการประกันคุณภาพได้ 3) การปรับปรุงคุณภาพสำหรับผู้เรียนเป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่งกว่าการปรับปรุงและพัฒนาบุคลากร 4) ควรจะมีการเพิ่มหรือการขยายการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพออกไปอย่างกว้างขวาง เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของหน่วยงานต่าง ๆ

Lynn (1998) ได้ศึกษาประสิทธิภาพของโปรแกรมการประกันคุณภาพการศึกษา และการวางแผนปรับปรุงของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติรัฐอิลลินอยส์ ที่ใช้เป็นกรอบสำหรับการวางแผนปรับปรุงที่ได้ผลในโรงเรียนของรัฐ และได้กำหนดขอบเขตความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนปรับปรุงโรงเรียน ซึ่งเป็นวิธีการในการทำให้เกิดความสำคัญในการ

ปรับปรุงโรงเรียน กรวิชัยดำเนินเป็น 3 ระยะ ระยะแรกศึกษาลักษณะที่เหมือนกันของโรงเรียน 2 โรงเรียน นครศรีธรรมราช ระยะที่ 2 ศึกษาเอกสารภูมิหลังของโรงเรียนทั้งสอง ระยะที่ 3 เป็นการเชื่อมโยงโรงเรียนแต่ละโรงเรียน เพื่อศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ ผลการศึกษา พบว่า 1) กิจกรรมที่สัมพันธ์กับโปรแกรมการประกันคุณภาพการศึกษา และวางแผนปรับปรุงโรงเรียน ช่วยให้เกิดการรับรู้คุณค่าในประโยชน์ของการร่วมมือกันทำงานได้มากขึ้น และเพิ่มความเอาใจใส่ต่อลักษณะที่เป็นวงจรของการวางแผนการปรับปรุงโรงเรียน 2) กรอบงานของรัฐไม่ได้ทำให้ระบียบวาระทางเทคนิคของการวางแผนการปรับปรุงโรงเรียนก้าวหน้าขึ้นมา 3) การสนทนาเกี่ยวกับหลักสูตรที่สัมพันธ์กับกิจกรรมการสังเกตและโอกาสของเพื่อนร่วมงานได้รับการสนับสนุนจากการมีส่วนร่วมกับโปรแกรมการประกันคุณภาพการศึกษา และการวางแผนการปรับปรุงโรงเรียนแต่โปรแกรมนี้ไม่ได้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรอย่างกระตือรือร้นแต่อย่างใด 4) บทบาทของคณะจากแบบทดสอบมาตรฐานในระบบโรงเรียนของนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้เบื้องต้นของการปรับปรุงโรงเรียนนั้น ปรากฏว่ามีความสำคัญ 5) ภาพลักษณ์ของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติรัฐอิสราเอลลินอยส์ ดีขึ้นอันเป็นผลของลักษณะและการนำความคิดริเริ่มอย่างตรวจสอบได้ไปใช้

Teigland (1993) ได้วิจัยเรื่อง “A Study of the Beliefs for Total Quality Management Comparing Superintendents, Board Members, and Classroom Teachers in Iowa Schools” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความเชื่อของประชากร 3 กลุ่มเกี่ยวกับความเชื่อเรื่อง TQM พบว่า มีข้อความที่เป็นความเชื่อที่ได้จากการประเมินและเปรียบเทียบความเชื่อของนักการศึกษาเกี่ยวกับหลักการบริหาร 14 ข้อ ของเดมมิ่ง ที่นำไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาได้ หลักการบริหารของเดมมิ่งที่พบว่านำไปใช้ในการศึกษา ได้แก่ 1) การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง 2) การใช้การกำหนดเป้าหมายและคำขวัญ 3) การใช้การทดสอบและระดับผลการเรียน 4) การใช้การประเมินทางสถิติ 5) การประเมินบุคคลากรโดยใช้ระบบคุณธรรม

Eliana, Gianfranco and Matteo (2008, p. 68) ได้ศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการประเมินมหาวิทยาลัยในประเทศอิตาลี โดยทำการสำรวจความคิดเห็นจากอธิการบดี ผู้อำนวยการด้านการบริหาร (ผู้ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อในการประเมิน) และหัวหน้าและสมาชิกในกลุ่มที่ทำการประเมิน (ผู้ประเมิน) ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ โดยได้แบ่งประเภทของปัญหาออกเป็น 6 ประเภทหลัก ได้แก่ 1) มุมมองด้านเทคนิคของการประเมิน 2) ลักษณะเฉพาะตัวของผู้ประเมิน 3) โครงสร้างและนโยบายเกี่ยวกับบุคลากรในหน่วยการประเมิน 4) การบริหารจัดการของมหาวิทยาลัย 5) นโยบายสาธารณะและปัจจัยด้านระบบ และ 6) ความสัมพันธ์ที่ไม่เหมาะสมและผลประโยชน์ทับซ้อน ผู้ตอบแบบสอบถามในตำแหน่งที่แตกต่างกัน

ได้ระบุปัญหาแตกต่างกันไป โดยมีรายละเอียดของปัญหาที่สำคัญดัง ตารางรายละเอียดปัญหาในการประเมินคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในประเทศอิตาลี

ตาราง 2 รายละเอียดปัญหาในการประเมินภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย
ในประเทศอิตาลี

ลำดับ ความสำคัญ ของปัญหา	หัวหน้าผู้ประเมิน	ผู้ประเมิน	อธิการบดี	ผู้อำนวยการ ด้านการบริหาร
1	การบริหารจัดการ ของมหาวิทยาลัย ผู้ประเมินได้รับ ความร่วมมือจาก หน่วยงานภายใน ไม่เพียงพอ	การบริหาร จัดการของ มหาวิทยาลัย หน่วยงานของ มหาวิทยาลัย ไม่ให้ความสนใจ การประเมิน	ผลประโยชน์ทับซ้อน ผู้ประเมินและหัวข้อ การประเมินอยู่ใน สภาพแวดล้อม เดียวกัน	การบริหาร จัดการของ มหาวิทยาลัย หน่วยงานของ มหาวิทยาลัย ไม่ให้ความสนใจ การประเมิน
2	มุมมองด้านเทคนิค กระบวนการ ในการประเมิน ไม่ชัดเจนเพียงพอ และไม่มีหลักการ	บริหารจัดการ ของมหาวิทยาลัย การสื่อสารและ ความสัมพันธ์ ระหว่าง การประเมิน ในแต่ละกิจกรรม ไม่เพียงพอ	ผลประโยชน์ทับซ้อน ผู้ประเมินและ มหาวิทยาลัย ที่ถูกประเมิน มีผลประโยชน์ทับซ้อน กันและไม่เป็นอิสระ ต่อกัน	มุมมอง ด้านเทคนิค กระบวนการ ในการประเมิน ไม่ชัดเจน เพียงพอและ ไม่มีหลักการ
3	การบริหารจัดการ ของมหาวิทยาลัย หน่วยงานของ มหาวิทยาลัย ไม่ให้ความสนใจ การประเมิน	มุมมองด้านเทคนิค กระบวนการ ในการประเมิน ไม่ชัดเจนเพียงพอ และไม่มีหลักการ	ผลประโยชน์ทับซ้อน ผู้ประเมินมีส่วนได้ ส่วนเสียและเกิด ความร่วมมือกัน ระหว่างหน่วยงาน ที่ทำหน้าที่ประเมิน	ผลประโยชน์ ทับซ้อน ผู้ประเมิน และหัวข้อ การประเมินอยู่ใน สภาพแวดล้อม เดียวกัน

ที่มา: Eliana, Gianfranco and Matteo, 2008, p. 71

จะเห็นได้ว่า กิจกรรมการประเมินเกิดความขัดแย้งกัน โดยผู้ประเมินมีความเห็นว่า ผู้ที่ทำหน้าที่ตัดสินใจไม่ให้ความสนใจในเรื่องของผลการประเมิน ในขณะที่ผู้บริหารของ มหาวิทยาลัยไม่เชื่อถือผลการประเมิน เนื่องจากคิดว่าผู้ประเมินมีผลประโยชน์ทับซ้อนกัน จากข้อมูลดังกล่าวผู้ทำการวิจัยได้สรุปว่า การจัดตั้งหน่วยงานกลางระดับชาติในการทำหน้าที่ ดูแลการประเมินคุณภาพมหาวิทยาลัยจะมีส่วนช่วยในการสะท้อนให้เห็นถึงระบบการประเมิน คุณภาพ โดยจะต้องมีการตรวจสอบระบบการประเมินของมหาวิทยาลัยเป็นระยะ เพื่อระบุ ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ นอกเหนือไปจากนี้ ระบบของการประเมินนั้นจะต้องให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทำการประเมินตนเองและนำผลที่ได้ไปปรับปรุงการทำงานต่อไป โดยที่ระบบของการประเมิน จะต้องสอดคล้องกับกลยุทธ์และลักษณะเฉพาะของแต่ละมหาวิทยาลัย และเสริมสร้างวัฒนธรรม ด้านคุณภาพภายในเพื่อให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาอย่างเหมาะสม ในส่วนของผู้ประเมินเอง จำเป็นต้องได้รับการฝึกอบรมและรวบรวมความรู้ต่าง ๆ เสริมสร้างความกระตือรือร้น ในการประเมิน และสร้างความเป็นมืออาชีพ เพื่อแก้ไขปัญหาด้านความไม่แน่นอนและผลประโยชน์ ที่ทับซ้อนกัน

Seameo (2012, pp. 3-6) ได้ทำการศึกษา “รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษา ของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (A Study on Quality Assurance Models in Southeast Asian Countries: Toward a Southeast Asian Quality Assurance Framework) โดยการศึกษา รายงานจากหน่วยงานที่รับผิดชอบการประกันคุณภาพของแต่ละประเทศ เพื่อต้องการทราบว่า ปัจจุบันระบบประกันคุณภาพการศึกษาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นอย่างไร การสนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมการประกันคุณภาพการอุดมศึกษาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นอย่างไร และจะนำไปพัฒนาขอบข่ายงานประกันคุณภาพของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างไร

ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ

ในแต่ละประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีจุดเด่นที่หลากหลายแตกต่างกันไปเกี่ยวกับแนวทาง วิธีการ เครื่องมือ ที่ใช้ของหน่วยงานที่รับผิดชอบการประกันคุณภาพ การศึกษา แต่เกือบทุกประเทศมีสิ่งๆที่เหมือนกัน คือ เน้นการมีระบบการประกันคุณภาพภายใน เป็นสำคัญ แต่ในการปฏิบัติควรจะมีการพัฒนาให้เป็นระบบประกันคุณภาพของภูมิภาคต่อไป

แนวโน้ม 3 ประการของการประกันคุณภาพภายนอกที่พบจากการศึกษา มีดังนี้

1. สถาบันการศึกษาต้องยื่นลงทะเบียนขอเข้ารับการประเมินคุณภาพภายนอก กับหน่วยงานที่รับผิดชอบในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาของประเทศนั้น ซึ่งใช้วิธีการประเมิน โดยการเข้าตรวจเยี่ยมตามกำหนดการ และผลการประเมินจะออกมาในลักษณะผ่านหรือไม่ผ่าน (Yes or No) แต่ก็ยังมีบางประเทศประเมินจากคุณค่าของผลลัพธ์ และการตรวจติดตาม

2. การสมัครเข้าสู่การจัดอันดับ (Ranking) หรือการรับรองแบบพิเศษ เช่น การจัดอันดับเกี่ยวกับการใช้งบประมาณ ซึ่งเชื่อมโยงกับระบบการเงินหรือผลประโยชน์ด้านต่าง ๆ

3. การมุ่งให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อของสถาบันการศึกษาในการประกันคุณภาพ โดยเน้นที่ความเข้มแข็งของการประกันคุณภาพภายใน เพื่อให้สามารถกำหนดหลักเกณฑ์ และการรับรองคุณภาพของสถาบันเองได้

ประเด็นสำคัญของการประกันคุณภาพในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

เป็นความท้าทายในการสร้างระบบการประกันคุณภาพภายในและภายนอก ให้ดำเนินควบคู่กันไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งประเด็นที่เป็นปัญหาเหมือนกันโดยทั่วไป คือ การขาดทรัพยากรสนับสนุนในการประกันคุณภาพที่เพียงพอ เช่น การขาดงบประมาณ ขาดผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพ มีองค์ความรู้จำกัด มีเครื่องมือไม่เพียงพอและที่สำคัญคือการขาดจิตสำนึกในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพ (Lack of Awareness of Assurance Implementation) รัฐบาลขาดยุทธศาสตร์ ในการกำหนดนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน บางประเทศมีการเปลี่ยนรัฐบาลบ่อยเกินไป และที่สำคัญที่สุดคือ การขาดภาวะผู้นำที่จะสร้างความเข้มแข็งให้เกิดระบบประกันคุณภาพของชาติ ดังนั้น ความร่วมมือในการพัฒนาของหน่วยงานประกันคุณภาพการศึกษาของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องสร้างให้มีขึ้น

ภารกิจในอนาคตที่เป็นไปได้ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ คือ การพัฒนาด้วยการประกันคุณภาพภายใน (Internal Quality Assurance) ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของแต่ละประเทศ และการสนับสนุนระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่ใช้ร่วมกันของทุกประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

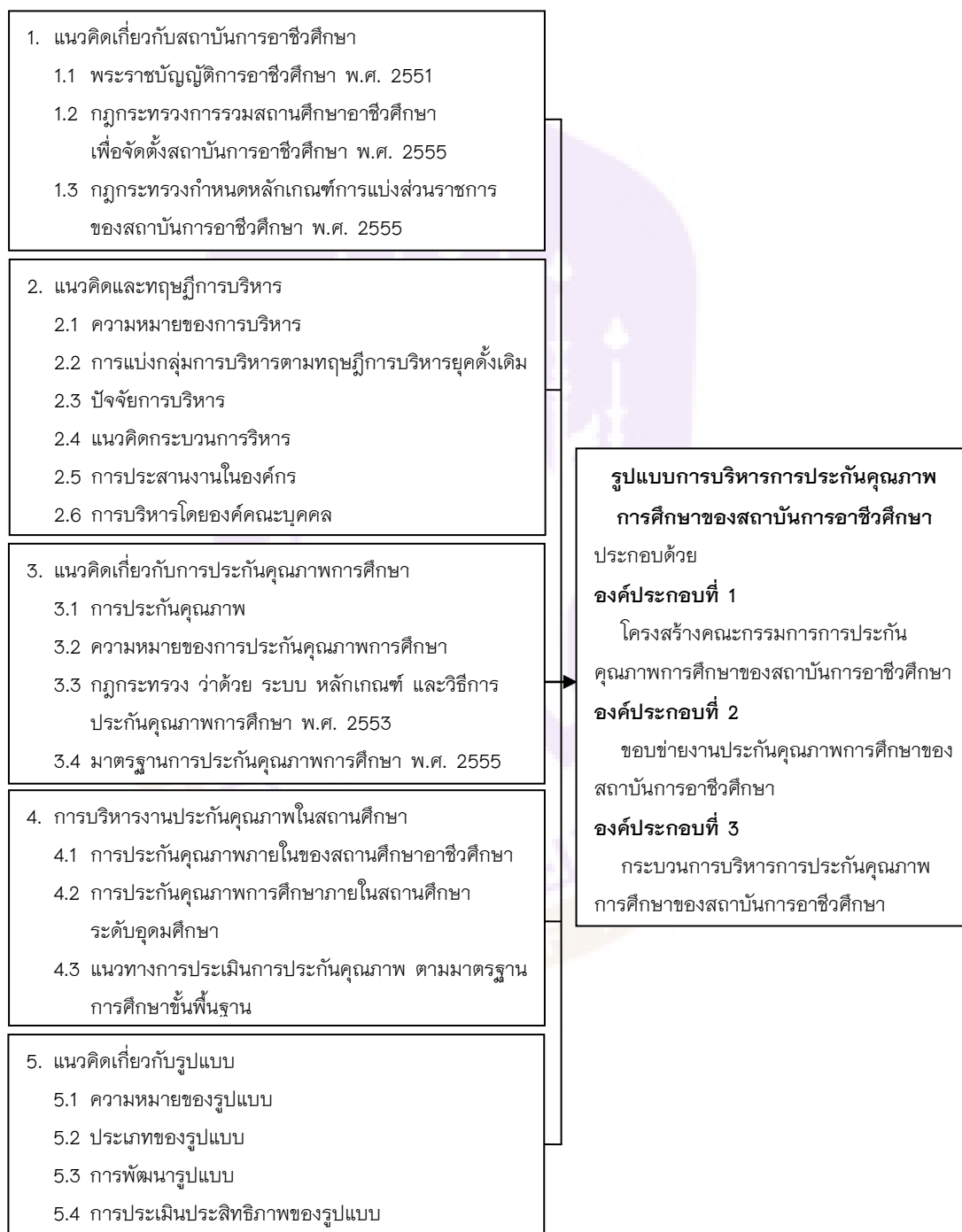
นอกจากนี้ การศึกษายังชี้ชัดว่า ต้องมีการปฏิบัติการอีกหลายประการที่จะขับเคลื่อนให้บรรลุวิสัยทัศน์ในระบบประกันคุณภาพการศึกษาของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จึงเห็นพ้องต้องกันว่า จะต้องมีการกำหนดกรอบข่ายการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN Quality Assurance Framework) ขึ้น ซึ่งประกอบด้วยประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. การพัฒนาหลักเกณฑ์หรือข้อกำหนดการประกันคุณภาพที่ใช้ร่วมกันในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Common Quality Assurance Principles)

2. ความสามารถในการสร้างความร่วมมือในการประกันคุณภาพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด (All Stakeholders)

3. ส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาเห็นถึงความสำคัญของผลประโยชน์ที่ได้รับจากการประกันคุณภาพอย่างกว้างขวาง (Promoting the Benefits of Quality Assurance Broadly)

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 8 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน
การอาชีวศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของ
สถาบันการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ออกแบบการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน แสดงขั้นตอนวิธีการดำเนินการ
การวิจัยดังภาพ 9-11

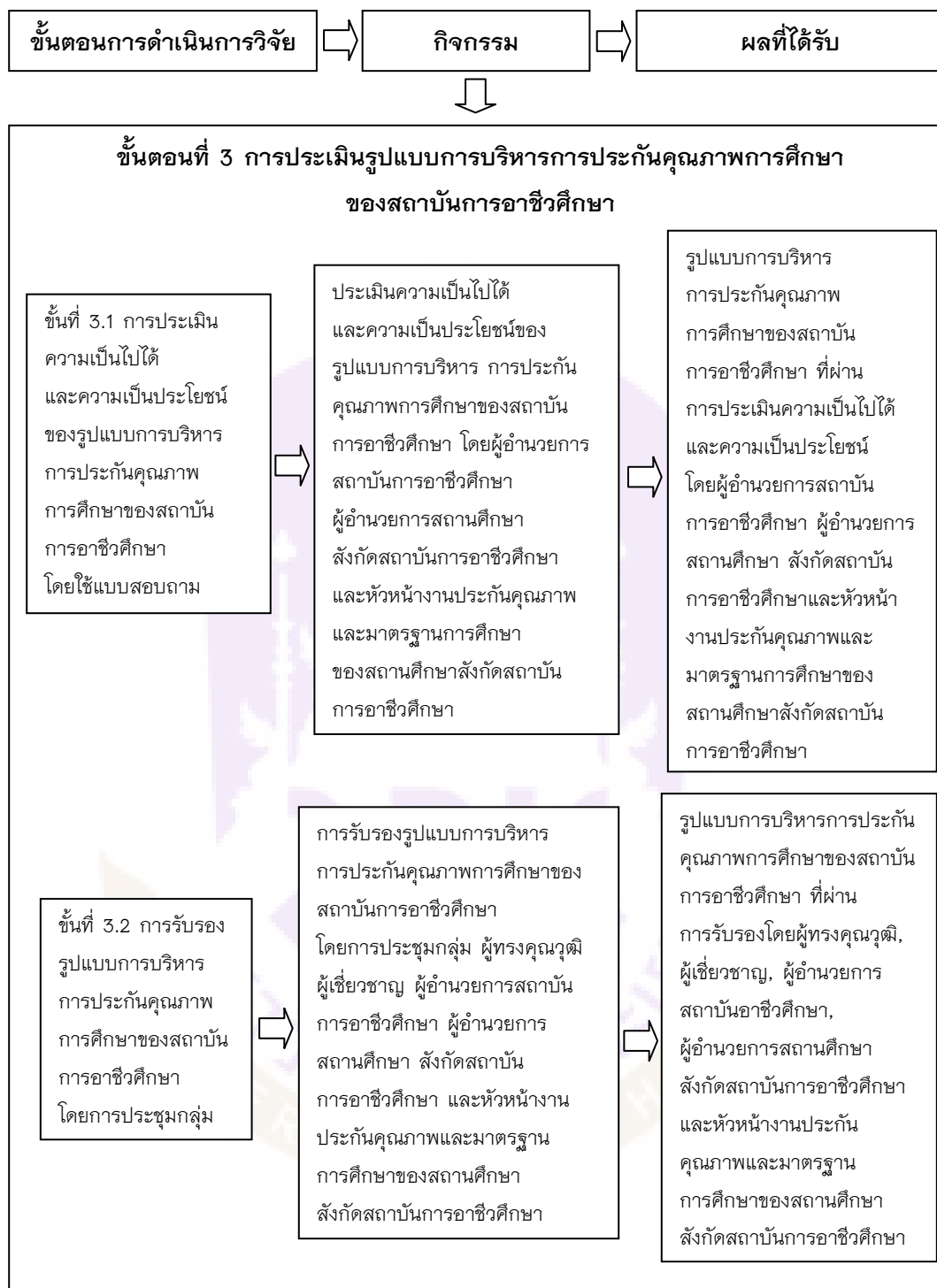

ภาพ 9 ขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 1

ภาพ 10 ขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 2

ภาพ 11 ขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 3

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

แบ่งออกเป็น 3 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 1.1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา

1. แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสารงานวิจัย แนวคิดทฤษฎีทั้งในและต่างประเทศเกี่ยวกับการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดเบื้องต้นในการวิจัย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตารางการวิเคราะห์เนื้อหาการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งเผยแพร่เป็นตำรา เอกสาร หรือเผยแพร่ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สรุปเป็นประเด็นจัดเป็นหมวดหมู่ นำไปเป็นองค์ประกอบของร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

ชั้นที่ 1.2 การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

1. แหล่งข้อมูล

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีฉะเชิงเทรา โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

1.1 เป็นสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนประเภท อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ดนตรีกรรม ศิลปกรรม และเกษตรกรรม

1.2 เป็นสถานศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพภายใน โดยต้นสังกัดในระดับดีมาก และมีผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามด้านการอาชีวศึกษาในระดับดีมาก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

2.1.1 แบบศึกษาเอกสาร สภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

2.1.2 แบบสัมภาษณ์สภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview)

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เพื่อกำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์

2.2.2 กำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

2.2.3 นำร่างแบบศึกษาเอกสารและแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพ และแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์และการใช้ภาษา

2.2.4 นำข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุง แก้ไขแบบศึกษาเอกสาร และแบบสัมภาษณ์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการ ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากวิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา ในการทำหนังสือถึงสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ทั้ง 3 แห่ง เพื่อขอเข้าศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล เอกสารและขอเข้าสัมภาษณ์

3.2 ผู้วิจัยประสาน ผู้อำนวยการสถานศึกษา ทั้ง 3 แห่ง เพื่อนัดหมายวันเวลา ในการเข้าศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล เอกสาร และขอเข้าสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์

3.3 ผู้วิจัยเข้าศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล เอกสาร และขอเข้าสัมภาษณ์สภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาทั้ง 3 แห่ง

3.3.1 การสร้างความสัมพันธ์ การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ซึ่งเป็นกระบวนการดำเนินการที่ต้องอาศัยความร่วมมือของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น การสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลจะช่วยให้ผู้วิจัยเข้าถึงข้อมูลที่สะท้อนปรากฏการณ์จริงเกี่ยวกับการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาโดยแท้จริง

3.3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน มีความชัดเจนเพียงพอที่จะตอบปัญหาการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การสัมภาษณ์และการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร โดยมีรายละเอียดในการศึกษา ดังนี้

1) การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์ทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยกำหนดประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

2) การวิเคราะห์เอกสาร ผู้วิจัยใช้ข้อมูลจากเอกสาร ซึ่งประกอบด้วย แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับเขตพื้นที่อื่น ๆ ของสถานศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาสภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สรุปเป็นประเด็นจัดเป็นหมวดหมู่ นำไปเป็นองค์ประกอบของร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

ชั้นที่ 1.3 การศึกษาแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา โดยการสัมภาษณ์

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 10 ปี และมีคุณวุฒิตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 4 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ดังนี้

1.1 รองศาสตราจารย์ ดร.บุญวัฒน์ อัดชู รองอธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

1.2 นางวันเพ็ญ เกิดศรี ผู้อำนวยการส่วนประกันคุณภาพการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

1.3 นายเทวินทร์ จันทรศักดิ์ ผู้อำนวยการศูนย์ประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

1.4 นายสุทธิชัย ภิญญูภาวศุทธิ ผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์ กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) ถึงแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษา

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหาร การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อกำหนดประเด็น ในการสัมภาษณ์

2.2.2 กำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

2.2.3 นำร่างแบบสัมภาษณ์ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ และการใช้ภาษา

2.2.4 นำข้อเสนอนแนะของอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุง แก้ไขแบบสัมภาษณ์ เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการ ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากวิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา ในการทำหนังสือถึงผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อขอเข้าสัมภาษณ์

3.2 ผู้วิจัยประสานผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อบันทึกหมาย วัน เวลา และสถานที่ในการ สัมภาษณ์ ทางโทรศัพท์

3.3 ผู้วิจัยเข้าสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ตามวัน เวลา และสถานที่ที่นัดหมาย ตามแบบสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สรุปเป็นประเด็น จัดเป็นหมวดหมู่ นำไปเป็นองค์ประกอบของร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

แบ่งออกเป็น 3 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 2.1 การยกร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำข้อมูลสภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาที่ได้จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 มายกร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

2. ผู้วิจัยนำร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสมและการใช้ภาษา

3. ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไขจัดทำเป็นร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

ชั้นที่ 2.2 การตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา โดยการสนทนากลุ่ม

การตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา เป็นการพิจารณาความเหมาะสมของร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา โดยการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 10 ปี มีคุณวุฒิการศึกษาตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไปจำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกจากผู้มีคุณสมบัติ ดังนี้

1. กลุ่มที่ 1 เป็นนักวิชาการหรืออาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีผลงานเกี่ยวกับการบริหาร หรือการจัดการการประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 3 คน ประกอบด้วย

1.1 รองศาสตราจารย์ ดร.นำยุทธ สงค์ธนาพิทักษ์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

1.2 ดร.พยุงค์ศักดิ์ จันทรสุนทร รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยสยาม

1.3 รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ กองสุวรรณ อดีตคณบดีคณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี และที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา

2. กลุ่มที่ 2 เป็นผู้บริหาร หรืออดีตผู้บริหารในสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษาที่กำกับดูแลนโยบายการศึกษา และมีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุน
การบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 3 คน ประกอบด้วย

2.1 ดร.พรหมสวัสดิ์ ทิพย์คงคา อดีตเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.2 ดร.อภิษฐ์ คลังแสง รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.3 ดร.อำนาจ เกาตระกุล อดีตผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสมรรถนะครู
และบุคลากรอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3. กลุ่มที่ 3 เป็นผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์
ในการบริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา และ
การประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 3 คน ประกอบด้วย

3.1 ดร.คมศร วงษ์รักษา รองผู้อำนวยการสำนักงานรับรองมาตรฐาน
และประเมินคุณภาพการศึกษา

3.2 ดร.ประชาคม จันทรัชิต ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษา
และวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3.3 ดร.อนันท์ งามสะอาด ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

2.1.1 โครงร่างวิทยานิพนธ์

2.1.2 ร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน
การอาชีวศึกษา

2.1.3 ประเด็นการสนทนากลุ่ม

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 วิเคราะห์ สังเคราะห์ องค์ประกอบของร่างรูปแบบการบริหารการประกัน
คุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา เพื่อกำหนดประเด็นในการสนทนากลุ่ม

2.2.2 กำหนดประเด็นในการสนทนากลุ่ม เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณา
ตรวจสอบความเหมาะสมและการใช้ภาษา

2.2.3 นำข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุงแก้ไขประเด็นในการสนทนากลุ่ม เพื่อนำไปใช้ในการสนทนากลุ่มต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ในการทำหนังสือถึงผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อขอเชิญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

3.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือขอเชิญเข้าร่วมสนทนากลุ่มถึงผู้ทรงคุณวุฒิทางไปรษณีย์ โดยแนบ 1) โครงร่างวิทยานิพนธ์ฉบับย่อ 2) ร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา 3) ประเด็นการสนทนากลุ่ม

3.3 ผู้วิจัยประสานผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อแจ้งและยืนยันการเข้าร่วมสนทนากลุ่มอีกครั้งทางโทรศัพท์

3.4 การดำเนินการสนทนากลุ่ม ในวันที่ 11 มิถุนายน 2557 เวลา 13.00–16.00 น. ณ ห้องประชุม 2 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในการดำเนินการจัดการสนทนากลุ่มครั้งนี้ ประธานในที่ประชุม คือ ดร.พรหมสวัสดิ์ ทิพย์คงคา อดีตเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และผู้ทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม คือ ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยผู้วิจัยเป็นผู้นำเสนอร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้บันทึกเสียง คือ นายธนิต ภัคธนาเดชา นนท์ ผู้ถ่ายภาพ คือ นายอดิศักดิ์ ศรียะ ผู้จัดบันทึกการสนทนากลุ่ม คือ นางสาวสุธีรา หางนาคนางสุวรรณ ฟูนกกล้า นายศักดิ์ดา สิมเสมอ และนางสาวพัชรี เผ่าตะใจ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยนำข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของผู้ทรงคุณวุฒิจากฉันทามติการสนทนากลุ่ม นำมาปรับปรุงแก้ไข ร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

ขั้นที่ 2.3 การตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์เกี่ยวกับระบบการวัดผลประเมินผลการศึกษา การบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา การจัดการด้านอาชีวศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 10 ปี มีคุณวุฒิการศึกษาตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 12 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย นักวิชาการหรืออาจารย์มหาวิทยาลัย และผู้บริหารสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังนี้

1.1 รองศาสตราจารย์ ดร.นำยุทธ สงค์ธนาพิทักษ์ อธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และนายกสภาสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2

1.2 ดร.พรหมสวัสดิ์ ทิพย์คงคา อดีตเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.3 ดร.เอกนิษฐ์ คลังแสง รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.4 รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ กองสุวรรณ อดีตคณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี และที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.5 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จงรัก พลาคัย อธิการบดีมหาวิทยาลัยนราธิวาส

1.6 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไพบูลย์ แยมเพื่อน รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

1.7 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน พูแสง คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

1.8 ดร.คมศร วงษ์รักษา รองผู้อำนวยการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

1.9 ดร.อำนาจ เกาตระกูล อดีตผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.10 ดร.ประชาคม จันทราชิต ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ และอดีตผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพไชยา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.11 ดร.พงษ์พรรณ จรัสจินดารัตน์ ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.12 ดร.จурินทร์ มลิณทสูตร ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคนครปฐม กรรมการพัฒนามาตรฐานอาชีวศึกษาระดับปริญญา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 ผู้วิจัยนำรายละเอียดของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มากำหนดเป็นข้อคำถาม

2.2.2 ผู้วิจัยสร้างตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา เป็นแบบตรวจสอบความคิดเห็น

โดยให้ความเห็นว่า สอดคล้อง ไม่แน่ใจ ไม่สอดคล้อง และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อตรวจสอบความสอดคล้อง (Item Objective Congruence: IOC) ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง

2.2.3 ผู้วิจัยนำแบบตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา เสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการใช้ภาษา

2.2.4 นำข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุงแก้ไขและจัดทำแบบตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ จากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ในการทำหนังสือถึงกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

3.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือถึงผู้เชี่ยวชาญทางไปรษณีย์ โดยแนบ 1) โครงร่างวิทยานิพนธ์ 2) รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา 3) แบบตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบตรวจสอบความสอดคล้องพร้อมสัมภาษณ์

3.3 ผู้วิจัยประสานผู้เชี่ยวชาญ เพื่อแจ้งและยืนยันการตอบแบบตรวจสอบความสอดคล้องรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา พร้อมสัมภาษณ์อีกครั้งทางโทรศัพท์

3.4 ผลการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์ จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 12 คน ได้รับแบบตรวจสอบความสอดคล้องกลับคืน จำนวน 12 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence: IOC) โดยให้ความหมายของค่า ดังนี้

สอดคล้อง มีค่าเท่ากับ 1

ไม่แน่ใจ มีค่าเท่ากับ 0

ไม่สอดคล้อง มีค่าเท่ากับ -1

เกณฑ์การตัดสินความถูกต้อง ความสอดคล้องของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่า ผ่านการประเมิน

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

การประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 3.1 การประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา โดยใช้แบบสอบถาม

เป็นการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยใช้แบบสอบถาม ดังนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา การจัดการด้านการอาชีวศึกษา และมีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา จำนวน 339 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย 3 กลุ่ม ดังนี้

1.1 ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา 18 สถาบัน จำนวน 18 คน

1.2 ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา 19 สถาบัน จำนวน 160 คน

1.3 หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา 19 สถาบัน จำนวน 161 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา และหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ที่มีต่อความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากวิทยาลัยการศึกษ มหาวิทาลัยพะเยา ในการทำหนังสือถึงกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา

3.2 ผู้วิจัยส่งแบบประเมินถึงกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทางไปรษณีย์ โดยแนบ 1) รูปแบบ การบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา 2) แบบประเมิน ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษา พร้อมแนบซองติดแสตมป์ส่งแบบประเมินกลับคืน

3.3 ผู้วิจัยประสานผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา และหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาอีกครั้งทางโทรศัพท์

3.4 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์ จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 339 คน ได้รับแบบประเมินฯ กลับคืน จำนวน 339 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ การบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ (เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย, ม.ป.ป., หน้า 183) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง ความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง ความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง ความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง ความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง ความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ ในการนำไปใช้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การตัดสินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหาร การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไปและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าไม่เกิน 1.00 ถือว่า ผ่านการประเมิน

ขั้นที่ 3.2 การรับรองรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา โดยการประชุมกลุ่ม

การรับรองรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา โดยการประชุมกลุ่ม ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 12 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย

1.1 กลุ่มที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 10 ปี มีคุณวุฒิการศึกษาตั้งแต่ ปริญญาโทขึ้นไป ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 3 คน ดังนี้

1.1.1 ดร.ชาญเวทย์ บุญประเดิม รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.1.2 ดร.พรหมสวัสดิ์ ทิพย์คงคา อดีตเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.1.3 ดร.อำนาจ เกาตระกุล อดีตผู้อำนวยการ สำนักพัฒนาสมรรถนะครู และบุคลากรอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.2 กลุ่มที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เกี่ยวกับระบบการวัดและประเมินผลการศึกษา การบริหารการประกัน คุณภาพการศึกษา การจัดการด้านอาชีวศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 10 ปี มีคุณวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาโทขึ้นไป ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 3 คน ดังนี้

1.2.1 ดร.ประชาคม จันทร์ชิต ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษา และวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.2.2 ดร.พงษ์พรธณ จรัสจินดารัตน์ ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนา อาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.2.3 ดร.จรินทร์ มลิณฑบุตร ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคนครปฐม กรรมการ พัฒนามาตรฐานอาชีวศึกษาระดับปริญญา

1.3 กลุ่มที่ 3 ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 2 คน ดังนี้

1.3.1 ดร.สุนทร พลรงค์ ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2

1.3.2 ดร.สงวน หอกคำ ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3

1.4 กลุ่มที่ 4 ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 2 คน ดังนี้

1.4.1 ดร.จีระพงษ์ หอมสุวรรณ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคพิษณุโลก

1.4.2 ดร.อรสา งามโกมุท ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา

1.5 กลุ่มที่ 5 หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 2 คน ดังนี้

1.5.1 นายต๋นรุท สีลาคำ หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาวิทยาลัยเทคนิคพะเยา

1.5.2 นายสวัสดิ์ โสตามุข หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบรับรองรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

2.2.1 วิเคราะห์ สังเคราะห์ องค์กรประกอบของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา เพื่อกำหนดประเด็นในการประชุมกลุ่ม

2.2.2 กำหนดประเด็นในการประชุมกลุ่ม เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมและการใช้ภาษา

2.2.3 นำข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุงแก้ไขประเด็นในการประชุมกลุ่ม เพื่อนำไปใช้ในการประชุมกลุ่มต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ในการทำหนังสือถึงผู้ร่วมประชุมขอเชิญเข้าร่วมประชุมกลุ่ม

3.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือขอเชิญเข้าร่วมประชุมกลุ่ม ถึงผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มทางไปรษณีย์ โดยแนบ 1) รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา 2) ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา 3) แบบรับรองรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

3.3 ผู้วิจัยประสานผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มเพื่อแจ้งและยืนยันการเข้าร่วมประชุมกลุ่มอีกครั้งทางโทรศัพท์

3.4 การดำเนินการประชุมกลุ่ม ในวันที่ 16 กันยายน 2558 เวลา 13.00–16.00 น. ห้องประชุม 4 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ในการดำเนินการจัดการประชุมกลุ่มครั้งนี้ ประธานในที่ประชุม คือ ดร.ชาญเวทย์ บุญประเดิม รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยผู้วิจัยเป็นผู้นำเสนอรูปแบบการบริหาร การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา และผลการประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา ผู้บันทึกเสียง คือ นายศักดิ์ดา สิมเสมอ ผู้บันทึกภาพ คือ นายอดิศักดิ์ ศรียะ ผู้จัดบันทึกการประชุมกลุ่ม คือ นางสาวรณมา พูนกล้า นางดวงทอง รูปดี และนางสาวสุพัชรี อินตะมุค โดยเป้าหมายผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน 12 คน มีเข้าร่วมประชุมกลุ่ม จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 91.67

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยนำเสนอตามขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

ส่วนที่ 1.1 ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา

ส่วนที่ 1.2 ผลการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

ส่วนที่ 1.3 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา โดยการสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

ส่วนที่ 2.1 ผลการยกร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

ส่วนที่ 2.2 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา โดยการสนทนากลุ่ม

ส่วนที่ 2.3 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 3 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

ส่วนที่ 3.1 ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

ส่วนที่ 3.2 ผลการรับรองรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา โดยการประชุมกลุ่ม

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

ผู้วิจัยนำเสนอเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1.1 ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา

การวิจัยเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ใช้รูปแบบเชิงสัมพันธ์ (Schematic Model) เป็นแผนภูมิที่เสนอให้เห็นถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบสำคัญเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่มีผลต่อกัน เช่น การเขียนรูปแบบโครงสร้างการบริหารงาน เป็นโครงสร้างที่แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีข้อความบรรจุในกรอบแผนภูมิเชื่อมโยงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เพื่อถ่ายทอดความคิดจากนามธรรมไปสู่รูปธรรมในการปฏิบัติ ในโครงสร้างของแนวคิดและความสัมพันธ์จะต้องสามารถปฏิบัติและวางอยู่ในรูปแบบขององค์กรได้ และรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ สรุปได้ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษา

โครงสร้างคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 4 คณะ ได้แก่ 1) คณะกรรมการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2) คณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3) คณะอนุกรรมการ ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 4) คณะอนุกรรมการประเมินคุณภาพภายใน มีรายละเอียด ดังนี้

1. คณะกรรมการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

คณะกรรมการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย องค์ประกอบของคณะกรรมการการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และหน้าที่ของคณะกรรมการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ประกอบด้วย

1.1.1 ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก ประธานกรรมการ

1.1.2 ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ

1.1.3 ผู้อำนวยการสถานศึกษา กรรมการ

1.1.4 รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร กรรมการ

1.1.5 รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา กรรมการและ

เลขานุการ

1.1.6 รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ กรรมการและผู้ช่วย
เลขานุการ

1.2 หน้าที่ของคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.2.1 พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกฎหมาย

1.2.2 แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คณะอนุกรรมการ
ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และคณะอนุกรรมการประเมินคุณภาพภายใน

1.2.3 ประสานงานกับคณะกรรมการสถานศึกษาหรือวิทยาลัย ในการจัดทำ
แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
ของสถานศึกษา

1.2.4 กำกับติดตามการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
โดยกำกับติดตามทำงานของคณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คณะอนุกรรมการ
ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และคณะอนุกรรมการประเมินคุณภาพภายใน

1.2.5 เห็นชอบมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและนำเสนอ
คณะกรรมการสถานศึกษาหรือวิทยาลัย

2. คณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

คณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย องค์ประกอบของ
คณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและหน้าที่ของคณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพ
การศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 องค์ประกอบของคณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย

2.1.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษา ประธานกรรมการ

2.1.2 รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร รองประธานกรรมการ

2.1.3 รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา รองประธาน
กรรมการ

2.1.4 รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ รองประธานกรรมการ

2.1.5 รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ รองประธานกรรมการ

2.1.6 ตัวแทนจากสถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า 2 คนกรรมการ

2.1.7 หัวหน้าแผนกวิชาทุกแผนก กรรมการ

2.1.8 หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา กรรมการและ
เลขานุการ

2.1.9 หัวหน้างานวางแผนและงบประมาณ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ ตัวแทนจากสถานประกอบการไม่เข้ากับคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายใน

2.2 หน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.2.1 จัดทำมาตรฐานและตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

2.2.2 จัดทำคู่มือการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

3. คณะกรรมการ ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

คณะกรรมการ ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย องค์ประกอบของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาและหน้าที่ของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย

3.1.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษา ประธาน

3.1.2 รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร รองประธานกรรมการ

3.1.3 รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ รองประธานกรรมการ

3.1.4 รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา รองประธานกรรมการ

3.1.5 รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ รองประธานกรรมการ

3.1.6 หัวหน้าแผนกวิชาทุกแผนก กรรมการ

3.1.7 หัวหน้าวิจััย พัฒนานวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ กรรมการและเลขานุการ

3.1.8 หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

3.2 หน้าที่ของคณะกรรมการ ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

3.2.1 แนะนำ ปรีกษาและนิเทศแก่ครู และบุคลากรเป็นรายบุคคล โดยต้องศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ วางแผนและกำหนดทางเลือก สร้างเครื่องมือและพัฒนาวิธีการ

3.2.2 จัดทำคู่มือการนิเทศ ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาสามารถออกแบบตามบริบทของตนเอง

3.2.3 ดำเนินการตรวจติดตาม

3.2.4 รายงานผลพร้อมเสนอแนะ

4. คณะอนุกรรมการประเมินคุณภาพภายใน

คณะอนุกรรมการประเมินคุณภาพภายใน ประกอบด้วย องค์ประกอบของ คณะอนุกรรมการประเมินคุณภาพภายใน และหน้าที่ของคณะอนุกรรมการประเมินคุณภาพภายใน มีรายละเอียด ดังนี้

4.1 องค์ประกอบของคณะอนุกรรมการประเมินคุณภาพภายใน ประกอบด้วย

- 4.1.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษา ประธานกรรมการ
- 4.1.2 รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ รองประธานกรรมการ
- 4.1.3 รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา รองประธาน กรรมการ
- 4.1.4 รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ รองประธานกรรมการ
- 4.1.5 รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร รองประธานกรรมการ
- 4.1.6 ตัวแทนจากสถานประกอบการหรือบุคคลภายนอก ที่มีความเชี่ยวชาญ เฉพาะสาขาวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ
- 4.1.7 หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา กรรมการและ เลขานุการ
- 4.1.8 หัวหน้างานวัดผลและประเมินผล กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ทั้งนี้ตัวแทนจากสถานประกอบการไม่ควรซ้ำกับคณะอนุกรรมการพัฒนา คุณภาพการศึกษา

4.2 หน้าที่ของคณะอนุกรรมการประเมินคุณภาพภายใน

- 4.2.1 จัดทำคู่มือการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา
- 4.2.2 จัดทำแผนการประเมิน และกำหนดเวลาการประเมิน
- 4.2.3 ทำการประเมินคุณภาพแผนกวิชา หรือแต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน แผนกวิชา ซึ่งควรมีผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพเป็นกรรมการ
- 4.2.4 จัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาเสนอต่อ คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษา

ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษา มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

1. ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการ จุดหมายและหลักเกณฑ์ของการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

2. วางแผนดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่องและรองรับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในและภายนอก

3. ประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ แผนกวิชา และงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา รวมทั้งสถานประกอบการ บุคคล องค์กรและหน่วยงานภายนอก ในการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

4. ประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ในการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา

5. ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

6. จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการ และรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น

7. คณะวิชาและสถานศึกษาจัดให้มีหน่วยงานหรือคณะกรรมการที่รับผิดชอบการดำเนินการด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีหน้าที่พัฒนา บริหาร และติดตามการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ตลอดจนประสานกับหน่วยงานภายนอก เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการจัดการศึกษาจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

8. คณะวิชาและสถานศึกษาพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน เพื่อใช้กำกับติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

9. คณะวิชาและสถานศึกษาดำเนินการตามระบบการประกันคุณภาพภายใน โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา

10. คณะวิชาและสถานศึกษาจัดให้มีระบบและกลไกควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่ใช้ในการผลิตบัณฑิต ดังนี้ 1) หลักสูตรการศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ 2) คณาจารย์ และระบบการพัฒนาคณาจารย์ 3) สื่อการศึกษาและเทคนิคการสอน 4) ห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้อื่น 5) อุปกรณ์การศึกษา 6) สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้และบริการการศึกษา 7) การวัดผลการศึกษาและสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักศึกษา 8) องค์ประกอบอื่นตามที่แต่ละสถานศึกษาเห็นสมควร

11. ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

12. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา

กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาใช้หลักการบริหารเชิงระบบ วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 วางแผนการประเมิน (P) ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการตามแผน (D) ขั้นตอนที่ 3

สรุปผลการประเมิน (C) ขั้นตอนที่ 4 นำผลการประเมินคุณภาพภายในมาปรับปรุงและพัฒนา (A) มีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 วางแผนการประเมิน (P)

1. ทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนแล้วกำหนดหัวข้อควบคุม
2. กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุให้แก่หัวข้อควบคุมแต่ละข้อ
3. กำหนดวิธีดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการตามแผน (D)

1. หาความรู้เกี่ยวกับวิธีดำเนินการนั้น
2. ดำเนินการตามวิธีการที่กำหนด
3. เก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและผลลัพธ์ของหัวข้อควบคุม

ขั้นตอนที่ 3 สรุปผลการประเมิน (C)

1. ตรวจสอบว่า การปฏิบัติงานเป็นไปตามวิธีการทำงานมาตรฐานหรือไม่
2. ตรวจสอบว่า ค่าที่วัดได้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานหรือไม่
3. ตรวจสอบว่า หัวข้อควบคุมได้ตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่

ขั้นตอนที่ 4 นำผลการประเมินคุณภาพภายในมาปรับปรุงและพัฒนา (A)

1. ถ้าการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามวิธีการทำงานมาตรฐาน ก็หามาตรการแก้ไข
2. ถ้าผลลัพธ์ที่ได้ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ก็ค้นหาสาเหตุและแก้ไขที่ต้นตอ เพื่อมิให้

เกิดปัญหาซ้ำขึ้นอีก

3. ปรับปรุงระบบการทำงานและเอกสารวิธีการทำงานมาตรฐาน

โดยทุกขั้นตอนของกระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานประกอบการอาชีวศึกษา จะต้องมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (Coordinate: Co) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการและเป็นปัจจุบัน นำไปสู่มาตรฐานการอาชีวศึกษา (Standard: S)

ส่วนที่ 1.2 ผลการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

ผลการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เป็นพหุกรณีศึกษาการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี จำนวน 3 แห่ง ตามโครงสร้างการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบสรุปได้ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา

โครงสร้างคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 3 คณะ ได้แก่

1) คณะกรรมการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา 2) คณะกรรมการควบคุมและดำเนินงานประกันคุณภาพของสถานศึกษา 3) คณะกรรมการตรวจติดตามและประเมินผล มีรายละเอียดดังนี้

1. คณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา

คณะกรรมการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาและหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย

1.1.1 ผู้อำนวยการ ประธาน

1.1.2 รองผู้อำนวยการทั้ง 3 ฝ่าย รองประธาน

1.1.3 หัวหน้าแผนก กรรมการ

1.1.4 รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ กรรมการและเลขานุการ

1.1.5 หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

1.2 หน้าที่ของคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

1.2.1 กำหนดเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ของการประกันคุณภาพ

1.2.2 ส่งเสริม สนับสนุน การบริหารการประกันคุณภาพ

1.2.3 ให้คำปรึกษา แนะนำ

1.2.4 กำกับติดตาม

1.2.5 แต่งตั้งอนุกรรมการคณะต่าง ๆ เพื่อให้การทำงานบรรลุผล

2. คณะกรรมการควบคุมและดำเนินงานประกันคุณภาพของสถานศึกษา

คณะกรรมการควบคุมและดำเนินงานประกันคุณภาพของสถานศึกษา ประกอบด้วย องค์ประกอบคณะกรรมการควบคุมและดำเนินงานประกันคุณภาพของสถานศึกษาและหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมและดำเนินงานประกันคุณภาพ มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการควบคุมและดำเนินงานประกันคุณภาพของสถานศึกษา ประกอบด้วย

2.1.1 รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ ประธาน

- 2.1.2 หัวหน้าแผนกวิชา กรรมการ
- 2.1.3 หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา กรรมการและ
เลขานุการ
- 2.2 หน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมและดำเนินงานประกันคุณภาพ
- 2.2.1 จัดทำคำสั่งการจัดทำแผนการประกันคุณภาพภายใน
- 2.2.2 พัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับระบบการประกันคุณภาพให้มีความรู้
ความเข้าใจกับการประกันคุณภาพ
- 2.2.3 ส่งเคราะห์งาน/สาขาวิชา
- 2.2.4 แต่งตั้งคณะกรรมการแต่ละสาขางาน
- 2.2.5 สรุปตามตัวบ่งชี้/รวมรวมและสรุปข้อมูลตามมาตรฐานและ ตัวบ่งชี้
- 2.2.6 ปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์
- 2.2.7 เขียนรายงานการประเมินตนเอง (SAR) จากข้อมูลจากงาน ต่าง ๆ
และข้อมูลจากสาขาวิชา
- 2.2.8 นำเสนอรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ต่อรองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงาน
และความร่วมมือ
3. คณะกรรมการตรวจติดตามและประเมินผล
- คณะกรรมการตรวจติดตามและประเมินผล ประกอบด้วย องค์ประกอบคณะกรรมการ
ตรวจติดตาม และประเมินผล และหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจติดตามและประเมินผล
มีรายละเอียด ดังนี้
- 3.1 องค์ประกอบคณะกรรมการตรวจติดตามและประเมินผล ประกอบด้วย
- 3.1.1 รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ ประธาน
- 3.1.2 หัวหน้าแผนกวิชา หัวหน้างาน กรรมการ
- 3.1.3 หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา กรรมการและ
เลขานุการ
- 3.2 หน้าที่ของคณะกรรมการตรวจติดตามและประเมินผล
- 3.2.1 ติดตาม ตรวจสอบการประกันคุณภาพของสถานศึกษาตามปฏิทิน
ที่กำหนด
- 3.2.2 ออกแบบเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.2.3 ตรวจสอบเอกสาร
- 3.2.4 จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ

องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษา

ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 3 งาน ได้แก่ 1) การพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2) การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 3) การประเมินคุณภาพการศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

1. การพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

1.1 คุณภาพผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา เน้นการเรียนการสอน โดยมีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล สื่อการเรียนการสอน และการพัฒนาครู

1.2 มีคณะกรรมการพัฒนาการเรียนการสอน โดยมีคณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพการจัดการเรียนการสอน

1.3 พัฒนาการบริหารการจัดการที่มีคุณภาพ

2. การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

2.1 แต่งตั้งคณะกรรมการ

2.2 การประเมินการเรียนการสอนโดยผู้เรียน การนิเทศภายใน โดยมีคณะกรรมการนิเทศภายใน

3. การประเมินคุณภาพการศึกษา มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

3.1 ได้เครื่องมือวัดที่หลากหลาย

3.2 ประเมินคุณภาพจากผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

3.3 ประเมินคุณภาพของครูโดยผู้เรียน

3.4 ประเมินคุณภาพของครู เจ้าหน้าที่ โดยคณะกรรมการ

3.5 ประเมินโครงการสอบมาตรฐานวิชาชีพ

3.6 ประเมินคุณภาพการจัดทำงานวิจัยในชั้นเรียน

3.7 มีคณะกรรมการประเมิน

3.8 สรุปผลการประเมินการจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ

องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ใช้หลักการบริหารเชิงระบบ วงจรคุณภาพเต็มมิ่ง (PDCA) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน การดำเนินงาน (Plan) ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการ (Do) ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบและประเมินผล (Check) ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Act) มีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนการดำเนินงาน (Plan: P)

ผู้บริหารเป็นผู้วางแผนการดำเนินงานโดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายชัดเจน โดยใช้กรอบมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นแนวทางในการดำเนินงาน มีปฏิทินการปฏิบัติงาน (กำหนดโดยงานประกันคุณภาพ)

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการ (Do: D)

แต่งตั้งคณะกรรมการโดยมีผู้บริหารเป็นประธาน คณะกรรมการติดตาม โดยรองผู้อำนวยการสถานศึกษาทั้ง 4 ฝ่าย ติดตามแต่ละแผนกวิชา กำหนดวัน เวลา ตามปฏิทินการปฏิบัติงานและมีการประเมินตามแผนการประเมินที่กำหนดไว้

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบและประเมินผล (Check: C)

มีคณะกรรมการในการออกแบบเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ตรวจสอบผลการประเมิน โดยนำข้อมูลจุดเด่น จุดที่ต้องพัฒนา รายงานต่อกรรมการบริหารประกันคุณภาพ

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Act: A)

มีการประชุมและประเมินสรุปจุดเด่น และจุดด้อยให้หัวหน้าแผนกวิชา นำข้อเสนอแนะไปปรับปรุง ถ้ามีจุดด้อยมากให้หาข้อมูลเพิ่มเติม โดยให้งานประกันคุณภาพเป็นผู้ให้คำแนะนำ สรุปผลจุดด้อยของวิทยาลัย มีการเขียนโครงการ โดยให้แผนกวิชาเขียนโครงการ และกำหนดในแผนการปฏิบัติการของสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

ส่วนที่ 1.3 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา โดยการสัมภาษณ์

ผลการศึกษาแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิของสถานศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 4 คน ถึงแนวทางการดำเนินงานในปัจจุบันของการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ได้แนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ สรุปได้ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา

โครงสร้างคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 2 คณะ ได้แก่ 1) คณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา 2) คณะกรรมการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

1. คณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา

คณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาและหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย

- 1.1.1 ผู้ทรงคุณวุฒิจากกรมการสภาฯ หรือผู้อำนวยการสถาบัน ประธาน
- 1.1.2 ผู้อำนวยการสถาบันหรือรองผู้อำนวยการสถาบัน รองประธาน
- 1.1.3 ผู้ทรงคุณวุฒิจากบุคคลภายนอกไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ
- 1.1.4 ผู้อำนวยการสถานศึกษา กรรมการ
- 1.1.5 รองผู้อำนวยการสถาบันที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา

กรรมการและเลขานุการ

- 1.1.6 ผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

1.2 หน้าที่ของคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

- 1.2.1 กำหนดนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา
- 1.2.2 ตรวจสอบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา
- 1.2.3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับสถานประกอบการในการพัฒนาระบบการประกัน
- 1.2.4 จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 1.2.5 กำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานประกัน

คุณภาพการศึกษา

- 1.2.6 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

2. คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา

คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 3 คณะ ได้แก่ 1) คณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา 2) คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา 3) คณะกรรมการประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 คณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

คณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย องค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา และหน้าที่ของคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

2.1.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

1) ผู้อำนวยการสถาบันหรือรองผู้อำนวยการสถาบันที่รับผิดชอบงานประกัน ประธาน

2) ผู้อำนวยการสถานศึกษา กรรมการ

3) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา กรรมการ

4) คณบดีทุกคณะ กรรมการ

5) ผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพ กรรมการและเลขานุการ

6) หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาฯ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

2.1.2 หน้าที่ของคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

1) วางแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

2) จัดทำมาตรฐานและตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษา

3) ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการพัฒนาระบบการประกัน

4) ให้คำแนะนำและฝึกอบรมแก่คณาจารย์ และบุคลากรของสถาบัน

5) ติดตาม ตรวจสอบการประกันคุณภาพตามปฏิทินที่กำหนด

6) ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย

2.2 คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย องค์ประกอบของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา และหน้าที่ของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

2.2.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

1) รองผู้อำนวยการสถาบันที่รับผิดชอบงานประกัน ประธาน

2) ผู้อำนวยการสถานศึกษาทุกคน กรรมการ

3) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา กรรมการ

4) คณบดีที่ได้รับมอบหมาย 2 คน กรรมการ

5) ผู้แทนคณาจารย์ กรรมการ

6) ผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา กรรมการ และเลขานุการ

7) หัวหน้ากลุ่มงานบริหารและฝึกอบรม กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

2.2.2 หน้าที่ของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

- 1) กำหนดแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา
- 2) รายงานผลการติดตาม ตรวจสอบงานประกันคุณภาพการศึกษา
- 3) ปรับปรุงผลการทำงาน
- 4) ติดตาม ตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษา
- 5) ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย

2.3 คณะกรรมการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

คณะกรรมการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย องค์ประกอบของคณะกรรมการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา และหน้าที่ของคณะกรรมการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

2.3.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

- 1) รองผู้อำนวยการสถาบันที่ได้รับมอบหมาย ประธาน
- 2) ผู้อำนวยการสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ
- 3) รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ
- 4) คนบดีที่ได้รับมอบหมายไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ
- 5) ผู้แทนคณาจารย์ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ
- 6) ผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา กรรมการ

และเลขานุการ

7) หัวหน้ากลุ่มงานวิเคราะห์และพัฒนาระบบสารสนเทศ กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

2.3.2 หน้าที่ของคณะกรรมการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

- 1) ทำแผนพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ
- 2) ให้ความรู้ เกณฑ์การประเมินแก่ครู คณาจารย์
- 3) ประเมินการประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา

4) รายงานผลการประเมินต่อกรรมการบริหารการประกันคุณภาพ สถาบันการอาชีวศึกษา

5) ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย

องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายของงานประกันคุณภาพการศึกษา

ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์ประกันคุณภาพการศึกษาแบ่งเป็น 4 หน่วยงาน ได้แก่ 1) ฝ่ายบริหารทั่วไป 2) กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา 3) กลุ่มงานวิเคราะห์ระบบและพัฒนาข้อมูลสารสนเทศ 4) กลุ่มงานบริหารและฝึกอบรม มีรายละเอียด ดังนี้

1. ฝ่ายบริหารทั่วไป มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

- 1.1 วางแผนการดำเนินงานด้านงานธุรการต่าง ๆ
- 1.2 สนับสนุนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา
- 1.3 ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานทั้งภายในและภายนอก

2. กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

- 2.1 วางแผนและกำหนดแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา
- 2.2 ส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา
- 2.3 พัฒนามาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา
- 2.4 จัดทำคู่มือและเครื่องมือการประกันคุณภาพการศึกษา
- 2.5 ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ

การศึกษา

3. กลุ่มงานวิเคราะห์ระบบและพัฒนาข้อมูลสารสนเทศ มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

- 3.1 วางแผนการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ
- 3.2 วิเคราะห์และพัฒนาข้อมูลสารสนเทศ
- 3.3 รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา
- 3.4 ติดตามและตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษา
- 3.5 จัดทำรายงานประจำปี (SAR)

4. กลุ่มงานบริหารและฝึกอบรม มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

- 4.1 วางแผนการดำเนินงานด้านธุรการต่าง ๆ
- 4.2 สนับสนุนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

4.3 ผูกอบรมให้ความรู้ด้านการประกันคุณภาพแก่คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

4.4 ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

4.5 ประเมินการประกันคุณภาพการศึกษา

4.6 รายงานผลการปฏิบัติงานและให้ข้อเสนอแนะ

องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา

การกระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาใช้หลักการบริหารเชิงระบบ วงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนการดำเนินงาน (Plan) ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการ (Do) ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบและประเมินผล (Check) ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Act) มีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนการดำเนินงาน (Plan)

1. เตรียมความพร้อมของบุคลากร
2. สร้างความตระหนัก
3. พัฒนาความรู้และทักษะด้านการประกันคุณภาพ
4. กำหนดเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษา
5. กำหนดแนวทางการดำเนินงาน
6. กำหนดระยะเวลา
7. กำหนดงบประมาณ
8. กำหนดผู้รับผิดชอบ

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการ (Do)

1. ส่งเสริม สนับสนุน
2. จัดสิ่งอำนวยความสะดวกและสนับสนุนทรัพยากร
3. กำกับ ติดตามการดำเนินงานประกันคุณภาพของสถาบัน
4. นิเทศตรวจสอบและประเมินการประกันคุณภาพของสถาบัน
5. พัฒนาการประกันคุณภาพของสถาบัน

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบและประเมินผล (Check)

1. วางกรอบการประเมิน
2. จัดทำหรือจัดทำเครื่องมือ
3. เก็บข้อมูล
4. วิเคราะห์ข้อมูล

5. แปลความหมาย
  6. ตรวจสอบ/ปรับปรุงคุณภาพการประเมิน
- ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Act)
1. ปรับปรุงการปฏิบัติงานของบุคลากร
  2. วางแผนในระยะต่อไป
  3. จัดทำข้อมูลสารสนเทศ
  4. จัดทำรายงานประเมินตนเอง (SAR) หรือรายงานประจำปี
  5. รวบรวมผลการดำเนินงาน และผลการประเมิน
  6. วิเคราะห์ตามมาตรฐาน
  7. เขียนรายงาน
  8. กำหนดผู้รับผิดชอบ

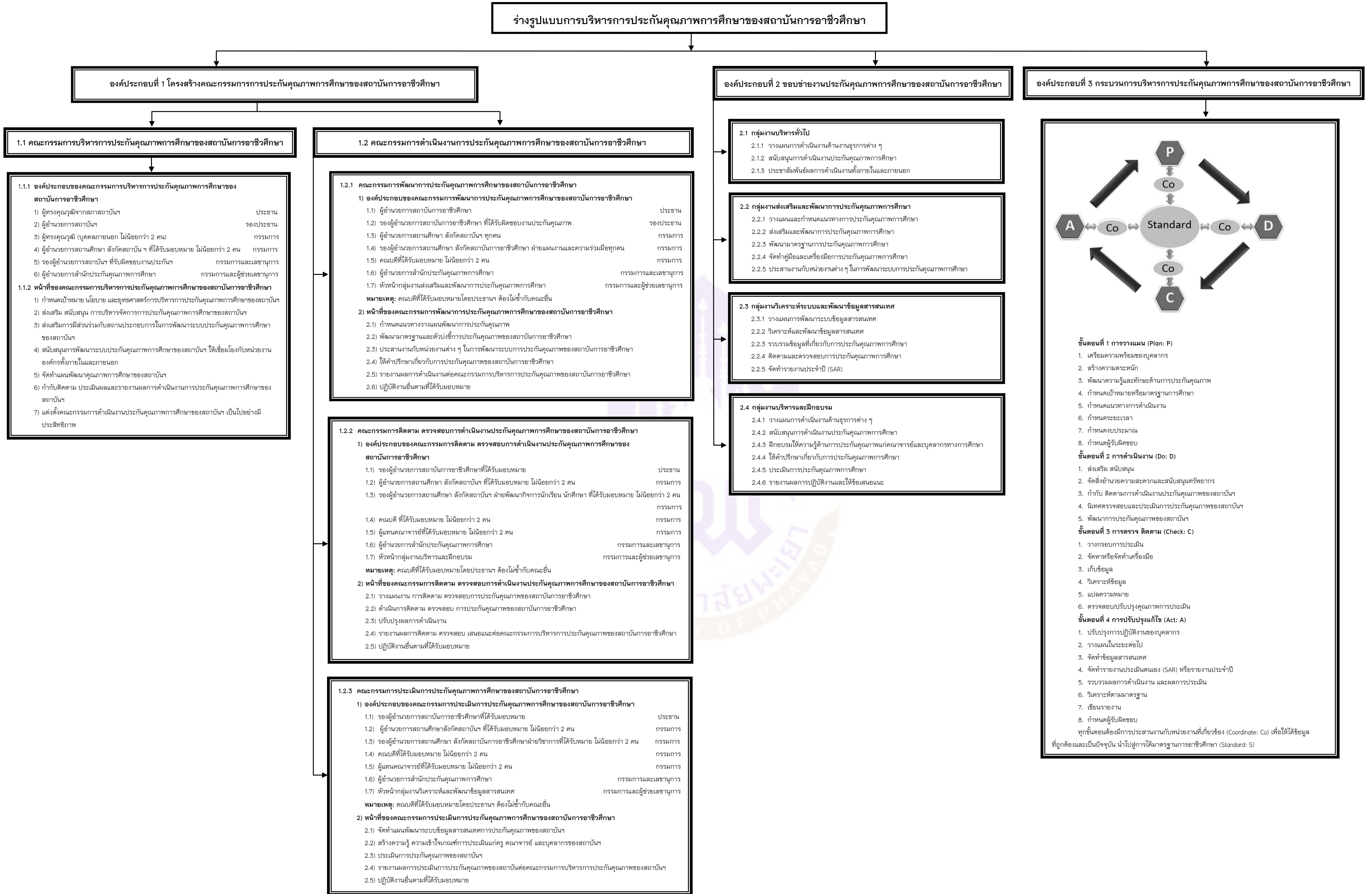
ตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา

ผู้วิจัยได้นำเสนอ ดังนี้

ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 จากการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาที่สังเคราะห์และจัดกลุ่มเป็นประเด็นมาเป็นกรอบแนวทางในการสร้างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา โดยเสนอเป็น 3 ส่วน มีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 2.1 ผลการยกร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถาบันการอาชีวศึกษา

ผลการยกร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา และองค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ดังภาพ 12

ภาพ 12 ร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา

จากภาพ 12 ร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา ประกอบด้วย องค์ประกอบหลัก 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา และองค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา โดยมีรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบตามแหล่งที่มาของข้อมูล ดังนี้

* หมายถึง ข้อมูลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

** หมายถึง ข้อมูลจากพหุกรณีศึกษาการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหาร การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

*** หมายถึง ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษา

องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา

โครงสร้างคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 2 คณะ ได้แก่ 1) คณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถาบันการอาชีวศึกษา 2) คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

1. คณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา (*, **, ***)

คณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 1) องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา 2) หน้าที่ของคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย

1.1.1 ผู้ทรงคุณวุฒิจากสภาสถาบันการอาชีวศึกษา ประธาน (*, ***)

1.1.2 ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา รองประธาน (***)

1.1.3 ผู้ทรงคุณวุฒิ (บุคคลภายนอกไม่น้อยกว่า 2 คน) กรรมการ (*, ***)

1.1.4 ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา (ไม่น้อยกว่า 2 คน) กรรมการ (***)

1.1.5 รองผู้อำนวยการสถาบันที่รับผิดชอบงานประกันฯ กรรมการและเลขานุการ (***)

1.1.6 ผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพฯ กรรมการและผู้ช่วยฯ (***)

1.2 หน้าที่ของคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา

1.2.1 กำหนดเป้าหมาย นโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ (**, ***)

1.2.2 ส่งเสริม สนับสนุน การบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ (**)

1.2.3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับสถานประกอบการในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ (***)

1.2.4 สนับสนุนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ ให้เชื่อมโยงกันหน่วยงานองค์กรทั้งภายในและภายนอก (**)

1.2.5 จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ (**, ***)

1.2.6 กำกับติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ (*, ***)

1.2.7 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (*, **, ***)

2. คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา (*, ***)

คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 3 คณะ ได้แก่ 1) คณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา 2) คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา 3) คณะกรรมการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 คณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา (*, ***)

คณะกรรมการพัฒนาพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 1) องค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา 2) หน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

2.1.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา
ของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

- 1) ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา ประธาน (*,***)
- 2) รองผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา ที่ได้รับผิดชอบงานประกัน
คุณภาพ รองประธานกรรมการ (*,***)
- 3) ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันฯ ทุกคน กรรมการ (*,***)
- 4) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา
ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือทุกคน กรรมการ (*,***)
- 5) คณบดีที่ได้รับมอบหมายไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ (*,***)
- 6) ผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพการศึกษา (*,***) กรรมการ
และเลขานุการ
- 7) หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา
กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ (*,***)

หมายเหตุ: คณบดีที่ได้รับมอบหมายโดยประธานฯ ต้องไม่ซ้ำกับคณะอื่น

2.1.2 หน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของ
สถาบันการอาชีวศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

- 1) กำหนดแนวทางวางแผนพัฒนาการประกันคุณภาพ (*,***)
- 2) พัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาของ
สถาบันการอาชีวศึกษา (*,***)
- 3) ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการพัฒนาระบบการประกัน
คุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา (*,***)
- 4) ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา
(*,***)
- 5) รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพ
การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา (*,***)
- 6) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย (*,***)

2.2 คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา
ของสถาบันการอาชีวศึกษา (*,***)

คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา
ของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 1) องค์ประกอบของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ

การดำเนินงานประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา 2) หน้าที่ของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

2.2.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

- 1) รองผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาที่ได้รับมอบหมาย ประธาน (*,***)
- 2) ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสถาบันฯ ที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ (*,***)
- 3) รองผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสถาบันฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษาที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ (*,***)
- 4) คณบดี ที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ (*,***)
- 5) ผู้แทนคณาจารย์ที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ (*,***)
- 6) ผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพการศึกษา กรรมการและเลขานุการ (*,***)
- 7) หัวหน้ากลุ่มงานบริหารและฝึกอบรม กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ (*,***)

หมายเหตุ: คณบดีที่ได้รับมอบหมายโดยประธานฯ ต้องไม่ซ้ำกับคณะอื่น

2.2.2 หน้าที่ของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

- 1) วางแผนงาน การติดตามตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา (*,***)
- 2) ดำเนินการติดตามตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา (*,***)
- 3) ปรับปรุงผลการดำเนินงาน (*,***)
- 4) รายงานผลการติดตาม ตรวจสอบ เสนอแนะต่อคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา (*,***)
- 5) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย (*,***)

2.3 คณะกรรมการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา (*,***)

คณะกรรมการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 1) องค์ประกอบคณะกรรมการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา 2) หน้าที่ของคณะกรรมการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

2.3.1 องค์ประกอบคณะกรรมการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

- 1) รองผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาที่ได้รับมอบหมาย ประธาน (*,***)
- 2) ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสถาบันฯ ที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ (*,***)
- 3) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาฝ่ายวิชาการ ที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ (*,***)
- 4) คณบดีที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ (*,***)
- 5) ผู้แทนคณาจารย์ที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ (*,***)
- 6) ผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพการศึกษา กรรมการและเลขานุการ (*,***)
- 7) หัวหน้ากลุ่มงานวิเคราะห์และพัฒนาข้อมูลสารสนเทศ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ (*,***)

หมายเหตุ: คณบดีที่ได้รับมอบหมายโดยประธานฯ ต้องไม่ซ้ำกับคณะอื่น

2.3.2 หน้าที่ของคณะกรรมการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

- 1) จัดทำแผนพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศการประกันคุณภาพของสถาบันฯ (*,***)
- 2) สร้างความรู้ ความเข้าใจเกณฑ์การประเมินแก่ครู คณาจารย์ และบุคลากรของสถาบันฯ (*,***)
- 3) ประเมินการประกันคุณภาพของสถาบันฯ (*,***)
- 4) รายงานผลการประเมินการประกันคุณภาพของสถาบันต่อคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพของสถาบันฯ (*,***)

5) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย (*,***)

องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา
 ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย
 4 กลุ่มงาน ได้แก่ 1) กลุ่มงานบริหารทั่วไป 2) กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพ
 การศึกษา 3) กลุ่มงานวิเคราะห์ระบบและพัฒนาข้อมูลสารสนเทศ 4) กลุ่มงานบริหารและ
 ฝึกอบรม มีรายละเอียด ดังนี้

1. กลุ่มงานบริหารทั่วไป (*,**,***)
  - 1.1 วางแผนการดำเนินงานด้านงานธุรการต่าง ๆ (*,**,***)
  - 1.2 สนับสนุนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา (*,**,***)
  - 1.3 ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานทั้งภายในและภายนอก (*,***)
2. กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา (*,***)
  - 2.1 วางแผนและกำหนดแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา (*,**,***)
  - 2.2 ส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา (*,**,***)
  - 2.3 พัฒนามาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา (*,***)
  - 2.4 จัดทำคู่มือและเครื่องมือการประกันคุณภาพการศึกษา (*,***)
  - 2.5 ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ
 การศึกษา (*,**,***)
3. กลุ่มงานวิเคราะห์ระบบและพัฒนาข้อมูลสารสนเทศ (*,***)
  - 3.1 วางแผนการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ (*,**,***)
  - 3.2 วิเคราะห์และพัฒนาข้อมูลสารสนเทศ (*,***)
  - 3.3 รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา (*,***)
  - 3.4 ติดตามและตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษา (*,***)
  - 3.5 จัดทำรายงานประจำปี (SAR) (*,***)
4. กลุ่มงานบริหารและฝึกอบรม (*,***)
  - 4.1 วางแผนการดำเนินงานด้านธุรการต่าง ๆ (*,***)
  - 4.2 สนับสนุนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา (*,**,***)
  - 4.3 ฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการประกันคุณภาพแก่คณาจารย์และบุคลากร
 ทางการศึกษา (*,***)
  - 4.4 ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา (*,***)
  - 4.5 ประเมินการประกันคุณภาพการศึกษา (*,***)
  - 4.6 รายงานผลการปฏิบัติงานและให้ข้อเสนอแนะ (*,***)

องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน
การอาชีวศึกษา

ในกระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา
ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนการดำเนินงาน (Plan: P) ขั้นตอนที่ 2
การดำเนินการ (Do: D) ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบและประเมินผล (Check: C) ขั้นตอนที่ 4
การปรับปรุงแก้ไข (Act: A) แต่ละขั้นตอนมีการดำเนินงาน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนการดำเนินงาน (Plan: P) (*, **, ***)

1. เตรียมความพร้อมของบุคลากร
2. สร้างความตระหนัก
3. พัฒนาความรู้และทักษะด้านการประกันคุณภาพ
4. กำหนดเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษา
5. กำหนดแนวทางการดำเนินงาน
6. กำหนดระยะเวลา
7. กำหนดงบประมาณ
8. กำหนดผู้รับผิดชอบ

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการ (Do: D) (*, **, ***)

1. ส่งเสริม สนับสนุน
2. จัดสิ่งอำนวยความสะดวกและสนับสนุนทรัพยากร
3. กำกับ ติดตามการดำเนินงานประกันคุณภาพของสถาบัน
4. นิเทศตรวจสอบและประเมินการประกันคุณภาพของสถาบัน
5. พัฒนาการประกันคุณภาพของสถาบัน

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบและประเมินผล (Check: C) (*, **, ***)

1. วางกรอบการประเมิน
2. จัดหาหรือจัดทำเครื่องมือ
3. เก็บข้อมูล
4. วิเคราะห์ข้อมูล
5. แปลความหมาย
6. ตรวจสอบ/ปรับปรุงคุณภาพการประเมิน

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act: A) (*, **, ***)

1. ปรับปรุงการปฏิบัติงานของบุคลากร
2. วางแผนในระยะต่อไป

3. จัดทำข้อมูลสารสนเทศ
4. จัดทำรายงานประเมินตนเอง (SAR) หรือรายงานประจำปี
5. รวบรวมผลการดำเนินงาน และผลการประเมิน
6. วิเคราะห์ตามมาตรฐาน
7. เขียนรายงาน
8. กำหนดผู้รับผิดชอบ

ในกระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาทุกชั้นตอนต้องมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (Coordinate: Co) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการและเป็นปัจจุบัน นำไปสู่มาตรฐานการประกันคุณภาพอาชีวศึกษา (Standard: S)

ส่วนที่ 2.2 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา โดยการสนทนากลุ่ม

ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา นำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน โดยทำการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิโดยพิจารณาคุณสมบัติ คือ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี จากกลุ่มนักวิชาการหรืออาจารย์มหาวิทยาลัยกับกลุ่มผู้บริหาร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่ดูแลนโยบายและมีบทบาทส่งเสริมสนับสนุนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา และกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้วิพากษ์รูปแบบด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้วิพากษ์ วิจารณ์ และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ปรับปรุง แก้ไขรูปแบบฯ ตามฉันทามติของผู้ทรงคุณวุฒิ และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อเสนอแนะปรับปรุงแก้ไขรูปแบบให้เหมาะสมถูกต้อง

ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิมีฉันทามติว่า รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษามีความเหมาะสม (รายละเอียดของผลการพิจารณาวิพากษ์ วิจารณ์และให้ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบ ความเหมาะสมของร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ดังแสดงในภาคผนวก ฎ หน้า 311

รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาที่ผ่านการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ดังแสดงในภาพ 13

รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

1.1 คณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

- 1.1.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา**
- 1) ผู้ทรงคุณวุฒิจากสภาสถาบันฯ ประธาน
  - 2) ผู้อำนวยการสถาบันฯ รองประธาน
  - 3) ผู้ทรงคุณวุฒิบุคคลภายนอกและ/หรือผู้แทนสถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ
  - 4) ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันฯ ที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ
  - 5) รองผู้อำนวยการสถาบันฯ ที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา กรรมการและเลขานุการ
  - 6) ผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพการศึกษา กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
- 1.1.2 หน้าที่ของคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา**
- 1) ดำเนินงานตามนโยบายของสภาสถาบันฯ
  - 2) ส่งเสริม สนับสนุน การบริหารจัดการและการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ
  - 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับสถานประกอบการ ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ
  - 4) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
  - 5) รายงานผลการประกันคุณภาพการศึกษาต่อสภาสถาบันฯ
  - 6) ปฏิบัติงานอื่นตามที่สภาสถาบันฯ มอบหมาย

1.2 คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

1.2.1 คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถาบันการอาชีวศึกษา

- 1) คณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา**
- 1.1) องค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา**
- 1.1.1) ผู้อำนวยการสถาบันฯ ประธาน
  - 1.1.2) รองผู้อำนวยการสถาบันฯ ที่ได้รับมอบหมายประจำคน รองประธาน
  - 1.1.3) ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันฯ ที่ได้รับมอบหมาย ไม่นเกิน 4 คน กรรมการ
  - 1.1.4) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันฯ ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือที่ได้รับมอบหมาย ไม่นเกิน 4 คน กรรมการ
  - 1.1.5) คณบดีที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ
  - 1.1.6) ผู้แทนสถานประกอบการและ/หรือผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพจากบุคคลภายนอก ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ
  - 1.1.7) ผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพการศึกษา กรรมการและเลขานุการ
  - 1.1.8) หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
- หมายเหตุ:** คณบดีที่ได้รับมอบหมายโดยประธานฯ ต้องไม่ซ้ำกับคณะอื่น
- 1.2) หน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา**
- 1.2.1) กำหนดแนวทางวางแผนพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ
  - 1.2.2) พัฒนามาตรฐานและตัวชี้วัดการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ
  - 1.2.3) ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ และ/หรือสถานประกอบการในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ
  - 1.2.4) ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ
  - 1.2.5) รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ
  - 1.2.6) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

- 2) คณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา**
- 2.1) องค์ประกอบของคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา**
- 2.1.1) รองผู้อำนวยการสถาบันฯ ที่ได้รับมอบหมาย ประธาน
  - 2.1.2) ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันฯ ที่ได้รับมอบหมาย ไม่นเกิน 4 คน กรรมการ
  - 2.1.3) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันฯ ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษาที่ได้รับมอบหมาย ไม่นเกิน 4 คน กรรมการ
  - 2.1.4) คณบดี ที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ
  - 2.1.5) คณาจารย์ที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ
  - 2.1.6) ผู้แทนจากสถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ
  - 2.1.7) ผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพการศึกษา กรรมการและเลขานุการ
  - 2.1.8) หัวหน้ากลุ่มงานควบคุม ติดตาม ตรวจสอบ การประกันคุณภาพการศึกษา กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
- หมายเหตุ:** คณบดีที่ได้รับมอบหมายโดยประธานฯ ต้องไม่ซ้ำกับคณะอื่น
- 2.2) หน้าที่ของคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา**
- 2.2.1) วางแผนงาน การติดตามผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ โดยสอดคล้องตามแผนการประเมินของคณะกรรมการประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ
  - 2.2.2) ดำเนินการติดตามตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ
  - 2.2.3) ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาที่หน่วยงานในสถาบันฯ และสถานศึกษา สังกัดสถาบันฯ
  - 2.2.4) รายงานการติดตามผล เสนอแนะต่อคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ
  - 2.2.5) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

- 3) คณะกรรมการประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา**
- 3.1) องค์ประกอบของคณะกรรมการประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา**
- 3.1.1) รองผู้อำนวยการสถาบันฯ ที่ได้รับมอบหมาย ประธาน
  - 3.1.2) ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันฯ ที่ได้รับมอบหมาย ไม่นเกิน 4 คน กรรมการ
  - 3.1.3) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันฯ ฝ่ายวิชาการที่ได้รับมอบหมาย ไม่นเกิน 4 คน กรรมการ
  - 3.1.4) คณบดี ที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ
  - 3.1.5) คณาจารย์ที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ
  - 3.1.6) ผู้แทนจากสถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ
  - 3.1.7) ผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพการศึกษา กรรมการและเลขานุการ
  - 3.1.8) หัวหน้ากลุ่มงานวิเคราะห์ข้อมูล ประเมินผล และสารสนเทศการประกันคุณภาพการศึกษา กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
- หมายเหตุ:** คณบดีที่ได้รับมอบหมายโดยประธานฯ ต้องไม่ซ้ำกับคณะอื่น
- 3.2) หน้าที่ของคณะกรรมการประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา**
- 3.2.1) จัดทำแผนพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ
  - 3.2.2) สร้างความรู้ ความเข้าใจ เกณฑ์การประเมินแก่ครู คณาจารย์ และบุคลากรของสถาบันฯ
  - 3.2.3) ประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ และสถานศึกษา สังกัดสถาบันฯ
  - 3.2.4) รายงานการประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ ต่อคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ
  - 3.2.5) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

- 2.1 กลุ่มงานอำนวยความสะดวก**
- 2.1.1) ช่วยอำนวยความสะดวกและงานเอกสารของงานประกันคุณภาพ
  - 2.1.2) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารทั่วไป งานสารบรรณ
  - 2.1.3) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานการเงิน การบัญชี และพัสดุ
  - 2.1.4) ดำเนินงานเกี่ยวกับการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
  - 2.1.5) ประสานงานกับหน่วยงานภายใน และภายนอกของงานประกันคุณภาพการศึกษา
  - 2.1.6) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

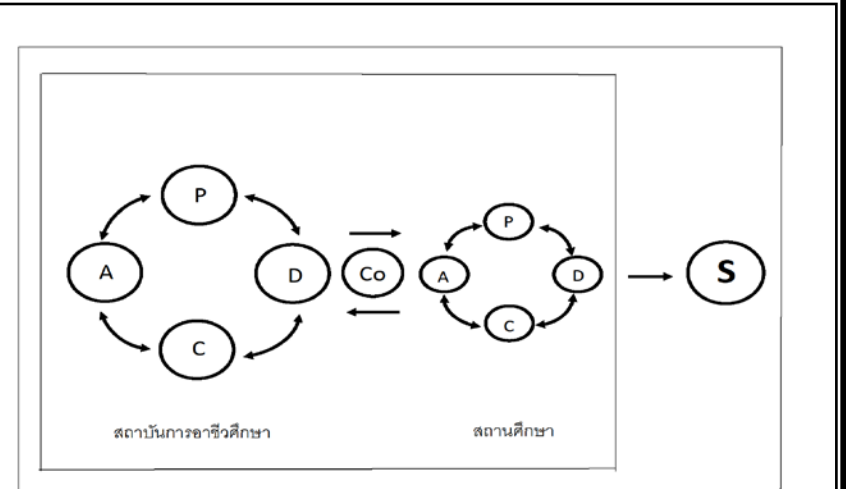
- 2.2 กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา**
- 2.2.1) ส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ
  - 2.2.2) ฝึกอบรม สัมมนาให้ความรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาแก่คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาของสถาบันฯ
  - 2.2.3) จัดทำคู่มือและเครื่องมือการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ
  - 2.2.4) พัฒนาคู่มือและเครื่องมือการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ
  - 2.2.5) รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ
  - 2.2.6) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

- 2.3 กลุ่มงานควบคุม ติดตาม ตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษา**
- 2.3.1) ติดตามและตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ
  - 2.3.2) จัดทำข้อเสนอแนะและพัฒนาเครื่องมือการตรวจสอบคุณภาพภายในให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
  - 2.3.3) จัดทำข้อเสนอแนะและพัฒนาวิธีการตรวจสอบคุณภาพภายในของสถาบันฯ
  - 2.3.4) แต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบคุณภาพภายในของสถาบันฯ
  - 2.3.5) ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อตรวจสอบคุณภาพภายในของสถาบันฯ
  - 2.3.6) รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ
  - 2.3.7) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

- 2.4 กลุ่มงานวิเคราะห์ข้อมูล ประเมินผลและสารสนเทศการประกันคุณภาพการศึกษา**
- 2.4.1) วิเคราะห์และพัฒนาระบบสารสนเทศ
  - 2.4.2) รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ
  - 2.4.3) ประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ และของสถานศึกษา สังกัดสถาบันฯ
  - 2.4.4) จัดทำรายงานประจำปี (SAR)
  - 2.4.5) รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ
  - 2.4.6) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

- 2.5 กลุ่มงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา**
- 2.5.1) ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในหลักการจุดหมายและหลักเกณฑ์ของการประกันคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการอาชีวศึกษาตามที่ตั้งสถาบันฯ กำหนด
  - 2.5.2) วางแผนดำเนินงานด้านมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันฯ
  - 2.5.3) ประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ แผนกวิชา และงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา รวมทั้งสถานประกอบการ บุคคล องค์กร และหน่วยงานภายนอก ในการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
  - 2.5.4) ประสานงานให้มีความร่วมมือกับคณะกรรมการดำเนินงานระดับสถาบันฯ ในการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
  - 2.5.5) ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา
  - 2.5.6) จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น
  - 2.5.7) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

- ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan: P)**
1. เตรียมความพร้อมของบุคลากร
  2. สร้างความตระหนัก
  3. พัฒนาความรู้และทักษะด้านการประกันคุณภาพ
  4. กำหนดเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษา
  5. กำหนดแนวทางการทำงาน
  6. กำหนดระยะเวลา
  7. กำหนดงบประมาณ
  8. กำหนดผู้รับผิดชอบ
- ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงาน (Do: D)**
1. ส่งเสริม สนับสนุน
  2. จัดตั้งอำนวยความสะดวกและสนับสนุนทรัพยากร
  3. กำกับ ติดตามการดำเนินงานประกันคุณภาพของสถาบันฯ
  4. นิเทศตรวจสอบและประเมินการประกันคุณภาพของสถาบันฯ
  5. พัฒนาการประกันคุณภาพของสถาบันฯ
- ขั้นตอนที่ 3 การตรวจ ติดตาม (Check: C)**
1. วางรอบการประเมิน
  2. จัดทำหรือจัดทำเครื่องมือ
  3. เก็บข้อมูล
  4. วิเคราะห์ข้อมูล
  5. แปลความหมาย
  6. ตรวจสอบปรับปรุงคุณภาพการประเมิน
- ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act: A)**
1. ปรับปรุงการปฏิบัติงานของบุคลากร
  2. วางแผนในระยะต่อไป
  3. จัดทำข้อมูลสารสนเทศ
  4. จัดทำรายงานประเมินตนเอง (SAR) หรือรายงานประจำปี
  5. รวบรวมผลการดำเนินงาน และผลการประเมิน
  6. วิเคราะห์ตามมาตรฐาน
  7. เขียนรายงาน
  8. กำหนดผู้รับผิดชอบ
- ในกระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ มีการประสานงาน (Coordinate: Co) ระหว่างสถาบันฯ กับสถานศึกษา สังกัดสถาบันฯ รวมทั้ง การประสานงานระหว่างสถานศึกษา สังกัดสถาบันฯ และในการดำเนินงานของกระบวนการ P D C A จะต้องมี ความเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน เพื่อให้ได้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา (Standard: S)

ภาพ 13 รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

จากภาพ 13 รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา และองค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา โดยมีรายละเอียดแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

โครงสร้างคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 2 คณะ ได้แก่ 1) คณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา 2) คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

1. คณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

คณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 1) องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา 2) หน้าที่ของคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา

1.1.1 ผู้ทรงคุณวุฒิจากสภาสถาบันการอาชีวศึกษา ประธาน

1.1.2 ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา รองประธาน

1.1.3 ผู้ทรงคุณวุฒิ บุคคลภายนอกและ/หรือผู้แทนสถานประกอบการ

ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ

1.1.4 ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ

1.1.5 รองผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาที่รับผิดชอบงานประกันฯ กรรมการและเลขานุการ

1.1.6 ผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพการศึกษา กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

1.2 หน้าที่ของคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา

1.2.1 ดำเนินงานตามนโยบายของสถาบันการอาชีวศึกษา

1.2.2 ส่งเสริม สนับสนุน การบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

1.2.3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับสถานประกอบการในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

1.2.4 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2.5 รายงานผลการประกันคุณภาพการศึกษาต่อสภาสถาบันการอาชีวศึกษา

1.2.6 ปฏิบัติงานอื่นตามที่สภาสถาบันการอาชีวศึกษามอบหมาย

2. คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 2 คณะ ได้แก่ 1) คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถาบันการอาชีวศึกษา 2) คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถาบันการอาชีวศึกษา

คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 3 คณะ ได้แก่ 1) คณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา 2) คณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา 3) คณะกรรมการประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

2.1.1 คณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

คณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 1) องค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา 2) หน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

1) องค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

1.1) ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา ประธาน

1.2) รองผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา ที่ได้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา รองประธานกรรมการ

1.3) ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันฯ ที่ได้รับมอบหมายไม่เกิน 4 คน กรรมการ

1.4) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันฯ ฝ่ายแผนงาน และความร่วมมือไม่เกิน 4 คน กรรมการ

1.5) คณบดีที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ

1.6) ผู้แทนสถานประกอบการและ/หรือผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพจากบุคคลภายนอก ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ

1.7) ผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพการศึกษา กรรมการและเลขานุการ

1.8) หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

หมายเหตุ: คณบดีที่ได้รับมอบหมายโดยประธานฯ ต้องไม่ซ้ำกับคณะอื่น

2) หน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

2.1) กำหนดแนวทางวางแผนพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

2.2) พัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

2.3) ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ และ/หรือสถานประกอบการ ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

2.4) ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

2.5) รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

2.6) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

2.1.2 คณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

คณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 1) องค์ประกอบของคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา 2) หน้าที่ของคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา รายละเอียด ดังนี้

1) องค์ประกอบของคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

1.1) รองผู้อำนวยการสถาบันฯ ที่ได้รับมอบหมาย ประธาน
 1.2) ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันฯ ที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 4 คน กรรมการ

1.3) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันฯ ฝ่ายพัฒนา
 กิจกรรมนักเรียน นักศึกษาที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 4 คน กรรมการ

1.4) คณบดี ที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ

1.5) ผู้แทนคณาจารย์ที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ

1.6) ผู้แทนจากสถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ

1.7) ผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพการศึกษา กรรมการและ
 เลขานุการ

1.8) หัวหน้ากลุ่มงานควบคุม ติดตาม ตรวจสอบการประกันคุณภาพ
 การศึกษา กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

หมายเหตุ: คณบดีที่ได้รับมอบหมายโดยประธานฯ ต้องไม่ซ้ำกับ
 คณะอื่น

2) หน้าที่ของคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานประกันคุณภาพ
 การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

2.1) วางแผนงาน การติดตามผลการประกันคุณภาพการศึกษาของ
 สถาบันการอาชีวศึกษา โดยสอบทานผลการประเมินของคณะกรรมการประเมินผลการประกัน
 คุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ

2.2) ดำเนินการติดตามตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษาของ
 สถาบันการอาชีวศึกษา

2.3) ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงผลการดำเนินงานประกันคุณภาพ
 การศึกษากับหน่วยงานในสถาบันการอาชีวศึกษาและสถานศึกษาสังกัดสถาบันฯ

2.4) รายงานผลการติดตามผลเสนอแนะต่อคณะกรรมการบริหาร
 การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

2.5) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

2.1.3 คณะกรรมการประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา

คณะกรรมการประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน
การอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 1) องค์ประกอบของคณะกรรมการประเมินผลการประกัน
คุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา 2) หน้าที่ของคณะกรรมการประเมินผล
การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา รายละเอียด ดังนี้

1) องค์ประกอบของคณะกรรมการประเมินผลการประกันคุณภาพ
การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

1.1) รองผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาที่ได้รับมอบหมาย
ประธาน

1.2) ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสถาบันฯ ที่ได้รับมอบหมาย
ไม่น้อยกว่า 4 คน กรรมการ

1.3) รองผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสถาบันฯ ฝ่ายวิชาการ
ที่ได้รับหมายไม่น้อยกว่า 4 คน กรรมการ

1.4) คณบดีที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ

1.5) คณาจารย์ที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ

1.6) ผู้แทนจากสถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ

1.7) ผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพการศึกษา กรรมการและ
เลขานุการ

1.8) หัวหน้ากลุ่มงานวิเคราะห์ข้อมูล ประเมินผลและสารสนเทศ
การประกันคุณภาพการศึกษา กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

หมายเหตุ: คณบดีที่ได้รับมอบหมาย โดยประธานฯ ต้องไม่ซ้ำกับ
คณะอื่น

2) หน้าที่ของคณะกรรมการประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษา
ของสถาบันการอาชีวศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

2.1) จัดทำแผนพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศการประกันคุณภาพ
การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

2.2) สร้างความรู้ ความเข้าใจเกณฑ์การประเมินแก่ครู คณาจารย์
และบุคลากรของสถาบันการอาชีวศึกษา

2.3) ประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน
การอาชีวศึกษาและสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา

2.4) รายงานการประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ
ต่อคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ

2.5) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

2.2 คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา
สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา

คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา
สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 1) องค์ประกอบของคณะกรรมการดำเนินงาน
การประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา 2) หน้าที่ของ
คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา สังกัดสถาบัน
การอาชีวศึกษา รายละเอียด ดังนี้

2.2.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับ
สถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา

- 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ประธาน
- 2) ผู้เชี่ยวชาญ บุคคลภายนอกและ/หรือผู้แทนสถานประกอบการ
ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ
- 3) รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา กรรมการ
- 4) รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ กรรมการ
- 5) รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร กรรมการ
- 6) ผู้แทนฝ่ายทุกคน กรรมการ
- 7) ผู้แทนหัวหน้าแผนกวิชา ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ
- 8) รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ กรรมการและ
เลขานุการ
- 9) หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

2.2.2 หน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับ
สถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

- 1) กำหนดแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้อง
กับระเบียบหรือประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ
การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา
- 2) ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
สถานศึกษา

- 3) เสนอแนะแนวทาง ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่สถานศึกษา
- 4) ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ และ/หรือสถานประกอบการที่มีความร่วมมือกับสถานศึกษาในการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา
- 5) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
- 6) รายงานผลการดำเนินงานต่อสถานศึกษาและสถาบันการอาชีวศึกษา
- 7) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา
 ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา แบ่งออกเป็น 5 กลุ่มงาน ได้แก่ 1) กลุ่มงานอำนวยการ 2) กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา 3) กลุ่มงานควบคุม ติดตาม ตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษา 4) กลุ่มงานวิเคราะห์ข้อมูล ประเมินผลและสารสนเทศการประกันคุณภาพการศึกษา 5) กลุ่มงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. กลุ่มงานอำนวยการ มีรายละเอียดดังนี้
  - 1.1 ช่วยอำนวยการและงานเอกสารของงานประกันคุณภาพ
  - 1.2 ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารทั่วไป งานสารบรรณ
  - 1.3 ดำเนินงานเกี่ยวกับงานการเงิน การบัญชี และพัสดุ
  - 1.4 ดำเนินงานเกี่ยวกับการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
  - 1.5 ประสานงานกับหน่วยงานภายในและภายนอกของงานประกันคุณภาพการศึกษา
  - 1.6 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย
2. กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้
  - 2.1 ส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา
  - 2.2 ฝึกอบรม สัมมนาให้ความรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาแก่คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา
  - 2.3 จัดทำคู่มือและเครื่องมือการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา
  - 2.4 พัฒนาคู่มือและเครื่องมือการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา
  - 2.5 รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา
  - 2.6 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

3. กลุ่มงานควบคุม ติดตาม ตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ติดตามและตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

3.2 จัดทำข้อเสนอแนะพัฒนาเครื่องมือการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3.3 จัดทำข้อเสนอแนะและพัฒนาคู่มือการตรวจสอบคุณภาพภายในของสถาบันการอาชีวศึกษา

3.4 แต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบคุณภาพภายในของสถาบันการอาชีวศึกษา

3.5 ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อตรวจสอบคุณภาพภายในของสถาบันการอาชีวศึกษา

3.6 รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา

3.7 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

4. กลุ่มงานวิเคราะห์ข้อมูล ประเมินผล และสารสนเทศการประกันคุณภาพการศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

4.1 วิเคราะห์และพัฒนาข้อมูลสารสนเทศ

4.2 รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

4.3 ประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาและของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา

4.4 จัดทำรายงานประจำปี (SAR)

4.5 รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

4.6 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

5. กลุ่มงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

5.1 ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในหลักการ จุดหมายและหลักเกณฑ์ของการประกันคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการอาชีวศึกษา และมาตรฐานการอาชีวศึกษาตามที่สถาบันการอาชีวศึกษากำหนด

5.2 วางแผนดำเนินงานด้านมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา

5.3 ประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ แผนกวิชา และงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา รวมทั้งสถานประกอบการ บุคคล องค์กรและหน่วยงานภายนอก ในการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

5.4 ประสานงานให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการดำเนินงานระดับสถาบัน การอาชีวศึกษาในการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

5.5 ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

5.6 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น

5.7 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา และกระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีกระบวนการบริหารที่เหมือนกัน โดยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan: P) ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงาน (Do: D) ขั้นตอนที่ 3 การตรวจ ติดตาม (Check: C) ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act: A) แต่ละขั้นตอนมีการดำเนินงาน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan: P)

1. เตรียมความพร้อมของบุคลากร
2. สร้างความตระหนัก
3. พัฒนาความรู้และทักษะด้านการประกันคุณภาพการศึกษา
4. กำหนดเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษา
5. กำหนดแนวทางการดำเนินงาน
6. กำหนดระยะเวลา
7. กำหนดงบประมาณ
8. กำหนดผู้รับผิดชอบ

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงาน (Do: D)

1. ส่งเสริม สนับสนุน
2. จัดสิ่งอำนวยความสะดวกและสนับสนุนทรัพยากร
3. กำกับ ติดตามการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน

4. นิเทศตรวจสอบและประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน

5. พัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจ ติดตาม (Check: C)

1. วางกรอบการประเมิน

2. จัดทำหรือจัดทำเครื่องมือ

3. เก็บข้อมูล

4. วิเคราะห์ข้อมูล

5. แปลความหมาย

6. ตรวจสอบ/ปรับปรุงคุณภาพการศึกษาการประเมิน

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act: A)

1. ปรับปรุงการปฏิบัติงานของบุคลากร

2. วางแผนในระยะต่อไป

3. จัดทำข้อมูลสารสนเทศ

4. จัดทำรายงานประเมินตนเอง (SAR) หรือรายงานประจำปี

5. รวบรวมผลการดำเนินงาน และผลการประเมิน

6. วิเคราะห์ตามมาตรฐาน

7. เขียนรายงาน

8. กำหนดผู้รับผิดชอบ

ในกระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา จะต้องมีการประสานงาน (Coordinate: Co) ระหว่างสถาบันการอาชีวศึกษากับสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา รวมทั้งการประสานงานระหว่างสถานศึกษากับสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา และในการดำเนินงานของกระบวนการ P-D-C-A จะต้องมีความเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน เพื่อให้ได้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา (Standard: S)

ส่วนที่ 2.3 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 12 คน มีคุณวุฒิการศึกษาตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากผู้ที่มีความรู้ มีความสามารถ ประสบการณ์ มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับระบบการวัดผล และประเมินผลการศึกษาการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา การบริหารการจัดการ ด้านการอาชีวศึกษา เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 10 ปี มีคุณวุฒิการศึกษาตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป

ตาราง 3 (ต่อ)

รายการ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่												ค่า IOC
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา													
ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan: P)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1.00
ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงาน (DO: D)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1.00
ขั้นตอนที่ 3 การตรวจ ติดตาม (Check: C)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1.00
ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act: A)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1.00

จากตาราง 3 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีความสอดคล้องในทุกรายการ โดยมีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.916-1.00

ตอนที่ 3 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา และหัวหน้าประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาทำการประเมิน โดยดำเนินการเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 3.1 ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริการการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

ผลการประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบประเมินความคิดเห็นที่มีต่อความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของการนำรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาไปใช้ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา และหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา จำนวน 339 คน สรุปได้ว่า ผลการประเมินความคิดเห็นที่มีต่อความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ระดับความเป็นไปได้

และความเป็นประโยชน์ของการนำรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษาไปใช้ อยู่ในระดับมาก รายละเอียดดังตาราง 4-11

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถาบัน การอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา และหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาที่มีต่อความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหาร การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ในองค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เป็นไปได้
องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างคณะกรรมการการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา			
1. คณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา			
1.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	4.33	0.73	มาก
1.2 หน้าที่ของคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษา	4.45	0.64	มาก
2. คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา			
2.1 คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับสถาบันการอาชีวศึกษา			
2.1.1 คณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถาบันการอาชีวศึกษา			
1) องค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	4.37	0.76	มาก
2) หน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	4.44	0.64	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เป็นไปได้
2.1.2 คณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา			
1) องค์ประกอบของคณะกรรมการติดตามผล การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา	4.26	0.78	มาก
2) หน้าที่คณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	4.38	0.69	มาก
2.1.3 คณะกรรมการประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษา			
1) องค์ประกอบของคณะกรรมการประเมินผล การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา	4.26	0.78	มาก
2) หน้าที่ของคณะกรรมการประเมินผลการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	4.35	0.73	มาก
2.2 คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา			
2.2.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการดำเนินงานการประกัน คุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา สังกัดสถาบัน การอาชีวศึกษา	4.49	0.73	มาก
2.2.2 หน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพ การศึกษาระดับสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา	4.47	0.73	มาก
รวม	4.38	0.73	มาก

จากตาราง 4 ผลการประเมินความเป็นไปได้ของการนำรูปแบบการบริหารการประกัน
คุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาไปใช้ พบว่า ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา
ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา และหัวหน้างานประกันคุณภาพ
และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา มีความเห็นว่า รูปแบบ
การบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา องค์ประกอบที่ 1
โครงสร้างคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษามีความเป็นไปได้

ในการนำไปใช้ในการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.73) โดยมีค่าเฉลี่ยมากทุกรายการเรียงตามลำดับ คือ องค์ประกอบของคณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.73) รองลงไป คือ หน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.67) และหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.64)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา และหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาที่มีต่อความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ในองค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเป็นไปได้
องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา			
1. กลุ่มงานอำนวยการ	4.32	0.79	มาก
2. กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา	4.39	0.75	มาก
3. กลุ่มงานควบคุม ติดตาม ตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษา	4.35	0.79	มาก
4. กลุ่มงานวิเคราะห์ข้อมูล ประเมินผลและสารสนเทศการประกันคุณภาพการศึกษา	4.40	0.74	มาก
5. กลุ่มงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา	4.40	0.69	มาก
รวม	4.37	0.75	มาก

จากตาราง 5 ผลการประเมินความเป็นไปได้ของการนำรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาไปใช้ พบว่า ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา และหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา มีความเห็นว่า รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.75) โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทุกรายการเรียงตามลำดับ คือ ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.69) รองลงไป คือ กลุ่มงานวิเคราะห์ข้อมูลประเมินผลและสารสนเทศการประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.74) และกลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.75)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา และหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาที่มีต่อความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ในองค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเป็นไปได้
องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา			
ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan: P)	4.53	0.70	มากที่สุด
ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงาน (Do: D)	4.48	0.68	มาก
ขั้นตอนที่ 3 การตรวจ ติดตาม (Check: C)	4.53	0.67	มากที่สุด
ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act: A)	4.44	0.72	มาก
รวม	4.50	0.75	มากที่สุด

จากตาราง 6 ผลการประเมินความเป็นไปได้ของการนำรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาไปใช้ พบว่า ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา และหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา มีความเห็นว่า รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.70) โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด การตรวจประเมินผล (C) ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.67) และการวางแผน (P) ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.70) และค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือ การดำเนินงาน (D) ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.68) และการปรับปรุงแก้ไข (A) ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.72)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา และหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาที่มีต่อความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

องค์ประกอบที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเป็นไปได้
1.	โครงสร้างคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	4.38	0.73	มาก
2.	ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	4.37	0.75	มาก
3.	กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	4.50	0.70	มาก
รวม		4.42	0.73	มาก

จากตาราง 7 ผลการประเมินความเป็นไปได้ของการนำรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาไปใช้ พบว่า ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาและหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา มีความเห็นว่า รูปแบบ

การบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษามีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.73)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา และหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาที่มีต่อความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ในองค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเป็น ประโยชน์
องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา			
1. คณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา			
1.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	4.33	0.88	มาก
1.2 หน้าที่ของคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	4.49	0.73	มาก
2. คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา			
2.1 คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับสถาบันการอาชีวศึกษา			
2.1.1 คณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา			
1) องค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	4.43	0.78	มาก
2) หน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	4.46	0.76	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเป็น ประโยชน์
2.1.2 คณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา			
1) องค์ประกอบของคณะกรรมการติดตามผล การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษา	4.29	0.87	มาก
2) หน้าที่คณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา	4.42	0.77	มาก
2.1.3 คณะกรรมการประเมินผลการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา			
1) องค์ประกอบของคณะกรรมการประเมินผล การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา	4.30	0.79	มาก
2) หน้าที่ของคณะกรรมการประเมินผล การประกัน คุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	4.40	0.76	มาก
2.2 คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา			
2.2.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษา ระดับสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา	4.49	0.77	มาก
2.2.2 หน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินงานการประกัน คุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา สังกัดสถาบัน การอาชีวศึกษา	4.48	0.73	มาก
รวม	4.41	0.79	มาก

จากตาราง 8 ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของการนำรูปแบบบริหารการประกัน
คุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาไปใช้ พบว่า ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา
ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา หัวหน้างานประกันคุณภาพและ
มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษามีความเห็นว่าเป็นว่า รูปแบบ

การบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ในการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.79) โดยมีค่าเฉลี่ยมากทุกรายการเรียงตามลำดับ คือ หน้าที่ของคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.73) รองลงไป คือ องค์ประกอบของคณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.77) และหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.73)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา และหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาที่มีต่อความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ในองค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเป็นไปได้
องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา			
1. กลุ่มงานอำนวยการ	4.34	0.84	มาก
2. กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนากการประกันคุณภาพการศึกษา	4.45	0.81	มาก
3. กลุ่มงานควบคุม ติดตาม ตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษา	4.47	0.78	มาก
4. กลุ่มงานวิเคราะห์ข้อมูล ประเมินผลและสารสนเทศการประกันคุณภาพการศึกษา	4.47	0.74	มาก
5. กลุ่มงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา	4.49	0.75	มาก
รวม	4.44	0.79	มาก

จากตาราง 9 ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของการนำรูปแบบบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาไปใช้ พบว่า ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา และหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา มีความเห็นว่า รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ในการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.79) โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการเรียงตามลำดับ คือ ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.75) รองลงไป คือ กลุ่มงานวิเคราะห์ข้อมูลประเมินผลและสารสนเทศการประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.74) และกลุ่มงานควบคุมติดตาม ตรวจสอบ การประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.78)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา และหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาที่มีต่อความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ในองค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเป็นไปได้
องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพ			
การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา			
ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan: P)	4.64	0.68	มากที่สุด
ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงาน (Do: D)	4.56	0.70	มากที่สุด
ขั้นตอนที่ 3 การตรวจ ติดตาม (Check: C)	4.58	0.71	มากที่สุด
ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act: A)	4.58	0.68	มากที่สุด
รวม	4.57	0.71	มากที่สุด

จากตาราง 10 ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของการนำรูปแบบการบริหาร การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาไปใช้ พบว่า ผู้อำนวยการสถาบัน การอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา และหัวหน้างานประกัน คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา มีความเห็น ว่า รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา มีความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ในการ บริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.74) โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดคือ การวางแผน (P) ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.68) รองลงไป คือ การปรับปรุงแก้ไข (A) ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.68) และการตรวจประเมิน (C) ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.71)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถาบัน การอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา และหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาที่มีต่อความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ การบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

องค์ประกอบที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเป็น ประโยชน์
1.	โครงสร้างคณะกรรมการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	4.41	0.79	มาก
2.	ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษาของ สถาบันการอาชีวศึกษา	4.44	0.79	มาก
3.	กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	4.57	0.71	มากที่สุด
รวม		4.47	0.77	มาก

จากตาราง 11 ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของการนำรูปแบบการบริหาร การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาไปใช้ พบว่า ผู้อำนวยการสถาบัน การอาชีวศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา และหัวหน้างานประกัน คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา มีความเห็น ว่า รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีความเป็นประโยชน์

ในการนำไปใช้ในการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.77) โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.71) และค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือ ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.79) และโครงสร้างคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.79)

ส่วนที่ 3.2 ผลการรับรองรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา โดยการประชุมกลุ่ม

ผลการรับรองรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้จัดประชุมกลุ่ม ซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา และหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา มีผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่ม จำนวน 11 คน ที่ประชุมได้มีมติเป็นเอกฉันท์รับรองรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา สรุปผลได้ดังนี้

ตาราง 12 ผลการรับรองรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

รายการ	ผลการรับรอง		
	รับรอง (คน)	%	ไม่รับรอง (คน)
องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา			
1. คณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา			
1.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	11	100	0
1.2 หน้าที่ของคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	11	100	0

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการ	ผลการรับรอง		
	รับรอง (คน)	%	ไม่รับรอง (คน)
2. คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษา			
2.1 คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพ การศึกษาระดับสถาบันการอาชีวศึกษา			
2.1.1 คณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา			
1) องค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนา การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา	11	100	0
2) หน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนา การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา	11	100	0
2.1.2 คณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา			
1) องค์ประกอบของคณะกรรมการติดตาม ผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	11	100	0
2) หน้าที่คณะกรรมการติดตามผล การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษา	11	100	0
2.1.3 คณะกรรมการประเมินผลการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา			
1) องค์ประกอบของคณะกรรมการ ประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษา	11	100	0

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการ	ผลการรับรอง		
	รับรอง (คน)	%	ไม่รับรอง (คน)
2) หน้าที่ของคณะกรรมการประเมินผล การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา	11	100	0
2.2 คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพ การศึกษาระดับสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา			
2.2.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา	11	100	0
2.2.2 หน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา	11	100	0

จากตาราง 12 ผลการรับรองรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของ
สถาบันการอาชีวศึกษา ผู้เข้าร่วมประชุมให้การรับรอง องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างคณะกรรมการ
การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ตาราง 13 ผลการรับรองรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน
การอาชีวศึกษา องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษา
ของสถาบันการอาชีวศึกษา

รายการ	ผลการรับรอง		
	รับรอง (คน)	%	ไม่รับรอง (คน)
องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายงานประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา			
1. กลุ่มงานอำนวยการ	11	100	0
2. กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาการประกัน คุณภาพการศึกษา	11	100	0
3. กลุ่มงานควบคุม ติดตาม ตรวจสอบการประกัน คุณภาพการศึกษา	11	100	0
4. กลุ่มงานวิเคราะห์ข้อมูล ประเมินผลและสารสนเทศ การประกันคุณภาพการศึกษา	11	100	0
5. กลุ่มงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา	11	100	0

จากตาราง 13 ผลการรับรองรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของ
สถาบันการอาชีวศึกษา ผู้เข้าร่วมประชุมให้การรับรอง องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายงานประกัน
คุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ตาราง 14 ผลการรับรองรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน
การอาชีวศึกษา องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพ
การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

รายการ	ผลการรับรอง		
	รับรอง (คน)	%	ไม่รับรอง (คน)
องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกัน			
คุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา			
ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan: P)	11	100	0
ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงาน (Do: D)	11	100	0
ขั้นตอนที่ 3 การตรวจ ติดตาม (Check: C)	11	100	0
ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act: A)	11	100	0

จากตาราง 14 ผลการรับรองรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของ
สถาบันการอาชีวศึกษา ผู้เข้าร่วมประชุมให้การรับรอง องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหาร
การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ตาราง 15 สรุปผลการรับรองรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของ
สถาบันการอาชีวศึกษา

รายการ	ผลการรับรอง	
	รับรอง (คน)	ร้อยละ
องค์ประกอบที่ 1 ด้านโครงสร้างคณะกรรมการ การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	11	100
องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษา	11	100
องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	11	100

จากตาราง 15 ผลการรับรองรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 11 คน ให้การรับรองรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาทั้ง 3 องค์กรประกอบ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 100

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา” เป็นการศึกษาวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา และมีวัตถุประสงค์เฉพาะ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา 2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา 3) เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

การดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1.1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา แหล่งข้อมูล คือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นตารางวิเคราะห์เนื้อหา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นที่ 1.2 การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) แหล่งข้อมูล คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี จำนวน 3 แห่ง ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ และวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีฉะเชิงเทรา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบศึกษาเอกสารและแบบสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นที่ 1.3 การศึกษาแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา โดยการสัมภาษณ์ แหล่งข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวข้องการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 10 ปี ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 4 คน เครื่องมือที่ใช้

ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 2.1 การยกร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้นำข้อมูลสภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาที่ได้จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 มายกร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา จากนั้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสมและการใช้ภาษา และปรับปรุง แก้ไขตามข้อเสนอแนะ

ชั้นที่ 2.2 การตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์เกี่ยวกับการประกันคุณภาพเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 10 ปี มีคุณวุฒิการศึกษาตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 9 คน ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ประเด็นการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ชั้นที่ 2.3 การตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา การวัดผลประเมินผลการศึกษา จัดการด้านการอาชีวศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 10 ปี มีคุณวุฒิการศึกษาตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 12 คน เพื่อศึกษาความสอดคล้อง (Validity) ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่า IOC

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

ชั้นที่ 3.1 การประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา เป็นการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาจำนวน 18 คน ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา จำนวน 160 คน หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา จำนวน 161 คน รวมทั้งสิ้น 339 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม เพื่อประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน

การอาชีวศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นที่ 3.2 การรับรองรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา เป็นการรับรองความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหาร การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา จำนวน 2 คน ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา จำนวน 2 คน หัวหน้างานประกัน คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้น 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบรับรองรูปแบบการบริหาร การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถาบันการอาชีวศึกษา การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการประกัน คุณภาพการศึกษา สรุปได้ดังนี้

1.1 การศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา พบว่า คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 4 คณะ ได้แก่ 1) คณะกรรมการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วยคณะกรรมการ 3 คณะ ได้แก่ 2) คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3) คณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 4) คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายใน มีขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีความรับผิดชอบเกี่ยวกับการสนับสนุนการวางแผน การประสานงาน การจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน การให้คณะวิชาและสถานศึกษาพัฒนาระบบ การประกันคุณภาพ การปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย และมีกระบวนการบริหาร เพื่อให้การประกันคุณภาพบรรลุวัตถุประสงค์โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิง (P-D-C-A)

1.2 การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) พบว่า การบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วยคณะกรรมการ 3 คณะ ได้แก่ 1) คณะกรรมการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา 2) คณะกรรมการควบคุมและดำเนินงาน ประกันคุณภาพของสถานศึกษา 3) คณะกรรมการตรวจติดตามและประเมินผล มีขอบข่าย งานประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้ 1) การพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2) การติดตาม ตรวจสอบ

คุณภาพการศึกษา 3) การประเมินคุณภาพการศึกษา และใช้กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาหลักการบริหารงานคุณภาพเต็มมิ่ง ดังนี้ 1) การวางแผนการดำเนินงาน (Plan) 2) การดำเนินการ (Do) 3) การตรวจสอบและประเมินผล (Check) 4) การพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Act)

1.3 การศึกษาแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิของสถานศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 2 คณะ ได้แก่ 1) คณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา 2) คณะกรรมการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งคณะกรรมการคณะนี้ประกอบด้วยคณะกรรมการ 3 คณะ ได้แก่ 1) คณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา 2) คณะกรรมการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา 3) คณะกรรมการประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษามี 4 กลุ่มงาน ประกอบด้วย 1) ฝ่ายบริหารทั่วไป 2) กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา 3) กลุ่มงานวิเคราะห์ระบบและพัฒนาข้อมูลสารสนเทศ 4) กลุ่มงานบริหารและฝึกอบรม และกระบวนการบริหารงานประกันคุณภาพมี 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การวางแผนการดำเนินงาน (Plan) 2) การดำเนินการ (Do) 3) การตรวจสอบและประเมินผล (Check) 4) การพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Act)

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1) โครงสร้างคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา องค์ประกอบที่ 2) ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา และองค์ประกอบที่ 3) กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

1. คณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา
  2. คณะกรรมการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา
- ประกอบด้วย

2.1 คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถาบัน การอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 1) คณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถาบันการอาชีวศึกษา 2) คณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษา และ 3) คณะกรรมการประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษา

2.2 คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา

องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 5 กลุ่มงาน ดังนี้ 1) กลุ่มงานอำนวยการ 2) กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพ การศึกษา 3) กลุ่มงานควบคุม ติดตาม ตรวจสอบ การประกันคุณภาพการศึกษา 4) กลุ่มงาน วิเคราะห์ข้อมูล ประเมินผลและสารสนเทศการประกันคุณภาพการศึกษา และ 5) กลุ่มงาน ประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา

องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา

กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ใช้กระบวนการบริหารคุณภาพ P D C A ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan: P) ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงาน (Do: D) ขั้นตอนที่ 3 การตรวจ ติดตาม (Check: C) ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act: A) และในกระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถาบันการอาชีวศึกษา จะต้องมีการประสานงาน (Coordinate: Co) เป็นการวางแผนการสร้าง ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน สร้างความร่วมมือในการทำงานร่วมกับทุกฝ่าย จัดข้อขัดแย้ง อันอาจมีขึ้นและการปรับปรุงแก้ไขให้ได้มาตรฐาน (Standard: S) การอาชีวศึกษา

3. ผลการประเมินและการรับรองรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษา

3.1 ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบัน การอาชีวศึกษา และหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา มีความเห็นว่า การนำรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ ไปใช้มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก

3.2 ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการ สถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา และหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐาน

การศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา มีนันทามติให้การรับรองรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ด้วยคะแนนเสียงร้อยละ 100

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้เป็นเชิงสัมพันธ์ (Schematic Model) จะมีความสอดคล้องกับหลักการสร้างรูปแบบของ Keeves (1988, p. 559) ที่อธิบายว่า การสร้างรูปแบบการบริหารงานควรเป็นแผนภูมิแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ขององค์ประกอบเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่มีผลต่อกัน ทั้งนี้ เพราะรูปแบบที่ผู้วิจัยนี้สร้างขึ้นเมื่อนำไปใช้งานจริง จะมีผู้เกี่ยวข้องที่ต้องใช้รูปแบบร่วมกันหลายกลุ่มหลายคณะ หากปราศจากคำอธิบายและแผนผังความเชื่อมโยงให้ปรากฏเด่นชัดเป็นรูปธรรม อาจส่งผลให้การนำเอารูปแบบไปใช้จริงไม่บรรลุผลตามเจตนารมณ์ เกิดจากการตีความและการทำความเข้าใจไม่เป็นปรมัย คือ ดีความรายละเอียดไม่ตรงกันส่งผลเสียหายต่อรูปแบบและการปฏิบัติงานเป็นอย่างยิ่ง สถาบันการอาชีวศึกษามีประสิทธิภาพ ควรแต่งตั้งคณะกรรมการ 3 ชุด ได้แก่ คณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา คณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา และคณะกรรมการประเมินผลการประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา องค์ประกอบคณะกรรมการ ทั้ง 3 ชุด เป็นคณะบุคคลดังต่อไปนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ผู้อำนวยการสถาบัน รองผู้อำนวยการสถาบัน คณบดีทุกคณะ รองผู้อำนวยการสถาบันที่รับผิดชอบงานประกัน ผู้อำนวยการสำนักทุกสำนัก ผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพการศึกษา เจ้าหน้าที่สำนักประกันคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา 3 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพใช้กระบวนการบริหารคุณภาพ P D C A ของ Edwards Deming (1950 อ้างอิงใน ชรินทร์แสงแก้ว, 2546, หน้า 34-35) เป็นกระบวนการบริหารการทำงานในแต่ละกิจกรรม ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจติดตาม และการปรับปรุงแก้ไข มีความสอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินงานการบริหารการประกันคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) และยังสอดคล้องกับกระบวนการและวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการอุดมการณศึกษา, 2554)

2. รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 3 องค์ประกอบ ได้แก่ โครงสร้างคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีประเด็นในการอภิปราย ดังนี้

2.1 องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย คณะกรรมการบริการการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษากับคณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษา คณะกรรมการคณะนี้ยังมีคณะย่อยอีก 2 คณะ ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถาบันการอาชีวศึกษา กับคณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา คณะกรรมการคณะนี้ยังมีคณะกรรมการย่อยอีก 3 คณะ ได้แก่ คณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา คณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา และคณะกรรมการประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ดังที่กล่าวมาจะมีคณะกรรมการหลายคณะตามแต่วัตถุประสงค์ต่าง ๆ ของการที่จะใช้คณะกรรมการดังกล่าว คณะกรรมการในระดับสูงมักจะมีผลสำคัญ และมีอำนาจมากกว่าคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นในระดับต่ำกว่าในองค์การ ความแตกต่างในเรื่องของความสำคัญของคณะกรรมการแต่ละชุดจะมีมากน้อยเพียงใด ย่อมแล้วแต่สภาพของคณะกรรมการว่าจะเป็นการที่มีสิทธิ์ทำการตัดสินใจในปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วย คณะกรรมการบริหาร (Board of Directors) จะมีหน้าที่คอยจัดทำนโยบายและในขณะเดียวกันในระดับรองลงมาอาจจะมีคณะกรรมการชุดอื่น ๆ (Executive Committee) ซึ่งจะคอยช่วยเหลือตัวประธานในการบริหารงานต่าง ๆ ในคณะกรรมการชุดนี้อาจมีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ เข้ามาช่วยเหลือได้เช่นกัน ซึ่ง พิษณุ ตุลสุข (2548, หน้า 29-31) ได้กล่าวว่า การบริหารงานโดยองค์คณะบุคคลหรือการบริหาร ในรูปแบบคณะกรรมการเป็นการบริหารแบบประชาธิปไตย มีรูปแบบการบริหารโดยมีบุคคลหลายคนเข้าไปร่วมกันรับผิดชอบ กำหนดนโยบาย ตัดสินใจ วินิจฉัย ตลอดจนแนวทางต่าง ๆ ไว้เป็นบรรทัดฐาน เพื่อให้ฝ่ายปฏิบัตินำไปปฏิบัติ ก่อให้เกิดภารกิจต่าง ๆ ของหน่วยงานบังเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างมีประสิทธิภาพ โดยองค์ประกอบของคณะกรรมการแต่ละชุดจะประกอบด้วย 1) ประธาน 1 คน ได้มาโดยการคัดเลือกจากกรรมการที่เป็นตัวแทนฝ่ายต่าง ๆ เนื่องจากประธานคณะกรรมการมีความสำคัญต่อการควบคุมการประชุม การตัดสินใจต่าง ๆ ให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพจึงควรเป็นบุคคล

ที่มีประสบการณ์ทางการบริหาร เป็นที่ยอมรับของกรรมการ และมีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย

2) รองประธานคณะกรรมการ จำนวน 1 คน เพื่อปฏิบัติหน้าที่แทนประธานคณะกรรมการ เมื่อประธานคณะกรรมการไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ 3) กรรมการมาจากตำแหน่งของฝ่ายต่าง ๆ รวมถึงกรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนกรรมการขึ้นอยู่กับข้อกำหนด กฎกระทรวง หรือภารกิจของงานเป็นหลัก 4) กรรมการและเลขานุการ จำนวน 1 คน ต่อ 1 องค์คณะกรรมการมาจากฝ่ายข้าราชการประจำหรือกรรมการโดยตำแหน่ง เนื่องจากต้องจัดเตรียมการประชุม และนำการประชุมไปสู่การปฏิบัติ ตลอดจนรับผิดชอบต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการบริหารหรือการดำเนินงาน ในการพิจารณาเลือกบุคคลใดบุคคลหนึ่งเข้ามาปฏิบัติงาน ผู้เลือก ผู้เสนอ หรือผู้มีอำนาจในการแต่งตั้งควรคำนึงถึงความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของบุคคลเป็นอันดับแรก ความสามารถในการอุทิศตนหรืออุทิศเวลาให้กับงานเป็นลำดับถัดมา และโดยปกติคณะกรรมการแต่ละคณะ ควรมีกรรมการ 7-15 คน ซึ่งเชื่อว่าเป็นจำนวนที่เหมาะสมที่สุด หากน้อยกว่านี้จะหาความคิดเฉลี่ยได้ยาก และอาจถูกครอบงำทางความคิดจากกรรมการอาวุโสหรือกรรมการผู้มีอิทธิพลด้วยตำแหน่ง บารมีหรือคุณวุฒิ แต่ถ้าจำนวนกรรมการมากกว่านี้ความคิดเห็นจะมากเกินไปจะรวบรวมเป็นข้อสรุปได้อย่างครอบคลุม

ประการที่สองการกำหนดอำนาจหน้าที่ อำนาจหน้าที่ ซึ่งถูกกำหนดไว้เป็นภารกิจของคณะกรรมการ ควรคำนึงว่าคณะกรรมการทั้งคณะสามารถร่วมกันปฏิบัติได้จริงและต้องสามารถตรวจสอบผลของความสำเร็จได้ ดังนั้น อำนาจหน้าที่จะต้องมีการกำหนดจุดมุ่งหมายความรับผิดชอบ ตลอดจนวิธีการหรือแนวทางที่ประสงค์จะให้คณะกรรมการดำเนินไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้กรรมการแต่ละคนเข้าใจบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบที่คณะกรรมการหรือตนเองจะต้องปฏิบัติ ประการที่สาม กลุ่มบุคคลที่เป็นกรรมการ ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการจะต้องศึกษาบทบาทหน้าที่และขอบเขตความรับผิดชอบที่พึงมีของคณะกรรมการและของตนอย่างละเอียดตามตำแหน่งที่ได้รับมอบหมาย นอกจากนี้ การสร้างโครงสร้างรูปแบบการบริหารจะเป็นแผนผังประกอบด้วยข้อความแสดงลักษณะกิจกรรม มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันนั้น พบว่า มีความสอดคล้องกับคู่มือการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอาชีวศึกษา พ.ศ. 2553 ที่กล่าวว่า การประกันคุณภาพสถานศึกษาตามมาตรา 48 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ต้องจัดให้มีรายละเอียดแสดงระบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา และการกำหนดองค์ประกอบ บทบาทหน้าที่ ลักษณะความสัมพันธ์ต่าง ๆ ภายในรูปแบบซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนารูปแบบของบุญชม ศรีสะอาด (2543) ที่ว่าการเลือกองค์ประกอบในรูปแบบต้องชัดเจน เหมาะสมไม่ซับซ้อนสามารถนำไปปฏิบัติได้ง่ายซึ่งสอดคล้องกับ อุไรวรรณ จันทมูล (2545); พงศ์รัช วิวังสุ (2546) ที่ว่าระบบการประกันคุณภาพควรมีคณะทำงานที่ต้องรับผิดชอบแต่ละส่วนของการประกัน

คุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจนทั้งองค์ประกอบและหน้าที่ของคณะกรรมการ ทั้งนี้ เพราะงานประกันคุณภาพการศึกษาในทางปฏิบัติจริงจะต้องใช้ข้อมูลหลายด้าน เช่น ด้านการเรียนการสอน การทำกิจกรรมของนักเรียน นักศึกษา ฯลฯ ที่กระจายอยู่ในหน่วยงานต่าง ๆ ในสถาบันหรือสถานศึกษา หากปราศจากคณะกรรมการผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนย่อมส่งผลให้การขับเคลื่อนงานประกันเป็นไปได้ยาก ที่สำคัญจะขาดความร่วมมือร่วมแรงร่วมใจ การทำงานร่วมกันเป็นเครือข่ายเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งของสถาบันและสถานศึกษา ดังนั้น ผลดีของการที่มีการกำหนดคณะกรรมการหลายคณะนั้น เป็นการระบุให้รู้ว่างานประจำอะไรที่ต้องทำงานให้เป็นระบบเพื่อนำผลการปฏิบัติงานไปใช้ในการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาต่อไป

2.2 องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ขอบข่ายงานในสำนักประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 1) กลุ่มงานอำนวยการ 2) กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา 3) กลุ่มงานควบคุม ติดตาม ตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษา 4) กลุ่มงานวิเคราะห์ข้อมูล ประเมินผลและสารสนเทศการประกันคุณภาพการศึกษา และ 5) กลุ่มงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ซึ่งแต่ละกลุ่มงานมีความสำคัญบทบาทและหน้าที่ ที่แตกต่างกัน กลุ่มอำนวยการเป็นกลุ่มที่ช่วยเหลือ สนับสนุนให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความราบรื่น กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพศึกษามีหน้าที่ในการฝึกอบรม สัมมนา ให้ความรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาแก่คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาของสถาบัน และจัดทำคู่มือและเครื่องมือการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับขอบข่ายและภาระของงานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2552, หน้า 12-13) ที่กำหนดขอบข่ายว่า วางแผนดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการ จุดหมายและหลักเกณฑ์ของการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การที่งานประกันคุณภาพการศึกษาจะประสบผลสำเร็จได้ บุคลากรในสถานศึกษานับเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่ง หากบุคลากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ จุดมุ่งหมาย หลักเกณฑ์แล้วก็จะเป็นการยากที่จะทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาบรรลุผลสำเร็จไปได้ กลุ่มงานควบคุม ติดตาม ตรวจสอบความก้าวหน้าในการดำเนินงานโครงการ กิจกรรม งานต่าง ๆ เป็นระยะ มีผู้รับผิดชอบดำเนินงาน เพื่อรวบรวมสารสนเทศ และผลการติดตาม ตรวจสอบ มาใช้ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้จะแสดงให้เห็นว่า สถานศึกษาทำงานอย่างเป็นระบบ แล้วยังเป็นการเตรียมตัวให้พร้อมรับการติดตามตรวจสอบคุณภาพ

การศึกษาอีกด้วย (แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2554) นอกจากนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินผลและสารสนเทศการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นสิ่งจำเป็นในกระบวนการประกันคุณภาพ การวิเคราะห์ประเมินผลการดำเนินงาน จะไม่สามารถทำได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ หากปราศจากข้อมูลและระบบสารสนเทศ ที่เป็นจริง ถูกต้องตรงกันทุกระดับ ตั้งแต่ระดับบุคคล ระดับหลักสูตร คณะวิชา สถานศึกษา และสถาบัน ตลอดจนข้อมูลที่สามารถเรียกใช้ได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้น ระบบสารสนเทศที่ดี มีประสิทธิภาพจึงเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งที่จะส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษา และส่งผลต่อคุณภาพในทุกชั้นตอน การดำเนินงานตั้งแต่การวางแผนการปฏิบัติงาน การตรวจสอบประเมิน ตลอดจนถึงการปรับปรุงและพัฒนา (กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีประกันคุณภาพการศึกษาอุดมศึกษา พ.ศ. 2553 ข้อ 33) ทั้งหมดนี้ จะต้องมีความเชื่อมโยงกัน ระหว่างงานในสำนักประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา กับงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัด สถาบันการอาชีวศึกษา ที่ต้องนำเอานโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไปดำเนินการ ในสถานศึกษา พบว่า สอดคล้องกับผลการศึกษาศึกษาการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา กรณีศึกษาประเทศนิวซีแลนด์ของ วิจารย์ พานิช (2544, หน้า 1-3) ที่อธิบายว่า หน่วยงานรัฐบาลกลางจะเป็นผู้กำหนดนโยบายการศึกษาชาติ ให้กระทรวงศึกษาธิการนำไปกำหนด เป็นแนวการบริการการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ สถานศึกษานำไปกำหนดเป็นนโยบาย และปฏิบัติซึ่งเปรียบเสมือนเข็มทิศชี้แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ของสถาบัน การอาชีวศึกษา ทั้งนี้ เพราะงานประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษาถูกกำหนด โดยหลักเกณฑ์ที่ว่า สถาบันการอาชีวศึกษาจะได้รับการรับรองหรือได้รับการยอมรับด้านคุณภาพ การศึกษานั้น หน่วยงานภายในสถาบันการอาชีวศึกษา ได้แก่ สถานศึกษาที่อยู่ภายในสังกัด ทุกแห่งนั้น ได้รับการรับรองว่า ผ่านเกณฑ์การประกันคุณภาพ ดังนั้น หัวใจสำคัญ คือ จะทำอย่างไรที่จะให้ขอบข่ายงานของทั้งสองหน่วยงานนี้มีหลักเกณฑ์ วิธีการ แนวปฏิบัติ ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันซึ่งผู้วิจัยเห็นประเด็นปัญหาเหล่านี้ จึงสร้างรูปแบบการบริหาร การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ที่กำหนดให้ขอบข่ายงานประกัน คุณภาพมีระบบ มีการเชื่อมโยงเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถาบันการอาชีวศึกษา มีประเด็นสำคัญ ดังนี้

2.3.1 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพ ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของ รูปแบบการบริหารงานประกันคุณภาพ โดยใช้กระบวนการบริหารคุณภาพ P D C A ของ

Edwards Deming (1950 อ้างอิงใน ชนิทร สแกแก้ว, 2546, หน้า 34-35) ที่เป็นกระบวนการบริหารการทำงานในแต่ละกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจติดตาม และการปรับปรุงแก้ไข พบว่า มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ สุวิมล ว่องวาณิช (2543) อธิบายว่า วงจรเดมมิ่ง P D C A สามารถนำไปใช้กับทุกกิจกรรมในกระบวนการบริหารงานประกันคุณภาพ ได้แก่ งานวางแผน งานข้อมูลและการประมวลผล การตรวจสอบ การประเมิน การรายงานผลการประเมิน และระบบการใช้ผลการประเมิน เป็นต้น และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พงศ์เทพ จิระโร (2547) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาเฉพาะทางของกองทัพเรือ พบว่า ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของกองทัพเรือได้ประยุกต์วงจรเดมมิ่งของการบริหารปกติเข้ากับงานประกันคุณภาพการศึกษาที่จะทำให้การบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของกองทัพเรือมีความเข้มแข็งมากขึ้น ทั้งนี้ เพราะการบริหารงานปกติให้เกิดคุณภาพได้ตามหลักการบริหารทฤษฎีระบบของ จันทราณี สงวนนาม (2551, หน้า 93-94) ได้สรุปว่า แต่ละองค์ประกอบต้องมีส่วนสัมพันธ์กันหรือมีผลกระทบต่อกัน หมายความว่า ถ้าองค์ประกอบในระบบตัวใดตัวหนึ่งเปลี่ยนไปก็จะมีผลต่อการปรับเปลี่ยนขององค์ประกอบตัวอื่นด้วย

การประสานงาน (Coordination: Co) ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้เป็นองค์ประกอบหนึ่งในรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษา เป็นการประสานงานระหว่างสถาบันการอาชีวศึกษากับสถานศึกษา ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา และเป็นการประสานงานระหว่างทุกภาคส่วนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพ เพื่อเป็นการวางแผนการสร้างความร่วมมือในการปฏิบัติงาน สร้างความร่วมมือในการทำงานร่วมกันทุกฝ่าย จัดข้อขัดแย้งอันอาจมีขึ้นและการปรับปรุงแก้ไข ซึ่งสอดคล้องกับหลักทฤษฎีที่ สมิต รัชฎากร (2551); จันทราณี สงวนนาม (2551); รัตนาภรณ์ ศรีพยัคฆ์ (2553, หน้า 5) กล่าวว่า การประสานงานเป็นการจัดระเบียบวิธีทำงาน การติดต่อสื่อสารให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการร่วมมือปฏิบัติงานให้สอดคล้องทั้งเวลา และกิจกรรมที่จะต้องทำให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างสมานฉันท์ เพื่อให้งานดำเนินไปอย่างราบรื่น ไม่เกิดการทำงานซ้ำซ้อน จัดความขัดแย้งหรือความเหลื่อมล้ำกัน ทั้งนี้ เพราะงานบริหารการประกันคุณภาพเป็นงานที่ต้องเกี่ยวข้องกับคณะกรรมการหลายคณะ แต่ละคณะอาจประกอบด้วยบุคลากรที่มีความเหลื่อมล้ำกันในด้านศักยภาพและความสามารถในการทำงานด้านการประกันคุณภาพ ดังนั้น ความจำเป็นที่ต้องกำหนดให้มีองค์ประกอบการประสานงานไว้ในรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพที่สำคัญ เพื่อแจ้งให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ เพื่อขอความช่วยเหลือและรักษาไว้ซึ่งความสัมพันธ์อันดี เพื่อขอความยินยอมหรือความเห็นชอบเพื่อขจัดความขัดแย้งต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน

เพื่อใช้เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กร เพื่อช่วยให้การดำเนินการเป็นไปตามแผน และทำให้มีการวางแผนอย่างละเอียดรอบคอบ เพื่อตรวจสอบอุปสรรคและสภาพปัญหา ฯลฯ เป็นต้น ถือเป็นข้อดีของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และในกระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา และของสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา มีการประสานงานและเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน ดังนั้น การดำเนินงานของกระบวนการ PDCA จึงต้องมุ่งผลสัมฤทธิ์ให้ได้ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา (Standard: S) ด้วย

มาตรฐาน (Standard: S) ได้กำหนดไว้เป็นองค์ประกอบหนึ่งในรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา เป็นการดำเนินการบริหารการประกันคุณภาพตามขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้คุณลักษณะคุณภาพและมาตรฐานในการจัดการอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการส่งเสริม กำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษา (มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555) ซึ่ง อุไรวรรณ จันทมูล (2545) ได้ศึกษาการปฏิบัติตามขั้นตอนประกันคุณภาพ คือ P-D-C-A โดยในการดำเนินการขึ้นวางแผนปฏิบัติงาน (P) เป็นการกำหนดผู้รับผิดชอบหรือแผนปฏิบัติการให้ชัดเจน สอดคล้องกับนโยบายและพระราชบัญญัติการศึกษา แล้วดำเนินการขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน (D) โดยผู้บริหารให้การสนับสนุน ทั้งสิ่งอำนวยความสะดวก และทรัพยากรเพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล (C) แล้วนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน (A) มีการวิเคราะห์ร่วมกัน หาจุดเด่น จุดด้อย และแนวทางเพื่อพัฒนาหรือแก้ไขปรับปรุงการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุตามกรอบการประเมินผลที่สอดคล้องกับเป้าหมายหรือมาตรฐาน (Standard: S) ซึ่งสอดคล้องกับ พงศ์เทพ จิระโร (2547) ที่ว่าการดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษา จะต้องมีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา และมีการบวนการบริหารการประกันคุณภาพ ให้ได้ตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้น จึงจะทำให้ดำเนินการประกัน ประสพผลสำเร็จ ดังนั้น ในกระบวนการบริหารการประกันจึงควรมีการกำหนดมาตรฐาน (Standard: S) ไว้อย่างชัดเจนเพื่อให้การดำเนินการในแต่ละขั้นตอนและการบริหารการประกันคุณภาพแต่ละระดับได้มาตรฐานการอาชีวศึกษา

2.3.2 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา พบว่า ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา และหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา สถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษามีความเห็นว่าการนำรูปแบบการบริหารงานประกันคุณภาพไปใช้มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากและมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้ เพราะผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ อย่างเป็นระบบตามหลักการพัฒนารูปแบบของ Eisner (1976, pp. 192–193) ได้เสนอแนวคิด ของการทดสอบหรือการประเมินโดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ กล่าวว่า การวิจัยทางการศึกษาส่วนใหญ่ ดำเนินการตามหลักการทางวิทยาศาสตร์ หรือเชิงปริมาณมากเกินไป และในบางเรื่อง ก็ต้องการความละเอียดอ่อนกว่าการได้ตัวเลขแล้วนำผลที่ได้มาสรุป จึงได้เสนอแนวคิด การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิไว้ดังนี้ การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิจะเน้นวิเคราะห์อย่างลึกซึ้ง เฉพาะในประเด็นที่ถูกนำมาพิจารณาต่าง ๆ เข้าด้วยกันตามวิจรรณญาณประสบการณ์ และ ความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ หรือความเหมาะสม ของรูปแบบซึ่งสอดคล้องกับ รุ่งนภา จิตรโรจนรักษ์ (2548, หน้า 17–18); กาญจนา วัชรสุนทร (2550, หน้า 3–9) ที่กล่าวว่า การตรวจสอบรูปแบบทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ อาจทำได้โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตัดสินถึงความเหมาะสมของรูปแบบที่สร้างขึ้น การตรวจสอบ วรรณกรรม กรอบแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ความเหมาะสมความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ และแง่มุมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจากผู้ทรงคุณวุฒิ จากผู้ใช้ระบบในรูปแบบ หรือใช้เทคนิคกลุ่ม เช่น เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) เทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในการพัฒนา รูปแบบ ทำให้ผลการประเมินความเป็นไปได้ และความมีประโยชน์อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ ชนม์ชกรณั วรรณินทร์ (2549, หน้า 234–254) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบ การประกันคุณภาพสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา มีความเห็นว่า รูปแบบการประกันคุณภาพสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และจากการนำไปทดลองใช้ พบว่า รูปแบบการประกันคุณภาพสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเป็นประโยชน์ และมีความเป็นไปได้อีก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการกำหนด โครงสร้างองค์ประกอบ บทบาท หน้าที่ และขอบข่ายการดำเนินงาน กระบวนการบริหารงาน ประกันคุณภาพมีความชัดเจน เหมาะสมถูกต้อง และในการประเมินความเป็นไปได้ และ ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพครั้งนี้ ได้สอดคล้องกับ การประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบตามแนวความคิดของ Madaus, Scriven and Stufflebeam (1983, pp. 399–402) ที่ว่าการประเมินความเป็นประโยชน์เป็นมาตรฐานที่ต้องการประกันถึง ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบที่สนองต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง และการประเมินความเป็นไปได้อีก เป็นมาตรฐานที่ต้องการประกันถึงความสอดคล้องของรูปแบบกับความเป็นจริง ปฏิบัติได้ ยอมรับได้ ประหยัดและคุ้มค่าจริง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะในระดับนโยบาย

1.1 ควรกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษาให้ชัดเจนและเป็นรูปธรรมกับสถานศึกษาใน สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา โดยการประสานงานและความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

1.2 ควรกำหนดมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ ทั้งการประเมินภายในต้นสังกัดและของ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ให้ตรงกันจะได้ไม่ต้องทำงานซ้ำซ้อน เสียเวลา เปลืองงบประมาณ

1.3 ควรจัดสรรอัตราหรือกรอบตำแหน่ง เจ้าหน้าที่งานประกันคุณภาพไว้ในกรอบงานมาตรฐานของวิทยาลัย เนื่องจากการเก็บข้อมูลการปฏิบัติงานตามตัวบ่งชี้ การติดตามงานมีความจำเป็นอย่างมากที่ต้องมีบุคลากรฝ่ายสนับสนุนในการดำเนินงาน

1.4 ควรมีการประชุมผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาเกี่ยวกับการบริหาร การประกันคุณภาพเพื่อให้มีแนวทางปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน

2. ข้อเสนอแนะในระดับสถาบัน

2.1 ควรมีการประชุมชี้แจง/อบรมให้ความรู้ ความเข้าใจ แนวทาง วิธีการ หลักเกณฑ์ แนวปฏิบัติในการดำเนินงานประกันคุณภาพให้แก่บุคลากรในสถาบันและในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาได้รับทราบ ยอมรับ และเห็นความสำคัญ ความจำเป็นของการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อจะได้ถือปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2.2 ควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาใน สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยและพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารสถาบันการอาชีวศึกษา
2. ควรวิจัยและพัฒนารูปแบบการติดตามและประเมินผลการประกันคุณภาพภายใน ของสถาบันการอาชีวศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กฎกระทรวงการรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555.
(27 มิถุนายน 2555). **ราชกิจจานุเบกษา**. 129(56 ก). หน้า 1-3.
- กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการของสถาบันการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555.
(31 ตุลาคม 2555). **ราชกิจจานุเบกษา**. 129(103 ก). หน้า 1-2.
- กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553.
(2 เมษายน 2553). **ราชกิจจานุเบกษา**. 127(23 ก). หน้า 22-29.
- กาญจนา วัชรสุนทร. (2550). **เอกสารประกอบการสอนชุดระเบียบวิธีวิจัยขั้นสูง**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จตุพร อุทโท. (ม.ป.ป.). **รายงานการศึกษาระบบการประกันคุณภาพของประเทศ สหรัฐอเมริกา ประเทศออสเตรเลีย ประเทศนิวซีแลนด์และประเทศอังกฤษ**. สืบค้นเมื่อ 19 ธันวาคม 2555, จาก <http://sangtawan.igetweb.com/index.php?mo=3&art=385473>
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2555). **การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.
- จรัส นองมาก. (2545). **ปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษา**. นครปฐม: พิสิกส์เซนเตอร์.
- จรัส นองมาก. (2547). **การประกันคุณภาพการศึกษาอย่างถูกต้องและมีความสุข**. นครปฐม: พิสิกส์เซนเตอร์.
- จินตนา สระทองขาว. (2554). **ปัจจัยองค์การที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับคณะวิชา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาลัยเขตกำแพงแสน**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- ชินนทร์ แสงแก้ว. (2546). **การบริหารงานตามมาตรฐานโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2541 ด้วยวัฏจักรคุณภาพของเดิมลงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.

- ชนม์ชกรณั วรอินทร์. (2549). **การพัฒนาารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน, การประเมินแบบเสริมพลัง.** วิทยานิพนธ์ กศ.ด., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ชำนาญ อยู่แพ. (2544). **การปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี.** การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม., มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย. (ม.ป.ป.). **ระเบียบวิธีวิจัย.** พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). **การวิจัยเบื้องต้น.** กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญมา พรชัย. (2551). **พัฒนาารูปแบบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.** วิทยานิพนธ์ คอ.ด., มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, กรุงเทพฯ.
- ประกอบ กุลเกลี้ยง และสิทธิพร ลีสมบัติบุรณ์. (2545). **การบริหารโดยคณะบุคคล (เล่ม 3).** กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- ปรียา ดันวิพัฒน์. (2547). **การประเมินการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยทักษิณสงขลา, สงขลา.
- ปวีณา จันทร์ประดิษฐ์. (2554). **การประสานงาน.** สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2557, จาก <http://library.dip.go.th/multim6/edoc/2554/19778.pdf>
- พงศ์วัช วิวังสุ. (2546). **ปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงานและลักษณะทางจิต ที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษา.** วิทยานิพนธ์ วท.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- พงศ์เทพ จิระโร. (2547). **การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสำหรับการศึกษาเฉพาะทาง ของกองทัพเรือ. วารสารวิธีวิทยาการวิจัย.** 17(3), 253-268.
- พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551, (5 มีนาคม 2551). **ราชกิจจานุเบกษา.** 125(43 ก). หน้า 3-7.
- พิษณุ ตูลสุข. (2548). **การพัฒนาารูปแบบและการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานในประเทศไทย.** วิทยานิพนธ์ กศ.ด., มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- พูลสุข หิงคานนท์. (2540). **การพัฒนาารูปแบบการจัดองค์กรของวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข.** วิทยานิพนธ์ ค.ด., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

- ภารดี อนันต์นาวิ. (2553). **หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา**
(พิมพ์ครั้งที่ 3). ชลบุรี: มนตรี.
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ และวิบูลย์ ไตวณะบุตร. (2542). **หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา**.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- รัตนภรณ์ ศรีพยัคฆ์. (2553). เทคนิคการประสานงาน. ใน **เอกสารความรู้ สดร, ลำดับที่ 18/
ปีงบประมาณ 2553 สถาบันดำรงราชานุภาพ**. สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย.
- รุ่งนภา จิตรโรจนรักษ์. (2548). **การพัฒนารูปแบบการบริหารของคณะกรรมการบริหาร
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ ค.ศ., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ลักขณา จาตกานนท์, ประภาพรรณ ธีรมงคล และพีรพัฒน์ วงศ์กมลพร. (2554).
**การพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาและเทคโนโลยี
คหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร**. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- วัลภา ทับแก้ว. (ม.ป.ป.). **การประสานงานในองค์กร**. สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2557,
จาก <http://www.npu.ac.th/gad/pdf/m2.pdf>
- วิจารณ์ พาณิช. (2544). **การประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา กรณีศึกษานิวซีแลนด์**.
กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- วิเชียร พันธุ์เครือบุตร. (2548). การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอาชีวศึกษา
เอกชน. **วารสารศึกษาศาสตร์**, 16(2), 89-101.
- วิทยากร เชียงกุล. (2556). **รายงานสภาวะการศึกษาไทยปี 2555/2556 บทบาทการศึกษา
กับการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม**. กรุงเทพฯ: ศูนย์สารสนเทศทางการศึกษา
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- ศิริ ถิอาสนา. (2549). **การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
โดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ศ., มหาวิทยาลัยขอนแก่น,
ขอนแก่น.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2547). **ทฤษฎีการประเมิน**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาคเหนือ. (2555). **สรุปผลการนิเทศภายในสถานศึกษา
ปีการศึกษา 2555**. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.
- สมิต ลัชณุกร. (2551). **เทคนิคการประสานงาน**. กรุงเทพฯ: สายธาร.

- สัมมา ธรณิธย์. (2553). **หลัก ทฤษฎีและปฏิบัติ การบริหารการศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพฯ: ที. เพรส
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). **แนวทางการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (พ.ศ. 2552). **ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา**. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). **กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และ
วิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภา
การศึกษา.
- สิริรักรักษ์ รัชชุตานติ. (2544). **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อประสิทธิภาพการประกัน
คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา**. วิทยานิพนธ์ คอ.ด., สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าพระนครเหนือ, กรุงเทพฯ.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2551). **หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- สุมาลี จันท์ชลอ. (2545). **ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา**.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- สุรศักดิ์ ปริญาวัฒน์ชัย. (2544). **สภาพการจัดองค์กรแบบดมินตันในกรุงเทพมหานคร**.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพฯ.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2543). **การวิเคราะห์และพัฒนาระบบการประเมินผลภายในของ
สถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- อุไรวรรณ จันทมูล. (2545). **การปฏิบัติตามขั้นตอนการประกันคุณภาพภายในของ
สถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา จังหวัดมหาสารคาม**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ
กศ.ม., มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- Eisner, E. (1976). Education connoisseurship and criticism, Their form and function in
education evaluation. *Journal of Aesthetic Education*. 39(2), 192–193.
- Eliana, M., Gianfranco, R., and Matteo, T. (2008). The fifteen year evaluation experience
in Italian universities with its crisis factors and a desire for Europe. In Beso, A.
et al. (Eds.), **Implementing and using quality assurance: strategy and
practice. A selection of papers from the 2nd European quality assurance
forum** (pp. 63–68). Belgium: European University Association.

- Getzel, J. W. and Guba, E. G. (1957). Social behavior and the administration process. **School Review**, 15(6), (130–145).
- Good, C. V. (1973). **Dictionary of Education**. New York: McGraw–Hill Book Company.
- Keeves, P. J. (1988). **Educational research. (Methodology and measurement: An international handbook)**. Oxford: Pergamon Press.
- Kells, H. R. (1992). **Self–regulation in higher education**. London: Jessica Kingsley.
- Lynn, B. N. and Paul, J. B. (1998). **Quality assurance and improvement planning in two elementary school: case studies in illinois school reform**. Thesis Ph. D., Illinois state university, Illinois.
- Madaus, G. F., Scriven, M. S. and Stufflebeam, D. I. (1983). **Evaluation model (viewpoints on education and human service evaluation)**. Boston: Kluwer–Nijhoff Publisher.
- Newton, J. (1999). An evaluation of the impact of external quality monitoring of a higher education college. **Assessment and evaluation in higher education**, 24(2), 215–235.
- Seameo, R. (2012). **A study on quality assurance models in southeast asian countries: toward a southeast asian quality assurance framework**. Bangkok: Seameo Regional Education Center.
- Smith, R. H., Gerald, F., Koser, R. H., Wettach and Carol, S. (1980). **Management: Making organizations perform**. New York: Macmillan
- Teigland, M. D. (1993). **A study of the beliefs for total quality management comparing superintendents, board members, and classroom teachers in iowa schools**. Thesis Ph.D., Iowa State University, United States.
- Tosi, H. L. and Carroll, S. J. (1982). **Management** (2nd ed). New York: John Wiley and Sons.
- William, T. G. (1965). **Management and organizational behavior theories: An interdisciplinary approach**. Ohio: South Western.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการจัดสนทนากลุ่ม, ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบ
และผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่ม

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการจัดสนทนากลุ่ม

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการจัดสนทนากลุ่ม (Focus group) เพื่อตรวจสอบ
ร่างรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

1. รองศาสตราจารย์ ดร.นำยุทธ สงค์ธนาพิทักษ์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลล้านนา
2. ดร.พยุงค์ศักดิ์ จันทร์สุรินทร์ รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยสยาม
3. รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ กองสุวรรณ ที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษา
4. ดร.พรหมสวัสดิ์ ทิพย์คงคา อดีตเลขาธิการคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษา
5. ดร.เอกนิษฐ์ คลังแสง รองเลขาธิการคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษา
6. ดร.อำนาจ เกาตระกุล อดีตผู้อำนวยการสำนักพัฒนา
สมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
7. ดร.คมศร วงษ์รักษา รองผู้อำนวยการสำนักงานรับรอง
มาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา
ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐาน
การอาชีวศึกษาและวิชาชีพ สำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา
8. ดร.ประชาคม จันทร์ชิต ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิค
สมุทรปราการ
9. ดร.อนันต์ งามสะอาด อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
10. ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ (ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม) อธิการบดีประจำคณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบ

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

1. รองศาสตราจารย์ ดร.นำยุทธ สงค์ธนาพิทักษ์	อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลล้านนา
2. ดร.พรหมสวัสดิ์ ทิพย์คงคา	อดีตเลขาธิการคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา
3. ดร.เอกนิษฐ์ คลังแสง	รองเลขาธิการคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา
4. รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ กองสุวรรณ	ที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จงรัก พลาคัย	อธิการบดีมหาวิทยาลัยนราธิวาส
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพบุลย์ แยมเพื่อน	รองอธิการบดีมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน พูแสง	คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
8. ดร.คมศร วงษ์รักษา	รองผู้อำนวยการสำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา
9. ดร.อำนาจ เถาตระกูล	อดีตผู้อำนวยการสำนักพัฒนา สมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
10. ดร.ประชาคม จันทร์ชิต	ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐาน การอาชีวศึกษาและวิชาชีพ สำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา
11. ดร.เผื่องพรรณ จรัสจินดารัตน์	ผู้อำนวยการศูนย์นิเทศอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

12. ดร.จурินทร์ มลินทสูตร

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคนครปฐม
กรรมการพัฒนามาตรฐานอาชีวศึกษา
ระดับปริญญา

รายนามผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่ม

รายนามผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มในการรับรองรูปแบบการบริหารการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

1. ดร.ชาญเวทย์ บุญประเดิม	รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. ดร.พรหมสวัสดิ์ ทิพย์คงคา	อดีตเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
3. ดร.อำนาจ เกาตระกุล	อดีตผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสมรรถนะครู และบุคลากรอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา
4. ดร.ประชาคม จันทร์ชิต	ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
5. ดร.พงษ์พรรณ จรัสจินดารัตน์	ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา
6. ดร.จурินทร์ มลินทสูตร	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคนครปฐม กรรมการ พัฒนามาตรฐานอาชีวศึกษาระดับปริญญา
7. ดร.สุนทร พลรงค์	ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2
8. ดร.สงวน หอกคำ	ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3
9. ดร.จีรพงษ์ หอมสุวรรณ	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคพิษณุโลก
10. นาย ดนุรุท สีลาคำ	หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคพะเยา
11. นาย สวัสดิ์ โสตามุข	หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง

ภาคผนวก ข ตารางการวิเคราะห์

ตารางการวิเคราะห์เนื้อหาการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา
ของสถาบันการอาชีวศึกษา

องค์ประกอบ	ผลการศึกษาเอกสาร	แหล่งที่ได้
องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างคณะกรรมการ การประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา	....	
องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายงานการประกัน คุณภาพการศึกษาของ สถาบันการอาชีวศึกษา	....	
องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหาร การประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา	....	

ภาคผนวก ค แบบศึกษาเอกสาร

แบบศึกษาเอกสารสภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา
ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

1. ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา

1.1 ชื่อสถานศึกษา

.....

1.2 สถานที่ตั้ง

.....

1.3 ชื่อผู้บริหารสถานศึกษา

.....

2. ข้อมูลการบริหารการประกันคุณภาพ

2.1 องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน
การอาชีวศึกษา

2.1.1 คณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาของสถาบัน
การอาชีวศึกษา

.....

.....

2.1.2 หน้าที่ของหลักในแต่ละองค์ประกอบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา
ของสถานศึกษา

.....

.....

.....

2.2 องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายของการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

.....

.....

.....

2.3 องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ที่เกี่ยวกับ

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนการดำเนินงาน (Plan)

.....

.....

.....

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการ (Do)

.....

.....

.....

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบและประเมินผล (Check)

.....

.....

.....

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Act)

.....

.....

.....

3. ข้อค้นพบอื่น ๆ ในการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ทำให้ประสบผลสำเร็จ

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง แบบสัมภาษณ์

**แบบสัมภาษณ์สภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี
(Best Practice)**

1. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

- 1.1 ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์.....
- 1.2 ตำแหน่ง.....
- 1.3 หน่วยงานผู้ให้สัมภาษณ์.....
- 1.4 สัมภาษณ์วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
- 1.5 สถานที่สัมภาษณ์.....
เริ่มสัมภาษณ์เวลา.....น. สิ้นสุดการสัมภาษณ์เวลา.....น.

2. ประเด็นในการสัมภาษณ์

แนวทางในการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ใน 3 ประเด็นต่อไปนี้ควรเป็นอย่างไร

องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรมีคณะกรรมการอะไรบ้าง แต่ละองค์ประกอบของคณะกรรมการควรประกอบด้วยใครบ้าง และคณะกรรมการมีหน้าที่อะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรประกอบด้วยฝ่าย/กลุ่มงานอะไรบ้าง
แต่ละฝ่าย/กลุ่มงานควรประกอบด้วยงานอะไรบ้าง รวมทั้งควรมีหน้าที่และความรับผิดชอบ
อะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรประกอบด้วยฝ่าย/กลุ่มงานอะไรบ้าง
แต่ละฝ่าย/กลุ่มงานควรประกอบด้วยงานอะไรบ้าง รวมทั้งควรมีหน้าที่และความรับผิดชอบ
อะไรบ้างควรแบ่งออกเป็นขั้นตอนอะไรบ้าง และในแต่ละขั้นตอนต้องทำอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

**แบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา
ของสถาบันการอาชีวศึกษา**

1. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

- 1.1 ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์.....
- 1.2 ตำแหน่ง.....
- 1.3 หน่วยงานผู้ให้สัมภาษณ์.....
- 1.4 สัมภาษณ์วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
- 1.5 สถานที่สัมภาษณ์.....
- เริ่มสัมภาษณ์เวลา.....น. สิ้นสุดการสัมภาษณ์เวลา.....น.

2. ประเด็นในการสัมภาษณ์

แนวทางในการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาควรเป็นอย่างไร

องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาควรมีคณะกรรมการอะไรบ้าง แต่ละองค์ประกอบของคณะกรรมการควรประกอบด้วยใครบ้าง และคณะกรรมการมีหน้าที่อะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา
ควรประกอบด้วยฝ่าย/กลุ่มงานอะไรบ้าง แต่ละฝ่าย/กลุ่มงานควรประกอบด้วยงานอะไรบ้าง
รวมทั้งควรมีหน้าที่และความรับผิดชอบอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา
ควรแบ่งออกเป็นกี่ขั้นตอนอะไรบ้าง และในแต่ละขั้นตอนต้องทำอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก จ ประเด็นการสนทนากลุ่ม

ประเด็นการสนทนากลุ่ม เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบ การบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

การสนทนากลุ่มในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณา วิพากษ์ วิจัยและให้ข้อเสนอแนะ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม (Propriety) ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ใน 3 ประเด็นหลัก ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ความเหมาะสมของโครงสร้างคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาที่เกี่ยวข้อง

1. ความเหมาะสมของคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

2. ความเหมาะสมคณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

ประเด็นที่ 2 ความเหมาะสมของขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับ

1. กลุ่มงานบริหารทั่วไป

2. กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา

3. กลุ่มงานวิเคราะห์ระบบและพัฒนาข้อมูลสารสนเทศ

4. กลุ่มงานบริหารและฝึกอบรม

ประเด็นที่ 3 ความเหมาะสมของกระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาที่เกี่ยวข้อง

1. การวางแผน (Plan)

2. การดำเนินงาน (Do)

3. การตรวจ ติดตาม (Check)

4. การปรับปรุงแก้ไข (Act)

ประเด็นที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น

ภาคผนวก ฉ แบบสอบถาม

แบบตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ
การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

คำชี้แจง

แบบตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษานี้ จัดทำขึ้นเพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อการนำรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษาไปใช้ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการนำรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาไปใช้

ในการตอบแบบตรวจสอบฯ ฉบับนี้ ขอความกรุณาตอบตามความเป็นจริง และตรงกับความเห็นของท่าน คำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อตัวท่านเอง แต่จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการดำเนินการประกันคุณภาพ และการพัฒนาการดำเนินงานของสถาบันการอาชีวศึกษาต่อไป

ขอขอบคุณ

อุดม รูปดี

นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ที่มีต่อรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

คำชี้แจง ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยให้ความหมายของระดับความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

- สอดคล้อง หมายถึง มีความสอดคล้อง/มีความเหมาะสม
ไม่แน่ใจ หมายถึง ไม่แน่ใจมีความสอดคล้อง/มีความเหมาะสม
ไม่สอดคล้อง หมายถึง ไม่มีความสอดคล้อง/ไม่มีความเหมาะสม

1. องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

1.1 คณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการนำรูปแบบฯ ไปใช้		
	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
1.1.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา			
<p>องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีดังนี้</p> <p>1) ผู้ทรงคุณวุฒิจากสภาสถาบันการอาชีวศึกษา ประธาน</p> <p>2) ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา รองประธาน</p> <p>3) ผู้ทรงคุณวุฒิ บุคคลภายนอก และ/หรือผู้แทนสถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ</p> <p>4) ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ที่ได้รับมอบหมายไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ</p> <p>5) รองผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา กรรมการและเลขานุการ</p> <p>6) ผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพการศึกษา กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ</p>			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการนำรูปแบบฯ ไปใช้		
	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
1.1.2 หน้าที่ของคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา			
<p>หน้าที่ของคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ดำเนินงานตามนโยบายของสภาสถาบันการอาชีวศึกษา 2) ส่งเสริม สนับสนุน การบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับสถานประกอบการในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา 4) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ 5) รายงานผลการประกันคุณภาพต่อสภาสถาบันการอาชีวศึกษา 6) ปฏิบัติงานอื่นตามที่สภาสถาบันการอาชีวศึกษามอบหมาย 			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

1.2 คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการนำรูปแบบฯ ไปใช้		
	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
1.2.1 คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถาบันการอาชีวศึกษา			
1) คณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา			
1.1) องค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีดังนี้			
1.1.1) ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา			ประธาน
1.1.2) รองผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาที่ได้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา			รองประธาน
1.1.3) ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสถาบันฯ ที่ได้รับมอบหมายไม่เกิน 4 คน			กรรมการ
1.1.4) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาฝ่ายแผนงานและความร่วมมือที่ได้รับมอบหมาย ไม่เกิน 4 คน			กรรมการ
1.1.5) คณบดีที่ได้รับมอบหมายไม่น้อยกว่า 2 คน			กรรมการ
1.1.6) ผู้แทนสถานประกอบการและ/หรือผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพจากบุคคลภายนอกไม่น้อยกว่า 2 คน			กรรมการ
1.1.7) ผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพการศึกษา			กรรมการ และเลขานุการ
1.1.8) หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา			กรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
หมายเหตุ: คณบดีที่ได้รับมอบหมายโดยประธานต้องไม่ซ้ำกับคณะอื่น			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการนำรูปแบบฯ ไปใช้		
	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
1.2.1 คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถาบันการอาชีวศึกษา			
<p>1.2) หน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีดังนี้</p> <p>1.2.1) กำหนดแนวทางวางแผนพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>1.2.2) พัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>1.2.3) ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>1.2.4) ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>1.2.5) รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>1.2.6) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย</p>			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการนำรูปแบบฯ ไปใช้		
	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
1.2.1 คณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถาบันการอาชีวศึกษา			
<p>2) คณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.1) องค์ประกอบของคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีดังนี้</p> <p>2.1.1) รองผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา ที่ได้รับมอบหมาย ประธาน</p> <p>2.1.2) ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสถาบันฯ ที่ได้รับมอบหมาย ไม่เกิน 4 คน กรรมการ</p> <p>2.1.3) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา ที่ได้รับมอบหมาย ไม่เกิน 4 คน กรรมการ</p> <p>2.1.4) คณบดี ที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ</p> <p>2.1.5) ผู้แทนคณาจารย์ ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ</p> <p>2.1.6) ผู้แทนจากสถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ</p> <p>2.1.7) ผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพการศึกษา กรรมการและเลขานุการ</p> <p>2.1.8) หัวหน้ากลุ่มงานควบคุม ติดตาม ตรวจสอบ การประกันคุณภาพการศึกษา กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ</p> <p>หมายเหตุ: คณบดีที่ได้รับมอบหมายโดยประธานต้องไม่ซ้ำกับคณะอื่น</p>			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการนำรูปแบบฯ ไปใช้		
	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
1.2.1 คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถาบันการอาชีวศึกษา			
<p>2.2) หน้าที่ของคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีดังนี้</p> <p>2.2.1) วางแผนงาน การติดตาม ตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ โดยสอบทานผลการประเมินของคณะกรรมการประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ</p> <p>2.2.2) ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.2.3) ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษากับหน่วยงานในสถาบันฯ และสถานศึกษาสังกัดสถาบันฯ</p> <p>2.2.4) รายงานผลการติดตามผลข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.2.5) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย</p>			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการนำรูปแบบฯ ไปใช้		
	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
1.2.1 คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถาบันการอาชีวศึกษา			
<p>3) คณะกรรมการประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>3.1) องค์ประกอบของคณะกรรมการประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีดังนี้</p> <p>3.1.1) รองผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา ที่ได้รับมอบหมาย ประธาน</p> <p>3.1.2) ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสถาบันฯ ที่ได้รับมอบหมาย ไม่เกิน 4 คน กรรมการ</p> <p>3.1.3) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันฯ ฝ่ายวิชาการ ที่ได้รับมอบหมาย ไม่เกิน 4 คน กรรมการ</p> <p>3.1.4) คณบดี ที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ</p> <p>3.1.5) คณาจารย์ ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ</p> <p>3.1.6) ผู้แทนสถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ</p> <p>3.1.7) ผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพการศึกษา กรรมการและเลขานุการ</p> <p>3.1.8) หัวหน้ากลุ่มงานวิเคราะห์ข้อมูล ประเมินผล และสารสนเทศการประกันคุณภาพ การศึกษา กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ</p> <p>หมายเหตุ: คณบดีที่ได้รับมอบหมายจากประธานต้องไม่ซ้ำกับคณะอื่น</p>			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการนำรูปแบบฯ ไปใช้		
	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
1.2.1 คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถาบันการอาชีวศึกษา			
<p>3.2) หน้าที่ของคณะกรรมการประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีดังนี้</p> <p>3.2.1) จัดทำแผนพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>3.2.2) สร้างความรู้ ความเข้าใจเกณฑ์การประเมินแก่ครู คณาจารย์ และบุคลากรของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>3.2.3) ประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ และสถานศึกษาสังกัดสถาบันฯ</p> <p>3.2.4) รายงานผลการประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ ต่อคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>3.2.5) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย</p>			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการนำรูปแบบฯ ไปใช้		
	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
1.2.2 คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา			
<p>1) องค์ประกอบของคณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา มีดังนี้</p> <p>1.1) ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ปรธาน</p> <p>1.2) ผู้เชี่ยวชาญ บุคคลภายนอกและ/หรือผู้แทนสถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ</p> <p>1.3) รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา กรรมการ</p> <p>1.4) รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ กรรมการ</p> <p>1.5) รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร กรรมการ</p> <p>1.6) ผู้แทนฝ่ายทุกคน กรรมการ</p> <p>1.7) ผู้แทนหัวหน้าแผนกวิชา ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ</p> <p>1.8) รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ กรรมการและเลขานุการ</p> <p>1.9) หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ</p>			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการนำรูปแบบฯ ไปใช้		
	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
1.2.2 คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา			
<p>2) หน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา มีดังนี้</p> <p>2.1) กำหนดแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับระเบียบหรือประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.2) ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา</p> <p>2.3) เสนอแนะแนวทาง ปรับปรุงและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาแก่สถานศึกษา</p> <p>2.4) ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ และ/หรือสถานประกอบการที่มีความร่วมมือกับสถานศึกษาในการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา</p> <p>2.5) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา</p> <p>2.6) รายงานผลการดำเนินงานต่อสถานศึกษาและสถาบันฯ</p> <p>2.7) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย</p>			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

2. องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการนำรูปแบบฯ ไปใช้		
	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
2.1 กลุ่มงานอำนวยการ			
<p>ขอบข่ายงาน กลุ่มงานอำนวยการ มีดังนี้</p> <p>2.1.1 ช่วยอำนวยการและงานเอกสารของงานประกันคุณภาพ</p> <p>2.1.2 ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารทั่วไป งานสารบรรณ</p> <p>2.1.3 ดำเนินงานเกี่ยวกับงานการเงิน การบัญชี และพัสดุ</p> <p>2.1.4 ดำเนินงานเกี่ยวกับการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์</p> <p>2.1.5 ประสานงานกับหน่วยงานภายใน และภายนอกของงานประกัน</p> <p>2.1.6 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย</p>			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการนำรูปแบบฯ ไปใช้		
	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
2.2 กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา			
<p>ขอขำยงานในกลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา มีดังนี้</p> <p>2.2.1 ส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.2.2 ฝึกอบรม สัมมนาให้ความรู้ด้านการประกันคุณภาพแก่คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.2.3 จัดทำคู่มือและเครื่องมือการประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.2.4 พัฒนาคู่มือและเครื่องมือการประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.2.5 รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.2.6 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย</p>			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการนำรูปแบบฯ ไปใช้		
	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
2.3 กลุ่มงานควบคุม ติดตาม ตรวจสอบ การประกันคุณภาพการศึกษา			
<p>ขอขำยงานกลุ่มงานควบคุม ติดตาม ตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษา มีดังนี้</p> <p>2.3.1 ติดตามและตรวจสอบการประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.3.2 จัดทำข้อเสนอแนะพัฒนาเครื่องมือการตรวจสอบคุณภาพภายในให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล</p> <p>2.3.3 จัดทำข้อเสนอแนะพัฒนาคู่มือการตรวจสอบคุณภาพภายในของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.3.4 จัดตั้งคณะทำงานตรวจสอบคุณภาพภายในของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.3.5 ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อตรวจสอบคุณภาพภายในของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.3.6 รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.3.7 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย</p>			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการนำรูปแบบฯ ไปใช้		
	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
2.4 กลุ่มงานวิเคราะห์ข้อมูล ประเมินผลและสารสนเทศการประกันคุณภาพการศึกษา			
<p>ขอข่ายงานกลุ่มงานวิเคราะห์ข้อมูลประเมินผลและสารสนเทศการประกันคุณภาพการศึกษา มีดังนี้</p> <p>2.4.1 วิเคราะห์และพัฒนาข้อมูลสารสนเทศ</p> <p>2.4.2 รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.4.3 ประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ และของสถานศึกษาสังกัดสถาบัน การอาชีวศึกษา</p> <p>2.4.4 จัดทำรายงานประจำปี (SAR)</p> <p>2.4.5 รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.4.6 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย</p>			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการนำรูปแบบฯ ไปใช้		
	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
2.5 กลุ่มงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา			
<p>ขอข่ายงานกลุ่มงานกลุ่มงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา มีดังนี้</p> <p>2.5.1 ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในหลักการ จุดหมายและหลักเกณฑ์ของการประกันคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการอาชีวศึกษาตามที่สถาบันฯ กำหนด</p> <p>2.5.2 วางแผนดำเนินงานด้านมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสถาบันฯ</p> <p>2.5.3 ประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ แผนกวิชา และงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา รวมทั้งสถานประกอบการ บุคคล องค์กรและหน่วยงานภายนอกในการดำเนินงานตามกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา</p> <p>2.5.4 ประสานงานให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการดำเนินงานระดับสถาบันฯ ในการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>2.5.5 ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา</p> <p>2.5.6 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น</p> <p>2.5.7 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย</p>			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

3. องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน
การอาชีวศึกษา

รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มี ต่อการนำรูปแบบฯ ไปใช้		
	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
3. กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา			
<p>กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีดังนี้</p> <p>ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan: P)</p> <p>ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงาน (Do: D)</p> <p>ขั้นตอนที่ 3 การตรวจประเมินผล (Check: C)</p> <p>ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act: A)</p>			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการนำรูปแบบฯ ไปใช้		
	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan: P)			
ขั้นตอนที่ 1 มีดังนี้ การวางแผน (Plan: P) 1. เตรียมความพร้อมของบุคลากร 2. สร้างความตระหนัก 3. พัฒนาความรู้และทักษะด้านการประกันคุณภาพ 4. กำหนดเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษา 5. กำหนดแนวทางการดำเนินงาน 6. กำหนดระยะเวลา 7. กำหนดงบประมาณ 8. กำหนดผู้รับผิดชอบ			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการนำรูปแบบฯ ไปใช้		
	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงาน (Do: D)			
<p>ขั้นตอนที่ 2 มีดังนี้</p> <p>การดำเนินงาน (Do: D)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริม สนับสนุน 2. จัดตั้งอำนาจความสะดวกและสนับสนุนทรัพยากร 3. กำกับ ติดตามการดำเนินงานประกันคุณภาพของสถาบัน 4. นิเทศตรวจสอบและประเมินการประกันคุณภาพของสถาบัน 5. พัฒนาการประกันคุณภาพของสถาบัน 			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการนำรูปแบบฯ ไปใช้		
	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
ขั้นตอนที่ 3 การตรวจติดตาม (Check: C)			
<p>ขั้นตอนที่ 3 มีดังนี้</p> <p>การตรวจติดตาม (Check: C)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. วางกรอบประเมิน 2. จัดหาหรือจัดทำเครื่องมือ 3. เก็บข้อมูล 4. วิเคราะห์ข้อมูล 5. แปลความหมาย 6. ตรวจสอบปรับปรุงคุณภาพการประเมิน 			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการนำรูปแบบฯ ไปใช้		
	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act: A)			
<p>ขั้นตอนที่ 4 มีดังนี้</p> <p>การปรับปรุงแก้ไข (Act: A)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับปรุงการปฏิบัติงานของบุคลากร 2. วางแผนในระยะต่อไป 3. จัดทำข้อมูลสารสนเทศ 4. จัดทำรายงานประเมินตนเอง (SAR) หรือรายงานประจำปี 5. รวบรวมผลการดำเนินงาน และผลการประเมินเปรียบเทียบกับในรอบปีที่ผ่านมา 6. วิเคราะห์ตามมาตรฐาน 7. เขียนรายงาน 8. กำหนดผู้รับผิดชอบ 			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

ภาคผนวก ข แบบประเมิน

แบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหาร การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

คำชี้แจง

แบบประเมินฉบับนี้จัดทำขึ้น เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา และหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ที่มีต่อความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของการนำรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาไปใช้ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ ขอความกรุณาตอบตามความเป็นจริงและตรงกับความความคิดเห็นของท่าน คำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อตัวท่านเอง แต่จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการดำเนินการประกันคุณภาพ และการพัฒนาการดำเนินงานของสถาบันการอาชีวศึกษาต่อไป

ขอขอบคุณ

อุดม รูปดี

นักศึกษาคุรุศึกษิต มหาวชิวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตำแหน่ง

- ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา
- ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา
- หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา

**ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา
สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา และหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
ของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ที่มีต่อความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์
ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา**

คำชี้แจง ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
โดยพิจารณาใน 2 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ความเป็นไปได้ของการนำรูปแบบฯ ไปใช้ หมายถึง ความคิดเห็นของ
ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา
และหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบัน
การอาชีวศึกษา ที่มีต่อความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของ
สถาบันการอาชีวศึกษาว่า สามารถนำรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของ
สถาบันการอาชีวศึกษาไปใช้ในการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน
การอาชีวศึกษาได้มากน้อยเพียงใด

ประเด็นที่ 2 ความเป็นประโยชน์ของการนำรูปแบบฯ ไปใช้ หมายถึง ความคิดเห็นของ
ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา
และหัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบัน
การอาชีวศึกษา ที่มีต่อความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา
ของสถาบันการอาชีวศึกษาว่า สามารถเพิ่มโอกาสในการนำรูปแบบการบริหารการประกัน
คุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษานี้ ไปประยุกต์ใช้ในการประกันคุณภาพ
ระดับสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาที่สะท้อนถึงประสิทธิภาพ และเป็นเครื่องมือ
ในการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับมาตรฐานการอาชีวศึกษาได้มากน้อยเพียงใด

ความหมายของระดับความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา
ของสถาบันการอาชีวศึกษา

- 5 หมายถึง ความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

1. องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา

1.1 คณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการนำรูปแบบฯ ไปใช้									
	ความเป็นไปได้					ความเป็นประโยชน์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.1.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา										
<p>องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา มีดังนี้</p> <p>1) ผู้ทรงคุณวุฒิจากสภาสถาบันการอาชีวศึกษา ประธาน</p> <p>2) ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา รองประธาน</p> <p>3) ผู้ทรงคุณวุฒิ บุคคลภายนอก และ/หรือผู้แทน สถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ</p> <p>4) ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาที่ได้รับ มอบหมายไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ</p> <p>5) รองผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาที่รับผิดชอบ งานประกันคุณภาพการศึกษา กรรมการและ เลขานุการ</p> <p>6) ผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพการศึกษา กรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ</p>										

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการนำรูปแบบฯ ไปใช้									
	ความเป็นไปได้					ความเป็นประโยชน์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.1.2 หน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร การประกันคุณภาพการศึกษาของ สถาบันการอาชีวศึกษา										
<p>หน้าที่ของคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา มีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ดำเนินงานตามนโยบายของสภาสถาบันการอาชีวศึกษา 2) ส่งเสริม สนับสนุน การบริหารจัดการและการพัฒนาการประกันคุณภาพของ สถาบันการอาชีวศึกษา 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับสถานประกอบการในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ของสถาบันการอาชีวศึกษา 4) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ 5) รายงานผลการประกันคุณภาพต่อสภาสถาบันการอาชีวศึกษา 6) ปฏิบัติงานอื่นตามที่สภาสถาบันการอาชีวศึกษามอบหมาย 										

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

1.2 คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการนำรูปแบบฯ ไปใช้									
	ความเป็นไปได้					ความเป็นประโยชน์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.1 คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพระดับสถาบันการอาชีวศึกษา										
<p>1) คณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>1.1) องค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา มีดังนี้</p> <p>1.1.1) ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา ประธาน</p> <p>1.1.2) รองผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา รองประธาน ที่ได้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา</p> <p>1.1.3) ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ที่ได้รับมอบหมายไม่เกิน 4 คน กรรมการ</p> <p>1.1.4) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาฝ่ายแผนงาน กรรมการ</p> <p>1.1.5) คณบดีที่ได้รับมอบหมายไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ</p> <p>1.1.6) ผู้แทนสถานประกอบการและ/หรือผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพจากบุคคลภายนอกไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ</p> <p>1.1.7) ผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพการศึกษา กรรมการ และเลขานุการ</p> <p>1.1.8) หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ</p> <p>หมายเหตุ: คณบดีที่ได้รับมอบหมายโดยประธานต้องไม่ซ้ำกับคณะกรรมการคณะอื่น</p>										

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการนำรูปแบบฯ ไปใช้									
	ความเป็นไปได้					ความเป็นประโยชน์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.1 คณะกรรมการดำเนินงาน การประกันคุณภาพระดับสถาบัน การอาชีวศึกษา										
1.2) หน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา มีดังนี้										
1.2.1) กำหนดแนวทางวางแผนพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถาบันการอาชีวศึกษา										
1.2.2) พัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา										
1.2.3) ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ และ/หรือสถานประกอบการในการ พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา										
1.2.4) ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา										
1.2.5) รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา										
1.2.6) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย										

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการนำรูปแบบฯ ไปใช้									
	ความเป็นไปได้					ความเป็นประโยชน์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.1 คณะกรรมการดำเนินงาน การประกันคุณภาพระดับสถาบัน การอาชีวศึกษา										
<p>2) คณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.1) องค์ประกอบของคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา มีดังนี้</p> <p>2.1.1) รองผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา ประธาน ที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>2.1.2) ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบัน กรรมการ การอาชีวศึกษา ที่ได้รับมอบหมายไม่เกิน 4 คน</p> <p>2.1.3) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบัน กรรมการ การอาชีวศึกษา ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษาที่ได้รับมอบหมายไม่เกิน 4 คน</p> <p>2.1.4) คณบดี ที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ</p> <p>2.1.5) คณาจารย์ที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ</p> <p>2.1.6) ผู้แทนจากสถานประกอบการไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ</p> <p>2.1.7) ผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพการศึกษา กรรมการ และเลขานุการ</p> <p>2.1.8) หัวหน้ากลุ่มงานควบคุม ติดตามตรวจสอบ กรรมการและ การประกันคุณภาพการศึกษา ผู้ช่วยเลขานุการ</p> <p>หมายเหตุ: คณบดีที่ได้รับมอบหมายโดยประธานต้องไม่ซ้ำกับคณะกรรมการคณะอื่น</p>										

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการนำรูปแบบฯ ไปใช้									
	ความเป็นไปได้					ความเป็นประโยชน์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.1 คณะกรรมการดำเนินงาน การประกันคุณภาพระดับสถาบัน การอาชีวศึกษา										
<p>2.2) หน้าที่ของคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา มีดังนี้</p> <p>2.2.1) วางแผนงาน การติดตามผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา โดยสอบถามผลการประเมินของคณะกรรมการประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.2.2) ดำเนินการการติดตาม ตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.2.3) ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงผลการดำเนินงานประกันคุณภาพกับหน่วยงานในสถาบันการอาชีวศึกษาและสถานศึกษาในสังกัด</p> <p>2.2.4) รายงานผลการติดตามผล เสนอแนะต่อคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.2.5) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย</p>										

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการนำรูปแบบฯ ไปใช้									
	ความเป็นไปได้					ความเป็นประโยชน์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.1 คณะกรรมการดำเนินงาน การประกันคุณภาพระดับสถาบัน การอาชีวศึกษา										
<p>3) คณะกรรมการประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>3.1) องค์ประกอบของคณะกรรมการประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษา มีดังนี้</p> <p>3.1.1) รองผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาที่ได้รับ มอบหมาย ประธาน</p> <p>3.1.2) ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบัน การอาชีวศึกษาที่ได้รับมอบหมายไม่เกิน 4 คน กรรมการ</p> <p>3.1.3) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบัน การอาชีวศึกษา ฝ่ายวิชาการ ที่ได้รับมอบหมาย ไม่เกิน 4 คน กรรมการ</p> <p>3.1.4) คณบดี ที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ</p> <p>3.1.5) คณาจารย์ที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ</p> <p>3.1.6) ผู้แทนสถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ</p> <p>3.1.7) ผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพการศึกษา กรรมการ และเลขานุการ</p> <p>3.1.8) หัวหน้ากลุ่มงานวิเคราะห์ข้อมูล ประเมินผล กรรมการและ และสารสนเทศการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้ช่วยเลขานุการ</p> <p>หมายเหตุ: คณบดีที่ได้รับมอบหมายโดยประธานต้องไม่ซ้ำกับคณะกรรมการคณะอื่น</p>										

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการนำรูปแบบฯ ไปใช้									
	ความเป็นไปได้					ความเป็นประโยชน์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.1 คณะกรรมการดำเนินงาน การประกันคุณภาพระดับสถาบัน การอาชีวศึกษา										
<p>3.2) หน้าที่ของคณะกรรมการประเมินผลการประกันคุณภาพของสถาบัน การอาชีวศึกษา มีดังนี้</p> <p>3.2.1) จัดทำแผนพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศการประกันคุณภาพของ สถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>3.2.2) สร้างความรู้ ความเข้าใจเกณฑ์การประเมินแก่ครู คณาจารย์ และ บุคลากรของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>3.2.3) ประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>3.2.4) รายงานการประเมินผลการประกันคุณภาพของสถาบันต่อคณะกรรมการ บริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>3.2.5) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย</p>										

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการนำรูปแบบฯ ไปใช้									
	ความเป็นไปได้					ความเป็นประโยชน์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.2 คณะกรรมการดำเนินงาน การประกันคุณภาพระดับสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา										
1) องค์ประกอบของคณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพระดับสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา มีดังนี้										
1.1) ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา										ประธาน
1.2) ผู้เชี่ยวชาญ บุคคลภายนอก และ/หรือผู้แทน สถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า 2 คน										รองประธาน
1.3) รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา										กรรมการ
1.4) รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ										กรรมการ
1.5) รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร										กรรมการ
1.6) ผู้แทนฝ่ายทุกคน										กรรมการ
1.7) ผู้แทนหัวหน้าแผนกวิชาไม่น้อยกว่า 2 คน										กรรมการ
1.8) รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ										กรรมการและ เลขานุการ
1.9) หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา										กรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการนำรูปแบบฯ ไปใช้									
	ความเป็นไปได้					ความเป็นประโยชน์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2.2 คณะกรรมการดำเนินงาน การประกันคุณภาพระดับสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา										
<p>2) หน้าที่ของคณะกรรมการการดำเนินงานการประกันคุณภาพระดับสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา มีดังนี้</p> <p>2.1) กำหนดแนวทางการวางแผนพัฒนาการประกันคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับระเบียบหรือประกาศ กำหนดหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.2) ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา</p> <p>2.3) เสนอแนะแนวทาง ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่สถานศึกษา</p> <p>2.4) ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ และ/หรือ สถานประกอบการ ที่มีความร่วมมือกับสถานศึกษาในการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา</p> <p>2.5) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา</p> <p>2.6) รายงานผลการดำเนินงานต่อสถานศึกษาละสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.7) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย</p>										

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

2. องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการนำรูปแบบฯ ไปใช้									
	ความเป็นไปได้					ความเป็นประโยชน์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.1 กลุ่มงานอำนวยการ										
<p>ขอบข่ายงานในสำนักประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา กลุ่มงานอำนวยการ มีดังนี้</p> <p>2.1.1 ช่วยอำนวยการและงานเอกสารของงานประกันคุณภาพ</p> <p>2.1.2 ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารทั่วไป งานสารบรรณ</p> <p>2.1.3 ดำเนินงานเกี่ยวกับงานการเงิน การบัญชี และพัสดุ</p> <p>2.1.4 ดำเนินงานเกี่ยวกับการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์</p> <p>2.1.5 ประสานงานกับหน่วยงานภายใน และภายนอกของงานประกัน</p> <p>2.1.6 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย</p>										

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการนำรูปแบบฯ ไปใช้									
	ความเป็นไปได้					ความเป็นประโยชน์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.2 กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนา การประกันคุณภาพการศึกษา										
<p>ขอข่ายงานในกลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา มีดังนี้</p> <p>2.2.1 ส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.2.2 ฝึกอบรม สัมมนาให้ความรู้ด้านการประกันคุณภาพแก่คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.2.3 จัดทำคู่มือและเครื่องมือการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.2.4 พัฒนาคู่มือและเครื่องมือการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.2.5 รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.2.6 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย</p>										

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการนำรูปแบบฯ ไปใช้									
	ความเป็นไปได้					ความเป็นประโยชน์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.3 กลุ่มงานควบคุม ติดตาม ตรวจสอบ การประกันคุณภาพการศึกษา										
<p>ขอรายงานในกลุ่มงานควบคุม ติดตาม ตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษามีดังนี้</p> <p>2.3.1 ติดตามและตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.3.2 จัดทำข้อเสนอแนะพัฒนาเครื่องมือการตรวจสอบคุณภาพภายในให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล</p> <p>2.3.3 จัดทำข้อเสนอแนะพัฒนาคู่มือการตรวจสอบคุณภาพภายในของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.3.4 จัดตั้งคณะทำงานตรวจสอบคุณภาพภายในของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.3.5 ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อตรวจสอบคุณภาพภายในของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.3.6 รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.3.7 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย</p>										

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการนำรูปแบบฯ ไปใช้									
	ความเป็นไปได้					ความเป็นประโยชน์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.4 กลุ่มงานวิเคราะห์ข้อมูล ประเมินผลและสารสนเทศ การประกัน คุณภาพการศึกษา										
<p>ขอข่ายงานในกลุ่มงานวิเคราะห์ข้อมูลประเมินผลและสารสนเทศการประกัน คุณภาพการศึกษา มีดังนี้</p> <p>2.4.1 วิเคราะห์และพัฒนาข้อมูลสารสนเทศ</p> <p>2.4.2 รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.4.3 ประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.4.4 จัดทำรายงานประจำปี (SAR)</p> <p>2.4.5 รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.4.6 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย</p>										

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการนำรูปแบบฯ ไปใช้									
	ความเป็นไปได้					ความเป็นประโยชน์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.5 ขอบข่ายประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสถาบัน การอาชีวศึกษา										
<p>ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา มีดังนี้</p> <p>2.5.1 ส่งเสริม สนับสนุน ให้บุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในหลักการ จุดหมายและหลักเกณฑ์ของการประกันคุณภาพการศึกษาและมาตรฐาน การอาชีวศึกษา ตามที่สถาบันการอาชีวศึกษากำหนด</p> <p>2.5.2 วางแผนดำเนินงานด้านมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.5.3 ประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ แผนกวิชา และงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา รวมทั้ง สถานประกอบการ บุคคล องค์กรและหน่วยงานภายนอก ในการดำเนินงาน ตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา</p> <p>2.5.4 ประสานงาน ให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการดำเนินงานระดับสถาบัน การอาชีวศึกษา ในการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายนอกของ สถานศึกษา</p> <p>2.5.5 ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษา</p> <p>2.5.6 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น</p> <p>2.5.7 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย</p>										

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

3. องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน
การอาชีวศึกษา

รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการนำรูปแบบฯ ไปใช้									
	ความเป็นไปได้					ความเป็นประโยชน์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3. กระบวนการบริหารการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา มีดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan: P) ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงาน (Do: D) ขั้นตอนที่ 3 การตรวจ ติดตาม (Check: C) ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act: A)										

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการนำรูปแบบการบริหาร
การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาไปใช้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)
...../...../.....

ภาคผนวก ซ แบบรับรอง

แบบรับรองรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษา

การประชุมในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมพิจารณา วิพากษ์ วิจัย
ให้ข้อเสนอแนะและรับรองรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน
การอาชีวศึกษา ใน 3 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การพิจารณาองค์ประกอบของโครงสร้างคณะกรรมการประกัน
คุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

องค์ประกอบที่ 2 การพิจารณาความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์องค์ประกอบ
ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

องค์ประกอบที่ 3 การพิจารณาความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์องค์ประกอบของ
กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา และเงื่อนไข
ความสำเร็จของกระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

**การพิจารณาของผู้เข้าร่วมประชุม เพื่อรับรองรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ
การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา**

**1. องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน
การอาชีวศึกษา**

1.1 คณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	การพิจารณารับรองรูปแบบ		
	รับรอง	ไม่รับรอง	ข้อเสนอแนะ
1.1.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหาร การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา			
องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถาบันการอาชีวศึกษา มีดังนี้			
1) ผู้ทรงคุณวุฒิจากสภาสถาบันการอาชีวศึกษา			ประธาน
2) ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา			รองประธาน
3) ผู้ทรงคุณวุฒิ บุคคลภายนอก และ/หรือผู้แทน สถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า 2 คน			กรรมการ
4) ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 2 คน			กรรมการ
5) รองผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาที่รับผิดชอบ งานประกันคุณภาพการศึกษา			กรรมการและเลขานุการ
6) ผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพการศึกษา			กรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	การพิจารณารับรองรูปแบบ		
	รับรอง	ไม่รับรอง	ข้อเสนอแนะ
1.1.2 หน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา			
<p>หน้าที่ของคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา มีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ดำเนินงานตามนโยบายของสภาสถาบันการอาชีวศึกษา 2) ส่งเสริม สนับสนุน การบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับสถานประกอบการในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา 4) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ 5) รายงานผลการประกันคุณภาพต่อสภาสถาบันการอาชีวศึกษา 6) ปฏิบัติงานอื่นตามที่สภาสถาบันการอาชีวศึกษามอบหมาย 			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

1.2 คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	การพิจารณารับรองรูปแบบ		
	รับรอง	ไม่รับรอง	ข้อเสนอแนะ
1.2.1 คณะกรรมการดำเนินงานการประกัน คุณภาพการศึกษาระดับสถาบันการอาชีวศึกษา			
1) คณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา			
1.1) องค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถาบันการอาชีวศึกษา มีดังนี้			
1.1.1) ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา			ประธาน
1.1.2) รองผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา ที่ได้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา			รองประธาน
1.1.3) ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันฯ ที่ได้รับมอบหมายไม่เกิน 4 คน			กรรมการ
1.1.4) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบัน การอาชีวศึกษา ฝ่ายแผนงาน และความร่วมมือ ที่ได้รับมอบหมายไม่เกิน 4 คน			กรรมการ
1.1.5) คณบดีที่ได้รับมอบหมายไม่น้อยกว่า 2 คน			กรรมการ
1.1.6) ผู้แทนสถานประกอบการและ/หรือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพ จากบุคคลภายนอก ไม่น้อยกว่า 2 คน			กรรมการ
1.1.7) ผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพการศึกษา			กรรมการ และเลขานุการ
1.1.8) หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนา การประกันคุณภาพการศึกษา			กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
หมายเหตุ: คณบดีที่ได้รับมอบหมายโดยประธานต้องไม่ซ้ำกับคณะอื่น			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	การพิจารณารับรองรูปแบบ		
	รับรอง	ไม่รับรอง	ข้อเสนอแนะ
1.2.1 คณะกรรมการดำเนินงานการประกัน คุณภาพการศึกษาระดับสถาบันการอาชีวศึกษา			
<p>1.2) หน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา มีดังนี้</p> <p>1.2.1) กำหนดแนวทางวางแผนพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>1.2.2) พัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา</p> <p>1.2.3) ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>1.2.4) ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา</p> <p>1.2.5) รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>1.2.6) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย</p>			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	การพิจารณารับรองรูปแบบ		
	รับรอง	ไม่รับรอง	ข้อเสนอแนะ
1.2.1 คณะกรรมการดำเนินงานการประกัน คุณภาพการศึกษาระดับสถาบันการอาชีวศึกษา			
<p>2) คณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา</p> <p>2.1) องค์ประกอบของคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีดังนี้</p> <p>2.1.1) รองผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา ประธาน ที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>2.1.2) ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันฯ กรรมการ ที่ได้รับมอบหมาย ไม่เกิน 4 คน</p> <p>2.1.3) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา กรรมการ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ฝ่ายพัฒนา กิจการนักเรียน นักศึกษาที่ได้รับมอบหมาย ไม่เกิน 4 คน</p> <p>2.1.4) คณบดี ที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ</p> <p>2.1.5) ผู้แทนคณาจารย์ ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ</p> <p>2.1.6) ผู้แทนจากสถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ</p> <p>2.1.7) ผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพการศึกษา กรรมการ และเลขานุการ</p> <p>2.1.8) หัวหน้ากลุ่มงานควบคุม ติดตาม ตรวจสอบ กรรมการ การประกันคุณภาพการศึกษา และผู้ช่วยเลขานุการ</p> <p>หมายเหตุ: คณบดีที่ได้รับมอบหมายโดยประธานต้องไม่ซ้ำกับคณะอื่น</p>			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	การพิจารณารับรองรูปแบบ		
	รับรอง	ไม่รับรอง	ข้อเสนอแนะ
1.2.1 คณะกรรมการดำเนินงานการประกัน คุณภาพการศึกษาระดับสถาบันการอาชีวศึกษา			
<p>2.2) หน้าที่ของคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษา มีดังนี้</p> <p>2.2.1) วางแผนงาน การติดตาม ตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถาบันฯ โดยสอบทานผลการประเมินของคณะกรรมการประเมินผล การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ</p> <p>2.2.2) ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.2.3) ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงผลการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษากับหน่วยงานในสถาบันฯ และสถานศึกษา สังกัดสถาบันฯ</p> <p>2.2.4) รายงานผลการติดตามผลเสนอแนะต่อคณะกรรมการบริหาร การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.2.5) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย</p>			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	การพิจารณารับรองรูปแบบ		
	รับรอง	ไม่รับรอง	ข้อเสนอแนะ
1.2.1 คณะกรรมการดำเนินงานการประกัน คุณภาพการศึกษาระดับสถาบันการอาชีวศึกษา			
<p>3) คณะกรรมการประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>3.1) องค์ประกอบของคณะกรรมการประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษา มีดังนี้</p> <p>3.1.1) รองผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา ที่ได้รับมอบหมาย ปรธาณ</p> <p>3.1.2) ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสถาบันฯ ที่ได้รับมอบหมาย ไม่เกิน 4 คน กรรมการ</p> <p>3.1.3) รองผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสถาบันฯ ฝ่ายวิชาการ ที่ได้รับมอบหมาย ไม่เกิน 4 คน กรรมการ</p> <p>3.1.4) คณบดี ที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ</p> <p>3.1.5) คณาจารย์ ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ</p> <p>3.1.6) ผู้แทนสถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ</p> <p>3.1.7) ผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพการศึกษา กรรมการและ เลขานุการ</p> <p>3.1.8) หัวหน้ากลุ่มงานวิเคราะห์ข้อมูล ประเมินผล และสารสนเทศการประกันคุณภาพการศึกษา กรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ</p> <p>หมายเหตุ: คณบดีที่ได้รับมอบหมายจากประธานต้องไม่ซ้ำกับคณะอื่น</p>			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	การพิจารณารับรองรูปแบบ		
	รับรอง	ไม่รับรอง	ข้อเสนอแนะ
1.2.1 คณะกรรมการดำเนินงานการประกัน คุณภาพการศึกษาระดับสถาบันการอาชีวศึกษา			
<p>3.2) หน้าที่ของคณะกรรมการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา มีดังนี้</p> <p>3.2.1) จัดทำแผนพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>3.2.2) สร้างความรู้ ความเข้าใจเกณฑ์การประเมินแก่ครู คณาจารย์ และบุคลากรของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>3.2.3) ประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ และสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>3.2.4) รายงานผลการประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน ต่อคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>3.2.5) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย</p>			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	การพิจารณารับรองรูปแบบ		
	รับรอง	ไม่รับรอง	ข้อเสนอแนะ
1.2.2 คณะกรรมการดำเนินงานการประกัน คุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา			
1) องค์ประกอบของคณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา มีดังนี้			
1.1) ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา			ประธาน
1.2) ผู้เชี่ยวชาญ บุคคลภายนอกและ/หรือผู้แทน สถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า 2 คน			กรรมการ
1.3) รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา			กรรมการ
1.4) รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ			กรรมการ
1.5) รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร			กรรมการ
1.6) ผู้แทนฝ่ายทุกคน			กรรมการ
1.7) ผู้แทนหัวหน้าแผนกวิชา ไม่น้อยกว่า 2 คน			กรรมการ
1.8) รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ			กรรมการและ เลขานุการ
1.9) หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา			กรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	การพิจารณารับรองรูปแบบ		
	รับรอง	ไม่รับรอง	ข้อเสนอแนะ
1.2.2 คณะกรรมการดำเนินงานการประกัน คุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา			
<p>2) หน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา มีดังนี้</p> <p>2.1) กำหนดแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับ ระเบียบหรือประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับ การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.2) ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา</p> <p>2.3) เสนอแนะแนวทาง ปรับปรุงและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา แก่สถานศึกษา</p> <p>2.4) ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ และ/หรือสถานประกอบการที่มีความร่วมมือ กับสถานศึกษาในการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา</p> <p>2.5) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา</p> <p>2.6) รายงานผลการดำเนินงานต่อสถานศึกษาและสถาบันฯ</p> <p>2.7) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย</p>			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

2. องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	การพิจารณารับรองรูปแบบ		
	รับรอง	ไม่รับรอง	ข้อเสนอแนะ
2.1 กลุ่มงานอำนวยการ			
<p>ขอบข่ายงานกลุ่มงานอำนวยการ มีดังนี้</p> <p>2.1.1 ช่วยอำนวยการและงานเอกสารของงานประกันคุณภาพ</p> <p>2.1.2 ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารทั่วไป งานสารบรรณ</p> <p>2.1.3 ดำเนินงานเกี่ยวกับงานการเงิน การบัญชี และพัสดุ</p> <p>2.1.4 ดำเนินงานเกี่ยวกับการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์</p> <p>2.1.5 ประสานงานกับหน่วยงานภายใน และภายนอกของงานประกัน</p> <p>2.1.6 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย</p>			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	การพิจารณารับรองรูปแบบ		
	รับรอง	ไม่รับรอง	ข้อเสนอแนะ
2.2 กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาการประกัน คุณภาพการศึกษา			
<p>ขอข่ายงานกลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา มีดังนี้</p> <p>2.2.1 ส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.2.2 ฝึกอบรม สัมมนาให้ความรู้ด้านการประกันคุณภาพแก่คณาจารย์และบุคลากร ทางการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.2.3 จัดทำคู่มือและเครื่องมือการประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.2.4 พัฒนาคู่มือและเครื่องมือการประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.2.5 รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.2.6 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย</p>			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	การพิจารณารับรองรูปแบบ		
	รับรอง	ไม่รับรอง	ข้อเสนอแนะ
2.3 กลุ่มงานควบคุม ติดตาม ตรวจสอบ การประกันคุณภาพการศึกษา			
<p>ขอข่ายงานกลุ่มงานควบคุม ติดตาม ตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษามีดังนี้</p> <p>2.3.1 ติดตามและตรวจสอบการประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.3.2 จัดทำข้อเสนอแนะพัฒนาเครื่องมือการตรวจสอบคุณภาพภายในให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล</p> <p>2.3.3 จัดทำข้อเสนอแนะพัฒนาคู่มือการตรวจสอบคุณภาพภายในของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.3.4 จัดตั้งคณะทำงานตรวจสอบคุณภาพภายในของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.3.5 ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อตรวจสอบคุณภาพภายในของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.3.6 รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.3.7 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย</p>			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รายการ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการนำรูปแบบฯ ไปใช้		
	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
2.4 กลุ่มงานวิเคราะห์ข้อมูล ประเมินผลและสารสนเทศการประกันคุณภาพการศึกษา			
<p>ขอข่ายงานกลุ่มงานวิเคราะห์ข้อมูล ประเมินผลและสารสนเทศการประกันคุณภาพการศึกษา มีดังนี้</p> <p>2.4.1 วิเคราะห์และพัฒนาข้อมูลสารสนเทศ</p> <p>2.4.2 รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.4.3 ประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ และของสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.4.4 จัดทำรายงานประจำปี (SAR)</p> <p>2.4.5 รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.4.6 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย</p>			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	การพิจารณารับรองรูปแบบ		
	รับรอง	ไม่รับรอง	ข้อเสนอแนะ
2.5 กลุ่มงานประกันคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา			
<p>ขอข่ายงานกลุ่มงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสถาบัน การอาชีวศึกษา มีดังนี้</p> <p>2.5.1 ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในหลักการ จุดหมายและหลักเกณฑ์ของการประกันคุณภาพการศึกษาและมาตรฐาน การอาชีวศึกษาตามที่สถาบันฯ กำหนด</p> <p>2.5.2 วางแผนดำเนินงานด้านมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันฯ</p> <p>2.5.3 ประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ แผนกวิชา และงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา รวมทั้ง สถานประกอบการ บุคคล องค์กรและหน่วยงานภายนอกในการดำเนินงาน ตามกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา</p> <p>2.5.4 ประสานงานให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการดำเนินงานระดับสถาบันฯ ในการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>2.5.5 ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษา</p> <p>2.5.6 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น</p> <p>2.5.7 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย</p>			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

3. องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา

รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	การพิจารณารับรองรูปแบบ		
	รับรอง	ไม่รับรอง	ข้อเสนอแนะ
3. กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา			
<p>กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีดังนี้</p> <p>ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan: P)</p> <p>ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงาน (Do: D)</p> <p>ขั้นตอนที่ 3 การตรวจประเมินผล (Check: C)</p> <p>ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act: A)</p>			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	การพิจารณารับรองรูปแบบ		
	รับรอง	ไม่รับรอง	ข้อเสนอแนะ
ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan: P)			
<p>ขั้นตอนที่ 1 มีดังนี้</p> <p>การวางแผน (Plan: P)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เตรียมความพร้อมของบุคลากร 2. สร้างความตระหนัก 3. พัฒนาความรู้และทักษะด้านการประกันคุณภาพ 4. กำหนดเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษา 5. กำหนดแนวทางการดำเนินงาน 6. กำหนดระยะเวลา 7. กำหนดงบประมาณ 8. กำหนดผู้รับผิดชอบ 			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	การพิจารณารับรองรูปแบบ		
	รับรอง	ไม่รับรอง	ข้อเสนอแนะ
ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงาน (Do: D)			
<p>ขั้นตอนที่ 2 มีดังนี้</p> <p>การดำเนินงาน (Do: D)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริม สนับสนุน 2. จัดตั้งหน่วยงานความสะอาดและสนับสนุนทรัพยากร 3. กำกับ ติดตามการดำเนินงานประกันคุณภาพของสถาบัน 4. นิเทศตรวจสอบและประเมินการประกันคุณภาพของสถาบัน 5. พัฒนาการประกันคุณภาพของสถาบัน 			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	การพิจารณารับรองรูปแบบ		
	รับรอง	ไม่รับรอง	ข้อเสนอแนะ
ขั้นตอนที่ 3 การตรวจประเมินผล (Check: C)			
<p>ขั้นตอนที่ 3 มีดังนี้</p> <p>การตรวจประเมินผล (Check: C)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. วางกรอบประเมิน 2. จัดหาหรือจัดทำเครื่องมือ 3. เก็บข้อมูล 4. วิเคราะห์ข้อมูล 5. แปลความหมาย 6. ตรวจสอบปรับปรุงคุณภาพการประเมิน 			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	การพิจารณารับรองรูปแบบ		
	รับรอง	ไม่รับรอง	ข้อเสนอแนะ
ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act: A)			
<p>ขั้นตอนที่ 4 มีดังนี้</p> <p>การปรับปรุงแก้ไข (Act: A)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับปรุงการปฏิบัติงานของบุคลากร 2. วางแผนในระยะต่อไป 3. จัดทำข้อมูลสารสนเทศ 4. จัดทำรายงานประเมินตนเอง (SAR) หรือรายงานประจำปี 5. รวบรวมผลการดำเนินงาน และผลการประเมินเปรียบเทียบกับในรอบปีที่ผ่านมา 6. วิเคราะห์ตามมาตรฐาน 7. เขียนรายงาน 8. กำหนดผู้รับผิดชอบ 			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

.....

.....

ภาคผนวก ฅ แบบสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์ สภาพและแนวทางการทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)
จำนวน 3 แห่ง ได้แก่

1. วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ
2. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีฉะเชิงเทรา
3. วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่

**แบบสัมภาษณ์สภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา**

1. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

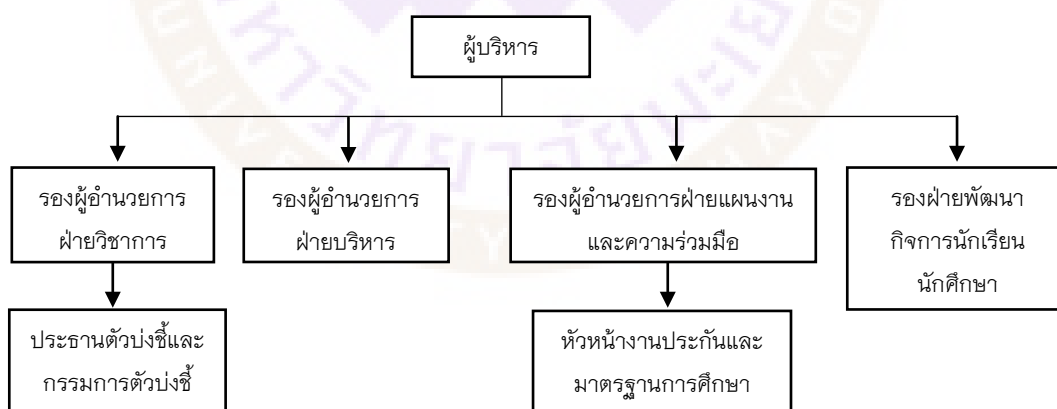
- 1.1 ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์ ดร.อนันท์ งามสะอาด
- 1.2 ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ
- 1.3 หน่วยงานผู้ให้สัมภาษณ์ วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ
- 1.4 สัมภาษณ์ วันที่ 4 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2556 เวลา 13.30 น.
- 1.5 สถานที่สัมภาษณ์ วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ
เริ่มสัมภาษณ์ เวลา 13.30 น. สิ้นสุดการสัมภาษณ์เวลา 16.00 น.

2. ประเด็นในการสัมภาษณ์

สภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรเป็นอย่างไร

องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรมีคณะกรรมการอะไรบ้าง แต่ละองค์ประกอบของคณะกรรมการควรด้วยใครบ้าง และคณะกรรมการมีหน้าที่อะไรบ้าง

โครงสร้างการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยวิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ

จากโครงสร้างสรุปเป็นองค์ประกอบคณะกรรมการประกันคุณภาพภายใน ได้ดังนี้

ผู้อำนวยการ	ประธานกรรมการ
รองผู้อำนวยการทุกฝ่าย	รองประธาน
ครูที่ทำหน้าที่ประธาน 7 มาตรฐาน	กรรมการ
หัวหน้างานประกันและมาตรฐานการศึกษา	กรรมการและเลขานุการ

องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ควรประกอบด้วยฝ่าย/กลุ่มงานอะไรบ้าง แต่ละฝ่าย/กลุ่มงานควรประกอบด้วยงานอะไรบ้าง รวมทั้งการมีหน้าที่และความรับผิดชอบอะไรบ้าง

ดำเนินงานเกี่ยวกับภาระงานการประกันคุณภาพและมาตรฐานอาชีวศึกษา คือ การสนับสนุนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา วางแผนการดำเนินการ ประสานงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร โดยมีรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา คณะกรรมการดำเนินงาน จำนวน 3 ชุด ดังนี้

1. คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ดำเนินงานตามแผนพัฒนาของวิทยาลัย และแผนการปฏิบัติงานว่าสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ใด นำตัวโครงการที่สอดคล้องใส่ลงในตัวบ่งชี้

2. คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ดำเนินการตามปฏิทินของการประเมินแผนกวิชาและให้กรรมการของแต่ละงานเป็นผู้ประเมินและคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาประเมินอีกครั้ง และสรุปผลการประเมินโดยให้ประธานตัวบ่งชี้ทั้ง 43 ตัวบ่งชี้ นำเสนอผลการประเมิน เพื่อให้ทุกคนรับทราบ

3. คณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษา

ดำเนินงานประเมินโดยมีแบ่งคณะกรรมการเป็น 2 ชุด ได้แก่ ทีมงานที่ได้รับมอบหมายทั้งหมด 43 ตัวบ่งชี้ และคณะกรรมการที่วิทยาลัยแต่งตั้งเพื่อทำการประเมิน

องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ควรแบ่งออกเป็นกี่ขั้นตอนอะไรบ้าง และในแต่ละขั้นตอนต้องทำอะไรบ้าง

กระบวนการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัย มี 4 ขั้นตอน ได้แก่

1. การวางแผนการดำเนินงาน (Plan)

ผู้บริหารเป็นผู้วางแผนการดำเนินงานและจะมีปฏิทินการปฏิบัติงาน (กำหนดโดยงานประกัน)

2. การดำเนินการ (Do)

แต่งตั้งคณะกรรมการโดยมีผู้บริหารเป็นประธาน คณะกรรมการติดตามโดยรองทั้ง 4 ฝ่าย ติดตาม แต่ละแผนกวิชาและกำหนดวัน เวลาตามปฏิทินการปฏิบัติงาน และมีการประเมิน เป็นระยะ โดยไม่มีคำสั่ง

3. การตรวจสอบและประเมินผล (Check)

มีคณะกรรมการในการออกแบบเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ตรวจสอบตามเอกสาร (ออกแบบเครื่องมือโดยยึดขอบเขตของตัวบ่งชี้ทั้ง 43 ตัวบ่งชี้)

4. การพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Act)

4.1 มีการประชุมและประเมินแล้วสรุปจุดเด่นและจุดด้อย แล้วให้หัวหน้าแผนกวิชา นำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงถ้ามีจุดด้อยมากให้หาข้อมูลเพิ่มเติม โดยให้งานประกันเป็นผู้ให้คำแนะนำ

4.2 สรุปผลจุดด้อยของวิทยาลัย

4.3 มีการเขียนโครงการของวิทยาลัยแล้วให้แผนกวิชาเขียนโครงการเข้ามาสนับสนุนโครงการของวิทยาลัย แล้วกำหนดในแผนการปฏิบัติการในปีถัดไป

3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

3.1 ความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่าย

3.2สวัสดิการสำหรับแผนกวิชา โดยแบ่งเป็นระดับเหรียญทอง เหรียญเงิน และเหรียญทองแดง

3.3 หารางวัล เช่น มอบเครื่อง Printer และ Notebook ให้กับแต่ละแผนกวิชา (ทุกแผนกวิชา จะได้รับเหมือนกันทั้งหมด)

3.4 ผู้บริหารให้ความสำคัญและให้ความสนใจในการประกันคุณภาพ

**แบบสัมภาษณ์สภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา**

1. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

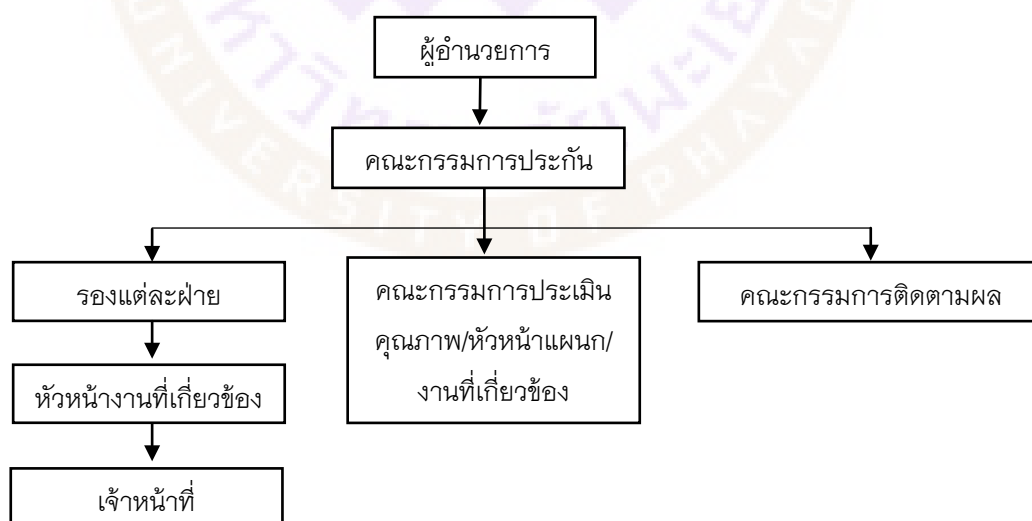
- 1.1 ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์ นายเกียรติสยาม ลิ่มตระกูล
- 1.2 ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ
- 1.3 หน่วยงานผู้ให้สัมภาษณ์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีฉะเชิงเทรา
- 1.4 สัมภาษณ์ วันที่ 5 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2556 เวลา 14.00 น.
- 1.5 สถานที่สัมภาษณ์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีฉะเชิงเทรา
เริ่มสัมภาษณ์ เวลา 14.00 น. สิ้นสุดการสัมภาษณ์เวลา 16.30 น.

2. ประเด็นในการสัมภาษณ์

สภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรเป็นอย่างไร

องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรมีคณะกรรมการอะไรบ้าง แต่ละองค์ประกอบของคณะกรรมการควรด้วยใครบ้าง และคณะกรรมการมีหน้าที่อะไรบ้าง

โครงสร้างการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีฉะเชิงเทรา

จากโครงสร้างสรุปเป็นองค์ประกอบคณะกรรมการประกันคุณภาพภายใน ได้ดังนี้

ผู้อำนวยการ	ประธานกรรมการ
รองผู้อำนวยการทุกฝ่าย	รองประธานกรรมการ
หัวหน้างาน	กรรมการ
หัวหน้าแผนก	กรรมการ
หัวหน้างานประกันคุณภาพและมาตรฐานอาชีวศึกษา	กรรมการและเลขา
เจ้าหน้าที่งานหัวหน้างานประกันคุณภาพ	กรรมการและผู้ช่วยเลขา

หน้าที่คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัย

1. ให้การสนับสนุนและปรึกษา แนะนำ ควบคุมดูแลการทำงาน
2. เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
3. สรุปรายงานผลและเก็บเอกสารไปด้วยความเป็นระบบ

องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ควรประกอบด้วยฝ่าย/กลุ่มงานอะไรบ้าง แต่ละฝ่าย/กลุ่มงานควรประกอบด้วยงานอะไรบ้างรวมทั้งการมีหน้าที่และความรับผิดชอบอะไรบ้าง

ดำเนินงานเกี่ยวกับภาระงานการประกันคุณภาพและมาตรฐานอาชีวศึกษา สนับสนุน การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา วางแผนและกำหนดแนวทางการประกันคุณภาพ การศึกษา จัดทำคู่มือและเครื่องมือการประกันคุณภาพการศึกษา ติดตาม และตรวจสอบ การประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีคณะกรรมการดำเนินงาน จำนวน 3 ชุด ดังนี้

1. คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ดำเนินงานโดยยึดปรัชญา วิสัยทัศน์ ของวิทยาลัยควบคุมมาตรฐานตัวบ่งชี้ของงานประกันคุณภาพ

2. คณะกรรมการติดตามและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ดำเนินการติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีรองผู้อำนวยการแต่ละฝ่ายรับผิดชอบติดตามตรวจสอบ

3. คณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษา

ดำเนินงานประเมินผลตามตัวบ่งชี้

องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ควรแบ่งออกเป็นกี่ขั้นตอนอะไรบ้าง และในแต่ละขั้นตอน ต้องทำอะไรบ้าง

กระบวนการประกันคุณภาพภายในวิทยาลัย มี 4 ขั้นตอน

1. การวางแผนดำเนินงาน (Plan)

โดยคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา และผู้ที่รับผิดชอบแต่ละตัวบ่งชี้ ตามโครงสร้างงานการบริหารเป็นผู้เขียนเสนอ

2. การดำเนินการ (Do)

ตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมาย ตามปฏิทินปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

3. การตรวจสอบและประเมินผล (Check)

มีการติดตามก่อน ระหว่างการดำเนินงาน และหลังการ ดำเนินงาน

4. การพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Act)

นำข้อบกพร่องจากการประเมินมาจัดทำแผนในปีต่อไป

3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

3.1 คณะกรรมการสถานศึกษาให้มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน

3.2 คณะกรรมการประกันคุณภาพทำงานด้วยความสมัครใจ

3.3 การวางระบบที่ดีจะทำให้การประกันคุณภาพประสบผลสำเร็จ

คุณสมบัติของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบการบริหารการประกันคุณภาพ

ของสถานศึกษา

1. มีความเข้าใจ ความรู้ และมีความพร้อมจะดำเนินงานประกันคุณภาพ

2. มีประสบการณ์ในการดำเนินงานประกันคุณภาพ

3. รับผิดชอบตัวบ่งชี้กับลักษณะงานที่รับผิดชอบ

**แบบสัมภาษณ์สภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา**

1. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

- 1.1 ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์ นายสินเธาว์ ชัยสวัสดิ์
- 1.2 ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่
- 1.3 หน่วยงานผู้ให้สัมภาษณ์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่
- 1.4 สัมภาษณ์ วันที่ 12 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556 เวลา 13.30 น.
- 1.5 สถานที่สัมภาษณ์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่
เริ่มสัมภาษณ์ เวลา 13.30 น. สิ้นสุดการสัมภาษณ์เวลา 16.30 น.

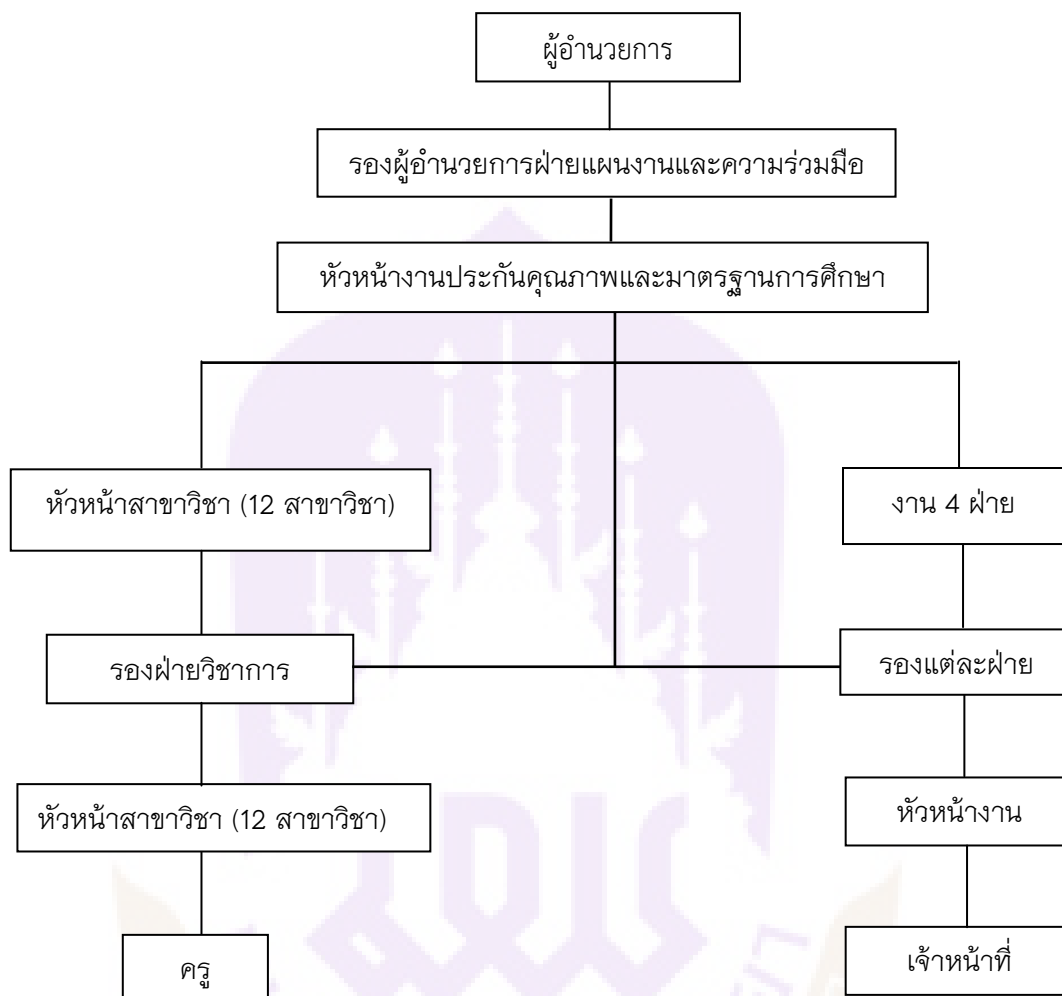
2. ประเด็นในการสัมภาษณ์

สภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรเป็นอย่างไร

องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรมีคณะกรรมการอะไรบ้าง แต่ละองค์ประกอบของคณะกรรมการควรด้วยใครบ้าง และคณะกรรมการมีหน้าที่อะไรบ้าง

โครงสร้างการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่

จากโครงสร้างสรุปเป็นองค์ประกอบคณะกรรมการประกันคุณภาพภายใน ได้ดังนี้

ผู้อำนวยการ	ประธานกรรมการ
รองผู้อำนวยการทั้ง 4 ฝ่าย	รองประธานกรรมการ
หัวหน้าแผนก	กรรมการ
หัวหน้างาน	กรรมการ
ครูที่รับผิดชอบตัวบ่งชี้	กรรมการ
หัวหน้างานประกันและมาตรฐานอาชีวศึกษา	กรรมการและเลขา
เจ้าหน้าที่งานประกันฯ	กรรมการและผู้ช่วยเลขา

หน้าที่ของคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัย

1. วางแผนการจัดทำตามแผนงาน/โครงการ
2. ดำเนินการทำตามแผนงาน/โครงการ
3. ติดตามตามแผนงาน/โครงการ
4. ตรวจสอบความถูกต้องของแผนงาน/โครงการที่ดำเนินงาน

องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรประกอบด้วยฝ่าย/กลุ่มงานอะไรบ้าง แต่ละฝ่าย/กลุ่มงานควรประกอบด้วยงานอะไรบ้างรวมทั้งการมีหน้าที่และความรับผิดชอบอะไรบ้าง

ดำเนินงานเกี่ยวกับภาระงานการประกันคุณภาพและมาตรฐานอาชีวศึกษา วางแผนการดำเนินงานด้านงานธุรการต่าง ๆ ส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษารวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา ประเมินการประกันคุณภาพการศึกษารายงานผลการปฏิบัติงานและให้ข้อเสนอแนะ โดยมีคณะกรรมการดำเนินงาน จำนวน 3 ชุด ดังนี้

1. คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา เน้นการเรียนการสอน โดยมีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล สื่อการเรียนการสอน และการพัฒนาครู

2. คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา

ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ การประเมินการเรียนการสอนโดยผู้เรียน/การนิเทศภายใน โดยมีคณะกรรมการนิเทศภายใน

3. คณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษา

ดำเนินการพัฒนาเครื่องมือวัดผลที่หลากหลาย ประเมินคุณภาพจากผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ประเมินคุณภาพของครูโดยผู้เรียน ประเมินคุณภาพของครู/เจ้าหน้าที่ โดยคณะกรรมการประเมินโครงการ สอบมาตรฐานวิชาชีพ ประเมินคุณภาพการทำงานวิจัยในชั้นเรียน มีคณะกรรมการประเมิน มีสรุปผลการประเมินการจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ

องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรแบ่งออกเป็นกี่ขั้นตอนอะไรบ้าง และในแต่ละขั้นตอนต้องทำอะไรบ้าง

กระบวนการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัย มี 4 ขั้นตอน

1. การวางแผนการดำเนินงาน (Plan)
  - 1.1 ให้นโยบายในการดำเนินงาน

- 1.2 สร้างความตระหนักให้กับบุคลากรทุกคน
  - 1.3 กำหนดบทบาทหน้าที่
  - 1.4 กำหนดแผนพัฒนาคุณภาพและแผนประจำปี
  - 1.5 แต่งตั้งมอบหมายตามภาระงานตามที่ได้รับผิดชอบ
  - 1.6 กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานของงาน/สาขาวิชา/วิทยาลัย
  - 1.7 กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการประกันคุณภาพ/สภาพความสำเร็จ
2. การดำเนินงาน (Do)
- 2.1 บุคลากรทำงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มุ่งผลสัมฤทธิ์ให้ได้ตามเป้าหมาย
  - 2.2 ปรับแนวคิดแต่ละคนให้เป็นจิตอาสา ให้เป็นไปตามวิถีขององค์กร โดยเน้นจิตอาสา ความผูกพันระหว่างวิทยาลัยกับตัวบุคคล และความจงรักภักดีต่อองค์กร (มองภาพความสำเร็จขององค์กรเป็นหลัก)
3. การตรวจสอบและประเมินผล (Check)
- 3.1 ตรวจสอบระบบทางวิชาการ
  - 3.2 ตรวจสอบและประเมินผล โดยคณะทำงาน
  - 3.3 สังเกต สอบถาม บันทึก
  - 3.4 ตรวจสอบโดยคณะทำงาน/เครื่องมือ โดยสร้างขึ้นโดยคณะทำงานตัวบ่งชี้ โดยให้สอดคล้องกับเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และเกณฑ์มาตรฐานของสถานศึกษา
  - 3.5 มีการรายงานความก้าวหน้าทางการเรียน
4. การพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Act)
- 4.1 ผดุงการประกันคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ให้อยู่ในระดับดีและส่งเสริมให้มียิ่ง ๆ ขึ้นไป
  - 4.2 ส่งเสริมการจัดทำกิจกรรมในตัวบ่งชี้ที่คะแนนน้อยให้ได้คะแนนที่สูงขึ้น
  - 4.3 กำหนดโครงการ กิจกรรม เพื่อพัฒนาการดำเนินงานในปีถัดไป โดยใช้กระบวนการ PDCA
  - 4.4 ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เป็นงานประจำ โดยใช้ปฏิบัติงานที่แต่ละงานได้กำหนดขึ้น
3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ
- 3.1 การทำงานโดยทำตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและปฏิทินการปฏิบัติงาน
  - 3.2 ความร่วมมือของบุคลากรทุกส่วนภายในวิทยาลัย
  - 3.3 การติดตามและการกระตุ้นจากฝ่ายบริหาร
  - 3.4 วัฒนธรรมองค์กร (มองภาพความสำเร็จขององค์กรเป็นหลัก)

คุณสมบัติของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบการบริหารการประกันคุณภาพ
ภายในของสถานศึกษา

1. มีประสบการณ์/ความรู้ด้านงานประกันคุณภาพ
2. ประสานงานกับทุก ๆ งานได้
3. มีใจรักในการทำงานประกันคุณภาพ
4. มีความคล่องตัว/เสียสละให้กับส่วนรวม
5. ความสามารถในด้านเทคโนโลยี
6. คัดเลือกจากการนำเสนอของหัวหน้างานประกันคุณภาพ

การสังเคราะห์การสัมภาษณ์สภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

การศึกษาเอกสาร/สัมภาษณ์	วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีฉะเชิงเทรา	วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่	สรุปการสังเคราะห์
องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา				
1. คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	✓	✓	✓	*
2. คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	✓	✓	✓	*
3. คณะกรรมการ ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	✓	✓	✓	*
4. คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายใน	✓	✓	✓	*
องค์ประกอบคณะกรรมการประกันคุณภาพภายใน				
1. ผู้อำนวยการ ประธานกรรมการ	✓	✓	✓	*
2. รองผู้อำนวยการทุกฝ่าย รองประธานกรรมการ	✓	✓	✓	*
3. หัวหน้าแผนก/หัวหน้างาน/ครูผู้รับผิดชอบตัวบ่งชี้ กรรมการ	✓	✓	✓	*
4. หัวหน้างานประกันคุณภาพฯ กรรมการและเลขา	✓	✓	✓	*
5. เจ้าหน้าที่งานประกันคุณภาพฯ กรรมการผู้ช่วยเลขา	✓	✓	✓	*
หน้าที่คณะกรรมการประกันคุณภาพภายใน				
1. วางแผนการจัดทำตามแผนงาน/โครงการ	✓	✓	✓	*
2. เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล		✓		
3. สรุปรายงานผลและเก็บเอกสารไปด้วยความเป็นระบบ	✓	✓	✓	*
4. ให้การสนับสนุนและปรึกษา แนะนำ ควบคุมดูแลการทำงาน	✓	✓	✓	*
5. ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานประกันฯ	✓	✓	✓	*

การศึกษาเอกสาร/สัมภาษณ์	วิทยาลัยเทคโนโลยีสมุทรปราการ	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีฉะเชิงเทรา	วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่	สรุปการสังเคราะห์
องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายการประกันคุณภาพการศึกษา				
1. สนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาระบบงานประกันคุณภาพการศึกษา	✓	✓	✓	*
2. วางแผนการดำเนินการดำเนินงานประกัน	✓	✓		*
3. ประสานงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร	✓	✓		*
4. รวบรวมข้อมูลและประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษา	✓		✓	*
5. จัดทำคู่มือและเครื่องมือการประกันคุณภาพการศึกษา		✓	✓	*
6. ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานประกันคุณภาพ		✓	✓	*
องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา มี 4 ขั้นตอน				
1. การวางแผนการดำเนินงาน (Plan)	✓	✓	✓	*
2. การดำเนินงาน (Do)	✓	✓	✓	*
3. การตรวจสอบและการประเมินผล (Check)	✓	✓	✓	*
4. การพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Act)	✓	✓	✓	*
ข้อค้นพบอื่น ๆ				
1. การทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย		✓	✓	*
2. ความร่วมมือของบุคลากรทุกส่วนภายในวิทยาลัย	✓	✓	✓	*
3. การติดตามและกระตุ้นจากฝ่ายบริหาร	✓		✓	*
4. วัฒนธรรมองค์กรมองความสำเร็จขององค์กรเป็นหลัก		✓	✓	*
5. การให้รางวัลแก่งาน แผนก บุคลากร ที่ให้ความร่วมมือ		✓		

จากตารางผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การพิจารณาว่า ต้องมีความคิดเห็นสอดคล้องกันตั้งแต่ 2 สถานศึกษาขึ้นไป จึงจะถือได้ว่า เป็นรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา

การสัมมนา แนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา
ของสถานศึกษาในสถาบันการอุดมศึกษา จำนวน 3 แห่ง จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 คน
ได้แก่

1. นายเทวินทร์ จันทศักดิ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
2. รศ. ดร.บุญวัฒน์ อัดชู มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
3. นางวันเพ็ญ เกิดศรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
4. นายสุทธิชัย ภิญาภาวสุทธิ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

แบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารการประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา

1. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

- 1.1 ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์ นายเทวินทร์ จันทรงค์ดี
- 1.2 ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์ประกันคุณภาพ
- 1.3 หน่วยงานผู้ให้สัมภาษณ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
- 1.4 สัมภาษณ์ ครั้งที่ 1 วันที่ 20 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2556 เวลา 14.00 น.
ครั้งที่ 2 วันที่ 21 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2556 เวลา 14.00 น.
- 1.5 สถานที่สัมภาษณ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
เริ่มสัมภาษณ์ เวลา 14.00 น. สิ้นสุดการสัมภาษณ์เวลา 16.00 น.

2. ประเด็นในการสัมภาษณ์

แนวทางในการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาควรเป็นอย่างไร

องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาควรมีคณะกรรมการอะไรบ้าง แต่ละองค์ประกอบของคณะกรรมการควรด้วยใครบ้าง และคณะกรรมการมีหน้าที่อะไรบ้าง

สถาบันการอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานที่ตั้งขึ้นมาใหม่ จึงเป็นต้องวางโครงสร้างและระบบการบริหารการประกันคุณภาพให้ดีและมีคุณภาพ ในฐานะที่บริหารงานครั้งนี้มาเป็นเวลานาน จึงขอเสนอแนะให้สถาบันฯ ดำเนินการเรื่องการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ดังนี้

การดำเนินการในการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาสถาบันการอาชีวศึกษา ควรแบ่งระบบการบริหารออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ คือ 1) โครงสร้างของคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา 2) ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษา และ 3) กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา ขอเสนอแนะรายละเอียด ดังนี้

1. โครงสร้างของคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ควรจะแบ่งคณะกรรมการออกเป็น 2 คณะ คือ ในระดับนโยบายและระดับดำเนินการ โดยให้มี

1.1 คณะกรรมการบริหารงานประกันคุณภาพ เป็นคณะกรรมการระดับนโยบาย ซึ่งประกอบด้วยองค์คณะบุคคล ดังนี้ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิในสภาสถาบันเป็นประธาน ผู้อำนวยการสถาบันเป็นรองประธาน กรรมการ ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก ผู้อำนวยการสถานศึกษา ไม่น้อยกว่า 2 คน โดยให้รองผู้อำนวยการสถาบันที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษาเป็นเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานประกันเป็นผู้ช่วยเลขานุการ มีส่วนหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพนี้ เนื่องจากเป็นระดับนโยบาย

ควรมีหน้าที่ในการกำหนดเป้าหมาย นโยบายและยุทธศาสตร์การประกันคุณภาพ ให้การส่งเสริม สนับสนุน การบริหารจัดการ การมีส่วนร่วมกับสถานประกอบการ สนับสนุนการพัฒนาระบบ การประกัน กำกับติดตาม ประเมินผลการทำงานของคณะกรรมการดำเนินงาน และมีอำนาจ ในการแต่งตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานการประกันคุณภาพเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 คณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ในการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษานั้น เนื่องจากสถาบันการอาชีวศึกษา มีงานระบบการบริหารที่มีหลายวิทยาลัยในสังกัดเป็นเครือข่าย จึงจำเป็นต้องมีการ บริหารงานประกันคุณภาพให้ครอบคลุมทั้งระดับการอาชีวศึกษา และต้องให้การดำเนินการ ถึงระดับสถานศึกษา ดังนั้น คณะกรรมการดำเนินงานต้องมีหลายคณะ ขอเสนอแนะให้มี คณะกรรมการดำเนินการเป็น 3 คณะ คือ 1) คณะกรรมการดำเนินการพัฒนาการประกัน คุณภาพ 2) คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานประกันคุณภาพ และ 3) คณะกรรมการประเมินการประกันคุณภาพซึ่งแต่ละคณะจะมีบทบาทและหน้าที่ ดังนี้

1.2.1 คณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพคณะนี้ เป็นกรรมการที่รับผิดชอบ และเป็นคณะที่สำคัญในการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพ ดังนั้น คณะกรรมการ ควรประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถาบันเป็นประธาน รองผู้อำนวยการสถาบันเป็นรองประธาน กรรมการ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการวิทยาลัยทุกแห่งในสถาบัน รองผู้อำนวยการวิทยาลัย ที่รับผิดชอบงานประกันทุกคน คณะวิชาที่ดูแลการจัดการเรียนการสอนอย่างน้อย 2 คน โดยให้ผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพของสถาบันเป็นเลขานุการ และควรมีหัวหน้ากลุ่มงาน เช่น กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการประกันในสถาบัน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ โดยทำหน้าที่กำหนด แนวทางวางแผนในการพัฒนาการประกัน พัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้ ให้คำชี้แนะกับคณะทำงาน ชุดต่าง ๆ ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการประกัน รายงานผลการทำต่อกรรมการ ระดับนโยบาย และทำงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายจากสถาบัน

1.2.2 คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานของสถาบันคณะนี้ ต้องมีบุคคล ในระดับปฏิบัติด้วย ควรมีองค์คณะ ดังนี้ รองผู้อำนวยการสถาบันที่มอบหมาย เป็นประธาน และกรรมการ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการวิทยาลัยอย่างน้อย 2 คน รองผู้อำนวยการวิทยาลัย อย่างน้อย 2 คน คณะวิชาหรือคณะบดี อย่างน้อย 2 คน ครู อาจารย์ไม่น้อยกว่า 2 คน โดยให้ผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพของสถาบันเป็นเลขานุการ และควรให้หัวหน้ากลุ่มงาน บริการและฝึกอบรมเป็นผู้ช่วยเลขานุการ โดยทำหน้าที่วางแผน ดำเนินการ การติดตาม ตรวจสอบ การประกันคุณภาพ ปรับปรุงและรายงานผลการดำเนินงานต่อกรรมการบริหารและปฏิบัติงาน ตามที่ได้รับมอบหมาย

1.2.3 คณะกรรมการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาคณะนี้ เป็นกรรมการที่ติดตามและประเมินผลการทำงาน ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการสถาบันเป็นประธานกรรมการ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการวิทยาลัย อย่างน้อย 2 คน รองผู้อำนวยการวิทยาลัยฝ่ายวิชาการ ผู้แทนครู คณาจารย์ อย่างน้อย 2 คน โดยมีผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพเป็นเลขานุการ และควรให้หัวหน้ากลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลเป็นผู้ช่วยเลขานุการ โดยให้ทำหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาข้อมูลให้ความรู้ความเข้าใจแก่สมาชิก ครู-อาจารย์ ในการประกันประเมินผลการประกัน และรายงานผลต่อกรรมการบริหาร และปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย

องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ควรประกอบด้วยฝ่าย/กลุ่มงานอะไรบ้าง แต่ละฝ่าย/กลุ่มงานควรประกอบด้วยงานอะไรบ้าง รวมทั้งการมีหน้าที่และความรับผิดชอบอะไรบ้าง

ในด้านขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา เนื่องจากสถาบันเป็นหน่วยงานกลางที่ต้องเชื่อมโยงถึงวิทยาลัย สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องมีกลุ่มงานที่ต้องคอยสนับสนุนและบริการ ดังนี้ 1) กลุ่มงานบริหารทั่วไป 2) กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาการประกัน 3) กลุ่มงานวิเคราะห์ระบบและพัฒนาข้อมูลสารสนเทศ และ 4) กลุ่มงานบริหารและฝึกอบรมซึ่งแต่ละกลุ่มงานต้องมีบทบาทหน้าที่ที่สนับสนุน ดังนี้

1. กลุ่มงานบริหารทั่วไป ควรทำหน้าที่วางแผนการดำเนินงานด้านงานธุรการต่าง ๆ สนับสนุนการดำเนินงาน และประชาสัมพันธ์ ให้บุคคลทั้งภายในและภายนอกรายงานผลการทำงาน

2. กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพ ควรทำหน้าที่ในการวางแผนกำหนดแนวทางการประกัน ส่งเสริมและพัฒนาการประกัน พัฒนามาตรฐานการประกัน จัดทำคู่มือและประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ

3. กลุ่มงานวิเคราะห์ระบบและพัฒนาข้อมูลสารสนเทศ ควรจะมีหน้าที่ในการวางแผนการพัฒนาการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ การรวบรวมข้อมูล การติดตาม ตรวจสอบ และการจัดทำรายงานประจำปี

4. กลุ่มงานบริหารและฝึกอบรม เป็นกลุ่มงานที่ต้องพัฒนากำลังคนในสถาบันด้านการประกันคุณภาพ ควรจะมีหน้าที่ สนับสนุนการดำเนินงานประกัน ฝึกอบรมให้ความรู้ด้านงานประกันแก่สมาชิก ให้คำปรึกษา ดำเนินการประเมินการประกัน และปฏิบัติงานตามที่มอบหมาย

องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา ควรแบ่งออกเป็นกี่ขั้นตอนอะไรบ้าง และในแต่ละขั้นตอนต้องทำอะไรบ้าง

ด้านกระบวนการบริหารการประกัน ในการบริหารการประกันคุณภาพนั้น กระบวนการบริหารที่ควรนำมาใช้ คือ วงจรคุณภาพ เดมมิ่ง PDCA ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผนการดำเนินการ (P) เป็นการวางแผนเตรียมความพร้อมของบุคลากร การสร้างความตระหนัก การพัฒนาความรู้ การกำหนดเป้าหมายแนวทางในการทำงาน พร้อมทั้งกำหนดแนวทาง งบประมาณ และผู้รับผิดชอบ

2. การดำเนินงาน (D) เป็นการส่งเสริมสนับสนุน อำนวยความสะดวก กำกับติดตาม ตรวจสอบ และพัฒนาการประกันคุณภาพ

3. การตรวจสอบและประเมินผล (C) เป็นการวางกรอบการประเมินผล การวิเคราะห์ข้อมูล การจัดทำเครื่องมือประเมิน และตรวจสอบผลการประเมิน

4. การปรับปรุงแก้ไข เป็นขั้นตอนที่สำคัญหรือจะทราบผลการดำเนินงานข้อดีข้อเสีย เพื่อพัฒนาต่อไป โดยการปรับปรุงการปฏิบัติงานของคณะทำงานการวางแผน การทำข้อมูลสารสนเทศ การรวบรวมผลการดำเนินงาน และการเขียนรายงานประเมินตนเอง

ในการดำเนินการ ด้านกระบวนการบริหารการประกันนั้น สถาบันมีวิทยาลัยฯ อยู่ในความรับผิดชอบ การประกันคุณภาพจะต้องดำเนินการทั้งสถาบันและวิทยาลัยฯ ดังนั้นการดำเนินงานทุกขั้นตอน การประสานงาน (Coordinate) จึงเป็นหัวใจสำคัญ เพราะจะทำให้ได้ข้อมูล และการทำงานที่นำไปสู่มาตรฐานคุณภาพของอาชีวศึกษา (Standard)

3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม

3.1 เนื่องจากสถาบันการอาชีวศึกษา เป็นหน่วยงานที่ตั้งใหม่ การระบบการบริหารการประกันคุณภาพ ยังไม่มีการดำเนินการที่สำคัญในขณะนี้ คือ ผู้อำนวยการสถาบันต้องเป็นแรงผลักดัน และกลไกที่สำคัญต้องประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และการดำเนินงานต้องยึดกฎระบบ หลักเกณฑ์ แนววิธีการประกันคุณภาพอย่างเคร่งครัดเพื่อให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานของอาชีวศึกษา

3.2 การสร้างขวัญกำลังใจให้กับคณะทำงานเป็นสิ่งสำคัญ

3.3 ระบบการบริหารสำนักงานประกันคุณภาพการศึกษา ต้องขึ้นตรงกับผู้อำนวยการสถาบันโดยตรง การขับเคลื่อนจึงจะเกิดผล

3.4 คณะกรรมการจากบุคคลภายนอก หรือจากสถานประกอบการต้องเป็นบุคคลที่เข้าใจระบบการบริหารงานของสถาบัน และต้องเข้าใจระบบการประกันคุณภาพด้วย

แบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารการประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา

1. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

- 1.1 ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์ รศ. ดร.บุญวัฒน์ อัดชู
- 1.2 ตำแหน่ง รองอธิการบดี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- 1.3 หน่วยงานผู้ให้สัมภาษณ์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- 1.4 สัมภาษณ์ ครั้งที่ 1 วันที่ 24 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2556 เวลา 14.00 น.
- 1.5 สถานที่สัมภาษณ์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เริ่มสัมภาษณ์ เวลา 14.00 น. สิ้นสุดการสัมภาษณ์เวลา 16.30 น.

2. ประเด็นในการสัมภาษณ์

แนวทางในการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาควรเป็นอย่างไร

องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ควรมีคณะกรรมการอะไรบ้าง แต่ละองค์ประกอบของคณะกรรมการควรด้วยใครบ้าง และคณะกรรมการมีหน้าที่อะไรบ้าง

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้ให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพเป็นอย่างมาก สถาบันการอาชีวศึกษาก็ควรจะมีโอกาสในการบริหารงานให้ชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานประกันคุณภาพของสถาบันประสบผลสำเร็จ การดำเนินงานในแต่ละองค์ประกอบจะเป็นดังนี้

1. โครงสร้างของคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพ ควรจะมีคณะกรรมการ 2 ชุด

1.1 คณะกรรมการบริหารประกันคุณภาพ ตั้งคณะกรรมการชุดนี้ จะมีผู้ทรงวุฒิจากสถาบันหรือสถานศึกษาเป็นประธาน มีอธิบดี หรือผู้อำนวยการสถาบันเป็นรองประธาน มีผู้ทรงวุฒิจากภายนอก 3 คน เป็นกรรมการ มีผู้อำนวยการสำนักต่าง ๆ เป็นกรรมการมีรองผู้อำนวยการที่รับผิดชอบงานประกันเป็นกรรมการและเลขานุการ โดยคณะกรรมการชุดนี้จะมีหน้าที่กำหนดนโยบายในการบริหารงานประกันคุณภาพ ตรวจสอบ การดำเนินงานกำลังติดตามประเมินผลการดำเนินงานประกันคุณภาพของคณะกรรมการดำเนินงาน

1.2 คณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพในคณะกรรมการชุดนี้ควรแบ่งออกเป็นคณะกรรมการดำเนินงานและคณะกรรมการ ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงาน คณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพจะมีผู้อำนวยการที่สถาบันเป็นประธาน มีรองผู้อำนวยการสถาบันอธิการบดีทุกคนเป็นกรรมการ มีหัวหน้าคณะวิชาหรือคณบดีเป็นกรรมการ มีผู้อำนวยการที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพเป็นกรรมการเลขานุการ มีหน้าที่ในการติดตาม ตรวจสอบการประกันคุณภาพ จัดทำมาตรฐานตัวบ่งชี้จัดทำคู่มือการประกันคุณภาพ และให้คำแนะนำ

ฝึกอบรมแก่คณาจารย์และบุคลากรของสถาบัน ส่วนคณะกรรมการติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการสถาบัน/รองอธิการบดีที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน ผู้อำนวยการสถานศึกษาทุกคนเป็นกรรมการ หัวหน้าแผนกวิชาหรือหัวหน้าคณะวิชาเป็นกรรมการ มีหัวหน้างานประกันคุณภาพเป็นเลขานุการ คณะกรรมการชุดนี้มีหน้าที่ให้คำแนะนำ ติดตามตรวจสอบ การดำเนินงานประกันคุณภาพ

องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา ควรประกอบด้วยฝ่าย/กลุ่มงานอะไรบ้าง แต่ละฝ่าย/กลุ่มงานควรประกอบด้วยงานอะไรบ้าง รวมทั้งการมีหน้าที่และความรับผิดชอบอะไรบ้าง

ขอบข่ายการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ควรจะดูเป้าหมายของการประกันคุณภาพ เพื่อดูแลจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพดั่งนั้นขอบข่ายของการทำงานประกันคุณภาพต้องมีกลุ่มงานบริหารทั่วไป มีหน้าที่ในการดำเนินงานด้านธุรการต่าง ๆ ติดต่อประสานงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานให้บุคคลทั้งภายในภายนอกได้รับรู้ และกลุ่มงานวิเคราะห์ระบบและสารสนเทศ มีหน้าที่ในการรวบรวมข้อมูล และติดตามตรวจสอบการประกันคุณภาพ จัดทำรายงานการประกันคุณภาพของสถาบัน

องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา ควรแบ่งออกเป็นกี่ขั้นตอนอะไรบ้าง และในแต่ละขั้นตอนต้องทำอะไรบ้าง

กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา ควรมีกระบวนการบริหารที่เหมือนกับกระบวนการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอื่น คือ มี 4 ขั้นตอนของเดมมิ่ง คือ PDCA

ขั้นที่ 1 การวางแผนการควรเป็นงาน (Plan: P) เป็นการสร้างความตระหนักเตรียมความพร้อมของบุคลากรในสถานศึกษาวางแผนการดำเนินงาน

ขั้นที่ 2 การดำเนินงาน (Do: D) เป็นการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้

ขั้นที่ 3 การตรวจสอบและการประเมินผล (Check: C) เป็นการวางกรอบติดตามผลการดำเนินงาน วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

ขั้นที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act: A) เป็นการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานรวบรวมผลการดำเนินงานจัดทำรายงานประเมินตนเอง หรือ รายงานประจำปี

แบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารการประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา

1. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

- 1.1 ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์ อาจารย์วันเพ็ญ เกิดศรี
- 1.2 ตำแหน่ง ผู้อำนวยการส่วนงานประกันคุณภาพ
- 1.3 หน่วยงานผู้ให้สัมภาษณ์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- 1.4 สัมภาษณ์ ครั้งที่ 1 วันที่ 20 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2556 เวลา 13.30 น.
- 1.5 สถานที่สัมภาษณ์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เริ่มสัมภาษณ์ เวลา 13.30 น. สิ้นสุดการสัมภาษณ์เวลา 16.00 น.

2. ประเด็นในการสัมภาษณ์

แนวทางในการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาควรเป็นอย่างไร

องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ควรมีคณะกรรมการอะไรบ้าง แต่ละองค์ประกอบของคณะกรรมการ ควรด้วยใครบ้าง และคณะกรรมการมีหน้าที่อะไรบ้าง

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้ให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพเป็นอย่างมาก สถาบันการอาชีวศึกษาก็ควรจะมีโอกาสในการบริหารงานชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานประกันคุณภาพของสถาบันประสบผลสำเร็จ การดำเนินงานในแต่ละองค์ประกอบจะเป็นดังนี้

1. โครงสร้างการบริหารการประกันคุณภาพ ทีมงานประกันคุณภาพจะต้องดูแลทั้งหมด ทั้งการอบรม การพัฒนาตัวชี้วัด ให้ความรู้กับบุคลากรทั้งสถาบัน ตำแหน่งผู้อำนวยการส่วนการประกันคุณภาพ ควรจะขึ้นตรงกับสำนักอำนวยการ/สำนักงานอธิการบดี ไม่ควรผ่านหน่วยงานอื่น เพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นโครงสร้างของการบริหารการประกันคุณภาพควรมีกรรมการ 2 ชุด ชุดแรกเป็นระดับนโยบาย กำกับดูแลถือเป็นบอร์ดของสถาบันและกรรมการอีกชุดหนึ่งเป็นระดับปฏิบัติการ/ดำเนินงาน โดยแต่ละชุดประกอบด้วยกรรมการ ดังนี้

- 1.1 คณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพ คณะกรรมการชุดนี้ ถือเป็นบอร์ดใหญ่ ควรจะเป็นผู้อำนวยการสถาบันเป็นรองประธาน มีบุคคลภายนอกที่ประธานสภาเลือกเอง 3 ท่าน มาเป็นประธานกรรมการ 1 ท่าน ส่วนอีก 2 ท่านเป็นคณะกรรมการ มีรองผู้อำนวยการสถาบันและผู้อำนวยการสถานศึกษาต่าง ๆ เป็นกรรมการและมีรองผู้อำนวยการสถาบันที่รับผิดชอบดูแลงานประกันคุณภาพเป็นเลขาคณะกรรมการ คณะกรรมการชุดนี้จะมีหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย ส่งเสริมสนับสนุนงานประกันคุณภาพ นำข้อปัญหาต่าง ๆ ขึ้นสู่สภา

เป็น Policy แก้ปัญหาในภาพรวมต่าง ๆ กำกับดูแล และแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพในระดับต่าง ๆ ตามความจำเป็น

1.2 คณะกรรมการดำเนินงาน/ปฏิบัติงานประกันคุณภาพ คณะกรรมการชุดนี้จะเป็นคนในสถาบันทั้งหมด ไม่มีบุคคลภายนอก เนื่องจากเป็นเรื่องภายในของสถาบัน เมื่อบอร์ดใหญ่ให้นโยบายมา คณะกรรมการชุดนี้ก็จะเป็นผู้ดำเนินงาน คณะกรรมการชุดนี้จึงอาจแบ่งออกเป็น 2 ชุด

1.2.1 คณะกรรมการดำเนินงาน มีประธานเป็นผู้อำนวยการสถาบัน/อธิการบดี มีรองประธานเป็นรองผู้อำนวยการสถาบันที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพ รองฝ่ายแผนของแต่ละสถานศึกษาเป็นกรรมการ มีหัวหน้าภาควิชาหรือคณบดีคณะต่าง ๆ เป็นกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพเป็นเลขาธิการคณะกรรมการ

คณะกรรมการชุดนี้จะมีหน้าที่ติดต่อกับส่วนกลางและนำ SAR จากคณะวิชาต่าง ๆ มารวบรวมเป็นของสถาบัน ประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพของสถาบัน นำข้อมูลจากส่วนต่าง ๆ มาวางแผนพัฒนาการประกันคุณภาพของสถาบัน และรายงานผลการปฏิบัติงานให้บอร์ดใหญ่ทราบ

1.2.2 คณะกรรมการตรวจติดตามและการประเมิน คณะกรรมการชุดนี้จะมีรองผู้อำนวยการสถาบันที่ได้รับมอบหมายดูแลงานประกันเป็นประธาน มีรองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายพัฒนาการศึกษาและคณบดีเป็นกรรมการ มีผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานที่รับผิดชอบงานประกันของสถาบันเป็นเลขานุการคณะกรรมการ และควรจะมีคณะกรรมการจากบุคคลภายนอกเป็นกรรมการด้วย

หน้าที่ของคณะกรรมการชุดนี้ คือ ตรวจสอบติดตามแต่ละตัวชี้วัด ตรวจสอบข้อมูลการดำเนินการประกันคุณภาพของสถาบัน นำปัญหาต่าง ๆ มาแลกเปลี่ยน วิเคราะห์ และปรับปรุงการดำเนินงาน แล้วรายงานผลต่อคณะกรรมการบริหารงานประกันคุณภาพของสถาบันต่อไป

องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา ควรจะมีกลุ่มงานต่าง ๆ ช่วยสนับสนุนให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อาจมีกลุ่มงาน ดังนี้

1. กลุ่มงานธุรการ ทำหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกด้านธุรการ สนับสนุนส่งเสริมการดำเนินงานประกันในทุก ๆ ด้าน ประสานความร่วมมือกับส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. งานบริหารและฝึกอบรม ทำหน้าที่ในการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการประกันคุณภาพแก่คณาจารย์ ครู บุคลากรของการศึกษาตลอดจนให้คำปรึกษาเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพ วางแผนงานด้านการประกันคุณภาพ

3. กลุ่มงานพัฒนา ส่งเสริม การประกันคุณภาพกลุ่มงานนี้ จะมีบทบาทหน้าที่ในการวางกรอบแนวทางการประกันคุณภาพของสถาบันว่าจะดำเนินไปในทิศทางใด จัดทำเครื่องมือและคู่มือต่าง ๆ ในการทำประกันคุณภาพ และพัฒนาส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถาบัน

องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา ควรแบ่งออกเป็นกี่ขั้นตอนอะไรบ้าง และในแต่ละขั้นตอนต้องทำอะไรบ้าง

กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษาใช้กระบวนการ 4 ขั้นตอน PDCA

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Plan: P) เตรียมความพร้อมของทุกคน ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สร้างความตระหนักของบุคลากรเมื่อทุกคนรับรู้ เข้าใจ เกิดความตระหนัก เห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพแล้ว ก็จะทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติก็จะสามารถกำหนดเป้าหมายหรือแนวทางในการดำเนินงานที่ชัดเจนได้

ขั้นที่ 2 การดำเนินงาน (Do: D) เป็นการนเทศ ติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานประกันคุณภาพว่า ได้ดำเนินการตามแผนการที่วางไว้หรือไม่ จัดสิ่งอำนวยความสะดวก พร้อมทั้งสนับสนุนเครื่องมือ อุปกรณ์ วัสดุต่าง ๆ ตามความจำเป็นเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จ

ขั้นที่ 3 การตรวจสอบติดตาม (Check: C) เป็นการประเมินผลการดำเนินงานในการประเมินผลการดำเนินงานควรมีการสร้างเครื่องมือที่เก็บข้อมูลที่ดี เพื่อจะได้รายละเอียดต่าง ๆ ของโครงการอย่างครบครัน

ขั้นที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act: A) เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 3 มาทำการวิเคราะห์ จัดทำข้อมูลสารสนเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป

3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม

3.1 สถาบันมีสถานศึกษาในสังกัดหลายแห่ง และแต่ละแห่งก็ต้องมีระบบการประกันคุณภาพภายในแต่ละสถานศึกษา การเชื่อมโยงข้อมูล การเก็บข้อมูล จะต้องบริหารจัดการให้ดี โดยเฉพาะการประสานงาน ต้องให้สถานศึกษาส่งข้อมูลมาให้ได้เหมือนกับที่นี่ ต้องสร้างความตระหนักเรื่องการเก็บ-ส่งข้อมูลจากคณะต่าง ๆ เข้าส่วนกลาง

3.2 การดำเนินงาน กรรมการบอร์ดใหญ่ กรรมการคณะหรือวิทยาลัยจะมีข้อขัดแย้งในการทำงาน คือ การเปลี่ยนคนทำงานประกันบ่อยมาก บุคคลส่วนมากไม่อยากทำงานประกัน ต้องใช้วิธีการจูงใจ และพยายามทำให้ขั้นตอนการทำงานง่ายขึ้นที่สุด

แบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารการประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา

1. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

- 1.1 ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์ อาจารย์สุทธิชัย ภิญโญภาวสุทธิ
- 1.2 ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- 1.3 หน่วยงานผู้ให้สัมภาษณ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- 1.4 สัมภาษณ์ ครั้งที่ 1 วันที่ 21 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2556 เวลา 09.00 น.
- 1.5 สถานที่สัมภาษณ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
เริ่มสัมภาษณ์ เวลา 09.00 น. สิ้นสุดการสัมภาษณ์เวลา 12.00 น.

2. ประเด็นในการสัมภาษณ์

แนวทางในการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาควรเป็นอย่างไร องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ควรมีคณะกรรมการอะไรบ้าง แต่ละองค์ประกอบของคณะกรรมการควรด้วยใครบ้าง และคณะกรรมการมีหน้าที่อะไรบ้าง

สถาบันการอาชีวศึกษาเป็นสถานศึกษาที่เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับ ปวช. ปวส. และปริญญาตรี ดังนั้น ในเรื่องของการประกันคุณภาพการศึกษาน่าจะใช้ข้อกำหนด กฎเกณฑ์ ตัวชี้วัดเดียวกันกับของอุดมศึกษา ภายใต้การควบคุม ดูแลของ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพเป็นอย่างมาก ดังนั้น ลักษณะการดำเนินงานประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษากับของมหาวิทยาลัยก็ไม่น่าจะแตกต่างกัน โดยการบริหารงานในด้านโครงสร้างคณะกรรมการประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา ก็น่าจะใกล้เคียงกับของมหาวิทยาลัย คือ มีคณะกรรมการอยู่ 2 ชุดใหญ่ ชุดที่ 1 เป็นคณะกรรมการบริหารการประกันชุดนี้จะเป็นบอร์ดใหญ่ ส่วนชุดที่ 2 จะเป็นคณะกรรมการระดับสูงของมหาวิทยาลัยหรือของสถาบันซึ่งชุดนี้จะมีคณะกรรมการชุดย่อยอีก 2-3 ชุด ตามความเหมาะสมของภาระงาน ดังนั้นคณะกรรมการแต่ละชุดจะมีองค์ประกอบและหน้าที่แตกต่างกัน ดังนี้

ชุดที่ 1 คณะกรรมการบริหารการประกันของสถาบันจะประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ จากกรรมการสภาเป็นประธาน มีผู้อำนวยการสถาบัน/อธิการบดีเป็นรองประธานมีผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ไม่ได้มาจากสภา 3 คน เป็นกรรมการ นอกจากนี้ จะมีผู้อำนวยการสถานศึกษาที่สังกัดสถาบัน เป็นกรรมการ มีรองผู้อำนวยการสถาบันที่ดูแลงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน เป็นกรรมการและเลขา บอร์ดชุดนี้จะเป็นผู้กำหนดนโยบาย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน ประกันของสถาบัน ให้การส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน

ให้คำชี้แนะช่วยเหลือ สนับสนุนการดำเนินงานประกันคุณภาพของสถาบัน การแต่งตั้งบุคคลหรือคณะกรรมการในการดำเนินงานประกันคุณภาพก็จะเป็นหน้าที่ของกรรมการชุดนี้

ส่วนชุดที่ 2 เป็นคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพของสถาบัน คณะกรรมการชุดนี้อาจแบ่งย่อยออกเป็น 3 คณะ คือ

1. คณะกรรมการสนับสนุน ส่งเสริมพัฒนาการประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา คณะกรรมการชุดนี้ จะมีผู้อำนวยการสถาบัน/อธิการบดีเป็นประธาน มีรองผู้อำนวยการ/รองอธิการบดีเป็นรองประธาน มีผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานทุกคน และคณบดีทุกคน เป็นกรรมการ มีหัวหน้าส่วนงานประกัน หรือผู้อำนวยการสำนักประกันคุณภาพ เป็นเลขาธิการคณะกรรมการ

กรรมการชุดนี้จะมีหน้าที่ในการกำหนดแนวทางในการวางแผนการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถาบัน พัฒนาคณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนพัฒนามาตรฐานตัวบ่งชี้ของสถาบันการอาชีวศึกษา

2. คณะกรรมการพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพ ตรวจสอบ ติดตามการประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา คณะกรรมการชุดนี้ จะมีรองผู้อำนวยการสถาบันที่ได้ดูแลงานประกันรับผิดชอบเป็นประธาน มีผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการหรือรองอธิการบดี และคณบดีเป็นกรรมการ และในกรรมการชุดนี้ ควรจะมีตัวแทนคณาจารย์ 2-3 ท่าน เป็นกรรมการเพื่อจะได้ให้ข้อคิด ข้อชี้แนะแนวทางการตรวจติดตามเป็นการทำงานร่วมกัน

กรรมการชุดนี้จะมีหน้าที่วางแผนการดำเนินงานประกัน จัดทำมาตรฐาน คู่มือการประกันคุณภาพ ตรวจสอบ ติดตามผล การดำเนินงานประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา และรายงานผลต่อบอร์ดใหญ่ CEO ต่อไป

3. คณะกรรมการประเมินผลการประกันของสถาบันการอาชีวศึกษา คณะกรรมการชุดนี้ จะมีรองผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพเป็นประธาน มีผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นกรรมการ ในการประกันคุณภาพคณะวิชา สาขาวิชา ทุกสาขา จะต้องทำประกันคุณภาพของตนเอง ต้องทำ SAR ของสาขาวิชา/แผนกวิชา ดังนั้น ต้องเอารองฝ่ายวิชาการเข้ามาเป็นกรรมการด้วย เอาตัวแทนของคณาจารย์มาเป็นกรรมการด้วย แต่ถ้าคณะกรรมการใหญ่หรือมากเกินไปก็จะยุ่งยากลำบากในการบริหารงาน อาจจะไม่เลือกจากตัวแทนมาอย่างละ 2-3 คน ก็พอ คณะกรรมการจะได้ไม่มากเกินไป

กรรมการชุดนี้จะมีหน้าที่ในการสร้างเครื่องมือนี้ใช้ในการประเมิน จัดทำแผนพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อใช้ในการประเมินและประเมินผลการดำเนินงานประกันคุณภาพของสถาบัน โดยจะต้องสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่ครู คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษาให้ความเข้าใจต่อเกณฑ์การประเมินจึงจะทำให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จ

องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา ควรจะมีกลุ่มงานต่าง ๆ ช่วยสนับสนุนให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อาจมีกลุ่มงาน ดังนี้

ขอบข่ายการบริหารการประกันคุณภาพของสถาบันควรมีหลายฝ่าย หลายกลุ่มงาน เช่น

- 1) กลุ่มงานบริหารทั่วไป ทำหน้าที่ในการดูแลด้านการเงิน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และประสานงานกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกสถาบัน
- 2) กลุ่มงานบริหารวิชาการและฝึกอบรม กลุ่มงานนี้จะทำหน้าที่ในการอบรมให้ความรู้ ด้านการประกันคุณภาพแก่ครู คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา ประเมินผลการประกันคุณภาพ การศึกษา และจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการบริหารงาน ประกันคุณภาพของสถาบัน
- 3) กลุ่มงานพัฒนาข้อมูลสารสนเทศและวิเคราะห์ระบบ กลุ่มงานนี้ จะมีหน้าที่รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพ วางแผนพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ เพื่อประเมินผลการประกันคุณภาพ พร้อมทั้งติดตาม ตรวจสอบ การประกันคุณภาพและจัดทำรายงานการประกันคุณภาพ (SAR)

องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา ควรแบ่งออกเป็นกี่ขั้นตอนอะไรบ้าง และในแต่ละขั้นตอนต้องทำอะไรบ้าง

ในด้านกระบวนการบริหารการประกันคุณภาพ ใช้กระบวนการเดียวกันกับสถานศึกษา ในทุกระดับ ทุกประเภท คือ กระบวนการ PDCA

P การวางแผน เริ่มต้นปีการศึกษาทุกปี ต้องเอานโยบายแนวทางการดำเนินงานของสถาบัน มาทบทวนก่อน ว่าครอบคลุมไหม โดยเอาการประกันคุณภาพการศึกษามากำหนดเป้าหมาย คุณภาพออกมา วางแผนการดำเนินงานแยกออกมา ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายสนับสนุนฝ่ายอื่น ๆ ตามบริบท ซึ่งจะต้องรับรู้กันทั้งหน่วยงานตั้งแต่ผู้อำนวยการสถาบัน รองผู้อำนวยการสถาบัน คณบดี ครู คณาจารย์ บุคลากรทุกคนทุกฝ่าย ว่าจะต้องกำกับดูแล รับผิดชอบตัวชี้วัดไหนแล้ว มาจัดทำแผนการดำเนินงานส่วนที่รับผิดชอบ

D การดำเนินงาน เป็นการดำเนินงานตามแผนการที่วางไว้พร้อมนิเทศ ติดตามการดำเนินงาน

C การติดตาม ตรวจสอบ เป็นกรอการประเมิน หรือตัวชี้วัด (Kpi) เอาตัวชี้วัดมา เป็นตัวกำหนดการประเมินผลการทำงาน วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงให้ดีขึ้น

A การพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เป็นการนำผลที่ได้จากการประเมินมา จัดทำระบบข้อมูล สารสนเทศเพื่อวางแผนในการปรับปรุงการดำเนินงานต่อไปในอนาคต รวมทั้งจัดทำ SAR ของตนเอง

3. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.1 ในการปฏิบัติ ในแต่ละตัวชี้วัดที่ดำเนินการจะต้องมีมาตรฐาน (Standard) เดียวกัน เป็นการป้องกันปัญหาที่คนตรวจต่างกันมองหลักฐานชั้นเดียวกัน แต่มุมมองต่างกัน ทำให้คะแนนหรือผลที่ได้ต่างกัน ดังนั้น จะต้องมีการมี Standard เดียวกัน

3.2 ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพ โดยมีรองผู้อำนวยการสถาบัน กำกับอยู่และรับผิดชอบในส่วนที่เป็นของงานสภาสถาบัน จะทำให้การขับเคลื่อนกลไกการประกันคุณภาพของสถาบันเป็นเชิงนโยบาย เพราะฉะนั้นในเรื่องของงบประมาณต่าง ๆ ที่สนับสนุนเกิดขึ้นในภาพใหญ่ ถ้าแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยอธิการบดีมาดูแล ให้ความสำคัญน้อยลง รองอธิการบดีดูแลเชิงนโยบาย ไม่จำเป็นต้องดูทุกเรื่อง ระดับปฏิบัติการต้องหาคนที่รู้ ถ้าเอาเจ้าหน้าที่ฝ่ายสนับสนุนมาทำประกันได้ส่วนหนึ่ง แต่ถ้าเป็นการประกันคุณภาพตามภารกิจหลักของสถาบันการศึกษาต้องใช้อาจารย์ เจ้าหน้าที่ได้แต่ต้องเรียนรู้เรื่องหลักสูตร การสอน การทำบริการทางวิชาการ เป็นอาจารย์ เขาจะรู้ และอธิบายได้ดีกว่า เพราะเขาอยู่ในหน่วยงาน ท่านรองโทรตามติดตาม บางครั้งท่านผู้อำนวยการสถาบันอธิการลงมาเอง แสดงว่าผู้บริหารสูงสุดต้องให้ความสำคัญ คือ มุมมองของท่านอยากให้ Data Center นั้นเอง

สังเคราะห์การสัมภาษณ์แนวทางการทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน
การอาชีวศึกษา

การสัมภาษณ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	สรุปการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา
องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา				
1.1 คณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพฯ	✓	✓	✓	*
1.2 คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพฯ	✓			
1.1 คณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพฯ				
1.1.1 องค์ประกอบคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา				
1) ผู้ทรงคุณวุฒิจากกรมการสภาย ประชาน		✓		
2) ผู้อำนวยการ/อธิการบดี รองประธาน	✓	✓		*
3) รองผู้อำนวยการ/รองอธิการบดี รองประธาน	✓		✓	*
4) ผู้อำนวยการสทศศึกษา กรรมการ	✓		✓	*
5) ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก 3 คน กรรมการ		✓	✓	*
6) คณบดี กรรมการ	✓			
7) รองผู้อำนวยการ/รองอธิการบดีที่รับผิดชอบงานประกัน กรรมการและเลขานุการ	✓	✓	✓	*
8) ผู้อำนวยการส่วนงานประกัน กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ	✓	✓	✓	*
1.1.2 หน้าที่ของคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา				
1) กำหนดนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา	✓	✓	✓	*
2) ตรวจสอบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา	✓	✓	✓	*

การสัมภาษณ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	สรุปการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา
2.7) ประสานงานที่ได้รับมอบหมาย	✓	✓	✓	*
2.8) รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการบริหาร	✓			
2.9) ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย		✓	✓	*
1.2.2 คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานประกันคุณภาพ				
1) องค์ประกอบคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบงานประกันคุณภาพฯ		✓	✓	*
1.1) รองผู้อำนวยการ/รองอธิการบดีรับผิดชอบงานประกัน ประธาน		✓	✓	*
1.2) ผู้อำนวยการสถานศึกษา	✓		✓	*
1.3) รองผู้อำนวยการ/รองอธิการบดีทุกคน รองประธาน		✓	✓	*
1.4) ผู้ช่วยอธิการบดี กรรมการ			✓	
1.5) คณะบดี กรรมการ		✓	✓	*
1.6) ผู้แทนครู คณาจารย์ กรรมการ	✓		✓	*
1.7) ผู้อำนวยการส่วนประกันคุณภาพ กรรมการและเลขานุการ		✓	✓	*
1.8) หัวหน้าส่วนประกันคุณภาพ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ		✓	✓	*
2) หน้าที่ของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบงานประกันคุณภาพฯ		✓		
2.1) กำหนดแผนการติดตาม ตรวจสอบงานประกันคุณภาพ การศึกษา	✓		✓	*
2.2) พิจารณาแผนกลยุทธ์การประกันคุณภาพการศึกษา			✓	
2.3) พิจารณาให้ความเห็นชอบการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษา			✓	

การสัมภาษณ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	สรุปการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา
2.4) ติดตาม ตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษา		✓	✓	*
2.5) จัดทำมาตรฐานและตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพภายใน		✓		
2.6) จัดทำคู่มือการประกันคุณภาพ		✓		
2.7) ให้คำแนะนำและฝึกอบรมแก่คณาจารย์และบุคลากรของสถาบัน		✓		
2.8) ปรับปรุงผลการทำงาน	✓		✓	*
2.9) ออกแบบเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล		✓		
1.2.3 คณะกรรมการประเมินผลการประกันคุณภาพของสถาบันการอาชีวศึกษา				
1) องค์ประกอบคณะกรรมการการประเมินคุณภาพฯ	✓	✓		*
1.1) รองผู้อำนวยการสถาบันฯ ประธาน	✓		✓	*
1.2) ผู้อำนวยการสถานศึกษาฯ กรรมการ	✓		✓	*
1.3) รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฯ กรรมการ	✓	✓	✓	*
1.4) คณบดี กรรมการ				
1.5) คณาจารย์ กรรมการ	✓		✓	*
1.6) ผู้แทนจากสถานประกอบการ กรรมการ			✓	
1.7) ผู้อำนวยการสำนักประกันฯ กรรมการและเลขานุการ	✓		✓	*
1.8) หัวหน้ากลุ่มงานวิเคราะห์ข้อมูล ประเมินผลและสารสนเทศการประกันคุณภาพฯ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ				

<p style="text-align: center;">การสัมภาษณ์</p> 	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	ศูนย์การบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา
2) หน้าที่ของคณะกรรมการประเมินผลการประกันคุณภาพฯ	✓		✓	*
2.1) จัดทำแผนพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ	✓		✓	*
2.2) สร้างความรู้ ความเข้าใจ เกณฑ์การประเมินฯ	✓		✓	*
2.3) ประเมินผลการประกันคุณภาพฯ	✓	✓	✓	*
2.4) รายงานการประเมินผลการประกันคุณภาพฯ	✓	✓		*
องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายของงานประกันคุณภาพการศึกษา				
2.1 กลุ่มงานบริหารทั่วไป				
2.1.1 วางแผนการดำเนินงานด้านงานธุรการต่าง ๆ	✓	✓	✓	*
2.1.2 สนับสนุนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา	✓	✓	✓	*
2.1.3 ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานทั้งภายในและภายนอก	✓	✓	✓	*
2.2 กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา	✓		✓	*
2.2.1 วางแผนและกำหนดแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา	✓		✓	*
2.2.2 ส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา	✓		✓	*
2.2.3 พัฒนามาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา	✓		✓	*
2.2.4 จัดทำคู่มือและเครื่องมือการประกันคุณภาพการศึกษา	✓		✓	*
2.2.5 ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา	✓		✓	*
2.2.6 ฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการประกันคุณภาพแก่คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา			✓	

การสัมภาษณ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	สรุปการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา
2.3 กลุ่มงานวิเคราะห์ระบบและพัฒนาข้อมูลสารสนเทศ	✓		✓	*
2.3.1 วางแผนการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ	✓		✓	*
2.3.2 วิเคราะห์และพัฒนาข้อมูลสารสนเทศ	✓		✓	*
2.3.3 รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา	✓		✓	*
2.3.4 ประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษา			✓	
2.3.5 ติดตามและตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษา	✓	✓	✓	*
2.3.6 จัดทำรายงานประจำปี (SAR)	✓		✓	*
2.4 กลุ่มงานบริหารและฝึกอบรม	✓		✓	*
2.4.1 วางแผนการดำเนินงานด้านธุรการต่าง ๆ	✓		✓	*
2.4.2 สนับสนุนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา	✓		✓	*
2.4.3 ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานทั้งภายในและภายนอก			✓	
2.4.4 ฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการประกันคุณภาพแก่คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา	✓	✓		*
2.4.5 ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา	✓		✓	*
2.4.6 ประเมินการประกันคุณภาพการศึกษา	✓	✓		*
2.4.7 รายงานผลการปฏิบัติงานและให้ข้อเสนอแนะ	✓	✓		*

การสัมภาษณ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	สรุปการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา
องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา มี 4 ขั้นตอน	✓	✓	✓	*
1. การวางแผนการดำเนินงาน (Plan)	✓	✓	✓	*
2. การดำเนินงาน (Do)	✓	✓	✓	*
3. การตรวจสอบและการประเมินผล (Check)	✓	✓	✓	*
4. การพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Act)	✓	✓	✓	*
ข้อค้นพบอื่น ๆ				
1. ในแต่ละคณะ/หน่วยงาน มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบเรื่องการประกัน	✓		✓	*
2. การประกันคุณภาพจะไม่ผ่านสภามหาวิทยาลัย			✓	
3. กำกับดูแลโดยรองอธิการบดีที่รับผิดชอบงานประกัน	✓		✓	*
4. เป็นหน่วยงานระดับสำนัก	✓		✓	*
5. มีงานธุรการรองรับเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน	✓		✓	*
6. ผู้บริหารให้ความสำคัญและให้ความสนใจในการประกันคุณภาพ		✓	✓	*
7. เป็นหน่วยงานที่ขึ้นตรงกับสำนักงานอธิการบดี		✓		

จากตารางผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การพิจารณาว่า ต้องมีความคิดเห็นสอดคล้องกันอย่างน้อย 2 สถานศึกษา จึงจะถือได้ว่า เป็นรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา

ภาคผนวก ญ ประเด็นการสนทนากลุ่ม

ผลการสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการบริหาร การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

การสนทนากลุ่มในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อพิจารณา วิพากษ์ วิจัย และให้ข้อเสนอแนะ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม (Propriety) ของร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ใน 3 ประเด็นหลัก ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ความเหมาะสมองค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาที่เกี่ยวข้อง

1. ความเหมาะสมคณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

2. ความเหมาะสมคณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

ประเด็นที่ 2 ความเหมาะสมองค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ที่เกี่ยวข้อง

1. กลุ่มงานบริหารทั่วไป

2. กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา

3. กลุ่มงานวิเคราะห์ระบบและพัฒนาข้อมูลสารสนเทศ

4. กลุ่มงานบริหารและฝึกอบรม

ประเด็นที่ 3 ความเหมาะสมองค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan)

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงาน (Do)

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจ ติดตาม (Check)

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act)

ประเด็นที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น

ผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิในการในการพิจารณาความเหมาะสมของร่างรูปแบบ
การบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

ประเด็นที่ 1 พิจารณาความเหมาะสมองค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างคณะกรรมการ
การประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

ร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คง เดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
<p>องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างคณะกรรมการการ ประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการ อาชีวศึกษา</p> <p>1.1 คณะกรรมการบริหารการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา</p> <p>1.2 คณะกรรมการดำเนินงานการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา</p>	<p>✓</p> <p>✓</p>	<p>เพิ่มเติมข้อ</p> <p>1.2 คณะกรรมการดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษา ควรเพิ่มเป็น 2 คณะ เพื่อให้ การดำเนินงานถึงระดับสถานศึกษา คือ เพิ่ม 1) คณะกรรมการดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษา ระดับสถาบันการอาชีวศึกษา และ 2) คณะกรรมการดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษา ระดับสถานศึกษา สังกัดสถาบัน การอาชีวศึกษา</p>
<p>1.1 คณะกรรมการบริหารการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา</p> <p>1.1.1 องค์ประกอบคณะกรรมการ การบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา ประกอบด้วย</p>	<p>✓</p> <p>✓</p>	

ร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คง เดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
1) ผู้ทรงคุณวุฒิจากสภาสถาบันฯ ประธาน	✓	
2) ผู้อำนวยการสถาบันฯ รองประธาน	✓	
3) ผู้ทรงคุณวุฒิบุคคลภายนอก ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ		เพิ่มเติมข้อ 3) ผู้ทรงคุณวุฒิบุคคลภายนอก และ/หรือผู้แทนสถาน ประกอบการ ไม่น้อยกว่า 2 คน
4) ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันฯ ที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ	✓	
5) รองผู้อำนวยการสถาบันฯ ที่รับผิดชอบงานประกันฯ กรรมการ และเลขานุการ	✓	
6) ผู้อำนวยการสำนักประกัน คุณภาพการศึกษา กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ	✓	
1.1.2 หน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร การประกันคุณภาพการศึกษาของ สถาบันการอาชีวศึกษา	✓	
1) กำหนดเป้าหมาย นโยบาย และยุทธศาสตร์การบริหาร การประกันคุณภาพการศึกษา ของสถาบันฯ		1) ดำเนินงานตามนโยบายของ สภาสถาบันฯ
2) ส่งเสริม สนับสนุนการบริหาร จัดการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถาบันฯ		2) ส่งเสริม สนับสนุน การบริหาร จัดการและการพัฒนาระบบ การประกันคุณภาพการศึกษาของ สถาบันฯ

ร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คง เดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
<p>3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับ สถานประกอบการในการพัฒนา ระบบประกันคุณภาพของ สถาบันฯ</p> <p>4) สนับสนุนการพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพการศึกษา ของสถาบันฯ ให้เชื่อมโยงกับ หน่วยงานองค์กรทั้งภายใน และภายนอก</p> <p>5) จัดทำแผนพัฒนาการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ</p> <p>6) กำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินการ การประกันคุณภาพการศึกษาของ สถาบันฯ</p> <p>7) แต่งตั้งคณะกรรมการ ดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p>	<p>5) รายงานผลการประกันคุณภาพ การศึกษาต่อสภาสถาบันฯ</p> <p>6) ปฏิบัติงานอื่นตามที่สภาสถาบันฯ มอบหมาย</p>
<p>1.2 คณะกรรมการดำเนินงานการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา</p> <p>1.2.1 คณะกรรมการพัฒนา การประกันคุณภาพการศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษา</p>	<p>✓</p> <p>✓</p>	

ร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คง เดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
<p>1) องค์ประกอบของคณะกรรมการ พัฒนาการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา ประกอบด้วย</p> <p>1.1) ผู้อำนวยการสถาบันฯ ประธาน</p> <p>1.2) รองผู้อำนวยการสถาบันฯ ที่รับผิดชอบงานประกัน คุณภาพ รองประธาน</p> <p>1.3) ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบัน การอาชีวศึกษาทุกคน กรรมการ</p> <p>1.4) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันฝ่ายแผนงาน และความร่วมมือทุกคน กรรมการ</p> <p>1.5) คณบดีที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ</p> <p>1.6) ผู้อำนวยการสำนักประกัน คุณภาพการศึกษา กรรมการและเลขานุการ</p> <p>1.7) หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริม และพัฒนาการประกัน คุณภาพการศึกษา กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ</p> <p>หมายเหตุ: คณบดีที่ได้รับมอบหมายโดยประธานฯ ต้องไม่ซ้ำกับคณะอื่น</p>	<p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p>	<p>1.3) ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันฯ ที่ได้รับมอบหมาย ไม่เกิน 4 คน</p> <p>1.4) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันฯ ฝ่ายแผนงาน และความร่วมมือที่ได้รับมอบหมาย ไม่เกิน 4คน</p> <p><u>ควรเพิ่มเติมกรรมการ</u></p> <p>1) ผู้แทนสถานประกอบการและ/หรือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพ จากบุคคลภายนอก ไม่น้อยกว่า 2 คน</p>

ร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คง เดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
<p>2) หน้าที่ของคณะกรรมการ พัฒนาการประกันคุณภาพ ของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.1) กำหนดแนวทาง วางแผนพัฒนา การประกันคุณภาพ</p> <p>2.2) พัฒนามาตรฐาน และตัวบ่งชี้การประกัน คุณภาพของสถาบัน การอาชีวศึกษา</p> <p>2.3) ประสานงานกับ หน่วยงานต่าง ๆ ในการพัฒนาระบบ การประกันคุณภาพของ สถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.4) ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับ การประกันคุณภาพของ สถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.5) รายงานผล การดำเนินงาน ต่อคณะกรรมการ บริหารการประกัน คุณภาพของสถาบัน การอาชีวศึกษา</p> <p>2.6) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับ มอบหมาย</p> <p>1.2.2 คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา</p>	<p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p>	<p>2.3) ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ และ/หรือสถานประกอบการ ในการพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพฯ</p> <p>1.2.2 คณะกรรมการติดตามผลดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษา ระดับสถานศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา</p>

ร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คง เดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
<p>1) องค์ประกอบของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา ประกอบด้วย</p> <p>1.1) รองผู้อำนวยการสถาบันฯ ที่ได้รับมอบหมาย ประธาน</p> <p>1.2) ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันฯ ที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ</p> <p>1.3) รองผู้อำนวยการ สถานศึกษา สังกัดสถาบันฯ ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา ที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ</p> <p>1.4) คณบดี ที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ</p> <p>1.5) ผู้แทนคณาจารย์ ที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ</p> <p>1.6) ผู้อำนวยการสำนักประกัน คุณภาพการศึกษา กรรมการและเลขานุการ</p>	<p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p>	<p>1) องค์ประกอบของคณะกรรมการติดตาม ผลการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>1.2) ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันฯ ที่ได้รับมอบหมาย ไม่เกิน 4 คน กรรมการ</p> <p>1.3) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันฯ ฝ่ายพัฒนา กิจการนักเรียนนักศึกษา ที่ได้รับมอบหมาย ไม่เกิน 4 คน กรรมการ</p>

ร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คง เดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
<p>1.7) หัวหน้ากลุ่มงานบริหาร และฝึกอบรม กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ หมายเหตุ: คณะบดีที่ได้รับมอบหมาย โดยประธานฯ ต้องไม่ซ้ำกับคณะอื่น</p> <p>2) หน้าที่ของคณะกรรมการ ติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานประกันคุณภาพ ของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.1) วางแผนงาน การติดตาม ตรวจสอบ การประกัน คุณภาพของสถาบัน การอาชีวศึกษา</p> <p>2.2) ดำเนินการ ติดตาม ตรวจสอบการประกัน คุณภาพของสถาบัน การอาชีวศึกษา</p> <p>2.3) ปรับปรุงผลการดำเนินงาน</p> <p>2.4) รายงานผลการติดตาม ตรวจสอบ เสนอแนะต่อ คณะกรรมการบริหาร การประกันคุณภาพของ สถาบันฯ</p> <p>2.5) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับ มอบหมาย</p>	<p>✓</p> <p>✓</p>	<p>1.7) หัวหน้ากลุ่มงานตรวจสอบ ควบคุม ติดตามการประกันคุณภาพการศึกษา กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ <u>เพิ่มเติมกรรมการ</u></p> <p>1) ผู้แทนจากสถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ</p> <p>2) หน้าที่ของคณะกรรมการติดตามผล การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.1) วางแผนงาน การติดตามผล การประกันคุณภาพการศึกษาของ สถาบันฯ โดยสอบทานผลการประเมิน ของคณะกรรมการประเมินผล การประกันคุณภาพการศึกษาของ สถาบันฯ</p> <p>2.3) ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง ผลการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษากับหน่วยงานในสถาบันฯ และสถานศึกษา สังกัดสถาบันฯ</p> <p>2.4) รายงานการติดตามผล เสนอแนะต่อ คณะกรรมการบริหารการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ</p>

ร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คง เดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
<p>1.2.3 คณะกรรมการประเมิน การประกันคุณภาพการศึกษาของ สถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>1) องค์ประกอบของคณะกรรมการ ประเมินการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา ประกอบด้วย</p> <p>1.1) รองผู้อำนวยการสถาบันฯ ที่ได้รับมอบหมาย ประธาน</p> <p>1.2) ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันฯ ที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ</p> <p>1.3) รองผู้อำนวยการ สถานศึกษา สังกัดสถาบัน ฝ่ายวิชาการ ที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ</p> <p>1.4) คณบดี ที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ</p> <p>1.5) ผู้แทนคณาจารย์ ที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่า 2 คน กรรมการ</p> <p>1.6) ผู้อำนวยการ สำนักประกัน คุณภาพการศึกษา กรรมการและเลขานุการ</p>	<p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p>	<p>1.2.3 คณะกรรมการประเมินผล การประกันคุณภาพการศึกษาของ สถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>1) องค์ประกอบคณะกรรมการประเมินผล การประกันคุณภาพการศึกษาของ สถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>1.2) ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันฯ ที่ได้รับมอบหมาย ไม่เกิน 4 คน กรรมการ</p> <p>1.3) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถาบันฯ ฝ่ายวิชาการ ที่ได้รับมอบหมาย ไม่เกิน 4 คน กรรมการ</p>

ร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คง เดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
<p>1.7) หัวหน้ากลุ่มงานวิเคราะห์ และพัฒนาข้อมูล สารสนเทศ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ</p> <p>หมายเหตุ: คณะบดีที่ได้รับมอบหมาย โดยประธานฯ ต้องไม่ซ้ำกับคณะอื่น</p>		<p>1.7) หัวหน้ากลุ่มงานวิเคราะห์ข้อมูล ประเมินผลและสารสนเทศ การประกัน คุณภาพการศึกษา กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ</p> <p><u>เพิ่มเติมคณะกรรมการ</u></p> <p>1) ผู้แทนจากสถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า 2 คนกรรมการ</p>
<p>2) หน้าที่ของคณะกรรมการ ประเมินการประกันคุณภาพ ของสถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.1) จัดทำแผนพัฒนาระบบ ข้อมูลสารสนเทศ การประกันคุณภาพของ สถาบันฯ</p> <p>2.2) สร้างความรู้ ความเข้าใจ เกณฑ์การประเมินแก่ครู คณาจารย์ และบุคลากร ของสถาบันฯ</p> <p>2.3) ประเมินการประกัน คุณภาพของสถาบันฯ</p> <p>2.4) รายงานผลการประเมิน การประกันคุณภาพของ สถาบันต่อคณะกรรมการ บริหารการประกันคุณภาพ ของสถาบัน</p> <p>2.5) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับ มอบหมาย</p>	<p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p>	<p>2) หน้าที่ของคณะกรรมการประเมินผล การประกันคุณภาพการศึกษาของ สถาบันการอาชีวศึกษา</p> <p>2.3) ประเมินผลการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันฯ และสถานศึกษา สังกัดสถาบันฯ</p> <p>2.4) รายงานการประเมินผลการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ ต่อคณะกรรมการบริหารการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ</p> <p><u>เพิ่มเติมคณะกรรมการ</u></p> <p>1. คณะกรรมการดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษา ระดับสถานศึกษา สังกัดสถาบัน การอาชีวศึกษา</p>

ร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คง เดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
		<p>1.2.1 กำหนดแนวทางการพัฒนา การประกันคุณภาพการศึกษา ให้สอดคล้องกับระเบียบหรือประกาศ กำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถาบันฯ</p> <p>1.2.2 ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนา การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา</p> <p>1.2.3 เสนอแนะแนวทาง ปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพการศึกษา แก่สถานศึกษา</p> <p>1.2.4 ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ และ/หรือสถานประกอบการ ที่มีความร่วมมือกับสถานศึกษา ในการพัฒนาการประกันคุณภาพ การศึกษา</p> <p>1.2.5 แต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อดำเนินการ เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา</p> <p>1.2.6 รายงานผลการดำเนินงาน ต่อสถานศึกษาและสถาบันฯ</p> <p>1.2.7 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย</p>

ประเด็นที่ 2 พิจารณาความเหมาะสมองค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายการบริหารการประกัน
คุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

ร่างรูปแบบการบริหารการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คง เดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
<p>องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายงานประกัน คุณภาพการศึกษาของสถาบันการ อาชีวศึกษา ประกอบด้วย</p> <p>2.1 กลุ่มงานบริหารทั่วไป</p> <p>2.2 กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนา การประกันคุณภาพการศึกษา</p> <p>2.3 กลุ่มงานวิเคราะห์ระบบและพัฒนา ข้อมูลสารสนเทศ</p> <p>2.4 กลุ่มงานบริหารและฝึกอบรม</p>	<p>✓</p> <p>✓</p>	<p>2.1 กลุ่มงานอำนวยการ</p> <p>2.3 กลุ่มงานควบคุม ติดตาม ตรวจสอบการประกันคุณภาพ การศึกษา</p> <p>2.4 กลุ่มงานวิเคราะห์ข้อมูล ประเมินผล และสารสนเทศการประกันคุณภาพ การศึกษา <u>ควรเพิ่มกลุ่มงาน</u></p> <p>2.5 กลุ่มงานประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสถาบัน การอาชีวศึกษา</p>
<p>2.1 กลุ่มบริหารทั่วไป</p> <p>2.1.1 วางแผนการดำเนินงาน ด้านงานธุรการต่าง ๆ</p> <p>2.1.2 สนับสนุนการดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษา</p> <p>2.1.3 ประชาสัมพันธ์ ผลการดำเนินงาน ทั้งภายใน และภายนอก</p>		<p>2.1 กลุ่มงานอำนวยการ</p> <p>2.1.1 ช่วยอำนวยการและงานเอกสาร ของงานประกันคุณภาพ</p> <p>2.1.2 ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารทั่วไป งานสารบรรณ</p> <p>2.1.3 ดำเนินงานเกี่ยวกับงานการเงิน การบัญชี และพัสดุ</p> <p>2.1.4 ดำเนินงานเกี่ยวกับการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์</p>

ร่างรูปแบบการบริหารการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คง เดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
		2.1.5 ประสานงานกับหน่วยงาน ภายในและภายนอกสถานศึกษา 2.1.6 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับ มอบหมาย
2.2 กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาการประกัน คุณภาพการศึกษา 2.2.1 วางแผนและกำหนดแนวทางการ ประกันคุณภาพการศึกษา 2.2.2 ส่งเสริมและพัฒนาการประกัน คุณภาพการศึกษา 2.2.3 พัฒนามาตรฐานการประกัน คุณภาพการศึกษา 2.2.4 จัดทำคู่มือและเครื่องมือ การประกันคุณภาพการศึกษา 2.2.5 ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพการศึกษา	✓ ✓	2.2.1 ส่งเสริมและพัฒนาการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ 2.2.2 ฝึกอบรม สัมมนาให้ความรู้ ด้านการประกันคุณภาพ การศึกษาแก่คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาของ สถาบันฯ 2.2.3 พัฒนาคู่มือและเครื่องมือ การประกันคุณภาพการศึกษา ของสถาบันฯ 2.2.5 รายงานผลการดำเนินงานต่อ คณะกรรมการดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษา ของสถาบันฯ 2.2.6 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับ มอบหมาย
2.3 กลุ่มงานวิเคราะห์ระบบและพัฒนา ข้อมูลสารสนเทศ		2.3 กลุ่มงานควบคุม ติดตาม ตรวจสอบการประกันคุณภาพ การศึกษา

ร่างรูปแบบการบริหารการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คง เดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
2.3.1 วางแผนการพัฒนาระบบข้อมูล สารสนเทศ 2.3.2 วิเคราะห์และพัฒนาข้อมูล สารสนเทศ 2.3.3 รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ การประกันคุณภาพการศึกษา 2.3.4 ติดตามและตรวจสอบ การประกันคุณภาพการศึกษา 2.3.5 จัดทำรายงานประจำปี (SAR)		2.3.1 ติดตาม และตรวจสอบ การประกันคุณภาพการศึกษา ของสถาบันฯ 2.3.2 จัดทำข้อเสนอแนะพัฒนา เครื่องมือการตรวจสอบคุณภาพ ภายในให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล 2.3.3 จัดทำข้อเสนอแนะพัฒนาคู่มือ การตรวจสอบคุณภาพภายใน ของสถาบันฯ 2.3.4 แต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบ คุณภาพภายในของสถาบันฯ 2.3.5 ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อตรวจสอบคุณภาพภายใน ของสถาบันฯ
2.4 กลุ่มงานบริหารและฝึกอบรม 2.4.1 วางแผนการดำเนินงาน ด้านธุรการต่าง ๆ 2.4.2 สนับสนุนการดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษา		2.4 กลุ่มงานวิเคราะห์ข้อมูล ประเมินผลและสารสนเทศ การประกันคุณภาพการศึกษา 2.4.1 วิเคราะห์และพัฒนาข้อมูล สารสนเทศ 2.4.2 รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ การประกันคุณภาพการศึกษา ของสถาบันฯ

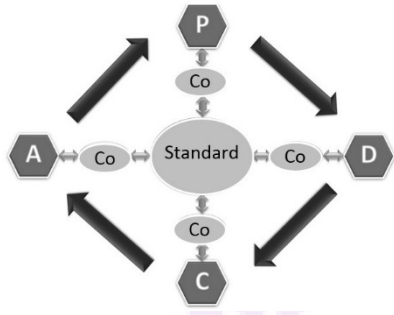
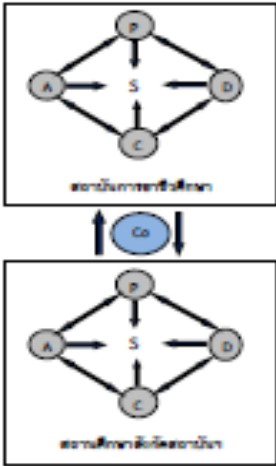
ร่างรูปแบบการบริหารการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คง เดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
2.4.3 ฝึกอบรมให้ความรู้ ด้านการประกันคุณภาพ แก่คณาจารย์และบุคลากร ทางการศึกษา 2.4.4 ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับ การประกันคุณภาพการศึกษา 2.4.5 ประเมินการประกันคุณภาพ การศึกษา 2.4.6 รายงานผลการปฏิบัติงาน และให้ข้อเสนอแนะ		2.4.3 ประเมินผลการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถาบันฯ และของสถานศึกษา สังกัดสถาบันฯ 2.4.4 จัดทำรายงานประจำปี (SAR) 2.4.5 รายงานผลการดำเนินงาน ต่อคณะกรรมการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาของสถาบันฯ 2.4.6 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย <u>ควรเพิ่มกลุ่มงาน</u> เพื่อให้การบริหารงาน ด้านขอข่ายการบริการ การประกัน คุณภาพ ควบคุมไปถึงระดับสถานศึกษา ดังนี้
		2.5 กลุ่มงานประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสถาบัน การอาชีวศึกษา 2.5.1 ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากร ในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจ ในหลักการ จุดหมายและหลักเกณฑ์ ของการประกันคุณภาพการศึกษา และมาตรฐานการอาชีวศึกษา ตามที่สถาบันฯ กำหนด 2.5.2 วางแผนดำเนินงานด้านมาตรฐาน และการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสถาบัน

ร่างรูปแบบการบริหารการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คง เดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
		<p>2.5.3 ประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ แผนกวิชา และงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา รวมทั้ง สถานประกอบการ บุคคล องค์กร และหน่วยงานภายนอก ในการดำเนินงานตามระบบ การประกันคุณภาพการศึกษา</p> <p>2.5.4 ประสานงานให้ความร่วมมือกับ คณะกรรมการดำเนินงาน ระดับสถาบันฯ ในการดำเนินงาน ตามระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>2.5.5 ประสานงานและให้ความร่วมมือ กับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา</p> <p>2.5.6 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงาน การปฏิบัติงานตามลำดับขั้น</p> <p>2.5.7 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย</p>

ประเด็นที่ 3 พิจารณาความเหมาะสมองค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารการประกัน
คุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา

ร่างรูปแบบการบริหารการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คง เดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหาร การประกันคุณภาพการศึกษาของ สถาบันการอาชีวศึกษา	✓	
ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan: P)		
1. เตรียมความพร้อมของบุคลากร	✓	
2. สร้างความตระหนัก	✓	
3. พัฒนาความรู้และทักษะ ด้านการประกันคุณภาพ	✓	
4. กำหนดเป้าหมายหรือมาตรฐาน การศึกษา	✓	
5. กำหนดแนวทางการดำเนินงาน	✓	
6. กำหนดระยะเวลา	✓	
7. กำหนดงบประมาณ	✓	
8. กำหนดผู้รับผิดชอบ	✓	
ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงาน (Do: D)		
1. ส่งเสริม สนับสนุน	✓	
2. จัดสิ่งอำนวยความสะดวก และสนับสนุนทรัพยากร	✓	
3. กำกับ ติดตามการดำเนินงาน ประกันคุณภาพของสถาบัน	✓	
4. นิเทศตรวจสอบและประเมิน การประกันคุณภาพของสถาบัน	✓	
5. พัฒนาการประกันคุณภาพของ สถาบัน	✓	

ร่างรูปแบบการบริหารการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คง เดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
ขั้นตอนที่ 3 การตรวจ/ติดตาม (Check: C) <ol style="list-style-type: none"> 1. วางกรอบประเมิน 2. จัดทำหรือจัดทำเครื่องมือ 3. เก็บข้อมูล 4. วิเคราะห์ข้อมูล 5. แปลความหมาย 6. ตรวจสอบ/ปรับปรุงคุณภาพ การศึกษา 	✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓	
ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act : A) <ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับปรุงการปฏิบัติงานของ บุคลากร 2. วางแผนในระยะต่อไป 3. จัดทำข้อมูลสารสนเทศ 4. จัดทำรายงานประเมินตนเอง (SAR) หรือรายงานประจำปี 5. รวบรวมผลการดำเนินงาน และผลการประเมิน 6. วิเคราะห์ตามมาตรฐาน 7. เขียนรายงานกำหนดผู้รับผิดชอบ 	✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓	

ร่างรูปแบบการบริหารการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถาบัน การอาชีวศึกษา	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
	คง เดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
<p>ทุกขั้นตอนต้องมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (Coordinate-Co) เพื่อให้ได้ข้อมูลถูกต้องและเป็นปัจจุบันนำไปสู่การได้มาตรฐานการศึกษา (Standard-S)</p> 	<p><u>ควรเพิ่มเติม</u></p> <p>ในกระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา มีการประสานงาน (Coordinate-Co) ระหว่างสถาบันการอาชีวศึกษากับสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา และในการดำเนินงานของกระบวนการ P D C A จะต้องมีความเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน เพื่อให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษา (Standard-S)</p> 	

การสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

1. นายสินเชาว์ ชัยสวัสดิ์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2556
เวลา 13.00–16.30 น. ณ วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่
2. ดร.อนันต์ งามสะอาด ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ วันที่ 4 มีนาคม 2556
เวลา 13.30–16.00 น. ณ วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ
3. นายเกียรติสยาม ลี้มตระกูล รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีฉะเชิงเทรา วันที่ 5 มีนาคม 2556 เวลา 14.00–16.30 น.
ณ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีฉะเชิงเทรา

ภาพ 14 การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา

1. นายเทวินทร์ จันทรงค์ดี ผู้อำนวยการศูนย์ประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2556 เวลา 14.00-16.00 น. และ เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2556 เวลา 14.00-16.30 น.
2. นายสุทธิชัย ภิญโญภาวสุทธิ หัวหน้าฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2556 เวลา 09.00-12.00 น.
3. รศ. ดร.บุญวัฒน์ อัดชู รองอธิการบดี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2556 เวลา 14.00-16.30 น.
ณ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
4. นางวันเพ็ญ เกิดศรี ผู้อำนวยการส่วนงานประกันคุณภาพสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2556 เวลา 13.00-16.00 น.
ณ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ภาพ 15 การดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus group)

วันอังคารที่ 17 มิถุนายน 2557 เวลา 13.00-16.00 น. ณ ห้องประชุม 2
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ภาพ 16 การประชุมกลุ่ม รับรองรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษา
ของสถาบันการอาชีวศึกษา

ดำเนินการประชุมกลุ่มในวันที่ 16 กันยายน 2558 เวลา 13.00-16.00 น. ณ ห้องประชุม 4
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นามสกุล	อุดม รูปดี
วัน เดือน ปี เกิด	3 กุมภาพันธ์ 2499
ที่อยู่ปัจจุบัน	355 หมู่ 11 ตำบลต้อม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา 56000
ที่ทำงานปัจจุบัน	สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ (ภายในวิทยาลัยเทคนิคพะเยา) จังหวัดพะเยา
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ผู้อำนวยการ สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2
ประสบการณ์การทำงาน	
พ.ศ. 2558–ปัจจุบัน	ผู้อำนวยการ สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2 จังหวัดพะเยา
พ.ศ. 2553–2558	ผู้อำนวยการ วิทยาลัยเทคนิคพะเยา จังหวัดพะเยา
พ.ศ. 2553–2553	ผู้อำนวยการ วิทยาลัยการอาชีพ นวมินทร์ราชินีแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน
พ.ศ. 2546–2553	ผู้อำนวยการ วิทยาลัยเทคนิคพะเยา จังหวัดพะเยา
พ.ศ. 2545–2546	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคพะเยา รักษาราชการแทน เลขาธิการกรมอาชีวศึกษา จังหวัดกรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2544	ผู้อำนวยการ วิทยาลัยเทคนิคพะเยา จังหวัดพะเยา
พ.ศ. 2543	ผู้อำนวยการ วิทยาลัยการอาชีพ นวมินทร์ราชินีแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน
พ.ศ. 2536	ผู้ช่วยผู้อำนวยการ วิทยาลัยเทคนิคลำปาง จังหวัดลำปาง
พ.ศ. 2524	อาจารย์ 1 วิทยาลัยเทคนิคพะเยา จังหวัดพะเยา
พ.ศ. 2522	อาจารย์ 1 วิทยาลัยเทคนิคเชียงราย จังหวัดเชียงราย
พ.ศ. 2521	อาจารย์ 1 โรงเรียนรัตนานธิเบศร์ จังหวัดนนทบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2541	กศ.ม. (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก
พ.ศ. 2521	คบ. (อุตสาหกรรมศิลป์) วิทยาลัยครูพระนคร, จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ผลงานตีพิมพ์

ที่เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์

อุดม รูปดี. (กันยายน-ธันวาคม 2558). รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพของ
สถาบันการอาชีวศึกษา. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยพะเยา, 3(3), 12-25.

ผลงานตีพิมพ์อื่น ๆ -

